Załącznik do Uchwały Nr 256/2026 Senatu UKSW
z dnia 29 października 2026 r.

Załącznik do Uchwały Nr 45/2026 Senatu UKSW
z dnia 23 kwietnia 2026 r.

PEDAGOGIKA SPECJALNA, jednolite studia magisterskie, profil ogólnoakademicki

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk społecznych	pedagogika	89
	psychologia	11

2.1 Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

SYLWETKA ABSOLWENTA kierunku PEDAGOGIKA SPECJALNA

Studia na kierunku *pedagogika specjalna* o profilu ogólnoakademickim mają na celu przekazanie absolwentom wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego oraz pełnienia różnych ról o charakterze edukacyjnym i rehabilitacyjnym w życiu społecznym i kulturalnym. Absolwent studiów dysponować będzie wiedzą dotyczącą prawidłowości rozwojowych człowieka, zaburzeń organicznych i dysfunkcji społecznych oraz różnorodnych strategii wspierania osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi. Posiadał będzie umiejętności i kompetencje określone zakresem wybranego modułu kształcenia, odpowiadającego potrzebom rynku pracy i środowiska społecznego oraz aktualnym trendom pedagogiki specjalnej. Zdobędzie wiedzę i umiejętności z zakresu podstawowych zasad transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej. Absolwent nabędzie znajomość języka obcego na poziomie B2+, umożliwiającą samodzielne korzystanie ze specjalistycznej literatury, a także sprawności niezbędne do rozumienia i interpretowania swoistych zagadnień pedagogiki specjalnej, z ukierunkowaniem na efektywne, naukowo uzasadnione rozwiązywanie problemów edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych osób o odmiennym rozwoju.

Studenci kształceni są w ramach następujących modułów kształcenia:

a) Tyflopedagogika z edukacją włączającą;

b) Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową;

c) Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną;

d) Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych;

e) Logopedia.

Absolwent *pedagogiki specjalnej* w zależności od ukończonego modułu kształcenia dysponować będzie teoretyczną, interdyscyplinarną wiedzą oraz profesjonalnym praktycznym przygotowaniem do wykonywania szeregu zawodów w systemie oświaty, opieki zdrowotnej i opieki społecznej. Absolwent jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach podyplomowych oraz w szkole doktorskiej.

moduł kształcenia: TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ

Absolwent kierunku *pedagogika specjalna* w zakresie modułu tyflopedagogika z edukacją włączającą przygotowany będzie do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową (tyflopedagogiki), pracującego z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi i starszymi w placówkach oświatowych i innych wspierających osoby z niepełnosprawnością wzroku, jak również jako konsultant w zakresie wykorzystania elektronicznych technologii wspomagających.

Dodatkowo absolwent posiadać będzie pełne kompetencje do nauczania orientacji przestrzennej i poruszania się osób niewidomych: jako instruktor (nauczyciel) orientacji przestrzennej i mobilności – pozna zaawansowane techniki samodzielnej mobilności w pomieszczeniach i w złożonym terenie miejskim z wykorzystaniem technik ochronnych, białej laski, echolokacji, nawigacji GPS, technologii oraz psa przewodnika.

Będzie potrafił zaadaptować otoczenie fizyczne do możliwości osób z różnego rodzaju i stopnia uszkodzeniem wzroku, dostosować materiały dydaktyczne do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością wzroku, a także będzie posiadał przygotowanie do prowadzenia rehabilitacji podstawowej (nauki modyfikowanych pod kątem możliwości wzrokowych sposobów wykonywania czynności życia codziennego) i indywidualnych zajęć tyflopedagogicznych (rewalidacyjnych).

Absolwent będzie mógł podjąć zatrudnienie w takich miejscach, jak: przedszkola i szkoły (specjalne, integracyjne, ogólnodostępne), ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci niewidomych i słabowidzących, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z dysfunkcją narządu wzroku, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki lecznicze, rehabilitacyjne, oświatowe, ośrodki/zespoły wczesnego wspomagania rozwoju, na stanowiskach:

1. nauczyciel współorganizujący kształcenie: pedagog specjalny – tyflopedagog – w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych;
2. pedagog specjalny – tyflopedagog – w placówkach dla osób niewidomych i słabowidzących;
3. instruktor (nauczyciel) orientacji przestrzennej i mobilności osób z dysfunkcją wzroku;
4. wychowawca w internacie dla dzieci i młodzieży z dysfunkcją wzroku;
5. konsultant i nauczyciel w zakresie technologii wspierającej osoby niewidome i słabowidzące;
6. tyflopedagog – specjalista ds. organizowania i realizacji różnego rodzaju form wsparcia pedagogicznego
   i terapeutycznego dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością wzroku.

moduł kształcenia: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ

Absolwent kierunku *pedagogika specjalna*, przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej oraz edukacji włączającej po zrealizowaniu modułu pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą międzykulturową będzie potrafił integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, edukacji włączającej i międzykulturowej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Potrafi samodzielnie projektować i prowadzić badania naukowe oraz konstruować

programy działań profilaktycznych, edukacyjnych, resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych. Potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych w obszarze wychowania resocjalizującego, edukacji włączającej i międzykulturowej oraz projektowania i przeprowadzania zajęć w każdym z powyższych obszarów.

Absolwent poprowadzi różnorodne formy pracy indywidualnej i grupowej o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym, resocjalizacyjnym rozwijające kompetencje społeczne podopiecznych.

Absolwent studiów tej specjalności jest przygotowany do pracy jako:

1. pedagog specjalny – współorganizujący edukację i resocjalizację uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w placówce integracyjnej i ogólnodostępnej – pracującej według modelu edukacji włączającej (na wszystkich etapach edukacyjnych);
2. pedagog specjalny – organizujący edukację i resocjalizację uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w placówce specjalnej;
3. pedagog specjalny – w: ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, domach dziecka, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, w klubach i świetlicach środowiskowych, organizacjach pozarządowych i samorządowych realizujących zadania edukacyjne, opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne, w placówkach i stowarzyszeniach katolickich, pracujących z dziećmi i młodzieżą;
4. wychowawca w zakładach karnych, zakładach poprawczych, placówkach resocjalizacyjnych, wychowawczych oraz ośrodkach pomocy społecznej;
5. pedagog szkolny, kurator sądowy, wychowawca świetlicy szkolnej, bursy i internatu.

moduł kształcenia: PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ

Absolwent kierunku studiów *pedagogika specjalna* w zakresie modułu pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną przygotowany będzie do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Nabędzie interdyscyplinarną wiedzę oraz fundamentalne umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do pełnienia ról o charakterze edukacyjnym, rehabilitacyjnym i aktywizującym artystycznie w zakresie pedagogiki osób o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej.

Ponadto, Absolwent nabędzie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie *aktywności artystycznej*, które pozwolą mu kreować i aplikować szeroki wachlarz twórczych i innowacyjnych oddziaływań specjalistycznych (edukacyjno-wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, profilaktycznych i włączających).

Absolwent kierunku studiów *pedagogika specjalna*, w zakresie pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną będzie posiadał przygotowanie pedagogiczne i kwalifikacje nauczycielskie do pełnienia roli zawodowej na stanowisku:

1. pedagog specjalny w przedszkolach i szkołach;
2. nauczyciel i wychowawca – pedagog specjalny w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolach specjalnych, w szkołach specjalnych na wszystkich szczeblach

edukacyjnych, w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, w specjalnych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych;

3. nauczyciel – pedagog specjalny w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzący zajęcia z zakresu rewalidacji w placówkach specjalnych i integracyjnych;
4. nauczyciel wspomagający w przedszkolach integracyjnych, w szkołach integracyjnych na wszystkich szczeblach edukacyjnych, w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi, w szkołach z oddziałami integracyjnymi na wszystkich szczeblach edukacyjnych;
5. nauczyciel – pedagog specjalny w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolach i szkołach pracujących według koncepcji edukacji włączającej;
6. terapeuta zajęciowy w warsztatach terapii zajęciowej, środowiskowych domach samopomocy, domach pomocy społecznej;
7. specjalista ds. organizowania i realizacji różnego rodzaju form pomocy pedagogicznej i terapeutycznej dzieciom, młodzieży i dorosłym osobom z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej oraz ich rodzinom w:
   - placówkach specjalistycznego poradnictwa (specjalistyczne poradnie, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne, poradnie psychoterapeutyczne);
   - placówkach opiekuńczo-wychowawczych (bursy i internaty);
   - placówkach wsparcia dziennego dla dzieci, młodzieży (świetlice środowiskowe i terapeutyczne, kluby, ogniska wychowawcze);
   - stowarzyszeniach, fundacjach i innych organizacjach pozarządowych, mediach itp., realizujących programy edukacyjne na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną.

moduł kształcenia: TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

Absolwent kierunku *pedagogika specjalna przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej)*w zakresie modułu terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych będzie posiadał będzie posiadał wiedzę teoretyczną, umiejętności diagnostyczne, metodyczne, terapeutyczne oraz kompetencje społeczne niezbędne do pracy z uczniami z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się, a w szczególności będzie posiadał uprawnienia do prowadzenia: zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, zajęć wspomagających wychowawczą funkcję rodziny, zajęć zapobiegających zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspierających ich rozwój.

Dodatkowo będzie posiadał kompleksową wiedzę i umiejętności z zakresu identyfikowania zdolności
i uzdolnień dzieci i uczniów w przedszkolu i szkole, dobierania adekwatnych metod do pracy z uczniem zdolnym, wdrażania innowacyjnych technik efektywnego uczenia się, planowania działań wspierających uczniów uzdolnionych oraz organizowania zajęć rozwijających umiejętności uczenia się oraz zajęć rozwijających uzdolnienia.

Absolwent będzie mógł podjąć zatrudnienie na stanowisku:

1. nauczyciel prowadzący zajęcia specjalistyczne (nauczyciel – specjalista terapii pedagogicznej) w przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz innych placówkach,
2. pedagog specjalny – nauczyciel specjalista współorganizujący kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w placówce integracyjnej i ogólnodostępnej – pracującej według modelu edukacji włączającej (na wszystkich etapach edukacyjnych),
3. nauczyciel – w przedszkolu, szkole i innej placówce oświatowej prowadzący zajęcia rozwijające uzdolnienia oraz umiejętności uczenia się.

moduł kształcenia: LOGOPEDIA

Absolwent kierunku: *pedagogika specjalna* w zakresie modułu logopedia będzie posiadał praktyczne i teoretyczne przygotowanie do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi z zaburzeniami mowy i komunikacji. Ponadto zyska kompetencje w zakresie rozpoznawania i diagnozowania zaburzeń, dokonywania ich charakterystyki i prowadzenia terapii zróżnicowanej ze względu na istotę tych nieprawidłowości. Absolwenci zdobędą również wiedzę dotyczącą działań związanych z profilaktyką logopedyczną oraz elementów z zakresu logopedii artystycznej i medialnej.

Absolwent studiów posiada kwalifikacje do pracy:

- na stanowisku nauczyciel logopeda w placówkach edukacyjnych i specjalistycznych podlegających resortowi edukacji (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, ośrodki specjalne i specjalistyczne, szkoły przyszpitalne);
- na stanowisku logopeda w placówkach podlegających resortowi zdrowia (żłobki, poradnie logopedyczne, oddziały neonatologiczne, oddziały dziecięce, szpitale rehabilitacyjne, ośrodki diagnozy i rehabilitacji dzieci i młodzieży z wadą słuchu);
- jako logopeda w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe (ośrodki rehabilitacyjne, ośrodki edukacyjno-rehabilitacyjno-terapeutyczne, warsztaty terapii zajęciowej, domy pomocy społecznej);
- jako logopeda w gabinetach prywatnych.

Symbol efektu uczenia się na kierunku	Symbole ogólnych efektów uczenia się (odniesienie do standardu kształcenia nauczyciela)	Efekt uczenia się dla absolwenta	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
Wiedza Absolwent zna i rozumie:				
PSPE_W01	SW_3	w stopniu pogłębionym źródła, charakter, miejsce i znaczenie pedagogiki specjalnej w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązanie z naukami społecznymi, humanistycznymi i naukami o zdrowiu	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_W02	SW_4	w stopniu pogłębionym różne subdyscypliny pedagogiki specjalnej, posiada pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodykę wykonywania typowych zadań oraz normy, procedury i dobre praktyki stosowane w różnych obszarach pedagogiki specjalnej	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_W03	SW_1 SW_2	w stopniu pogłębionym biologiczne, psychologiczne, filozoficzne, aksjologiczne i pedagogiczne uwarunkowania procesów prawidłowego i zaburzonego rozwoju człowieka oraz procesów socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_W04	SW_5	w stopniu pogłębionym koncepcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_W05	SW_2	w stopniu pogłębionym różne rodzaje struktur społecznych, kategorie więzi społecznych i instytucje życia społecznego w nawiązaniu do tradycyjnych i współczesnych nurtów i systemów pedagogicznych	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_W06	SW_6	w stopniu pogłębionym specyfikę projektowania i prowadzenia badań w pedagogice specjalnej, w szczególności metody badań stosowane w naukach humanistycznych i społecznych oraz postulat wieloparadygmatyczności	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_W07	SW_8	zasady i normy etyczne stosowane w rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji, w tym etykę własnego zawodu	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_W08	SW_9	w stopniu pogłębionym współczesne podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i wynikające z nich nowe formy edukacji (integracyjna, włączająca)	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W09	SW_10	w stopniu pogłębionym strukturę i funkcję systemu edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi, podstawy prawne i organizacyjne oświaty oraz funkcjonowanie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym, opiekuńczym i terapeutycznym	P7U_W2	P7S_WG1

PSPE_W10	SW_11	w stopniu pogłębionym organizację i metodykę kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie włączającym, integracyjnym i specjalnym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W11	SW_12	w stopniu pogłębionym merytoryczną i metodyczną specyfikę prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi (zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej)	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W12	SW_13	w stopniu pogłębionym podstawy funkcjonowania i dysfunkcje aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W13	SW_13	w stopniu pogłębionym merytoryczne i metodyczne uwarunkowania kształtowania emisji głosu ucznia	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W14	SW_14	w stopniu pogłębionym normy i reguły z zakresu kultury języka	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W15		w stopniu pogłębionym zasady posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią i nowoczesnymi technologiami (ICT)	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W16	SW_15	w stopniu pogłębionym zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W17		zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach rehabilitacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie	P7U_W2	P7S_WK2
PSPE_W18	SW_7	terminologię i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne dotyczące projektowania i realizacji badań w zakresie pedagogiki specjalnej	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_W19	SW_8	w stopniu pogłębionym zasady projektowania ścieżki rozwoju osobistego i awansu zawodowego	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_W20	SW_16	pojęcia i zasady związane z prawem autorskim oraz ochroną i zarządzaniem zasobami własności intelektualnej	P7U_W2	P7S_WK2
PSPE_W21		pojęcia i zasady tworzenia oraz strategie rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_W22		zagadnienia z zakresu kultury i technik studiowania	P7U_W2	P7S_WK2
Pedagogika specjalna w zakresie TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ				
PSPE_TS1_W01		w stopniu pogłębionym źródła, charakter, miejsce i znaczenie tyflopedagogiki w systemie nauk oraz jej przedmiotowe powiązanie z naukami społecznymi, humanistycznymi i naukami o zdrowiu, a także zna jej tendencje rozwojowe	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS1_W02		w stopniu pogłębionym tyflopedagogikę, jako subdyscyplinę pedagogiki specjalnej, posiada pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodykę wykonywania typowych zadań oraz normy, procedury i dobre praktyki stosowane w tyflopedagogice	P7U_W1	P7S_WG1

PSPE_TS1_W03		w stopniu pogłębionym niepełnosprawność wzrokową, zna jej etiologię i konsekwencje fizyczno-zdrowotne, orientacyjno-poznawcze i psychospołeczne oraz posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka z niepełnosprawnością wzrokową w cyklu życia, procesów jego socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS1_W04		w stopniu pogłębionym koncepcje rehabilitacji, edukacji, terapii dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością wzrokową i różnorodne uwarunkowania tych procesów	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS1_W05		w stopniu pogłębionym organizację i metodykę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzrokową w systemie włączającym, integracyjnym i specjalnym; w szczególności modele współpracy tyflopedagogów z nauczycielami, specjalistami i rodzicami oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć, a także pracy opiekuńczo-wychowawczej	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W06		w stopniu pogłębionym merytoryczną i metodyczną specyfikę prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością wzrokową w różnym wieku	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W07		w stopniu pogłębionym zagadnienia wczesnej interwencji oraz wspomagania dziecka i rodziny w sytuacji występowania niepełnosprawności wzrokowej, zna metody i formy pracy i wspierania systemu rodzinnego	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W08		w stopniu pogłębionym proces edukacji i rehabilitacji osób z wielozakresową niepełnosprawnością wzrokową	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS1_W09		w stopniu pogłębionym metody diagnozy funkcjonalnej i rehabilitacji wzroku osób słabowidzących w różnym wieku	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS1_W10		w stopniu pogłębionym procesy komunikowania się osób z niepełnosprawnością narządu wzroku, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), ich prawidłowości i zakłócenia, techniki zapisu w systemie Braille'a, wspomagające i alternatywne metody komunikacji	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS1_W11		w stopniu pogłębionym zasady adaptacji środowiska fizycznego i materiałów dydaktycznych do potrzeb osób słabowidzących i niewidomych	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W12		w stopniu pogłębionym metody i techniki orientacji przestrzennej i bezpiecznego samodzielnego poruszania się osób z dysfunkcją wzroku	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W13		w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych i wspomagających oraz metod nauczania technologii osób niewidomych i słabowidzących	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS1_W14		zasady i normy etyczne stosowane w rehabilitacji, edukacji, terapii osób z niepełnosprawnością wzrokową w różnym wieku, w tym etykę własnego zawodu	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_TS1_W15		w stopniu pogłębionym zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego tyflopedagoga	P7U_W2	P7S_WG1

Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ				
PSPE_TS2_W01		pedagogikę resocjalizacyjną, posiada pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, rys historyczny, teorię i metodykę wykonywania typowych zadań oraz normy, procedury i dobre praktyki stosowane w różnych obszarach pedagogiki resocjalizacyjnej	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS2_W02		w stopniu pogłębionym współczesne tendencje i kierunki rozwoju pedagogiki resocjalizacyjnej, ich uwarunkowania i dylematy	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS2_W03		w stopniu pogłębionym zagadnienia dotyczące nieprzystosowania społecznego, jego typologii i stadiów oraz dewiacji społecznych – ich przyczyn, form, objawów i sposobów zapobiegania	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W04		w stopniu pogłębionym metodykę pracy resocjalizacyjnej w środowisku zamkniętym i otwartym, założenia i formy realizacji antropotechniki i kulturotechniki, twórczej resocjalizacji, podstawy metodyczne pracy wychowawców w ośrodkach i instytucjach zajmujących się resocjalizacją, socjoterapią i wychowaniem	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W05		w stopniu pogłębionym metodykę pracy pedagoga szkolnego i resocjalizacyjnego, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego i inkluzyjnego oraz problemy wychowawcze w tym środowisku	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W06		w stopniu pogłębionym prawne uwarunkowania procesu resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej oraz podstawy kryminologii i diagnozę czynników kryminogennych	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W07		w stopniu pogłębionym specyfikę funkcjonowania instytucji penitencjarnej oraz metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W08		w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu patologii społecznych i subkultur młodzieżowych	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W09		w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu resocjalizacji i profilaktyki w środowisku otwartym, metod pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym oraz metodyki pracy kuratora sądowego	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W10		w stopniu pogłębionym społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji, znaczenie organizacji pozarządowych w procesie resocjalizacji, posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pomocy rodzinie, poradnictwa wychowawczo-resocjalizującego, a także diagnozy, terapii i profilaktyki uzależnień i współuzależnień	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W11		w stopniu pogłębionym zagadnienie przestępstwa jako pewnej szczególnej formy zachowania dewiacyjnego, przestępczości jako pewnego zjawiska społecznego, a także osoby sprawcy przestępstwa, jak również ofiary przestępstwa (zwłaszcza typologii ofiar, ich udziału w genezie przestępstwa, relacji łączących ofiarę ze sprawcą i zagrożeń wynikających z sytuacji pokrzywdzenia), a także rolę instytucji i mechanizmów kontrolnych, jakie tworzą społeczeństwa w celu zapobiegania i zwalczania przestępczości	P7U_W2	P7S_WG1

PSPE_TS2_W12		w stopniu pogłębionym współczesne podejścia do problemów uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie i wynikające z nich nowe formy edukacji	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W13		w stopniu pogłębionym zasady dotyczące projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w pedagogice resocjalizacyjnej, w szczególności posiada pogłębioną wiedzę o modelach diagnostycznych, diagnozie deficytów i potencjałów, problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badań	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W14		w stopniu pogłębionym merytoryczną i metodyczną specyfikę prowadzenia zajęć edukacyjnych, profilaktycznych i resocjalizacyjnych	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS2_W15		w stopniu pogłębionym środowiska mniejszości narodowych i grup etnicznych zamieszkujących obecnie Polskę, ich aktualną sytuację i doświadczane problemy	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W16		w stopniu pogłębionym kulturowe więzi społeczne i rządzące nimi prawidłowości ważne z punktu widzenia edukacji międzykulturowej	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W17		w stopniu pogłębionym kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS2_W18		zasady i normy etyczne stosowane w edukacji, terapii i resocjalizacji, w tym etykę własnego zawodu	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ				
PSPE_TS3_W01		w stopniu pogłębionym specyfikę pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką obejmującą przedmiot, zakres, teleologię, terminologię, teorię i metodykę oraz miejsce w systemie nauk i powiązanie z innymi dyscyplinami naukowymi	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS3_W02		terminy i pojęcia dotyczące pedagogiki, psychologii, medycyny i socjologii na poziomie rozszerzonym oraz ich źródła i zastosowania w obrębie wybranych zagadnień pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wielozakresową	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS3_W03		w stopniu pogłębionym terminy i pojęcia dotyczące teorii aktywności artystycznej oraz jej źródła i zastosowania w obrębie wybranych zagadnień pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną i wielozakresową	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS3_W04		pojęcie niepełnosprawności intelektualnej, w tym niepełnosprawności wielorakiej oraz ich nozologię, etiologię i konsekwencje fizyczno-zdrowotne, orientacyjno-poznawcze i psychospołeczne	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS3_W05		w stopniu pogłębionym teorie rozwoju człowieka z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym, jak i społecznym oraz specyfikę jego funkcjonowania w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych	P7U_W2	P7S_WG2

PSPE_TS3_W06		w stopniu pogłębionym koncepcje (operacjonalizacja celów, formy, podstawy prawne, organizacja) edukacji, terapii, w tym edukacji i terapii przez sztukę, rehabilitacji, opieki i wychowania dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS3_W07		w stopniu pogłębionym procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS3_W08		w stopniu pogłębionym specyfikę projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w obszarze pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką, a w szczególności specyfikę problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badań	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS3_W09		w stopniu pogłębionym specyfikę i uwarunkowania działań metodycznych potrzebnych do prowadzenia zajęć edukacyjnych, rewalidacyjnych, terapeutycznych oraz artystycznych z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS3_W10		w stopniu pogłębionym współczesne podejścia do problemów uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką i wynikające z nich nowe formy edukacji i strategie nauczania oraz modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami i rodzicami	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS3_W11		zasady i normy etyczne stosowane w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, w tym etykę własnego zawodu	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_TS3_W12		w stopniu pogłębionym istotę projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego	P7U_W2	P7S_WG1
Pedagogika specjalna w zakresie TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH				
PSPE_TS4_W01		w stopniu pogłębionym źródła, charakter, miejsce i znaczenie pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) w systemie nauk oraz jej przedmiotowe powiazanie z naukami społecznymi, humanistycznymi i naukami o zdrowiu, a także jej tendencje rozwojowe	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS4_W02		w stopniu pogłębionym specyfikę pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej), jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej oraz terminologię, teorię i metodykę wykonywania typowych zadań, a także normy, procedury i dobre praktyki stosowane w terapii pedagogicznej	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS4_W03		podstawy pedagogiki korekcyjnej, zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się, podstawy medyczne terapii pedagogicznej, funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się i ich etiopatogenezę, a także obraz kliniczny i psychologiczny dzieci z grupy ryzyka i uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	P7U_W2	P7S_WG2

PSPE_TS4_W04		w stopniu pogłębionym psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych, podstawy neuropsychologii, psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych oraz lingwistyczne i logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS4_W05		w stopniu pogłębionym prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym zakresie	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS4_W06		w stopniu pogłębionym pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, a także zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS4_W07		w stopniu pogłębionym metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS4_W08		w stopniu pogłębionym metody terapii stosowane w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej, inne metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się a także narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej prowadzonej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS4_W09		w stopniu pogłębionym pedagogiczne postępowanie diagnostyczne oraz metody wsparcia i terapii dzieci z trudnościami wychowawczymi oraz zaburzeniami zachowania i emocji	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS4_W10		zasady udzielania wsparcia uczniom, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz trudnościami rozwojowymi	P7U_W2	P7S_WK1 P7S_WK2
PSPE_TS4_W11		w stopniu pogłębionym założenia i dobre praktyki w zakresie terapii pedagogicznej dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, spektrum zaburzeń autystycznych, z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS4_W12		w stopniu pogłębionym założenia, metody i dobre praktyki w zakresie wspierania uczniów zdolnych i uzdolnionych oraz rozwijania umiejętności uczenia się	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS4_W13		terminologię i teorię aktywności artystycznej oraz jej źródła i zastosowania w terapii pedagogicznej	P7U_W1	P7S_WG1
Pedagogika specjalna w zakresie LOGOPEDIA				

PSPE_TS5_W01		w stopniu pogłębionym źródła, charakter, miejsce i znaczenie logopedii w systemie nauk oraz jej przedmiotowe powiązanie z naukami społecznymi, humanistycznymi i naukami o zdrowiu, a także jej tendencje rozwojowe i normy etyczne	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS5_W02		w stopniu pogłębionym logopedię, jako subdyscyplinę pedagogiki specjalnej, terminologię, teorię i metodykę wykonywania typowych zadań oraz normy, procedury, nowoczesne technologie i dobre praktyki stosowane w logopedii	P7U_W1	P7S_WG1
PSPE_TS5_W03		w stopniu pogłębionym normy oraz zaburzenia mowy i języka, zna ich etiologię i konsekwencje fizyczno-zdrowotne, orientacyjno-poznawcze i psychospołeczne oraz posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka z zaburzeniami mowy i języka w cyklu życia, procesów jego socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS5_W04		w stopniu pogłębionym koncepcje rehabilitacji, edukacji, terapii dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych z zaburzeniami mowy i języka oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	P7U_W2	P7S_WG2
PSPE_TS5_W05		w stopniu pogłębionym organizację i metodykę kształcenia uczniów z zaburzeniami mowy i języka w systemie włączającym, integracyjnym i specjalnym, w szczególności modele współpracy logopedów z nauczycielami, specjalistami i rodzicami oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć, a także pracy opiekuńczo-wychowawczej	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W06		w stopniu pogłębionym merytoryczną i metodyczną specyfikę prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami mowy i języka w różnym wieku	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W07		w stopniu pogłębionym zagadnienia wczesnej interwencji oraz wspomagania dziecka i rodziny w sytuacji występowania zaburzeń mowy i języka, metody i formy pracy i wspierania systemu rodzinnego	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W08		w stopniu pogłębionym proces edukacji i rehabilitacji osób z współwystępującymi zaburzeniami mowy i języka	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W09		w stopniu pogłębionym metody diagnozy funkcjonalnej i procesu rehabilitacji osób z zaburzeniami mowy i języka w różnym wieku	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W10		w stopniu pogłębionym sposoby efektywnego posługiwania się narządem głosu i kształtowania emocji głosu podopiecznych	P7U_W2	P7S_WG1
PSPE_TS5_W11		w stopniu pogłębionym procesy komunikowania się osób z zaburzeniami mowy i języka, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), ich prawidłowości i zakłócenia, techniki wspomagające i alternatywne metody komunikacji	P7U_W2	P7S_WG1

Umiejętności Absolwent potrafi:				
PSPE_U01	SU_1	integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U02	SU_2	prawidłowo rozpoznawać zjawiska społeczne oraz interpretować je z punktu widzenia różnych obszarów pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych, humanistycznych i nauk o zdrowiu	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U03	SU_3	rozróżniać orientacje w metodologii badań społecznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań naukowych, formułować wnioski i opinie, wskazywać kierunki dalszych badań w obszarze wybranej subdyscypliny pedagogiki specjalnej	P7U_U2	P7S_UW1 P7S_UW3
PSPE_U04	SU_4 SU_11	diagnozować, oceniać złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne, resocjalizacyjne oraz projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb ich uczestników	P7U_U1	P7S_UW3
PSPE_U05	SU_5 SU_6 SU_17	umiejętnie wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U06	SU_1 SU_6	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U07	SU_7	umiejętnie prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U08	SU_8	dostosowywać się do specyfiki uczniów i wdrażać efektywne programy zwiększające ich umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U09	SU_9	pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2
PSPE_U10	SU_10 SU_17	dokonywać analizy własnych działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	P7U_U2	P7S_UW1
PSPE_U11	SU_11	umiejętnie projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji (zgodnie z wybraną specjalnością)	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U12	SU_13	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	P7U_U3	P7S_UW1
PSPE_U13	SU_12	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców w sposób precyzyjny i spójny, spełniający wymagania norm językowych, z użyciem różnych metod i technik komunikacyjnych	P7U_U3	P7S_UK1

PSPE_U14	SU_17	prowadzić debatę, merytorycznie argumentować poglądy własne z wykorzystaniem poglądów, opinii i stanowisk różnych autorów z zakresu pedagogiki specjalnej oraz pokrewnych dyscyplin naukowych w celu dokonywania gruntownej analizy działań na rzecz edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji	P7U_U3	P7S_UK2 P7S_UK1
PSPE_U15	SU_14	udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej w nagłych przypadkach	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_U16	SU_15	umiejętnie współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań	P7U_U2	P7S_UO2
PSPE_U17	SU_16 SU_12	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością akademicką, edukacyjną, rehabilitacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	P7U_U2	P7S_UW1
PSPE_U18		posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7U_U3	P7S_UK3
PSPE_U19	SU_10 SU_16 SU_17	samodzielnie planować i rozwijać umiejętności praktyczne i badawcze oraz twórczo animować działania zmierzające do samorozwoju oraz optymalnego kierowania własną karierą zawodową – wyrażać taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modelować to podejście wśród innych	P7U_U2	P7S_UU1
PSPE_U20		umiejętnie stosować podstawowe pojęcia i zasady tworzenia oraz strategie rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7U_U1	P7S_UW1
Pedagogika specjalna w zakresie TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ				
PSPE_TS1_U01		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu tyflopedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych osób niewidomych i słabowidzących	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U02		rozróżniać orientacje w metodologii badań społecznych/pedagogicznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki badawcze, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań naukowych, formułować wnioski i opinie, wskazywać kierunki dalszych badań w obszarze pedagogiki osób z niepełnosprawnością wzroku	P7U_U2	P7S_UW1 P7S_UW3
PSPE_TS1_U03		w sposób pogłębiony diagnozować, oceniać złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne i terapeutyczne oraz projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową	P7U_U1	P7S_UW3
PSPE_TS1_U04		umiejętnie wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów z niepełnosprawnością narządu wzroku	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U05		wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji i terapii osób z niepełnosprawnością narządu wzroku	P7U_U1	P7S_UW1

PSPE_TS1_U06		umiejętnie prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów niewidomych i słabowidzących) oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U07		dostosowywać się do specyfiki uczniów i wdrażać efektywne programy zwiększające ich umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów niewidomych i słabowidzących	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U08		pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2
PSPE_TS1_U09		dokonywać analizy własnych działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	P7U_U2	P7S_UW1
PSPE_TS1_U10		umiejętnie projektować i prowadzić zajęcia z zakresu wspierania osób z dysfunkcją wzroku, w tym orientacji przestrzennej, technik brajlowskich, technologii ogólnodostępnych i wspomagających oraz dokonywać ich ewaluacji	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U11		dobierać i wykorzystywać odpowiednie metody, techniki i środki dydaktyczne do pracy z osobą z niepełnosprawnością wzrokową w różnym wieku, w tym z wielozakresową niepełnosprawnością, jednocześnie projektując i kreując proces edukacyjno-wychowawczy, rehabilitacyjny, terapeutyczny oraz kulturalny	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS1_U12		umiejętnie posługiwać się komunikacją wspomagającą i alternatywną w pracy z osobą z niepełnosprawnością wzrokową, porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny z użyciem różnych metod i technik komunikacyjnych	P7U_U3	P7S_UK1
PSPE_TS1_U13		rzetelnie przygotowywać wystąpienia ustne i prace pisemne z zakresu diagnozy, edukacji, wychowania, rehabilitacji i terapii osób z niepełnosprawnością wzrokową przy jednoczesnym rozumieniu ich wymiaru organicznego, psychologicznego i społecznego	P7U_U3	P7S_UK2 P7S_UK1
PSPE_TS1_U14		samodzielnie rozwijać umiejętności praktyczne i badawcze oraz twórczo animować działania w zakresie pedagogiki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową, zmierzające do samorozwoju oraz optymalnego kierowania własną karierą zawodową	P7U_U2	P7S_UU1
Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ				
PSPE_TS2_U01		analizować i stosować terminologię z zakresu resocjalizacji, przedstawiać rys historyczny pedagogiki resocjalizacyjnej, opisywać, analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne, analizować proces socjalizacji w teorii i praktyce, określać dylematy socjalizacyjne oraz integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych	P7U_U1	P7S_UW1

PSPE_TS2_U02		prawidłowo rozpoznawać zjawiska społeczne ze szczególnym uwzględnieniem dewiacji społecznych oraz interpretować i wyjaśniać ich koncepcje, teorie, przyczyny, skutki i wskazania profilaktyczne z punktu widzenia różnych obszarów pedagogiki resocjalizacyjnej i innych nauk społecznych, humanistycznych i nauk o zdrowiu	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS2_U03		wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii, resocjalizacji i profilaktyki	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS2_U04		stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, prezentować modele diagnostyczne, a także diagnozować i oceniać złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne, resocjalizacyjne oraz projektować wynikające z tej diagnozy działania i zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb ich uczestników	P7U_U1	P7S_UW3
PSPE_TS2_U05		umiejętnie prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości osób (w tym osób niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym i wywodzących się z różnych grup etnicznych i kulturowych) oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS2_U06		pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów, realizować pomoc rodzinie oraz poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2
PSPE_TS2_U07		analizować edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej: charakteryzować rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, analizować i opisywać rolę pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, przedstawiać i interpretować szkolne problemy wychowawcze, określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS2_U08		umiejętnie projektować i prowadzić zajęcia o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym, profilaktycznym i resocjalizacyjnym oraz dokonywać ich analizy i ewaluacji, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	P7U_U1 P7U_U2	P7S_UW1
PSPE_TS2_U09		komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców w sposób precyzyjny i spójny, spełniający wymagania norm językowych, z użyciem różnych metod i technik komunikacyjnych	P7U_U3	P7S_UK1
PSPE_TS2_U10		samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	P7U_U2	P7S_UW1
PSPE_TS2_U11		prowadzić dokumentację pracy profilaktycznej, edukacyjnej i resocjalizacyjnej	P7U_U1	P7S_UW1

PSPE_TS2_U12		prowadzić debatę, merytorycznie argumentować poglądy własne z wykorzystaniem poglądów, opinii i stanowisk różnych autorów z zakresu pedagogiki specjalnej oraz pokrewnych dyscyplin naukowych w celu dokonywania gruntownej analizy działań na rzecz edukacji, terapii i resocjalizacji	P7U_U3	P7S_UK2 P7S_UK1
PSPE_TS2_U13		umiejętnie stosować przepisy z zakresu prawa oraz podstaw kryminologii i wiktymologii w działalności zawodowej	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS2_U14		analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym	P7U_U1	P7S_UW1
Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ				
PSPE_TS3_U01		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką w celu praktycznej analizy złożonych problemów edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych, kulturalnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz w celu praktycznego analizowania etiologii oraz konsekwencji fizyczno-zdrowotnych, orientacyjno-poznawczych i psychospołecznych	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS3_U02		wykorzystywać umiejętności badawcze: rozróżniać orientacje w metodologii badań społecznych/pedagogicznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki badawcze, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań naukowych, formułować wnioski i opinie, wskazywać kierunki dalszych badań w obszarze pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_U2	P7S_UW1 P7S_UW3
PSPE_TS3_U03		diagnozować, oceniać złożone sytuacje edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, wychowawcze, dobierać odpowiednie metody, techniki i środki dydaktyczne służące projektowaniu, prowadzeniu i ewaluacji zajęć, w tym zajęć artystycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb psychofizycznych i możliwości twórczych uczestników z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_U1	P7S_UW3
PSPE_TS3_U04		stosować zdobytą wiedzę w praktyce, w pracy z jednostką z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością wieloraką – w tym w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania oraz stosować zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć, również w zakresie aktywności artystycznej	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS3_U05		wdrażać innowacyjne programy edukacyjne i kreatywne projekty artystyczne doskonalące umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne osób z niepełnosprawnością intelektualną, wdrażać innowacyjne programy i projekty artystyczne rozwijające integrację rówieśniczą tych osób, wdrażać innowacyjne projekty edukacyjne przy jednoczesnej umiejętności stosowania technik komunikacji alternatywnej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS3_U06		pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2

PSPE_TS3_U07		projektować i prowadzić zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, terapeutyczne, artystyczne z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką na podstawie samodzielnie prowadzonej dokumentacji pracy specjalistycznej, na podstawie samodzielnie skonstruowanych indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, dokonywać systematycznej i rzetelnej ewaluacji treści dokumentów	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS3_U08		rozwijać umiejętności praktyczne i badawcze oraz twórczo animować działania w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką, zmierzające do samorozwoju oraz optymalnego kierowania własną karierą zawodową	P7U_U2	P7S_UU1
Pedagogika specjalna w zakresie TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH				
PSPE_TS4_U01		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu diagnozowania potrzeb i możliwości dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się z wykorzystaniem istniejących narzędzi diagnostycznych	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS4_U02		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu dobierania i stosowania właściwych metod terapeutycznych dla dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS4_U03		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu projektowania i prowadzenia w sposób metodyczny zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz projektowania procesu wsparcia dziecka, ucznia, rodziców, opiekunów i nauczycieli	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS4_U04		planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się, wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego, tworzyć dokumentację diagnostyczną, konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS4_U05		pracować w zespole, pełniąc rożne role, podejmować i wyznaczać zadania, projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2
PSPE_TS4_U06		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu diagnozowania, dobierania odpowiednich metod wsparcia i terapii, projektowania i prowadzenia zajęć z dziećmi z trudnościami wychowawczymi oraz zaburzeniami zachowania i emocji	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS4_U07		identyfikować zdolności i uzdolnienia dzieci i uczniów w przedszkolu i szkole, dobierać metody pracy z uczniem zdolnymi i organizować zajęcia rozwijające uzdolnienia	P7U_U1	P7S_UW3

PSPE_TS4_U08		wdrażać innowacyjne programy edukacyjne i kreatywne projekty artystyczne wspierające dzieci z ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z niepełnosprawnościami i z zaburzeniami rozwoju, a także uczniów zdolnych i uzdolnionych.	P7U_U1	P7S_UW1
Pedagogika specjalna w zakresie LOGOPEDIA				
PSPE_TS5_U01		integrować i wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu logopedii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych osób zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U02		rozróżniać orientacje w metodologii badań społecznych/pedagogicznych, formułować problemy badawcze, dobierać adekwatne metody i techniki badawcze oraz konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań naukowych, formułować wnioski i opinie, wskazywać kierunki dalszych badań w obszarze pedagogiki osób zaburzeniami mowy i języka	P7U_U2	P7S_UW1 P7S_UW3
PSPE_TS5_U03		w sposób pogłębiony diagnozować, oceniać złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne i terapeutyczne oraz projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb osób zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW3
PSPE_TS5_U04		umiejętnie wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne oraz nowoczesne rozwiązania praktyczne w planowaniu, realizacji i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów z zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U05		wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną, socjologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać i przetwarzać dane w celu analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji i terapii osób zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U06		umiejętnie prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów z zaburzeniami mowy i języka) oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U07		opracowywać metody terapeutyczne dostosowane do potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, w tym z zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U08		dostosowywać się do specyfiki uczniów i wdrażać efektywne programy zwiększające ich umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne oraz poprawiające integrację rówieśniczą uczniów z zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U09		pracować w zespole, pełniąc różne role; podejmować i wyznaczać zadania; projektować i wdrażać profesjonalne działania w zakresie współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami uczniów	P7U_U2	P7S_UO1 P7S_UO2
PSPE_TS5_U10		analizować i diagnozować rozwój i kształtowanie się kompetencji językowych, komunikacyjnych i kulturowych osób z różnymi dysfunkcjami, w tym z zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW3

PSPE_TS5_U11		dobierać i wykorzystywać odpowiednie metody, techniki i środki dydaktyczne do pracy z osób zaburzeniami mowy i języka w różnym wieku, w tym z wielozakresową niepełnosprawnością, projektując i kreując proces edukacyjno-wychowawczy, rehabilitacyjny, terapeutyczny oraz kulturalny	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U12		dbać o rozwój suprasegmentalny mowy	P7U_U3	P7S_UW1
PSPE_TS5_U13		dobierać odpowiednie metody i narzędzia diagnostyczne do indywidualnych możliwości i potrzeb osób z zaburzeniami mowy i języka	P7U_U1	P7S_UW1
PSPE_TS5_U14		umiejętnie posługiwać się komunikacją wspomagającą i alternatywną w pracy z osobami z zaburzeniami mowy i języka, porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny z użyciem różnych metod i technik komunikacyjnych	P7U_U3	P7S_UK1
PSPE_TS5_U15		rzetelnie przygotowywać wystąpienia ustne i prace pisemne z zakresu diagnozy, edukacji, wychowania, rehabilitacji i terapii osób z zaburzeniami mowy i języka przy jednoczesnym rozumieniu ich wymiaru organicznego, psychologicznego i społecznego	P7U_U3	P7S_UK2 P7S_UK1
PSPE_TS5_U16		samodzielnie rozwijać umiejętności praktyczne i badawcze oraz twórczo animować działania w zakresie pedagogiki i rehabilitacji osób z zaburzeniami mowy i języka, zmierzające do samorozwoju oraz optymalnego kierowania własną karierą zawodową	P7U_U2	P7S_UU1
Kompetencje społeczne Absolwent jest gotowy do:				
PSPE_K01	SK_2 SK_3 SK_4 SK_5 SK_6	rozumienia problemów osób z obszaru pedagogiki specjalnej, komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_K02	SK_1 SK_8	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej pedagoga specjalnego	P7U_K3	P7S_KR1
PSPE_K03	SK_1 SK_6	świadomego podejmowania działań na rzecz stałego samodoskonalenia się	P7U_K2	P7S_KK1
PSPE_K04	SK_2 SK_3	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2
PSPE_K05	SK_3 SK_5 SK_6 SK_7	świadomego podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, wyzwań zawodowych, aktywnej i wytrwałej realizacji indywidualnych i zespołowych działań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_K06	SK_1 SK_2	dostrzegania znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazywania cech refleksyjnego praktyka	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_K07	SK_4	prezentowania właściwej postawy wobec alternatywnych sposobów komunikacji osób z niepełnosprawnością oraz ich użytkowników	P7U_K1	P7S_KO1
PSPE_K08	SK_3	prezentowania postawy charakteryzującej się poszanowaniem kultury języka	P7U_K1	P7S_KO1

PSPE_K09	SK_8	doceniania tradycji i dorobku badań w zakresie pedagogiki specjalnej oraz potrzeby ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_K10	SK_1	dostrzegania etycznego wymiaru w badaniach naukowych	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_K11	SK_5	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7U_K2	P7S_KO3
PSPE_K12	SK_1 SK_2	dostrzegania znaczenia i roli wartości ogólnoludzkich, uniwersalnych i chrześcijańskich w budowaniu relacji edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych, kreowaniu środowiska wychowawczego i wspieraniu integralnego rozwoju człowieka	P7U_K1	P7S_KR1
Pedagogika specjalna w zakresie TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ				
PSPE_TS1_K01		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego: analizowania, aktualizowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności podczas realizowania działań na rzecz osób z niepełnosprawnością wzrokową	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2
PSPE_TS1_K02		rozumienia i zaspokajania szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową w różnym wieku, wykazywania wrażliwości na specyfikę ich rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS1_K03		stosowania w praktyce edukacyjnej i rehabilitacyjnej indywidualizacji pracy, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć	P7U_K3	P7S_KR1
PSPE_TS1_K04		świadomego podejmowania działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych oraz wyzwań zawodowych, aktywnej i wytrwałej realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań na rzecz osób z niepełnosprawnością wzrokową	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS1_K05		aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach podejmujących działania na rzecz osób z niepełnosprawnością wzrokową (w tym również z niepełnosprawnością wzrokową wielozakresową), konstruktywnego komunikowania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w obszarze tyflopedagogiki	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ				
PSPE_TS2_K01		rozumienia problemów osób niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z różnych grup etnicznych oraz uczniów i wychowanków potrzebujących wsparcia i pomocy w zakresie społecznego funkcjonowania, komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej oraz edukacji międzykulturowej	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS2_K02		odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej pedagoga specjalnego	P7U_K3	P7S_KR1
PSPE_TS2_K03		autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym i wynikającego z niej świadomego podejmowania działań na rzecz stałego samodoskonalenia się	P7U_K2	P7S_KK1

PSPE_TS2_K04		krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, wykorzystywania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2
PSPE_TS2_K05		świadomego podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, wyzwań zawodowych, aktywnej i wytrwałej realizacji indywidualnych i zespołowych działań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS2_K06		rozumienia znaczenia nauk społecznych, w tym pedagogiki resocjalizacyjnej dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, przyjmowania pozytywnej postawy do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga resocjalizacyjnego	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_TS2_K07		dostrzegania znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, wykazywania cech refleksyjnego praktyka	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_TS2_K08		utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej w odniesieniu do osób niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym i w zakresie społecznego funkcjonowania, prezentowania postawy odznaczającej się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w planowaniu i realizowaniu działań i projektów społecznych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_TS2_K09		kształtowania postawy odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata	P7U_K1	P7S_KR1
Pedagogika specjalna w zakresie PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ				
PSPE_TS3_K01		wykazywania wrażliwości na problemy osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką wynikające ze specyfiki ich rozwoju intelektualnego, fizycznego i społeczno-emocjonalnego, komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i wychowawcze oraz działania z zakresu aktywności artystycznej	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS3_K02		odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej pedagoga specjalnego	P7U_K3	P7S_KR1
PSPE_TS3_K03		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, dokonywania analizy własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności podczas realizowania działań na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2

PSPE_TS3_K04		budowania przekonania o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i artystycznych oraz do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazywania aktywności, podejmowania trudu i bycia wytrwałym w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań zawodowych na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS3_K05		dostrzegania znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, w tym zasad etyki w badaniach naukowych, kształtowania cech refleksyjnego praktyka w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką	P7U_K1	P7S_KR1
PSPE_TS3_K06		dostrzegania i doceniania tradycji i dorobku badań w zakresie pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnością wieloraką oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary/treści i procedury badawcze również w zakresie sztuki/twórczości/kreatywności oraz aktywności artystycznej	P7U_K1	P7S_KR1
Pedagogika specjalna w zakresie TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH				
PSPE_TS4_K01		pogłębionej analizy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, autorefleksji nad rozwojem zawodowym oraz do stałego samodoskonalenia się, w tym samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	P7U_K2	P7S_KK1
PSPE_TS4_K02		krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiazywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, wykorzystywania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych i terapeutycznych	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2
PSPE_TS4_K03		wykazywania się wrażliwością na problemy dzieci i uczniów oraz okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS4_K04		profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej oraz terapeutycznej	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS4_K05		podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym, podejmowania wyzwań zawodowych, wykazywania aktywności i podejmowania trudu i bycia wytrwałym w realizacji indywidualnych i zespołowych działań zawodowych wynikających z roli pedagoga specjalnego – terapeuty pedagogicznego	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS4_K06		aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach oraz do współpracy z nauczycielami i specjalistami, w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS4_K07		odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej pedagoga specjalnego – terapeuty pedagogicznego	P7U_K3	P7S_KR1

Pedagogika specjalna w zakresie LOGOPEDIA				
PSPE_TS5_K01		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego: analizowania, aktualizowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności podczas realizowania działań na rzecz osób z zaburzeniami mowy i języka	P7U_K2	P7S_KK1 P7S_KK2
PSPE_TS5_K02		rozumienia i zaspokajania szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami mowy i języka w różnym wieku, z niepełnosprawnością złożoną	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS5_K03		stosowania w praktyce edukacyjnej i rehabilitacyjnej indywidualizacji pracy, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS5_K04		świadomego podejmowania działań edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych oraz wyzwań zawodowych, aktywnej i wytrwałej realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań na rzecz osób z zaburzeniami mowy i języka, w zgodzie ze standardami etycznymi zawodu	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2
PSPE_TS5_K05		aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach podejmujących działania na rzecz osób z zaburzeniami mowy i języka, konstruktywnego komunikowania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w obszarze logopedii	P7U_K1 P7U_K2	P7S_KO1 P7S_KO2

2.2 Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) i odbywa się w sposób ciągły oraz etapowy w trakcie całego cyklu kształcenia. Dobór metod weryfikacji jest dostosowany do specyfiki zajęć oraz charakterystyki realizowanego materiału, a szczegółowe zasady i formy zaliczeń dla każdego modułu/przedmiotu określone są w indywidualnych kartach przedmiotów (sylabusach). Końcowa weryfikacja realizacji efektów uczenia się odbywa się poprzez złożenie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego..

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się należą:

1) w zakresie wiedzy:
   - **Egzaminy i zaliczenia:** pisemne (testowe, opisowe), ustne oraz kolokwia;
   - **Prace pisemne:** referaty, eseje, raporty oraz inne opracowania przygotowywane samodzielnie na zadany temat;
   - **Prezentacje multimedialne:** przygotowywane i prowadzone indywidualnie lub grupowo;
   - **Egzamin dyplomowy:** weryfikuje kompleksową wiedzę z zakresu kierunku studiów oraz biegłość w posługiwaniu się właściwą terminologią.
2) w zakresie umiejętności:
   - **Działania praktyczne:** uczestnictwo w warsztatach oraz zajęciach projektowych;
   - **Projekty i zadania:** przygotowanie indywidualnych lub zespołowych projektów oraz rozwiązywanie zadań problemowych (w trakcie i poza zajęciami);
   - **Dokumentacja i raportowanie:** wykonanie sprawozdań oraz spójnych raportów z zadanych prac;
   - **Wystąpienia:** prezentacje multimedialne, które pozwalają ocenić sprawność przekazu i argumentacji;
   - **Egzamin dyplomowy:** sprawdza umiejętność udzielania logicznych odpowiedzi i argumentowania w oparciu o wiarygodne źródła.
3) w zakresie kompetencji społecznych:
   - **Aktywność i zaangażowanie:** ocena postawy studenta podczas zajęć grupowych, udział w dyskusjach oraz bieżąca aktywność na zajęciach;
   - **Etyka i odpowiedzialność:** ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia lub promotora w zakresie przestrzegania zasad etyki oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
   - **Organizacja pracy:** weryfikacja terminowości wykonywania zleconych zadań;
   - **Praca zespołowa:** realizacja zadań, projektów i referatów w formach grupowych, co pozwala ocenić zdolność do współdziałania;

- **Egzamin dyplomowy:** jako ostateczne potwierdzenie ukształtowanych postaw i profesjonalizmu.

Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów.

Proces oceniania jest transparentny, a kryteria oceny dla każdej metody weryfikacji są podawane do wiadomości studentów przed rozpoczęciem zajęć. Ocena końcowa z przedmiotu może stanowić wypadkową ocen cząstkowych uzyskanych za poszczególne zadania, aktywność oraz wyniki egzaminów lub zaliczeń końcowych, zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie. Przy egzaminach i zaliczeniach na ocenę stosuję się skalę ocen określoną w Regulaminie Studiów.

3.1 Program studiów stacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0113
Liczba semestrów	10
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Język wykładowy	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	**3001** Tyflopedagogika z edukacją włączającą *(w tym 330 godz. praktyk)*; **3051** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową *(w tym 330 godz. praktyk)*; **2891** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną *(w tym 330 godz. praktyk)*; **2956** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych *(w tym 330 godz. praktyk)*; **3316** Logopedia *(w tym 330 godz. praktyk)*
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**323** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **325** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **314** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **318** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **340** Logopedia
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**165** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **166** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **159** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **162** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **173** Logopedia
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru	**113** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **115** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową;

	104 Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **108** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **130** Logopedia
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	18
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową	**311** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **313** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **302** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **306** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **328** Logopedia
Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać realizując zajęcia z zakresu nauk społecznych/nauk humanistycznych`	14
Liczba punktów ECTS, którą student może uzyskać w ramach praktyk studenckich	24
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy

Opis realizacji programu

W toku studiów studenci realizują:

1. przedmioty obligatoryjne 192 ECTS
2. zajęcia w języku obcym 18 ECTS w tym:
   - lektorat 10 ECTS
   - konwersatorium 8 ECTS
3. zajęcia z zakresu wybranego modułu kształcenia:
   a) Moduł - Tyflopedagogika z edukacją włączającą - 89 ECTS;
   b) Moduł - Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową - 91 ECTS;
   c) Moduł - Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną – 80 ECTS;
   d) Moduł - Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych - 84 ECTS
   e) Moduł – Logopedia 106 ECTS
4. praktyki zawodowe 24 ECTS

Studenci będący cudzoziemcami uzyskują dodatkowe 6 punktów ECTS, uczęszczając na przedmiot Język polski akademicki dla cudzoziemców

Organizatorem praktyk jest UKSW. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk, stanowiący załącznik do programu studiów.

3.2 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia STUDIÓW STACJONARNYCH

Nr semestru	nazwa przedmiotu/moduł kształcenia	Symbole efektów uczenia się (należy podać wszystkie EUs, jakie student uzyska po zaliczeniu przedmiotu)	Symbole szczegółowych efektów uczenia się (odniesienie do standardu kształcenia nauczyciela)	Forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zaliczenie na ocenę, bez oceny, egzamin)	Liczba godzin	Liczba ECTS
Przedmioty obligatoryjne						**2131**	**228**
1	Historia myśli pedagogicznej	PSPE_W01 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
1	Historia myśli pedagogicznej	PSPE_U02 PSPE_U14 PSPE_K04 PSPE_K12	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
1	Filozoficzne podstawy pedagogiki	PSPE_W01 PSPE_U02	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	4
1	Filozoficzne podstawy pedagogiki	PSPE_U02 PSPE_K04 PSPE_K12	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
1	Wprowadzenie do psychologii	PSPE_W03 PSPE_U06	B.1.W1 B.1.U2 B.1.K1	wykład	zaliczenie na ocenę	15	2
1	Pojęcia i systemy pedagogiczne – wprowadzenie do pedagogiki	PSPE_W05 PSPE_U06	B.2.W1 B.2.W2 B.2.U2	wykład	egzamin pisemny	30	3
1	Pedagogika specjalna	PSPE_W01 PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W08 PSPE_U01	C.3.W1 C.3.W2 C.3.U1	wykład	zaliczenie na ocenę	30	3

1	Pedagogika specjalna	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_U06 PSPE_U14 PSPE_K05	C.3.W3 C.3.W4 C.3.W5 C.3.U2 C.3.U3 C.3.U4 C.3.U5 C.3.U6 C.3.K1 C.3.K2 C.3.K3 C.3.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
1	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	PSPE_W06 PSPE_W09	C.6.W1 C.6.W2 C.6.W3 C.6.W5 C.6.W6	wykład	egzamin ustny	30	4
1	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	PSPE_W06 PSPE_U04 PSPE_U05 PSPE_K10	C.6.W4 C.6.U1 C.6.U2 C.6.U3 C.6.U4 C.6.K1 C.6.K2 C.6.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
1	Emisja głosu	PSPE_W12 PSPE_W13 PSPE_U12 PSPE_U13 PSPE_K08	F.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
1	Pierwsza Pomoc Przedmedyczna	PSPE_W16 PSPE_U15 PSPE_K02	F.3. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	1
1	Kultura i techniki studiowania	PSPE_W22 PSPE_U17 PSPE_K03	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1	Bezpieczeństwo i higiena pracy	-	-	szkolenie	zaliczenie	-	0
1	Szkolenie biblioteczne	-	-	szkolenie	zaliczenie	-	0
2	Psychologia rozwoju człowieka	PSPE_W03 PSPE_U06	B.1.W2 B.1.U1	wykład	egzamin pisemny	30	3
2	Psychologia rozwoju człowieka	PSPE_U05 PSPE_U06 PSPE_K04	B.1.W2 B.1.U1 B.1.U6 B.1.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Pedagogika ogólna	PSPE_W03 PSPE_W05	B.2.W1 B.2.W2 B.2.W3 B.2.U2 B.2.K3	wykład	egzamin pisemny	30	3
2	Teoretyczne podstawy wychowania	PSPE_W03 PSPE_W05	B.2.W4 B.2.W7 B.2.U2	wykład	egzamin pisemny	30	4
2	Teoretyczne podstawy wychowania	PSPE_W03 PSPE_W05 PSPE_U05 PSPE_K12	B.2.W4 B.2.W7 B.2.U2 B.2.K1 B.2.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

2	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	PSPE_W01 PSPE_U15	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
2	Etyka w zawodzie nauczyciela	PSPE_W07 PSPE_W19	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	4
2	Etyka w zawodzie nauczyciela	PSPE_W07 PSPE_U14 PSPE_U19 PSPE_K06	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
2	Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	PSPE_W09 PSPE_W17	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	zaliczenie na ocenę	15	2
2	Pedagogika specjalna	PSPE_W01 PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W08 PSPE_U01	C.3.W1 C.3.W2 C.3.U1	wykład	egzamin pisemny	15	3
2	Pedagogika specjalna	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_U06 PSPE_U14 PSPE_K05	C.3.W3 C.3.W4 C.3.W5 C.3.U2 C.3.U3 C.3.U4 C.3.U5 C.3.U6 C.3.K1 C.3.K2 C.3.K3 C.3.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
2	Technologia informacyjna z elementami redakcji tekstów	PSPE_W15 PSPE_U13 PSPE_ U17 PSPE_K03	F.4. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Kultura języka	PSPE_W14 PSPE_U13 PSPE_K08	F.2. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	PSPE_W08 PSPE_W09	D.1.W1 D.1.W2 D.1.W3 D.1.W4 D.1.W5 D.1.W6 D.1.W7 D.1.W8 D.1.U1 D.1.U2 D.1.K2	wykład	zaliczenie na ocenę	30	4
					Łącznie na I roku	**675**	**74**

3	Psychologia społeczna	PSPE_W03 PSPE_U02	B.1.W3 B.1.U2 B.1.U5 B.1.K1	wykład	egzamin pisemny	30	3
3	Psychologia społeczna	PSPE_W03 PSPE_U02 PSPE_K02	B.1.W3 B.1.U2 B.1.U5 B.1.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Pedagogika osób dorosłych i starszych	PSPE_W11 PSPE_K05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin ustny	15	3
3	Pedagogika osób dorosłych i starszych	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie z oceną	15	2
3	Multimedia w edukacji	PSPE_W15 PSPE_U17 PSPE_U13 PSPE_K11	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
3	Dydaktyka ogólna	PSPE_W09 PSPE_U05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
3	Systemy wychowania w edukacji inkluzyjnej	PSPE_W05 PSPE_W08 PSPE_U08 PSPE_K12	D.4.W1 D.4.W2 D.4.W3 D.4.W7 D.4.W8 D.4.W9 D.4.U1 D.4.K2	wykład	egzamin ustny	30	3
3	Psychopedagogiczna diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	PSPE_W11 PSPE_U04 PSPE_U11 PSPE_K09	D.2.W1 D.2.U1 D.2.U2 D.2.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
3	Kompetencje społeczne nauczyciela z treningiem komunikacji	PSPE_W19 PSPE_U13 PSPE_U19 PSPE_K07	D.5.W1 D.5.W2 D.5.W3 D.5.W5 D.5.W6 D.5.W8 D.5.U1 D.5.U2 D.5.U3 D.5.U5 D.5.K1 D.5.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
4	Psychologia edukacji i wychowania	PSPE_W03 PSPE_U05	C.2.W2 C.2.W3 C.2.U1	wykład	egzamin pisemny	30	3
4	Psychologia edukacji i wychowania	PSPE_U05 PSPE_K04	C.2.U1 C.2.U2 C.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

4	Pedagogika społeczna	PSPE_W05 PSPE_W21 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
4	Ochrona własności intelektualnej	PSPE_W20 PSPE_U13 PSPE_K02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
4	Dydaktyka specjalna	PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_U05	C.5.W1 C.5.W2 C.5.W3 C.5.U1	wykład	egzamin pisemny	30	4
4	Dydaktyka specjalna	PSPE_U04 PSPE_U07 PSPE_K03	C.5.U1 C.5.U2 C.5.U3 C.5.K1 C.5.K2 C.5.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
4	Warsztat pracy pedagoga specjalnego	PSPE_W11 PSPE_W19 PSPE_U11 PSPE_U19 PSPE_K03	F.5. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	warsztat	zaliczenie na ocenę	30	4
4	Praktyka I	PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W17 PSPE_U01 PSPE_K01	B.3.W1 B.3.W2 B.3.U1 B.3.U2 B.3.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	30	3
1-4	Język obcy nowożytny	PSPE_W15 PSPE_U18 PSPE_K03	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	lektorat	zaliczenie na ocenę/egzamin na poziomie B2	120	10
3-4	Wychowanie fizyczne	-	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie	60	0
					Łącznie na II roku	**593**	**60**
5	Psychologia kliniczna	PSPE_W03 PSPE_U05	C.2.W4 C.2.U3	wykład	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Psychologia kliniczna	PSPE_U05 PSPE_U06 PSPE_K06	C.2.U3 C.2.U4 C.2.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Psychologia rehabilitacji	PSPE_W03 PSPE_W07	C.2.W5 C.2.K1	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2

5	Socjologia edukacji	PSPE_W05 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
5	Metodologia badań naukowych	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U16 PSPE_K04	G.W1 G.W2 G.W3 G.W4 G.W5 G.W6 G.W7 G.U1 G.U3 G.U4 G.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
5	Kształcenie w grupach heterogenicznych	PSPE_W08 PSPE_W09 PSPE_K03	D.3.W1 D.3.W2 D.3.W3 D.3.K1	wykład	egzamin ustny	30	3
5	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych I – metody, formy nauczania i indywidualizacja pracy	PSPE_W08 PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_K05	D.3.W2 D.3.W5 D.3.W6 D.3.W8 D.3.U1 D.3.U2 D.3.U3 D.3.U4 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych I	PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_U10 PSPE_K01	D.2.W2 D.2.U1 D.2.U3 D.2.U4 D.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
6	Pedagogika opiekuńcza	PSPE_W05 PSPE_U01	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
6	Statystyka dla pedagogów	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U17 PSPE_U19 PSPE_K04	G.W2 G.W4 G.W5 G.U1 G.U2 G.U3 G.U5 G.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Wprowadzenie do logopedii	PSPE_W12 PSPE_W13	D.1.W1 D.1.W5	wykład	zaliczenie na ocenę	30	4
6	Programy wychowawcze w edukacji inkluzyjnej	PSPE_W11 PSPE_U07 PSPE_U08 PSPE_K06	D.4.W4 D.4.W5 D.4.W6 D.4.W10 D.4.W11 D.4.W12 D.4.W13 D.4.U2 D.4.U3 D.4.U4 D.4.U5 D.4.U6 D.4.U7 D.4.U8 D.4.U9 D.4.U10 D.4.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych II	PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_U10 PSPE_K01	D.2.W2 D.2.U1 D.2.U3 D.2.U4 D.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
6	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych II – przestrzeń, materiały i narzędzia	PSPE_W08 PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_K05	D.3.W1 D.3.W3 D.3.W4 D.3.U1 D.3.U2 D.3.U3 D.3.U4 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3

6	Praktyka II	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_W17 PSPE_U04 PSPE_U09 PSPE_K01	C.7.W1 C.7.W2 C.7.U1 C.7.U2 C.7.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	60	9
					Łącznie na III roku	**443**	**50**
7	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych III – partnerstwo edukacyjne: uczeń-nauczyciel-rodzic-instytucje-lokalna społeczność	PSPE_W10 PSPE_U09 PSPE_U14 PSPE_K01 PSPE_K05	D.3.W7 D.3.U1 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Komunikacja alternatywna i wspomagająca	PSPE_W11 PSPE_U08 PSPE_K02 PSPE_K07	D.5.W4 D.5.U1 D.5.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Pedagogika porównawcza	PSPE_W05 PSPE_U06	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	30	3
8	Praktyka III	PSPE_W08 PSPE_W11 PSPE_W17 PSPE_U04 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_K01	D.6.W1 D.6.W2 D.6.W3 D.6.U1 D.6.U2 D.6.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
					Łącznie na IV roku	**210**	**15**
9	Problemy i potrzeby dorosłych osób z niepełnosprawnością	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K12	C.4.W1 C.4.W2 C.4.W3 C.4.W8 C.4.U1 C.4.U2 C.4.K1	wykład	egzamin ustny	30	4
9	Niepełnosprawność w starszym wieku	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K01	C.4.W7 C.4.U2 C.4.U3 C.4.K1	wykład	egzamin ustny	30	4
9	Aktywizacja i wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością	PSPE_W21 PSPE_U04 PSPE_U20 PSPE_K11	C.4.W4 C.4.W5 C.4.W6 C.4.U4 C.4.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
10	Konwersatorium pedagogiczne w jęz. angielskim na poziomie B2+	PSPE_W15 PSPE_U17 PSPE_U18 PSPE_K08	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	8
8-10	Seminarium magisterskie	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U16 PSPE_U17 PSPE_U19 PSPE_K09 PSPE_K10	G.W2 G.W8 G.U1 G.U2 G.U3 G.U4 G.U5 G.U6 G.K2	seminarium	zaliczenie na ocenę/złożenie pracy dyplomowej	90	9
					Łącznie na V roku	**210**	**29**

Przedmioty do wyboru							
3-4	Język polski akademicki (*przedmiot obowiązkowy tylko dla studentów cudzoziemców)*	-	-	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	6
3-10	jeden z 5 modułów opisanych poniżej	wg. opis poniżej		wykład/ćwiczenia/konwersatorium/warsztat	egzamin/zaliczenie na ocenę	870/920/760/825/1185	95/97/86/90/112
MODUŁ 1: TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ						**870**	**95**
3	Anatomia, fizjologia i patologia układu wzrokowego	PSPE_TS1_W01 PSPE_TS1_W03	E.1T.W1 E.1T.U1 E.2T.K1 E.2T.K3	wykład	egzamin ustny	15	2
3	Tyflopsychologia z diagnostyką tyflopedagogiczną	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U04 PSPE_TS1_U05	E.1T.W2 E.1T.W5 E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U2 E.1T.U3 E.1T.U5 E.1T.U10 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
3	Metody i techniki brajlowskie	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
3	Technologie w edukacji i rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W13 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U9 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
3	Podstawy nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Tyflopedagogika	PSPE_TS1_W01 PSPE_TS1_W02 PSPE_TS1_W04 PSPE_TS1_W15 PSPE_TS1_U14	E.1T.W3 E.1T.W6 E.1T.W11 E.1T.U3 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U11 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K2 E.2T.K3 E.2T.K4	wykład	egzamin ustny	30	3
4	Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_W04 PSPE_TS1_U02	E.1T.W5 E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W2 E.2T.U2 E.2T.K1 E.2T.K3	wykład	egzamin ustny	15	2

4	Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	PSPE_TS1_W02 PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_K01	E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W2 E.2T.U2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
4	Metodyka nauczania technik brajlowskich (I)	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
4	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku - umiejętności podstawowe	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Funkcjonalna ocena wzroku dla potrzeb orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób słabowidzących	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U13	E.1T.W5 E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.2T.W2 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
4	Praca opiekuńczo-wychowawcza z osobami z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W14 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K04	E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U6 E.2T.W5 E.2T.U5 E.2T.K2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Metodyka nauczania technologii informacyjno-komunikacyjnych osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W13 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Metodyka nauczania technik brajlowskich (II)	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów słabowidzących	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Umiejętności i techniki poruszania się z białą laską z warsztatem metodycznym	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	50	4

6	Zajęcia ruchowe i wychowanie fizyczne osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Metodyka pracy indywidualnej i korekcyjno-kompensacyjnej z dziećmi z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_K01	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U7 E.2T.W1 E.2T.K2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – skrzyżowania	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Pomoce dydaktyczne i technologie w nauczaniu orientacji przestrzennej z warsztatem metodycznym	PSPE_TS1_W06 PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Adaptacja materiałów dydaktycznych w edukacji uczniów z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_K03 PSPE_TS1_K04	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów niewidomych	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – środki transportu	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	50	4
7	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej z wykorzystaniem echolokacji	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K05	E.1T.W6 E.1T.W7 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	20	2
7	Warsztat pracy tyflopedagoga	PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_U14 PSPE_TS1_K01	E.2T.U1 E.2T.K4	warsztat	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Adaptacje środowiska fizycznego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	20	2
8	Czynności życia codziennego	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3

8	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością sprzężoną	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_W08 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11	E.1T.W4 E.1T.U4 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
8	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób poruszających się z psem przewodnikiem	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K05	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
8	Ocena umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej i planowania procesu nauczania	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
9	Edukacja i rehabilitacja osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_W06 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.W8 E.1T.U3 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
10	Edukacja i rehabilitacja osób z wielozakresową niepełnosprawnością wzrokową	PSPE_TS1_W08 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K05	E.1T.W4 E.1T.W6 E.1T.U4 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
10	Wspomagające i alternatywne metody komunikacji osób niewidomych i głuchoniewidomych	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U12 PSPE_TS1_K05	E.1T.W4 E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
10	Wspomaganie dziecka i rodziny w sytuacji niepełnosprawności wzrokowej	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W07 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U08 PSPE_TS1_K05	E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U6 E.1T.U7 E.1T.U10 E.2T.K1 E.2T.K3	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
5-10	Praktyka IV Tyflopedagogika z edukacją włączającą	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W15 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_U08 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U13 PSPE_TS1_K01 PSPE_TS1_K04	E.1T.K1 E.1T.K2 E.3T.W1 E.3T.W2 E.3T.W3 E.3T.U1 E.3T.U2 E.3T.U3 E.3T.U4 E.3T.U5 E.3T.K1 E.2T.K4	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 2: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ						**920**	**97**
3	Metody aktywizujące w pracy indywidualnej i grupowej	PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

3	Podstawy pracy w środowisku szkolnym	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U06 PSPE_TS2_K03	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	3
3	Metodyka pracy pedagoga szkolnego	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U07 PSPE_TS2_K05	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
4	Pedagogika resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K06	E.1R.W1 E.1R.W3 E.1R.U1 E.1R.U3	wykład	egzamin ustny	30	3
4	Pedagogika resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_K01	E.1R.W1 E.1R.W3 E.1R.U1 E.1R.U3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
4	Konstruowanie scenariuszy zajęć grupowych TUS	PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K04	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
4	Tutoring i superwizja w pracy pedagoga	PSPE_TS2_K04 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K07	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K3 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Patologie społeczne	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K01	E.1R.W3 E.1R.U3 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	30	3
5	Pedagogika penitencjarna	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_W18 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_K04	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U1 E.1R.U5 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	30	2
5	Pedagogika penitencjarna	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_U11 PSPE_TS2_K01	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U1 E.1R.U5 E.1R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Praca z uczniem niedostosowanym społecznie w instytucjach edukacyjno-wychowawczych i resocjalizacyjnych	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_K02	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Prawne podstawy resocjalizacji	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_U13 PSPE_TS2_K07	E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin ustny	30	3

6	Edukacja międzykulturowa	PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	30	3
6	Subkultury młodzieżowe	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K09	E.1R.W3 E.1R.W4 E.1R.U3 E.1R.U4	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Edukacja w warunkach wielokulturowości	PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U09 PSPE_TS2_K09	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Metodyka pracy resocjalizacyjnej	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K01	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Diagnoza resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W13 PSPE_TS2_W18	E.1R.W2 E.1R.U2 E.1R.K2	wykład	egzamin pisemny	30	3
7	Diagnoza resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W13 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K07	E.1R.W2 E.1R.U2 E.1R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Socjoterapia	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K08	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Resocjalizacja w środowisku otwartym	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U14 PSPE_TS2_K05	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin ustny	20	3
7	Uwarunkowania i terapia uzależnień	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W18 PSPE_TS2_U09 PSPE_TS2_K02	E.1R.W3 E.1R.W5 E.1R.U3 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	30	3
8	Animacja społeczna i międzykulturowa	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	wykład	egzamin pisemny	30	3
8	Metodyka pracy w środowisku otwartym	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K08	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Metodyka pracy w instytucjach zamkniętych	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K01	E.2R.W1 E.2R.U1 E.2R.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Metody Twórczej Resocjalizacji	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K06	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

8	Podstawy kryminologii	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11	E.1R.W2 E.1R.W5 E.1R.U2 E.1R.U5	wykład	egzamin pisemny	15	3
8	Metodyka pracy kuratora sądowego	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
9	Profilaktyka społeczna	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U10 PSPE_TS2_K05 PSPE_TS2_K08	E.1R.W3 E.1R.W4 E.1R.U3 E.1R.U4	wykład	egzamin ustny	30	3
9	Wiktymologia	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_W18	E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	30	3
9	Metody i projektowanie edukacji międzykulturowej	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_K09	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
10	Współczesne koncepcje w procesie resocjalizacji	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W15	E.1R.W1 E.1R.U1 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	30	3
10	Readaptacja społeczna	PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U12 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2	wykład	egzamin ustny	15	3
9-10	Praktyka IV Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_U11 PSPE_TS2_K03 PSPE_TS2_K09	E.3R.W1 E.3R.W2 E.3R.W3 E.3R.U1 E.3R.U2 E.3R.U3 E.3R.U4 E.3R.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 3: PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ						**760**	**86**
3	Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W01 PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W08 PSPE_TS3_W12 PSPE_TS3_U01 PSPE_TS3_K05	E.1I.W1 E.1I.W2 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	30	3
4	Sztuka w edukacji, wychowaniu i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_W12	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.U4	wykład	egzamin pisemny	15	2
4	Zajęcia rozwijające kreatywność uczniów z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K06	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

5	Diagnoza, orzecznictwo i psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_U02	E.1I.W1 E.1I.W3 E.1I.U3	wykład	egzamin pisemny	30	3
6	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W02 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_U01	E.1I.W1 E.1I.W2 E.1I.W3 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	15	2
6	Technologie interaktywne w edukacji i terapii	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K03	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Metodyka zintegrowanych zajęć wychowawczo-dydaktycznych z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K03	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K02	E.2I.W1 E.2I.U1 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K04	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K01	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na II i III etapie edukacyjnym	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K05	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Metodyka indywidualnych zajęć rewalidacyjnych z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K03	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K1 E.2I.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Wsparcie rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W02 PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_W10 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_K02	E.1I.W1 E.1I.W5 E.1I.U1 E.1I.U5	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Techniki plastyczne w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3

7	Nauczyciel w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W10 PSPE_TS3_U02 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K02	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z niepełnosprawnością wieloraką	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K05	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K1 E.2I.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_K01	E.1I.W2 E.1I.U2 E.1I.U3 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Drama i elementy teatru w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Muzyka i taniec w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K01	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Książka i czytelnictwo w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Systemowe modele terapii zajęciowej	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W06	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.U1	wykład	egzamin pisemny	10	2
9	Terapia polisensoryczna osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.W3 E.1I.U1 E.1I.U3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Terapia ruchowa osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W2 E.1I. U2 E.1I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Terapia mowy osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K03	E.1I.W2 E.1I. U2 E.1I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Asystent osoby z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K05	E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U4 E,1I.U5 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
10	Potrzeby rehabilitacyjne osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U01	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	30	3

10	Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_W11 PSPE_TS3_U01	E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U4	wykład	egzamin ustny	15	2
10	Metodyka pracy opiekuńczo-rehabilitacyjnej z osobami starszymi z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U01 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_K03	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8-10	Praktyka IV Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną	PSPE_TS3_W6 PSPE_TS3_W9 PSPE_TS3_U3 PSPE_TS3_U4 PSPE_TS3_U5 PSPE_TS3_U7 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K04	E.3I.W1 E.3I.W2 E.3I.W3 E.3I.U1 E.3I.U2 E.3I.U3 E.3I.U4 E.3I.U5 E.3I.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 4: TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH						**825**	**90**
3	Wybrane zagadnienia teoretyczno-metodyczne terapii pedagogicznej	PSPE_TS4_W01 PSPE_TS4_W02 PSPE_TS4_W03	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U1	wykład	egzamin pisemny	15	2
3	Podstawy prawne organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i poradni	PSPE_TS4_W05 PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_W10	E.1K.W1 E.1K.W4 E.1K.U4	wykład	zaliczenie na ocenę	15	2
3	Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04	E.1K.W2 E.1K.W3 E.1K.U2	wykład	egzamin pisemny	15	2
3	Lingwistyczne podstawy terapii pedagogicznej	PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K01	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
3	Podstawy matematyki dla terapeutów pedagogicznych	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K01	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
3	Rozwojowe aspekty kształtowania umiejętności czytania i pisania	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_W08	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U3	wykład	zaliczenie z oceną	15	2
3	Diagnoza dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_K05	E.1K.W1 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w środowisku domowym i szkolnym	PSPE_TS4_W3 PSPE_TS4_W10	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U3	wykład	egzamin pisemny	15	2
4	Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami zachowania i emocji	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K04	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

4	Rozpoznawanie i kształtowanie umiejętności emocjonalno-społecznych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Metody pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K07	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_K01	E.1K.W2 E.1K.W3 E.1K.U2	wykład	egzamin ustny	15	2
5	Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_U1 PSPE_TS4_K01	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Neuropsychologiczne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04	E.1K.W1 E.1K.W2 E.1K.U2 E.1K.U3	wykład	egzamin pisemny	30	3
5	Działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się	PSPE_TS4_W10 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.1K.W1 E.2K.W3 E.1K.U3 E.2K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
5	Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	4
6	Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Identyfikacja zdolności i uzdolnień w przedszkolu i szkole	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K02	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz spektrum zaburzeń autystycznych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K05	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3

7	Współpraca z rodziną dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U05 PSPE_TS4_K06	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
7	Podstawy metodyczne zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K4	wykład	egzamin ustny	15	2
7	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(I)	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K1 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
7	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(II)	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K1 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metody pracy z uczniem zdolnym i organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K2 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Konstruowanie i ewaluowanie programów oraz planów korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K06	E.1K.W4 E.2K.W3 E.1K.U3 E.1K.U4 E.2K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Rozwijanie umiejętności poznawczych i techniki efektywnego uczenia się	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K02	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
8	Strategie pracy z tekstem w działaniach korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K02	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Aktywność artystyczna we wspomaganiu rozwoju dziecka	PSPE_TS4_W13 PSPE_TS4_U08 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Wybrane metody wspomagania rozwoju ucznia z trudnościami w uczeniu się: podstawy Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Warsztat terapeuty pedagogicznego	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K07	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K1	warsztat	zaliczenie na ocenę	15	2
9	Terapia trudności wychowawczych	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K04	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
10	Biblioterapia w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U08 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

10	Trening kreatywności w edukacji przedszkolnej i szkolnej	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5-10	Praktyka IV Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych	PSPE_TS4_W05 PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_U05 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K01 PSPE_TS4_K02 PSPE_TS4_K03 PSPE_TS4_K06 PSPE_TS4_K07	E.3K.W1 E.3K.W2 E.3K.W3 E.3K.U1 E.3K.U2 E.3K.U3 E.3K.U4 E.3K.U5 E.3K.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 5: LOGOPEDIA						**1185**	**112**
3	Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_U11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	15	2
3	Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W7 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_W11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	15	2
4	Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Neurologiczne podstawy mowy i myślenia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
5	Morfologia języka polskiego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Diagnoza logopedyczna	PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K02	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
5	Audiologia i foniatria – norma i patologia	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_W11	E.1L.W1 E.1L.U3 E.1LK1 E.1LK2	wykład	egzamin pisemny	30	3
5	Podstawy języka migowego	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Składnia i fleksja języka polskiego	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	15	2

6	Ortodoncja	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K02	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Organizacja wsparcia logopedycznego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U3 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	15	2
6	Wczesna interwencja logopedyczna	PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U3 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Logopedyczne aspekty zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności złożonych	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W08	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	15	2
6	Neuropsychologia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	15	2
7	Wprowadzenie do neonatologii	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K01 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Fizjoterapia w logopedii	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Socjolingwistyka	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	15	2
7	Opóźniony rozwój mowy	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
7	Patofonetyka	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_K01	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metody pedagogiczne w terapii logopedycznej	PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_K03	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
7	Metodyka logopedyczna	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_K03	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K2 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3

7	Terapia behawioralna w logopedii	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Współpraca logopedyczna ze środowiskiem	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Bilingwizm i logopedia międzykulturowa	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	30	3
8	Profilaktyka logopedyczna	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Nowoczesne technologie w terapii logopedycznej	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Logopedia artystyczna z emisją głosu	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W10	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
8	Psycholingwistyka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	15	2
8	Glottodydaktyka w logopedii	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K03	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Dysartria	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI)	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób słabosłyszących i niesłyszących	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD)	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K2 E.2L.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
8	Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.W2 E.1L.W3 E.1L.U2 E.1L.U3 E.1L.U4 E.1L.K1 E.1L.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2

9	Dysfagia - diagnoza i terapia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
9	Afazjologia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
9	Dyslalia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
9	Logorytmika	PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1LK1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
9	Zaburzenia płynności mówienia	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K05	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
9	Warsztat pracy logopedy	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K04 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	warsztat	zaliczenie na ocenę	30	3
9	Nowe trendy w badaniach logopedycznych	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U02 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	3
10	Onkologopedia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U06	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	15	2
10	Schizofazja	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K02	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
10	Mutyzm	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K02	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
10	Gerontologopedia	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U11	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	15	2
10	Etyka zawodu logopedy	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U2 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	2

10	Dysfonia i afonia	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
10	Masaż logopedyczny	PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K03	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5-10	Praktyka IV Logopedia	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K04 PSPE_TS5_K05	E.3K.W1 E.3K.W2 E.3K.W3 E.3K.U1 E.3K.U2 E.3K.U3 E.3K.U4 E.3K.U5 E.3K.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6

4.1 Program studiów niestacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0113
Liczba semestrów	10
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Język wykładowy	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	**1898** Tyflopedagogika z edukacją włączającą *(w tym 330 godz. praktyk)*; **1784** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową *(w tym 330 godz. praktyk)*; **1708** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną *(w tym 330 godz. praktyk)*; **1786** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych *(w tym 330 godz. praktyk)*; **1925** Logopedia *(w tym 330 godz. praktyk)*
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**323** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **325** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **314** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **318** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **340** Logopedia
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**136** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **136** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **131** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **133** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **143** Logopedia
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru	**113** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **115** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową;

	104 Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **108** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **130** Logopedia
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	18
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową	**311** Tyflopedagogika z edukacją włączającą; **313** Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową; **302** Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną; **306** Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych; **328** Logopedia
Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać realizując zajęcia z zakresu nauk społecznych/nauk humanistycznych`	14
Liczba punktów ECTS, którą student może uzyskać w ramach praktyk studenckich	24
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy

Opis realizacji programu

W toku studiów studenci realizują:

1. przedmioty obligatoryjne 192 ECTS
2. zajęcia w języku obcym 18 ECTS w tym:
   - lektorat 10 ECTS
   - konwersatorium 8 ECTS
3. zajęcia z zakresu wybranego modułu kształcenia:
   a) Moduł - Tyflopedagogika z edukacją włączającą - 89 ECTS;
   b) Moduł - Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową - 91 ECTS;
   c) Moduł - Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną – 80 ECTS;
   d) Moduł - Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych - 84 ECTS
   e) Moduł – Logopedia 106 ECTS
4. praktyki zawodowe 24 ECTS

Studenci będący cudzoziemcami uzyskują dodatkowe 6 punktów ECTS, uczęszczając na przedmiot Język polski akademicki dla cudzoziemców

Organizatorem praktyk jest UKSW. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk, stanowiący załącznik do programu studiów.

4.2 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia STUDIÓW NIESTACJONARNYCH

Nr semestru	nazwa przedmiotu/moduł kształcenia	Symbole efektów uczenia się (należy podać wszystkie EUs, jakie student uzyska po zaliczeniu przedmiotu)	Symbole szczegółowych efektów uczenia się (odniesienie do standardu kształcenia nauczyciela)	Forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zaliczenie na ocenę, bez oceny, egzamin)	Liczba godzin	Liczba ECTS
Przedmioty obligatoryjne						**1259**	**228**
1	Historia myśli pedagogicznej	PSPE_W01 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
1	Historia myśli pedagogicznej	PSPE_U02 PSPE_U14 PSPE_K04 PSPE_K12	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
1	Filozoficzne podstawy pedagogiki	PSPE_W01 PSPE_U02	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	4
1	Filozoficzne podstawy pedagogiki	PSPE_U02 PSPE_K04 PSPE_K12	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
1	Wprowadzenie do psychologii	PSPE_W03 PSPE_U06	B.1.W1 B.1.U2 B.1.K1	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2
1	Pojęcia i systemy pedagogiczne – wprowadzenie do pedagogiki	PSPE_W05 PSPE_U06	B.2.W1 B.2.W2 B.2.U2	wykład	egzamin pisemny	15	3
1	Pedagogika specjalna	PSPE_W01 PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W08 PSPE_U01	C.3.W1 C.3.W2 C.3.U1	wykład	zaliczenie na ocenę	15	3
1	Pedagogika specjalna	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_U06 PSPE_U14 PSPE_K05	C.3.W3 C.3.W4 C.3.W5 C.3.U2 C.3.U3 C.3.U4 C.3.U5 C.3.U6 C.3.K1 C.3.K2 C.3.K3 C.3.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

1	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	PSPE_W06 PSPE_W09	C.6.W1 C.6.W2 C.6.W3 C.6.W5 C.6.W6	wykład	egzamin ustny	15	4
1	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	PSPE_W06 PSPE_U04 PSPE_U05 PSPE_K10	C.6.W4 C.6.U1 C.6.U2 C.6.U3 C.6.U4 C.6.K1 C.6.K2 C.6.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
1	Emisja głosu	PSPE_W12 PSPE_W13 PSPE_U12 PSPE_U13 PSPE_K08	F.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
1	Pierwsza Pomoc Przedmedyczna	PSPE_W16 PSPE_U15 PSPE_K02	F.3. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	1
1	Kultura i techniki studiowania	PSPE_W22 PSPE_U17 PSPE_K03	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1	Bezpieczeństwo i higiena pracy	-	-	szkolenie	zaliczenie		0
1	Szkolenie biblioteczne	-	-	szkolenie	zaliczenie		0
2	Psychologia rozwoju człowieka	PSPE_W03 PSPE_U06	B.1.W2 B.1.U1	wykład	egzamin pisemny	15	3
2	Psychologia rozwoju człowieka	PSPE_U05 PSPE_U06 PSPE_K04	B.1.W2 B.1.U1 B.1.U6 B.1.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
2	Pedagogika ogólna	PSPE_W03 PSPE_W05	B.2.W1 B.2.W2 B.2.W3 B.2.U2 B.2.K3	wykład	egzamin pisemny	15	3
2	Teoretyczne podstawy wychowania	PSPE_W03 PSPE_W05	B.2.W4 B.2.W7 B.2.U2	wykład	egzamin pisemny	15	4
2	Teoretyczne podstawy wychowania	PSPE_W03 PSPE_W05 PSPE_U05 PSPE_K12	B.2.W4 B.2.W7 B.2.U2 B.2.K1 B.2.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
2	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	PSPE_W01 PSPE_U15	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
2	Etyka w zawodzie nauczyciela	PSPE_W07 PSPE_W19	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	4

2	Etyka w zawodzie nauczyciela	PSPE_W07 PSPE_U14 PSPE_U19 PSPE_K06	A.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
2	Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	PSPE_W09 PSPE_W17	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2
2	Pedagogika specjalna	PSPE_W01 PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W08 PSPE_U01	C.3.W1 C.3.W2 C.3.U1	wykład	egzamin pisemny	15	3
2	Pedagogika specjalna	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_U06 PSPE_U14 PSPE_K05	C.3.W3 C.3.W4 C.3.W5 C.3.U2 C.3.U3 C.3.U4 C.3.U5 C.3.U6 C.3.K1 C.3.K2 C.3.K3 C.3.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
2	Technologia informacyjna z elementami redakcji tekstów	PSPE_W15 PSPE_U13 PSPE_ U17 PSPE_K03	F.4. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
2	Kultura języka	PSPE_W14 PSPE_U13 PSPE_K08	F.2. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
2	Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	PSPE_W08 PSPE_W09	D.1.W1 D.1.W2 D.1.W3 D.1.W4 D.1.W5 D.1.W6 D.1.W7 D.1.W8 D.1.U1 D.1.U2 D.1.K2	wykład	zaliczenie na ocenę	15	4
					Łącznie na I roku	**363**	**74**
3	Psychologia społeczna	PSPE_W03 PSPE_U02	B.1.W3 B.1.U2 B.1.U5 B.1.K1	wykład	egzamin pisemny	15	3
3	Psychologia społeczna	PSPE_W03 PSPE_U02 PSPE_K02	B.1.W3 B.1.U2 B.1.U5 B.1.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Pedagogika osób dorosłych i starszych	PSPE_W11 PSPE_K05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin ustny	8	3

3	Pedagogika osób dorosłych i starszych	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie z oceną	8	2
3	Multimedia w edukacji	PSPE_W15 PSPE_U17 PSPE_U13 PSPE_K11	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
3	Dydaktyka ogólna	PSPE_W09 PSPE_U05	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
3	Systemy wychowania w edukacji inkluzyjnej	PSPE_W05 PSPE_W08 PSPE_U08 PSPE_K12	D.4.W1 D.4.W2 D.4.W3 D.4.W7 D.4.W8 D.4.W9 D.4.U1 D.4.K2	wykład	egzamin ustny	15	3
3	Psychopedagogiczna diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	PSPE_W11 PSPE_U04 PSPE_U11 PSPE_K09	D.2.W1 D.2.U1 D.2.U2 D.2.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
3	Kompetencje społeczne nauczyciela z treningiem komunikacji	PSPE_W19 PSPE_U13 PSPE_U19 PSPE_K07	D.5.W1 D.5.W2 D.5.W3 D.5.W5 D.5.W6 D.5.W8 D.5.U1 D.5.U2 D.5.U3 D.5.U5 D.5.K1 D.5.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
4	Psychologia edukacji i wychowania	PSPE_W03 PSPE_U05	C.2.W2 C.2.W3 C.2.U1	wykład	egzamin pisemny	15	3
4	Psychologia edukacji i wychowania	PSPE_U05 PSPE_K04	C.2.U1 C.2.U2 C.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
4	Pedagogika społeczna	PSPE_W05 PSPE_W21 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
4	Ochrona własności intelektualnej	PSPE_W20 PSPE_U13 PSPE_K02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
4	Dydaktyka specjalna	PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_U05	C.5.W1 C.5.W2 C.5.W3 C.5.U1	wykład	egzamin pisemny	15	4
4	Dydaktyka specjalna	PSPE_U04 PSPE_U07 PSPE_K03	C.5.U1 C.5.U2 C.5.U3 C.5.K1 C.5.K2 C.5.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4

4	Warsztat pracy pedagoga specjalnego	PSPE_W11 PSPE_W19 PSPE_U11 PSPE_U19 PSPE_K03	F.5. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	warsztat	zaliczenie na ocenę	30	4
4	Praktyka I	PSPE_W02 PSPE_W04 PSPE_W17 PSPE_U01 PSPE_K01	B.3.W1 B.3.W2 B.3.U1 B.3.U2 B.3.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	30	3
1-4	Język obcy nowożytny	PSPE_W15 PSPE_U18 PSPE_K03	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	lektorat	zaliczenie na ocenę/egzamin na poziomie B2	60	10
3-4	Wychowanie fizyczne	-	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	ćwiczenia	zaliczenie	30	0
					Łącznie na II roku	**340**	**60**
5	Psychologia kliniczna	PSPE_W03 PSPE_U05	C.2.W4 C.2.U3	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2
5	Psychologia kliniczna	PSPE_U05 PSPE_U06 PSPE_K06	C.2.U3 C.2.U4 C.2.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
5	Psychologia rehabilitacji	PSPE_W03 PSPE_W07	C.2.W5 C.2.K1	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2
5	Socjologia edukacji	PSPE_W05 PSPE_U02	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
5	Metodologia badań naukowych	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U16 PSPE_K04	G.W1 G.W2 G.W3 G.W4 G.W5 G.W6 G.W7 G.U1 G.U3 G.U4 G.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Kształcenie w grupach heterogenicznych	PSPE_W08 PSPE_W09 PSPE_K03	D.3.W1 D.3.W2 D.3.W3 D.3.K1	wykład	egzamin ustny	15	3
5	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych I – metody, formy nauczania i indywidualizacja pracy	PSPE_W08 PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_K05	D.3.W2 D.3.W5 D.3.W6 D.3.W8 D.3.U1 D.3.U2 D.3.U3 D.3.U4 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
5	Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych I	PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_U10 PSPE_K01	D.2.W2 D.2.U1 D.2.U3 D.2.U4 D.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4

6	Pedagogika opiekuńcza	PSPE_W05 PSPE_U01	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
6	Statystyka dla pedagogów	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U17 PSPE_U19 PSPE_K04	G.W2 G.W4 G.W5 G.U1 G.U2 G.U3 G.U5 G.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Wprowadzenie do logopedii	PSPE_W12 PSPE_W13	D.1.W1 D.1.W5	wykład	zaliczenie na ocenę	15	4
6	Programy wychowawcze w edukacji inkluzyjnej	PSPE_W11 PSPE_U07 PSPE_U08 PSPE_K06	D.4.W4 D.4.W5 D.4.W6 D.4.W10 D.4.W11 D.4.W12 D.4.W13 D.4.U2 D.4.U3 D.4.U4 D.4.U5 D.4.U6 D.4.U7 D.4.U8 D.4.U9 D.4.U10 D.4.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych II	PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_U10 PSPE_K01	D.2.W2 D.2.U1 D.2.U3 D.2.U4 D.2.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
6	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych II – przestrzeń, materiały i narzędzia	PSPE_W08 PSPE_W10 PSPE_U07 PSPE_K05	D.3.W1 D.3.W3 D.3.W4 D.3.U1 D.3.U2 D.3.U3 D.3.U4 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Praktyka II	PSPE_W02 PSPE_W10 PSPE_W17 PSPE_U04 PSPE_U09 PSPE_K01	C.7.W1 C.7.W2 C.7.U1 C.7.U2 C.7.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	60	9
					Łącznie na III roku	**256**	**50**
7	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych III – partnerstwo edukacyjne: uczeń-nauczyciel-rodzic-instytucje-lokalna społeczność	PSPE_W10 PSPE_U09 PSPE_U14 PSPE_K01 PSPE_K05	D.3.W7 D.3.U1 D.3.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Komunikacja alternatywna i wspomagająca	PSPE_W11 PSPE_U08 PSPE_K02 PSPE_K07	D.5.W4 D.5.U1 D.5.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Pedagogika porównawcza	PSPE_W05 PSPE_U06	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	wykład	egzamin pisemny	15	3
8	Praktyka III	PSPE_W08 PSPE_W11 PSPE_W17 PSPE_U04 PSPE_U07 PSPE_U09 PSPE_K01	D.6.W1 D.6.W2 D.6.W3 D.6.U1 D.6.U2 D.6.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
					Łącznie na IV roku	**165**	**15**

9	Problemy i potrzeby dorosłych osób z niepełnosprawnością	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K12	C.4.W1 C.4.W2 C.4.W3 C.4.W8 C.4.U1 C.4.U2 C.4.K1	wykład	egzamin ustny	15	4
9	Niepełnosprawność w starszym wieku	PSPE_W11 PSPE_U01 PSPE_K01	C.4.W7 C.4.U2 C.4.U3 C.4.K1	wykład	egzamin ustny	15	4
9	Aktywizacja i wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością	PSPE_W21 PSPE_U04 PSPE_U20 PSPE_K11	C.4.W4 C.4.W5 C.4.W6 C.4.U4 C.4.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
10	Konwersatorium pedagogiczne w jęz. angielskim na poziomie B2+	PSPE_W15 PSPE_U17 PSPE_U18 PSPE_K08	C.1. Efekty uczenia się określone przez uczelnię, zgodnie z uchwałą Senatu UKSW	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	8
8-10	Seminarium magisterskie	PSPE_W06 PSPE_W18 PSPE_U03 PSPE_U16 PSPE_U17 PSPE_U19 PSPE_K09 PSPE_K10	G.W2 G.W8 G.U1 G.U2 G.U3 G.U4 G.U5 G.U6 G.K2	seminarium	zaliczenie na ocenę/złożenie pracy dyplomowej	75	9
					Łącznie na V roku	**135**	**29**
Przedmioty do wyboru							
3-4	Język polski akademicki (*przedmiot obowiązkowy tylko dla studentów cudzoziemców)*	-	-	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	6
3-10	jeden z 5 modułów opisanych poniżej	wg. opis poniżej		wykład/ćwiczenia/konwersatorium/warsztat	egzamin/zaliczenie na ocenę	639/525/449/527/666	95/97/86/90/112
MODUŁ 1: TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ						**639**	**95**
3	Anatomia, fizjologia i patologia układu wzrokowego	PSPE_TS1_W01 PSPE_TS1_W03	E.1T.W1 E.1T.U1 E.2T.K1 E.2T.K3	wykład	egzamin ustny	8	2
3	Tyflopsychologia z diagnostyką tyflopedagogiczną	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U04 PSPE_TS1_U05	E.1T.W2 E.1T.W5 E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U2 E.1T.U3 E.1T.U5 E.1T.U10 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
3	Metody i techniki brajlowskie	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3

3	Technologie w edukacji i rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W13 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U9 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
3	Podstawy nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Tyflopedagogika	PSPE_TS1_W01 PSPE_TS1_W02 PSPE_TS1_W04 PSPE_TS1_W15 PSPE_TS1_U14	E.1T.W3 E.1T.W6 E.1T.W11 E.1T.U3 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U11 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K2 E.2T.K3 E.2T.K4	wykład	egzamin ustny	15	3
4	Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_W04 PSPE_TS1_U02	E.1T.W5 E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W2 E.2T.U2 E.2T.K1 E.2T.K3	wykład	egzamin ustny	8	2
4	Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	PSPE_TS1_W02 PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_K01	E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W2 E.2T.U2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
4	Metodyka nauczania technik brajlowskich (I)	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	20	3
4	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku - umiejętności podstawowe	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Funkcjonalna ocena wzroku dla potrzeb orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób słabowidzących	PSPE_TS1_W09 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U13	E.1T.W5 E.1T.W6 E.1T.U5 E.1T.U6 E.2T.W2 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
4	Praca opiekuńczo-wychowawcza z osobami z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W14 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K04	E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U6 E.2T.W5 E.2T.U5 E.2T.K2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2

5	Metodyka nauczania technologii informacyjno-komunikacyjnych osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W13 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
5	Metodyka nauczania technik brajlowskich (II)	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U12	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W4 E.2T.U4 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
5	Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów słabowidzących	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
5	Umiejętności i techniki poruszania się z białą laską z warsztatem metodycznym	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	50	4
6	Zajęcia ruchowe i wychowanie fizyczne osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
6	Metodyka pracy indywidualnej i korekcyjno-kompensacyjnej z dziećmi z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_K01	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U7 E.2T.W1 E.2T.K2 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
6	Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – skrzyżowania	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Pomoce dydaktyczne i technologie w nauczaniu orientacji przestrzennej z warsztatem metodycznym	PSPE_TS1_W06 PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Adaptacja materiałów dydaktycznych w edukacji uczniów z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_K03 PSPE_TS1_K04	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U9 E.2T.W1 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
6	Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów niewidomych	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.U1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – środki transportu	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U03 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	50	4

7	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej z wykorzystaniem echolokacji	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K05	E.1T.W6 E.1T.W7 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	20	2
7	Warsztat pracy tyflopedagoga	PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_U14 PSPE_TS1_K01	E.2T.U1 E.2T.K4	warsztat	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Adaptacje środowiska fizycznego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
8	Czynności życia codziennego	PSPE_TS1_W11 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K03	E.1T.W6 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością sprzężoną	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_W08 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U11	E.1T.W4 E.1T.U4 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
8	Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób poruszających się z psem przewodnikiem	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_K05	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.U3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
8	Ocena umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej i planowania procesu nauczania	PSPE_TS1_W12 PSPE_TS1_U10	E.1T.W6 E.1T.U6 E.2T.W3 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	2
9	Edukacja i rehabilitacja osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością wzroku	PSPE_TS1_W03 PSPE_TS1_W06 PSPE_TS1_U01 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_K02	E.1T.W6 E.1T.W8 E.1T.U3 E.1T.U6 E.1T.U8 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
10	Edukacja i rehabilitacja osób z wielozakresową niepełnosprawnością wzrokową	PSPE_TS1_W08 PSPE_TS1_U06 PSPE_TS1_U11 PSPE_TS1_K05	E.1T.W4 E.1T.W6 E.1T.U4 E.1T.U6 E.2T.W1 E.2T.K1 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
10	Wspomagające i alternatywne metody komunikacji osób niewidomych i głuchoniewidomych	PSPE_TS1_W10 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U12 PSPE_TS1_K05	E.1T.W4 E.1T.W6 E.1T.W9 E.1T.U6 E.2T.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2

10	Wspomaganie dziecka i rodziny w sytuacji niepełnosprawności wzrokowej	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W07 PSPE_TS1_U07 PSPE_TS1_U08 PSPE_TS1_K05	E.1T.W7 E.1T.W10 E.1T.U6 E.1T.U7 E.1T.U10 E.2T.K1 E.2T.K3	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
5-10	Praktyka IV Tyflopedagogika z edukacją włączającą	PSPE_TS1_W05 PSPE_TS1_W15 PSPE_TS1_U02 PSPE_TS1_U08 PSPE_TS1_U09 PSPE_TS1_U10 PSPE_TS1_U13 PSPE_TS1_K01 PSPE_TS1_K04	E.1T.K1 E.1T.K2 E.3T.W1 E.3T.W2 E.3T.W3 E.3T.U1 E.3T.U2 E.3T.U3 E.3T.U4 E.3T.U5 E.3T.K1 E.2T.K4	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 2: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ						**525**	**97**
3	Metody aktywizujące w pracy indywidualnej i grupowej	PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Podstawy pracy w środowisku szkolnym	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U06 PSPE_TS2_K03	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	3
3	Metodyka pracy pedagoga szkolnego	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U07 PSPE_TS2_K05	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
4	Pedagogika resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K06	E.1R.W1 E.1R.W3 E.1R.U1 E.1R.U3	wykład	egzamin ustny	15	3
4	Pedagogika resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_K01	E.1R.W1 E.1R.W3 E.1R.U1 E.1R.U3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
4	Konstruowanie scenariuszy zajęć grupowych TUS	PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K04	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
4	Tutoring i superwizja w pracy pedagoga	PSPE_TS2_K04 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K07	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K3 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
5	Patologie społeczne	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K01	E.1R.W3 E.1R.U3 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	15	3

5	Pedagogika penitencjarna	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_W18 PSPE_TS2_U01 PSPE_TS2_K04	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U1 E.1R.U5 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	15	2
5	Pedagogika penitencjarna	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_U11 PSPE_TS2_K01	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U1 E.1R.U5 E.1R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Praca z uczniem niedostosowanym społecznie w instytucjach edukacyjno-wychowawczych i resocjalizacyjnych	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_K02	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Prawne podstawy resocjalizacji	PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_U13 PSPE_TS2_K07	E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin ustny	15	3
6	Edukacja międzykulturowa	PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	15	3
6	Subkultury młodzieżowe	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K09	E.1R.W3 E.1R.W4 E.1R.U3 E.1R.U4	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
6	Edukacja w warunkach wielokulturowości	PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U09 PSPE_TS2_K09	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
6	Metodyka pracy resocjalizacyjnej	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K01	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Diagnoza resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W13 PSPE_TS2_W18	E.1R.W2 E.1R.U2 E.1R.K2	wykład	egzamin pisemny	15	3
7	Diagnoza resocjalizacyjna	PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W13 PSPE_TS2_U02 PSPE_TS2_K07	E.1R.W2 E.1R.U2 E.1R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Socjoterapia	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K08	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1 E.2R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Resocjalizacja w środowisku otwartym	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U14 PSPE_TS2_K05	E.1R.W1 E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin ustny	10	3
7	Uwarunkowania i terapia uzależnień	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W18 PSPE_TS2_U09 PSPE_TS2_K02	E.1R.W3 E.1R.W5 E.1R.U3 E.1R.K2	wykład	egzamin ustny	15	3

8	Animacja społeczna i międzykulturowa	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W16 PSPE_TS2_W17	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	wykład	egzamin pisemny	15	3
8	Metodyka pracy w środowisku otwartym	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K08	E.2R.W2 E.2R.U2 E.2R.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Metodyka pracy w instytucjach zamkniętych	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_K01	E.2R.W1 E.2R.U1 E.2R.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Metody Twórczej Resocjalizacji	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_K06	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
8	Podstawy kryminologii	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W06 PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W11	E.1R.W2 E.1R.W5 E.1R.U2 E.1R.U5	wykład	egzamin pisemny	8	3
8	Metodyka pracy kuratora sądowego	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2 E.2R.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Profilaktyka społeczna	PSPE_TS2_W03 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U10 PSPE_TS2_K05 PSPE_TS2_K08	E.1R.W3 E.1R.W4 E.1R.U3 E.1R.U4	wykład	egzamin ustny	15	3
9	Wiktymologia	PSPE_TS2_W08 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_W11 PSPE_TS2_W18	E.1R.W5 E.1R.U5 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	15	3
9	Metody i projektowanie edukacji międzykulturowej	PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W15 PSPE_TS2_W17 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_K09	E.1R.W4 E.1R.U4 E.1R.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
10	Współczesne koncepcje w procesie resocjalizacji	PSPE_TS2_W01 PSPE_TS2_W02 PSPE_TS2_W12 PSPE_TS2_W15	E.1R.W1 E.1R.U1 E.1R.K1	wykład	egzamin pisemny	15	3
10	Readaptacja społeczna	PSPE_TS2_W07 PSPE_TS2_W09 PSPE_TS2_W10 PSPE_TS2_U12 PSPE_TS2_K03	E.2R.W1 E.2R.W2 E.2R.U1 E.2R.U2	wykład	egzamin ustny	8	3
9-10	Praktyka IV Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową	PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W05 PSPE_TS2_W14 PSPE_TS2_U03 PSPE_TS2_U04 PSPE_TS2_U05 PSPE_TS2_U08 PSPE_TS2_U11 PSPE_TS2_K03 PSPE_TS2_K09	E.3R.W1 E.3R.W2 E.3R.W3 E.3R.U1 E.3R.U2 E.3R.U3 E.3R.U4 E.3R.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6

MODUŁ 3: PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ						449	86
3	Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W01 PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W08 PSPE_TS3_W12 PSPE_TS3_U01 PSPE_TS3_K05	E.1I.W1 E.1I.W2 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	15	3
4	Sztuka w edukacji, wychowaniu i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_W12	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.U4	wykład	egzamin pisemny	8	2
4	Zajęcia rozwijające kreatywność uczniów z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K06	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
5	Diagnoza, orzecznictwo i psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_U02	E.1I.W1 E.1I.W3 E.1I.U3	wykład	egzamin pisemny	15	3
6	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W02 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_U01	E.1I.W1 E.1I.W2 E.1I.W3 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	8	2
6	Technologie interaktywne w edukacji i terapii	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K03	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
6	Metodyka zintegrowanych zajęć wychowawczo-dydaktycznych z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K03	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K02	E.2I.W1 E.2I.U1 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K04	E.2I.W2 E.2I.U2 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
7	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K01	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na II i III etapie edukacyjnym	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K05	E.2I.W3 E.2I.U3 E.2I.K1 E.2I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

7	Metodyka indywidualnych zajęć rewalidacyjnych z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K03	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K1 E.2I.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Wsparcie rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W02 PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_W10 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_K02	E.1I.W1 E.1I.W5 E.1I.U1 E.1I.U5	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Techniki plastyczne w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Nauczyciel w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W10 PSPE_TS3_U02 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K02	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z niepełnosprawnością wieloraką	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K05	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K1 E.2I.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_K01	E.1I.W2 E.1I.U2 E.1I.U3 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Drama i elementy teatru w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K01	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Muzyka i taniec w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K01	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Książka i czytelnictwo w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W03 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U05 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.U1 E.1I.U4 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
9	Systemowe modele terapii zajęciowej	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W06	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.U1	wykład	egzamin pisemny	8	2
9	Terapia polisensoryczna osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W1 E.1I.W3 E.1I.U1 E.1I.U3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
9	Terapia ruchowa osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K04	E.1I.W2 E.1I. U2 E.1I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
9	Terapia mowy osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W07 PSPE_TS3_W09 PSPE_TS3_U04 PSPE_TS3_U07 PSPE_TS3_K03	E.1I.W2 E.1I. U2 E.1I.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3

9	Asystent osoby z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U06 PSPE_TS3_U08 PSPE_TS3_K05	E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U4 E,1I.U5 E.1I.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
10	Potrzeby rehabilitacyjne osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W04 PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U01	E.1I.W1 E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U1	wykład	egzamin ustny	15	3
10	Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_W11 PSPE_TS3_U01	E.1I.W4 E.1I.W5 E.1I.U4	wykład	egzamin ustny	8	2
10	Metodyka pracy opiekuńczo-rehabilitacyjnej z osobami starszymi z niepełnosprawnością intelektualną	PSPE_TS3_W05 PSPE_TS3_W06 PSPE_TS3_U01 PSPE_TS3_U03 PSPE_TS3_K03	E.2I.W4 E.2I.U4 E.2I.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
8-10	Praktyka IV Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną	PSPE_TS3_W6 PSPE_TS3_W9 PSPE_TS3_U3 PSPE_TS3_U4 PSPE_TS3_U5 PSPE_TS3_U7 PSPE_TS3_K01 PSPE_TS3_K04	E.3I.W1 E.3I.W2 E.3I.W3 E.3I.U1 E.3I.U2 E.3I.U3 E.3I.U4 E.3I.U5 E.3I.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 4: TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH						**527**	**90**
3	Wybrane zagadnienia teoretyczno-metodyczne terapii pedagogicznej	PSPE_TS4_W01 PSPE_TS4_W02 PSPE_TS4_W03	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U1	wykład	egzamin pisemny	15	2
3	Podstawy prawne organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i poradni	PSPE_TS4_W05 PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_W10	E.1K.W1 E.1K.W4 E.1K.U4	wykład	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04	E.1K.W2 E.1K.W3 E.1K.U2	wykład	egzamin pisemny	8	2
3	Lingwistyczne podstawy terapii pedagogicznej	PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K01	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Podstawy matematyki dla terapeutów pedagogicznych	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K01	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
3	Rozwojowe aspekty kształtowania umiejętności czytania i pisania	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_W08	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U3	wykład	zaliczenie z oceną	8	2
3	Diagnoza dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_K05	E.1K.W1 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
4	Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w środowisku domowym i szkolnym	PSPE_TS4_W3 PSPE_TS4_W10	E.1K.W1 E.1K.W3 E.1K.U3	wykład	egzamin pisemny	8	2

4	Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami zachowania i emocji	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K04	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	3
4	Rozpoznawanie i kształtowanie umiejętności emocjonalno-społecznych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
4	Metody pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K07	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_K01	E.1K.W2 E.1K.W3 E.1K.U2	wykład	egzamin ustny	8	2
5	Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04 PSPE_TS4_U1 PSPE_TS4_K01	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Neuropsychologiczne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W03 PSPE_TS4_W04	E.1K.W1 E.1K.W2 E.1K.U2 E.1K.U3	wykład	egzamin pisemny	15	3
5	Działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się	PSPE_TS4_W10 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.1K.W1 E.2K.W3 E.1K.U3 E.2K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
5	Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
5	Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	PSPE_TS4_W06 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	4
6	Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Identyfikacja zdolności i uzdolnień w przedszkolu i szkole	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K02	E.2K.W1 E.2K.U1 E.2K.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz spektrum zaburzeń autystycznych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K05	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3

7	Współpraca z rodziną dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U05 PSPE_TS4_K06	E.1K.W1 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Podstawy metodyczne zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K4	wykład	egzamin ustny	8	2
7	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(I)	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K1 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(II)	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K02	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K1 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Metody pracy z uczniem zdolnym i organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K03	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.K2 E.2K.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U2 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Konstruowanie i ewaluowanie programów oraz planów korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K06	E.1K.W4 E.2K.W3 E.1K.U3 E.1K.U4 E.2K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Rozwijanie umiejętności poznawczych i techniki efektywnego uczenia się	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K02	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Strategie pracy z tekstem w działaniach korekcyjno-kompensacyjnych	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K02	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Aktywność artystyczna we wspomaganiu rozwoju dziecka	PSPE_TS4_W13 PSPE_TS4_U08 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Wybrane metody wspomagania rozwoju ucznia z trudnościami w uczeniu się: podstawy Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K05	E.2K.W2 E.2K.U2 E.2K.U3 E.2K.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Warsztat terapeuty pedagogicznego	PSPE_TS4_W08 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_K07	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K1	warsztat	zaliczenie na ocenę	8	2
9	Terapia trudności wychowawczych	PSPE_TS4_W09 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_K04	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
10	Biblioterapia w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	PSPE_TS4_W11 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U08 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2

10	Trening kreatywności w edukacji przedszkolnej i szkolnej	PSPE_TS4_W12 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K03	E.1K.W3 E.1K.U3 E.1K.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
5-10	Praktyka IV Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych	PSPE_TS4_W05 PSPE_TS4_W07 PSPE_TS4_U01 PSPE_TS4_U02 PSPE_TS4_U03 PSPE_TS4_U04 PSPE_TS4_U05 PSPE_TS4_U06 PSPE_TS4_U07 PSPE_TS4_K01 PSPE_TS4_K02 PSPE_TS4_K03 PSPE_TS4_K06 PSPE_TS4_K07	E.3K.W1 E.3K.W2 E.3K.W3 E.3K.U1 E.3K.U2 E.3K.U3 E.3K.U4 E.3K.U5 E.3K.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6
MODUŁ 5: LOGOPEDIA						**666**	**112**
3	Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_U11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	8	2
3	Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W7 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
4	Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_W11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	8	2
4	Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
4	Neurologiczne podstawy mowy i myślenia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Morfologia języka polskiego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K02	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
5	Diagnoza logopedyczna	PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K02	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
5	Audiologia i foniatria – norma i patologia	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_W11	E.1L.W1 E.1L.U3 E.1LK1 E.1LK2	wykład	egzamin pisemny	15	3
5	Podstawy języka migowego	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
6	Składnia i fleksja języka polskiego	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W11	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	8	2

6	Ortodoncja	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K02	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
6	Organizacja wsparcia logopedycznego	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U3 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	8	2
6	Wczesna interwencja logopedyczna	PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U3 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
6	Logopedyczne aspekty zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności złożonych	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W08	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	8	2
6	Neuropsychologia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	8	2
7	Wprowadzenie do neonatologii	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W07 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K01 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Fizjoterapia w logopedii	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Socjolingwistyka	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin pisemny	8	2
7	Opóźniony rozwój mowy	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
7	Patofonetyka	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_K01	E.1L.W2 E.1L.U2 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Metody pedagogiczne w terapii logopedycznej	PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_K03	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Metodyka logopedyczna	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_K03	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K2 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
7	Terapia behawioralna w logopedii	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2

7	Współpraca logopedyczna ze środowiskiem	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
7	Bilingwizm i logopedia międzykulturowa	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	15	3
8	Profilaktyka logopedyczna	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Nowoczesne technologie w terapii logopedycznej	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Logopedia artystyczna z emisją głosu	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W10	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	3
8	Psycholingwistyka	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U04	E.1L.W1 E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.K1	wykład	egzamin ustny	8	2
8	Glottodydaktyka w logopedii	PSPE_TS5_W03 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K03	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
8	Dysartria	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI)	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób słabosłyszących i niesłyszących	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD)	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K2 E.2L.K3	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
8	Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K05	E.1L.W1 E.1L.W2 E.1L.W3 E.1L.U2 E.1L.U3 E.1L.U4 E.1L.K1 E.1L.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
9	Dysfagia - diagnoza i terapia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_K04	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

9	Afazjologia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
9	Dyslalia	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K01	E.2L.W1 E.2L.U1 E.2L.K1 E.2L.K3 E.2L.K4	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
9	Logorytmika	PSPE_TS5_W10 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U12 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_K04	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1LK1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
9	Zaburzenia płynności mówienia	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_U10 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_K05	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
9	Warsztat pracy logopedy	PSPE_TS5_W02 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K04 PSPE_TS5_K05	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	warsztat	zaliczenie na ocenę	15	3
9	Nowe trendy w badaniach logopedycznych	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U01 PSPE_TS5_U02 PSPE_TS5_U05 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U3 E.1L.K1	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	3
10	Onkologopedia	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U06	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	8	2
10	Schizofazja	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K02	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
10	Mutyzm	PSPE_TS5_W11 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U13 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K02	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2
10	Gerontologopedia	PSPE_TS5_W04 PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U11	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	wykład	egzamin ustny	8	2
10	Etyka zawodu logopedy	PSPE_TS5_W01 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_U16 PSPE_TS5_K01	E.1L.W3 E.1L.U1 E.1L.U2 E.1L.U3 E.1L.K1 E.1L.K2	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	8	2
10	Dysfonia i afonia	PSPE_TS5_W08 PSPE_TS5_U08 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U14 PSPE_TS5_K03	E.1L.W1 E.1L.U1 E.1L.K2	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	2

10	Masaż logopedyczny	PSPE_TS5_W06 PSPE_TS5_W09 PSPE_TS5_U04 PSPE_TS5_U07 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_K03	E.2L.W1 E.2L.U1 E.1L.K2 E.2L.K1	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	8	2
5-10	Praktyka IV Logopedia	PSPE_TS5_W05 PSPE_TS5_U03 PSPE_TS5_U06 PSPE_TS5_U09 PSPE_TS5_U11 PSPE_TS5_U15 PSPE_TS5_K04 PSPE_TS5_K05	E.3K.W1 E.3K.W2 E.3K.W3 E.3K.U1 E.3K.U2 E.3K.U3 E.3K.U4 E.3K.U5 E.3K.K1	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	6

5. Treści programowe

PRZEDMIOTY OBLIGATORYJNE	
Historia myśli pedagogicznej	1. Historia wychowania jako nauka, jej zakres i cele. 2. Wychowanie spartańskie i ateńskie. Kalokagathia. Myśl pedagogiczna w Atenach (sofiści, Sokrates, Platon i Arystoteles). Metoda majeutyczna Sokratesa i jego optymizm poznawczy –myśli Sokratesa we współczesnej pedagogice. 3. Wychowanie w starożytnym Rzymie. Poglądy pedagogiczne Marka Fabiusza Kwintyliana: szkoła czy dom, bić czy nie bić. 4. Myśl pedagogiczna w Średniowieczu i Renesansie. Wychowanie stanowe. Uniwersytety w średniowieczu (np. typ boloński, typ paryski i Akademia Krakowska). 5. Humanizm renesansowy i edukacja: myśl pedagogiczna Jana Ludwika Vivesa, Erazma z Rotterdamu, Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Mikołaja Reja. Szkolnictwo renesansowe: szkoły dworskie (Casa Giocosa Vittorina da Feltre); szkoły średnie wyznaniowe (Reformacja - gimnazja protestanckie, kolegia jezuickie) i metody wychowawcze tam stosowane: XVI -XVIII w. 6. Nowożytna myśl pedagogiczna: twórczość Jana Amosa Komeńskiego (dydaktyka), Johna Locke'a (gentelman), Jana Jakuba Rousseau (wychowanie naturalne). 7. Kryzys kultury w Polsce w I poł. XVIII w. i próby ratowania państwa przez wychowanie elit (Collegium Nobilium, reforma kolegiów pijarskich, Szkoła Rycerska). Myśl pedagogiczna Stanisława Konarskiego. Komisja Edukacji Narodowej i Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych. Myśl pedagogiczna Grzegorza Piramowicza. 8. Wybrane koncepcje pedagogiczne z XIX i XX wieku („hodowla aniołów") Klementyny z Tańskich Hoffmanowej, koncepcja „darów" i teoria zabawy Fryderyka Franciszka Fröebla. Początki szkolnictwa elementarnego: Jan Henryk Pestalozzi, Stanisław Jachowicz i Heinrich Hoffmann (poezja moralizująca dla dzieci, koncepcja Celestyna Freineta szkoły nowoczesnej, myśl pedagogiczna Marii Grzegorzewskiej, pedagogika specjalna), Janusz Korczak, Helena Radlińska, Bogdan Suchodolski, Aleksander Kamiński.
Historia myśli pedagogicznej	1. Początki wychowania w społeczeństwach pierwotnych 2. Wychowanie i edukacja w starożytnej Grecji (Sparta i Ateny) 3. System wychowania w starożytnym Rzymie 4. Myśl pedagogiczna filozofów starożytnych (Sokrates, Platon, Arystoteles) 5. Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu 6. Rola Kościoła w rozwoju edukacji średniowiecznej 7. Humanizm i ideały wychowawcze w epoce renesansu 8. Reformacja i kontrreformacja a rozwój szkolnictwa w Polsce i Europie 9. Myśl pedagogiczna Jana Amosa Komeńskiego i jej znaczenie współczesne 10. Oświecenie i jego wpływ na rozwój edukacji 11. Wychowanie naturalne i poglądy pedagogiczne Jeana-Jacques'a Rousseau 12. Rozwój szkolnictwa w XIX wieku (w tym edukacja powszechna i rozwój systemu szkolnego) 13. Pedagogika pozytywizmu i jej przedstawiciele w Polsce i na świecie 14. Nowe kierunki w pedagogice XX wieku (np. pedagogika progresywna -J. Dewey, Nowe Wychowanie -M. Montessori)

	15. Współczesne nurty i wyzwania w pedagogice
Filozoficzne podstawy pedagogiki	1. Czy filozofia stoi u podstaw pedagogiki? 2. Różne typy wiedzy. 3. Miłość mądrości. Jak szukano prawdy o człowieku? 4. Czym zajmuje się filozofia? Jakie są dyscypliny filozoficzne? 5. Filozofia klasyczna - po co metafizyka jest potrzebna pedagogice? 6. Ludzkie uczucia. 7. Ludzkie poznanie (źródła poznania: zmysły-umysł/empiryzm-racjonalizm, irracjonalizm; akty poznania: mózg-umysł; potencjalność poznania; granice poznania: idealizm-realizm, stopnie poznania: refleksja; definicje i właściwości prawdy; język a poznanie; funkcje rozumu: praktyczna – teoretyczna; sumienie). 8. Ludzka wolność (doświadczenie wolności, przymus-przypadek: determinizm-indeterminizm; wola; rozumne pożądanie, przyczyny ludzkiego działania, ocena dziejów: postęp-regres; cele i środki ludzkiego działania, pragnienie szczęścia, decyzja, wychowanie do wolności, wzorce postępowania). 9. DUSZA – CIAŁO: (opis faktu ludzkiego: doświadczenie zewnętrzne i wewnętrzne, koncepcje człowieka: monizm, dualizm, jedność substancjalna; dusza czy duch-jaźń- świadomość; poznanie i natura duszy). 10. Każdy jest filozofem – podsumowanie.
Filozoficzne podstawy pedagogiki	1. Co to znaczy studiować? Przygotowanie do realizacji projektów. 2. Integralna antropologia? Przygotowanie do realizacji projektów. 3. Kultura postprawdy w świetle mitu „jaskini” z „Państwa” – prezentacja projektu i dyskusja. 4. Kultura życzliwości w świetle mitu „drabina piękna” z „Uczty” – prezentacja projektu i dyskusja. 5. Kultura emocjonalna w świetle mitu „dusza jako zaprzęg dwukonny” z „Fajdrosa” – prezentacja projektu i dyskusja. 6. Antykultura w świetle mitu „dusza jako zlepek trzech postaci” z „Państwa” – prezentacja projektu i dyskusja. 7. Kultura społeczna w świetle mitu „Atlantyda” z „Timajosa” – prezentacja projektu i dyskusja. 8. Podsumowanie projektów i cyklu zajęć.
Wprowadzenie do psychologii	1. Psychologia jako nauka oraz jej subdyscypliny. 2. 2 Historia myśli psychologicznej. 3. Metody badawcze w psychologii. 4. Psychologia ewolucyjna i genetyczne uwarunkowania zachowania się człowieka. 5. Biologiczne podstawy procesów psychicznych i neuropsychologia. 6. Behawioryzm. 7. Uczenie się społeczne. 8. Myślenie i rozumowanie. 9. Pamięć i uczenie się. 10. Psychoanaliza i neopsychoanaliza. 11. Wymiar etyczny w psychologii.
Pojęcia i systemy pedagogiczne – wprowadzenie do pedagogiki	1. Podstawowa terminologia pedagogiczna. 2. Termin wychowanie. 3. Zjawiska przemian w wychowaniu. 4. Podstawowe funkcje wychowania.

	5. Społeczne znaczenie wychowania. 6. Pedagogika jako nauka. 7. Terminy pochodne. 8. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. 9. Rozwój naukowy pedagogiki. 10. Działy współczesnej pedagogiki. 11. Podmiot i przedmiot pedagogiki. 12. Metody badań pedagogicznych. 13. Nauki współpracujące z pedagogiką. 14. Nauki empiryczne i światopoglądowe. 15. Podstawowe pojęcia pedagogiczne w ujęciu różnych pedagogów. 16. Zadania pedagogiki. 17. Koncepcje człowieka. 18. Pedagogika ogólna i subdyscypliny pedagogiczne. 19. Kazusy.
Pedagogika specjalna	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające). 2. Pedagogika specjalna w systemie nauk, ujęcie terminologiczne (Pedagogika specjalna w kontekście interdyscyplinarnym; Podstawowe terminy i pojęcia pedagogiki specjalnej; Orientacje ilościowe w populacji osób doświadczających trudności w rozwoju). 3. Współczesne paradygmaty, postęp i zmiana tożsamości pedagogiki specjalnej (Teoria i praktyka pedagogiki specjalnej; Zakres zainteresowań pedagogiki specjalnej; Podmiot i przedmiot pedagogiki specjalnej; Kryterium funkcjonalne w pedagogice specjalnej; Nowe perspektywy w pedagogice osób o specjalnych potrzebach rozwoju). 4. Pedagogika osób o specjalnych potrzebach rozwoju w aspekcie historycznym) Szkic do portretu historycznego pedagogiki specjalnej (pedagogiki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, tyflopedagogiki, surdopedagogiki, pedagogiki terapeutycznej, resocjalizacyjnej, korekcyjnej, logopedii, autystycznego spektrum zaburzeń). 5. Specyfika metodologiczna i metodyczna współczesnej pedagogiki specjalnej (Procedury i metody badawcze w pedagogice specjalnej; Podstawowa typologia celów, zasad, metod w pedagogice osób o specjalnych potrzebach rozwoju) Klasyfikacje i główne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej). 6. System edukacji specjalnej w wybranych krajach europejskich (Prawna ochrona dziecka, w tym również niepełnosprawnego; Modele edukacji włączającej, integracyjnej i segregacyjnej w krajach UE; Edukacja uczniów z niepełnosprawnością we Włoszech, Belgii, na Litwie, w Niemczech, USA, Anglii, w Ukrainie). 7. Edukacja włączająca – zmiana paradygmatu w pedagogice i pedagogice specjalnej (Edukacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce - nurt edukacji segregacyjnej, integracyjnej i włączającej) Edukacja inkluzyjna – szanse i zagrożenia; Szanse i bariery we wdrażaniu systemu edukacji włączającej; Realizacja założeń teoretycznych w praktyce). 8. Terapia i edukacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (Definicje, kryteria i klasyfikacje, przyczyny w obrębie niepełnosprawności intelektualnej; Organizacja kształcenia i wspierania rozwoju uczniów z niepełnosprawnością intelektualną).

	9. Kształcenie, wychowanie i rehabilitacja dzieci przewlekle chorych (Zaburzenia stanu zdrowia, Zaburzenia i choroby stwarzające u dzieci specjalne potrzeby zdrowotne; Czynniki warunkujące zdrowie człowieka i powstawanie chorób; Klasyfikacje i właściwości chorób; Epidemiologia chorób dziecięcych; System edukacji a dziecko z przewlekłą chorobą). 10. Kształcenie, wychowanie i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością ruchową (Niepełnosprawności fizyczno-ruchowe, przyczyny zaburzeń w obrębie narządu ruchu; Ogólna charakterystyka zaburzeń motorycznych, przyczyny, diagnoza; System edukacji a dziecko z niepełnosprawnością ruchową; Przemiany dokonujące się w organizowaniu rehabilitacji dzieci z ograniczoną sprawnością ruchową). 11. Problematyka niedostosowania społecznego i resocjalizacji (Niedostosowanie społeczne, definicje, odmiany, symptomy; Przyczyny niedostosowania społecznego i przestępczości; System opieki nad dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie; Statystyka). 12. Dziecko z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi w szkole masowej (Zaburzenia zachowania (ADHD) i zaburzenia emocjonalne (EBD), przyczyny, cechy charakterystyczne zaburzenia, rozpoznawanie, terapia i leczenie, rozpowszechnienie; Polski system pomocy terapeutycznej dla dzieci z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi). 13. Edukacja i działania terapeutyczne na rzecz osób niesłyszących i słabosłyszących (Cele surdopedagogiki; Definicje uszkodzeń słuchu, podstawowa terminologia; Klasyfikacje osób niesłyszących i słabosłyszących; Etiologia wady słuchu; Możliwości zapobiegania uszkodzeniom i utratom słuchu; Statystyka). 14. Problematyka chorób i zaburzeń psychicznych (Przyczyny, cechy charakterystyczne zaburzenia, rozpoznawanie, terapia i leczenie, rozpowszechnienie; Polski system pomocy terapeutycznej dla dzieci z chorobami i zaburzeniami psychicznymi). 15. Wsparcie terapeutyczne i kształcenie osób z niepełnosprawnością wzroku (Wzrok, wielostronne znaczenie w życiu człowieka; Definicje i klasyfikacje obniżenia ostrości wzroku i ograniczenia pola widzenia; Zaburzenia narządu wzroku; Przyczyny utraty wzroku; System edukacji osób niewidomych i słabowidzących; Populacja osób niepełnosprawnych wzrokowo na świecie i w Polsce, perspektywa zmiany).
Pedagogika specjalna	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające). 2. Wpływ Marii Grzegorzewskiej na rozwój teorii i praktyki pedagogiki specjalnej (Biografia M) Grzegorzewskiej; Działalność pedagogiczna, naukowa, wydawnicza, społeczna M) Grzegorzewskiej; Problematyka pedagogiki specjalnej w ujęciu M) Grzegorzewskiej; Osobowość nauczyciela w aspekcie pedeutologii i deontologii; Znaczenie M) Grzegorzewskiej dla rozwoju pedagogiki specjalnej oraz oświaty i kultury w Polsce). 3. Wybrane metody pedagogiki specjalnej (Metoda Ośrodków Pracy M) Grzegorzewskiej; Biblioterapia). 4. Wybrane metody pedagogiki specjalnej (Metoda Knillów; Ruch Rozwijający W. Sherborne). 5. Edukacja inkluzyjna (Szanse i bariery we wdrażaniu systemu edukacji włączającej; Realizacja założeń teoretycznych w praktyce). 6. Edukacja, wychowanie i terapia dziecka z niepełnosprawnością intelektualną (Specyfika funkcjonowania psychofizycznego i społecznego w obrębie niepełnosprawności intelektualnej – stopień lekki, umiarkowany, znaczny, głęboki); Możliwości przystosowawcze osób z niepełnosprawnością intelektualną; Projektowanie działań edukacyjnych). 7. Kształcenie, wychowanie i rehabilitacja dzieci przewlekle chorych (Skutki chronicznej choroby dla psychofizycznego rozwoju dziecka; Przewlekła choroba jako czynnik dezorganizujący psychiczne funkcjonowanie dziecka; Sytuacje trudne (rodzaje obciążeń) w życiu dziecka hospitalizowanego; System edukacji a dziecko z przewlekłą chorobą; Oszczędność

	wysiłkowa i wydolność wysiłkowa jako główny kierunek rehabilitacji dzieci przewlekle chorych; Zadania i typy terapii wychowawczej; Projektowanie działań edukacyjnych). 8. Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością ruchową (Niepełnosprawność ruchowa jako czynnik dezorganizujący psychiczne funkcjonowanie dziecka; Sytuacje trudne (rodzaje obciążeń) w życiu dziecka niesprawnego ruchowo; Metody usprawniania dzieci niepełnosprawnych ruchowo (metoda Kabata, Bobathów, Vojty, Petö); Projektowanie działań edukacyjnych). 9. Uczeń niedostosowany społecznie i zagrożony niedostosowaniem w szkole (Strategie pomocy: metody caseworku, groupworku, networku w pracy resocjalizacyjnej; Kulturotechnika, psychotechnika i socjotechnika w pedagogice resocjalizacyjnej; Znaczenie profilaktyki; Projektowanie działań edukacyjnych). 10. Uczeń z zaburzeniem psychicznym w szkole (Specyfika zaburzeń psychicznych – wybrane przykłady; Projektowanie działań edukacyjnych dla ucznia z zaburzeniami psychicznymi). 11. Uczeń z zaburzeniami zachowania (ADHD) w szkole masowej (Charakterystyka dziecka z zaburzeniami zachowania, opis zachowań dziecka; Zasady pracy korekcyjnej z dziećmi; Projektowanie działań edukacyjnych). 12. Edukacja, wychowanie i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością słuchu (Charakterystyka dziecka z uszkodzonym słuchem (niesłyszący, słabosłyszący): specyfika procesów poznawczych, rozwój psychiczny, rozwijanie sprawności fizycznej, samoobsługi; Zaburzenia mowy u dzieci z uszkodzonym słuchem; Możliwości zapobiegania uszkodzeniom i utratom słuchu; Komunikacja (metody porozumiewania się); Technologie wspomagające funkcjonowanie dziecka z wadą słuchu; Projektowanie działań edukacyjnych). 13. Kształcenie, wychowanie i wsparcie terapeutyczne na rzecz dzieci niewidomych i słabowidzących (Psychospołeczne następstwa braku lub uszkodzeń wzroku (niewidomi, słabowidzący): procesy poznawcze, zachowania społeczne, problem samoakceptacji; Adaptacja otoczenia szkolnego; Adaptacja materiałów dydaktycznych do potrzeb uczniów słabowidzących i niewidomych; Projektowanie działań edukacyjnych). 14. Główne kierunki usprawniania dzieci niepełnosprawnych wzrokowo) Elementy specjalne w kształceniu dzieci niewidomych i słabowidzących (Pismo punktowe L) Braille'a i techniki brajlowskie; Orientacja przestrzenna; Rehabilitacja wzroku; Nauka czynności życia codziennego; Technologie wspierające). 15. Zajęcia końcowe – zaliczenie zajęć na ocenę.
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	1. Diagnoza wielosystemowa. 2. Jak przyszłość – okres prenatalny. 3. Prenatalne – nieinwazyjne. 4. Inwazyjne. 5. Okresy rozwoju płodowego. 6. Okres natalny. 7. Książeczka zdrowia dziecka. 8. Rozwój sensoryczno-motoryczny wg J) Piageta. 9. Objawy opóźnienia w rozwoju. 10. Symptomologia niepełnosprawności intelektualnej. 11. Dojrzałość szkolna, dojrzałość szkolna. 12. Marianne Frosting i David Horne. 13. Profil psychoedukacyjny PEP-R – Sfery rozwoju.

	14. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET). 15. AAPEP Profil Psychoedukacyjny dla Młodzieży i Dorosłych. 16. Metoda Ruchu Rozwijającego. 17. SOZ-D. 18. KOMPLETNY PROGRAM TERAPII SAZ. 19. Analiza wyników. 20. Metoda behawioralna.
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	1. Diagnoza wielosystemowa. 2. Jak przyszłość – okres prenatalny. 3. Prenatalne – nieinwazyjne. 4. Inwazyjne. 5. Okresy rozwoju płodowego. 6. Okres natalny. 7. Książeczka zdrowia dziecka. 8. Rozwój sensoryczno-motoryczny wg J) Piageta. 9. Objawy opóźnienia w rozwoju. 10. Symptomologia niepełnosprawności intelektualnej. 11. Dojrzałość szkolna, dojrzałość szkolna. 12. Marianne Frosting i David Horne. 13. Profil psychoedukacyjny PEP-R – Sfery rozwoju. 14. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET). 15. AAPEP Profil Psychoedukacyjny dla Młodzieży i Dorosłych. 16. Metoda Ruchu Rozwijającego. 17. SOZ-D. 18. KOMPLETNY PROGRAM TERAPII SAZ. 19. Analiza wyników. 20. Metoda behawioralna.
Emisja głosu	1. Prawidłowa praca nagłośni podczas mowy, szeptu, śpiewu. 2. Ćwiczenia umożliwiające rozluźnienie mięśni strun głosowych. 3. Ćwiczenia oddechowe umożliwiające wydłużenie fonacji. 4. Ćwiczenia oddechowe umożliwiające relaksację (umiejętność opanowania oddechu w sytuacji stresogennej). 5. Funkcja rezonatorów. 6. Dykcja (wyraźna wymowa, akcenty, rytm tekstu itd.). 7. Spółgłoski, samogłoski, a praca głosem. 8. Interpretacja tekstu (mówionego lub śpiewanego). 9. Umiejętność rozpoznawania oraz współpracowania z różnymi stanami emocjonalnymi. 10. Zauważanie objawów psychosomatycznych stwarzających problemy z wydobywaniem głosu. 11. Świadomość współdziałania pracy ciała, mimiki twarzy oraz słowa mówionego (komunikacja werbalna oraz niewerbalna).

	12. Umiejętność korzystania z własnych atutów oraz opanowania emocji podczas zabierania głosu.
Pierwsza Pomoc Przedmedyczna	1. Poznanie przykładów wielu nieprzewidzianych zdarzeń, w których konieczne są działania pierwszej pomocy. 2. Zaznajomienie z zasadami udzielania pierwszej pomocy w przypadku zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanych. 3. Nauka zachowania się na miejscu wypadku i sposobu prowadzenia akcji ratunkowej. 4. Zrozumienie potrzeby nabywania umiejętności ratownictwa przedmedycznego, co wiąże się z możliwością niesienia pomocy innym. 5. Uczulenie młodego człowieka na krzywdę drugiego. 6. Uświadomienie wagi udzielania pomocy przedlekarskiej. 7. Doskonalenie umiejętności potrzebnych przy udzielaniu pierwszej pomocy. 8. Kształtowanie postaw humanitarnych. 9. Nabycie umiejętności szybkiego reagowania i podejmowania decyzji.
Psychologia rozwoju człowieka	1. Podstawowe teorie, mechanizmy i procesy związane z rozwojem człowieka w ciągu całego życia. 2. Kluczowe koncepcjami psychologii rozwoju, takimi jak teorie Jean'a Piageta, Erika Eriksona czy Lwa Wygotskiego. 3. Czynniki wpływające na rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny i społeczny w różnych okresach życia – od niemowlęctwa po starość. 4. Analiza zmian rozwojowych, wyzwań rozwojowych oraz zastosowania teorii w praktyce edukacyjnej, wychowawczej i terapeutycznej.
Psychologia rozwoju człowieka	1. Historyczne poglądy na dzieciństwo. 2. Psychologia rozwojowa: założenia, cele, terminologia. 3. Okres prenatalny. 4. Wczesne dzieciństwo - wiek niemowlęcy i wiek poniemowlęcy. 5. Średnie dzieciństwo. 6. Późne dzieciństwo. Młodszy wiek szkolny. 7. Gotowość szkolna. 8. Adolescencja.
Pedagogika ogólna	1. Pedagogia – paideia – pedagogika. 2. Miejsce pedagogiki w systemie współczesnych nauk. 3. Antropologiczne, ontologiczne i aksjologiczne podstawy pedagogiki ogólnej. 4. Podstawowe środowiska wychowawcze. 5. Podstawowe pojęcia i łączące je relacje – wychowanie, edukacja, formacja itd. 6. Podmiotowość w wychowaniu. 7. Wychowanie w koncepcjach pedagogicznych. 8. Klasyfikacja myśli pedagogicznej: prądy, kierunki, koncepcje. 9. Funkcje i zadania pedagogiki ogólnej. 10. Pedagogika ogólna a postpedagogiki i subpedagogiki.
Teoretyczne podstawy wychowania	1. Teoria wychowania jako dyscyplina naukowa. 2. Kontrowersje wokół istoty i właściwości wychowania. 3. Wychowanie: różnorodne ujęcia definicyjne. 4. Metodologiczne problemy teorii wychowania.

	5. Antropologiczne i aksjologiczne podstawy wychowania. 6. Struktura procesu wychowania i jego dynamika. 7. Podmiotowość w wychowaniu. 8. Proces wychowania moralnego i jego struktura. 9. Podstawowe dziedziny wychowania i ich teorie. 10. Błędy i trudności wychowawcze. 11. Wychowanie a przemiany współczesnego świata.
Teoretyczne podstawy wychowania	1. Teoretyczne podstawy wychowania jako przedmiot kształcenia na studiach pedagogicznych. Pojęcie wychowania w literaturze naukowej. 2. Przedmiot badań teorii wychowania. Aksjologiczne podstawy procesu wychowania jako faktu kulturowego i fenomenu edukacyjnego. 3. Społeczno-kulturowe uwarunkowania procesu wychowania, stanowienia celów wychowania. 4. Dziedziny wychowania. 5. Środowisko wychowawcze. Podmiotowość jako kategoria pedagogiczna. 6. Metody wychowania. 7. Organizacyjne formy procesu wychowania, zasady postępowania wychowawczego. Postawy wychowawcze. 8. Proces wychowania w kontekście wyzwań społeczno-kulturowych homo globatus, homo interneticus.
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	1. Wprowadzenie do przedmiotu. 2. Kategorie terminu „rozwój”. 3. Strategie badania rozwoju. 4. Czynniki rozwojowe, klasyfikacja, podział, przykłady. 5. Rozwój ontologiczny, okresy krytyczne, etapy. 6. Akceleracja rozwoju. 7. Kategorie badania wieku. 8. Starzenie się organizmu. 9. Podstawy genetyki i dziedziczenia. 10. Mechanizm stresu, lęku, strachu. 11. Choroby zakaźne wieku dziecięcego. 12. Profilaktyka chorób i szczepienia ochronne. 13. Promocja zdrowia w edukacji. 14. Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży.
Etyka w zawodzie nauczyciela	1. Zagadnienia metaetyczne; etyka – definicja, dyscypliny pokrewne. 2. Moralność i etyka. 3. Rozumienie osoby. 4. Doświadczenie moralności. 5. Doświadczenie osoby. 6. Najważniejsze ujęcia etyki: eudajmonizm, utylitaryzm, deontonomizm, personalizm. 7. Prawda a moralność. 8. Rozumienie wolności.

	9. Sumienie. 10. Szczęście i szczęśliwość. 11. Cnoty kardynalne. 12. Samostanowienie i samospełnienie osoby ludzkiej. 13. Odpowiedzialność za siebie i za innych.
Etyka w zawodzie nauczyciela	1. Podstawy etyki zawodowej nauczyciela pojęcie etyki, normy moralne, odpowiedzialność zawodowa 2. Kodeks etyki nauczyciela zasady, wartości, standardy postępowania w pracy pedagogicznej 3. Relacja nauczyciel–uczeń szacunek, sprawiedliwość, granice relacji, autorytet nauczyciela 4. Odpowiedzialność wychowawcza nauczyciela wpływ na rozwój moralny i społeczny ucznia 5. Sprawiedliwe ocenianie i obiektywizm unikanie stronniczości, równe traktowanie uczniów 6. Etyka w relacjach z rodzicami i opiekunami komunikacja, współpraca, rozwiązywanie konfliktów 7. Relacje w gronie pedagogicznym współpraca, lojalność zawodowa, kultura organizacyjna 8. Tajemnica zawodowa i ochrona danych ucznia poufność informacji, odpowiedzialne korzystanie z danych 9. Etyczne wyzwania współczesnej szkoły cyberprzemoc, nowe technologie, inkluzyjność, różnorodność 10. Postawa zawodowa i rozwój nauczyciela samodoskonalenie, refleksyjność, etos pracy nauczyciela
Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	1. Miejsce prawa oświatowego w systemie prawa polskiego. 2. Akty prawne dotyczące oświaty, ich hierarchia i struktura. 3. Zależności pomiędzy prawem powszechnie obowiązującym a aktami normatywnymi o charakterze wewnętrznym (statut, program wychowawczo-profilaktyczny, regulaminy). 4. Prezentacja zadań i kompetencji w zakresie edukacji, rehabilitacji, resocjalizacji, poszczególnych organów władzy samorządowej i rządowej. 5. Prawne uwarunkowania funkcjonowania i rozwoju szkół i placówek. 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy w instytucjach rehabilitacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych. 7. System współpracy różnych instytucji wspomagających dziecko i rodzinę – wybrane zagadnienia z prawa rodzinnego i opiekuńczego, a także prawa karnego i odpowiedzialności opiekuna. 8. Projektowanie, organizowanie i dostosowywanie środowiska uczenia się i nauczania w oparciu o przepisy prawa, a także dobieranie i modyfikowanie materiałów, środków dydaktycznych i metod pracy, zgodnych z realizowanymi celami wychowania i kształcenia, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci (w tym dzieci ze SPE) oraz grupy przedszkolnej lub klasy. Tworzenie wysokiej jakości nowoczesnej szkoły/przedszkola. 9. Zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej. 10. Pragmatyka zawodowa i odpowiedzialność prawna nauczycieli. 11. Rola i wyzwania zawodowe nauczyciela.
Pedagogika specjalna	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające)) Dziecko ze specyficznymi trudnościami uczenia się w szkole masowej (Trudności w uczeniu się - dylematy pojęciowe; Klasyfikacje trudności w uczeniu się; Zaburzenia towarzyszące trudnościom w uczeniu się; Przyczyny, cechy charakterystyczne zaburzenia, rozpoznawanie, terapia, rozpowszechnienie; Stan światowej pedagogiki korekcyjnej; Polski system pomocy terapeutycznej dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się).

	2. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne ucznia wybitnie zdolnego (Wybitne zdolności - definicja; Czynniki wspomagające lub utrudniające rozwój wybitnych zdolności; Kontrowersje nt) sposobu kształcenia i rozwijania talentów, kontekst historyczny; Diagnoza wybitnych zdolności; Dzieci wybitnie zdolne z niepełnosprawnością; Wybitnie zdolni - częstość występowania; Strategie wspierania rozwoju uczniów wybitnie zdolnych; Kształcenie uczniów zdolnych w Polsce; Formy pracy z uczniami zdolnymi w Europie). 3. Zaburzenia ze spektrum autyzmu w obszarze zainteresowań współczesnej pedagogiki specjalnej (Autyzm - kontrowersje terminologiczne; ASD w ujęciu klasyfikacyjnym; Epidemiologia zaburzenia autystycznego; Etiologia i rozpoznawanie autyzmu; Wspieranie rozwoju osób z autyzmem - terapia; Edukacja dzieci z autyzmem). 4. Problematyka wspierania rozwoju osób odmiennych somatycznie (Odmienności somatyczne - synonimy terminu; Rozpoznawanie, terapia, rozpowszechnienie; Strategie wsparcia na rzecz osób z zaburzeniami wzrostu; zakłóceniami ciężaru ciała; deformacjami twarzy). 5. Kierunki rehabilitacji w obszarze niepełnosprawności wielorakich (Pojęcie niepełnosprawności wielorakiej; Edukacja i rehabilitacja osób z wieloraką niepełnosprawnością; Pedagogika osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi: konteksty historyczne i współczesne). 6. Pomoc logopedyczna w procesie rehabilitacji osób z zaburzeniami mowy i języka (Logopedia jako dział pedagogiki specjalnej; Przyczyny zaburzeń mowy; Charakterystyka zaburzeń w komunikowaniu się; Rozpoznawanie zaburzeń mowy i języka; Logopedyczna interwencja w odniesieniu do dzieci z niepełnosprawnością intelektualną; Statystyka zaburzeń mowy; Opieka i terapia logopedyczna w Polsce). 7. Andragogika i geragogika specjalna – współczesne wyzwania, dylematy, tendencje, perspektywy (Dorosłość oraz starzenie się osób z niepełnosprawnością w aspekcie biologicznym, psychologicznym oraz społecznym; Prawne i mentalne aspekty dorosłości i starości osób z niepełnosprawnością; Kryzysy dorosłości i kryzysy związane z procesem starzenia się; Podstawy edukacji, rehabilitacji, resocjalizacji, terapii, opieki dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnością; Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego i opiekuńczego). 8. Zajęcia końcowe – omówienie zasad przystąpienia do egzaminu.
Pedagogika specjalna	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające)) Specyfika niepełnosprawności w wieku dorosłym i starszym - aspekty prawne, mentalne, edukacyjne, terapeutyczne (Specyfika funkcjonowania dorosłych i starszych osób niepełnosprawnych; Prawne i mentalne aspekty dorosłości i starości osób niepełnosprawnych; Kryzysy dorosłości i starości; Podstawy edukacji, terapii i opieki nad dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnością; Dorosły i starszy niepełnosprawny jako uczeń; Formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego i opiekuńczego). 2. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne ucznia wybitnie zdolnego (Specyfika funkcjonowania psychofizycznego i społecznego ucznia zdolnego; Strategie wspierania rozwoju uczniów wybitnie zdolnych; System edukacji; Projektowanie działań edukacyjnych). 3. Zaburzenia ze spektrum autyzmu: charakterystyka autyzmu, wsparcie i edukacja (Psychospołeczne funkcjonowanie dziecka z autyzmem - specyfika; Wspieranie rozwoju dzieci z autyzmem - metody terapeutyczne; System edukacji - edukacja przedszkolna i szkolna dzieci z autyzmem; Adaptacja otoczenia szkolnego; Projektowanie działań edukacyjnych). 4. Wsparcie rozwoju dzieci odmiennych somatycznie (Odmienności somatyczne – problemy psychospołecznego i fizycznego funkcjonowania; Strategie wsparcia na rzecz dzieci z zaburzeniami wzrostu (niskorosłość, wysokorosłość);

	zakłóceniami ciężaru ciała (otyłość, jadłowstręt psychiczny (anoreksja), żarłoczność psychiczna (bulimia), wewnętrzny przymus jedzenia); deformacjami twarzy; System edukacji - dziecko odmienne somatycznie w przedszkolu i szkole; Projektowanie działań edukacyjnych). 5. Charakterystyka i funkcjonowanie dziecka z niepełnosprawnością wieloraką – wybrane przykłady (głuchoniewidomi, przewlekle chorzy z niepełnosprawnością - specyfika funkcjonowania; edukacja i rehabilitacja dzieci/uczniów z wieloraką niepełnosprawnością). 6. Dziecko z zaburzeniami mowy i języka w przedszkolu i szkole (Trudności w mówieniu jako specyficzny typ niesprawności dziecka - specyfika funkcjonowania; Charakterystyka zaburzeń w komunikowaniu się; Rozpoznawanie zaburzeń mowy i języka; Rehabilitacja logopedyczna: metody pracy logopedycznej (ćwiczenia w zakresie opanowania prawidłowej mowy, wywoływanie dźwięków, utrwalanie dźwięków); System edukacji; Projektowanie działań edukacyjnych). 7. Dziecko ze specyficznymi trudnościami uczenia się w szkole masowej (Dysleksja rozwojowa: dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia: charakterystyka dziecka z trudnościami w uczeniu się, opis zachowań dziecka - specyfika funkcjonowania; Zadania nauczyciela prowadzącego pracę terapeutyczną; Zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej, zasady pracy korekcyjnej z dziećmi; System edukacji; Projektowanie działań edukacyjnych). 8. Zajęcia końcowe – zaliczenie zajęć na ocenę.
Technologia informacyjna z elementami redakcji tekstów	1. Rozwijanie umiejętności technologicznych, czyli poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie technologii informacyjnej, w szczególności w odniesieniu do redakcji tekstów. 2. Znajomość narzędzi i oprogramowania – poznanie narzędzi i programów wspomagających proces tworzenia i edytowania dokumentów. 3. Zasady redakcji tekstów – zrozumienie podstaw gramatyki, stylistyki oraz formatowania w redakcji tekstów. 4. Analiza i adaptacja tekstów – rozwój umiejętności krytycznej analizy tekstów oraz ich dostosowywania do różnych formatów publikacji. 5. Praca z różnymi formatami treści – przygotowanie do pracy z różnorodnymi formatami treści, takimi jak teksty naukowe, reportaże, materiały promocyjne itp. 6. Rozwijanie umiejętności w obszarze multimedialnego przekazu zintegrowanego.
Kultura języka	1. Wprowadzenie w tematykę zajęć; podstawowe pojęcia (kultura języka, norma i jej dwupoziomowość, innowacja językowa, kryteria oceny innowacji językowych, błąd językowy itp.), tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny, postawy wobec języka. 2. Poprawność fonetyczna, czyli wybrane zagadnienia związane z wymową oraz akcentem wyrazowym i zdaniowym. 3. Odmiana imion i nazwisk polskich. 4. Odmiana nazw miejscowych. 5. Fleksja wyrazów pospolitych. 6. Kolokwium fleksyjne. 7. Fleksja i składnia liczebników. 8. Poprawność w zakresie: związku zgody, związku rządu. 9. Szyk wyrazów w zdaniu 10. Poprawność frazeologiczna 11. Zapożyczenia.

	12. Moda w języku, szablon językowy, nowomowa. 13. Kolokwium składniowo-leksykalne. 14. Poprawność. 15. Etykieta językowa.
Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	1. Tolerancja, integracja i inkluzja – ewolucja pojęć. 2. Rys historyczny edukacji integracyjnej i włączającej. 3. Specjalne potrzeby edukacyjne: rodzaje, rozpoznanie, diagnoza. 4. Edukacja integracyjna i włączająca: organizacja, metody i strategie pracy. 5. Dostępność w edukacji. 6. Alternatywne rozwiązania pedagogiczne w kontekście edukacyjnej integracji i inkluzji. 7. Nauczyciel w edukacji integracyjnej i włączającej. 8. Współpraca z rodzicami i ich rola w procesie szkolnej integracji i inkluzji dzieci. 9. Praktyczne wyzwania w edukacji włączającej: sukcesy i trudności. 10. Trendy i przyszłe kierunki rozwoju: refleksja nad wyzwaniami i możliwościami. 11. Indywidualne Plany Edukacyjno-Terapeutyczne: studia przypadków i analiza praktyczna.
Psychologia społeczna	1. Wprowadzenie do psychologii społecznej – przedmiot psychologii społecznej i jej konteksty. 2. Spostrzeganie społeczne, czyli jak wyjaśniamy zachowania innych ludzi – zachowania niewerbalne, ukryte teorie osobowości, atrybucje. 3. Środowisko społeczne jako środowisko złożone. 4. Metodologia badań społecznych w psychologii społecznej. 5. Obserwacje w psychologii społecznej - analiza kluczowych eksperymentów w historii psychologii społecznej. 6. Zachowania prospołeczne - dlaczego ludzie pomagają innym; sytuacyjne. 7. Determinanty zachowania prospołecznego; wyjaśnienia altruizmu u ludzi przez psychologów ewolucyjnych.
Psychologia społeczna	1. Wprowadzenie do projektu - mechanizmy psychologii społecznej. Przypomnienie wybranych mechanizmów psychologii społecznej (np. konformizm, efekt widza, facylitacja, normy społeczne, stereotypy). 2. Metodologia i etyka prowadzenia badań w psychologii społecznej. 3. Projektowanie eksperymentów (hipoteza, procedury, warunki, zmienne zależne i niezależne) oraz wskazówki do analizy i interpretacji danych w świetle teorii psychologicznej. 4. Prezentacja wyników eksperymentów, dyskusja nad wynikami i porównanie różnych mechanizmów psychologii społecznej oraz refleksja nad trudnościami metodologicznymi i etycznymi.
Pedagogika osób dorosłych i starszych	1. Wprowadzenie do pedagogiki osób dorosłych i starszych. 2. Teorie uczenia się dorosłych. 3. Specyfika uczenia się i nauczania w wieku dorosłym i starszym. 4. Style uczenia się. 5. Kultura uczenia się przez całe życie. 6. Przyszłość pedagogiki osób dorosłych i starszych: wyzwania i perspektywy rozwoju. 7. Analiza i interpretacja sytuacji edukacyjnych osób dorosłych i starszych.
Pedagogika osób dorosłych i starszych	1. Metody i techniki pracy pedagogicznej z osobami dorosłymi i starszymi. 2. Metodyka pracy pedagogicznej z osobami dorosłymi ze szczególnymi potrzebami.

	3. Motywacje i bariery w uczeniu się dorosłych i seniorów. 4. Specyfika i etyka pracy geragoga. 5. Studia przypadków i praktyczne zastosowania: analiza rzeczywistych sytuacji edukacyjnych, praktyczne projekty i zadania do realizacji przez studentów.
Multimedia w edukacji	1. Wprowadzenie do ćwiczeń – założenia, cele, metody i formy pracy. Początki multimediów w edukacji w Polsce. 2. Rodzaje multimediów wykorzystywanych w edukacji. 3. Kompetencje medialne pedagoga. 4. Multimedia w edukacji przedszkolnej. 5. Multimedia w edukacji wczesnoszkolnej. 6. Multimedia w edukacji na odległość na przykładzie szkoły w chmurach). 7. Multimedia w edukacji domowej. 8. Multimedialne gry edukacyjne i ich rola w pedagogice. 9. Multimedia w edukacji specjalnej. 10. Nauka języków obcych za pomocą multimediów. 11. Potencjał multimediów w rozwoju ucznia. 12. Niebezpieczeństwo związane z multimediami. 13. Edukacja medialna i rozwój kompetencji medialnych. 14. Podsumowanie ćwiczeń i rekomendacje dla studentów.
Dydaktyka ogólna	1. Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna: geneza, obszar badawczy (przedmiot) i podstawowe pojęcia. 2. Publiczny i pedagogiczny sens kształcenia szkolnego. 3. Wybrane teorie nauczania i uczenia się oraz kształcenia. 4. Proces dydaktyczny i jego wyznaczniki. 5. Metody nauczania i uczenia się. 6. Formy organizacyjne nauczania i środki dydaktyczne. 7. Praca z uczniami ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. 8. Zastosowanie nowoczesnych technologii informacyjnych (TIK) w edukacji. 9. Badanie osiągnięć edukacyjnych. 10. Ewaluatyka edukacyjna.
Systemy wychowania w edukacji inkluzyjnej	1. Systemy wychowania – wprowadzenie. 2. Zagrożenie wykluczeniem. Konsekwencje wykluczenia edukacyjnego i społecznego. 3. Inkluzja i pedagogika włączająca. 4. Uwarunkowania prawne edukacji inkluzyjnej. 5. Teoretyczne podstawy edukacji włączającej. 6. System edukacji inkluzyjnej w Polsce. 7. Metody i narzędzia kształtowania środowiska włączającego. 8. Wychowanie do integracji w kontekście postaw dyskryminacyjnych. Kształtowanie pozytywnych relacji uczniów w edukacji inkluzyjnej. 9. Rola i zadania nauczyciela w edukacji włączającej. 10. Edukacja inkluzyjna w praktyce.

	11. Organizacja procesu edukacyjno-wychowawczego w placówce integracyjnej i ogólnodostępnej. 12. Narzędzia na rzecz rozwoju edukacji włączającej. 13. Dylematy i bariery kształcenia włączającego. 14. Wyzwania w edukacji inkluzyjnej. 15. Podsumowanie materiału.
Psychopedagogiczna diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	1. Diagnoza – definicja, klasyfikacje, modele. 2. Założenia koncepcji diagnozy specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. 3. Specjalne potrzeby edukacyjne vs indywidualne potrzeby edukacyjne. 4. Diagnoza – narzędzia diagnostyczne. Diagnoza unormowana i nieformalna. 5. Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF, klasyfikacje ICD oraz DSM w procesie diagnostycznym. 6. Etapy diagnozy dziecka ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. 7. -13. Standardy realizowania oceny funkcjonalnej i wsparcia edukacyjno-specjalistycznego: uszkodzenie słuchu, dysfunkcja wzroku, specyficzne zaburzenia uczenia się, zaburzenia mowy i języka, zaburzenia rozwoju intelektualnego, zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia zachowania i emocji. 14. Adaptacje procesu diagnostycznego i narzędzi diagnostycznych. 15. Rola rodziców w procesie diagnostycznym.
Kompetencje społeczne nauczyciela z treningiem komunikacji	1. Kompetencje społeczne - czym są i jak rozwijać umiejętności interpersonalne. 2. Kompetencje społeczne – przykłady i ich definicje. Najważniejsze kompetencje społeczne. 3. Diagnozowanie kompetencji społecznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. 4. Kompetencje kluczowe dla nauczyciela. 5. Kompetencje kluczowe w nauczaniu.
Psychologia edukacji i wychowania	1. Zagadnienia wprowadzające oraz omówienie zawartości treściowej wykładu: przedmiot zainteresowań psychologii edukacji i wychowania oraz zakres merytoryczny podejmowanych zagadnień. 2. Rola emocji w wychowaniu i edukacji oraz więzi psychologicznej dla rozwoju dziecka i jego funkcjonowania w późniejszym życiu. 3. Struktura potrzeb dzieci i młodzieży oraz ich adekwatne zaspokajanie a nauczanie i wychowanie osób z zaburzeniami w funkcjonowaniu psychospołecznym: farmakoterapia, psychoterapia, socjoterapia itd. 4. Edukacja i wychowanie oraz procesy uczenia się w pryzmacie podstawowych teorii: od neurobiologii do innowacyjnych koncepcji promowania uczenia się i kształcenia na poszczególnych etapach rozwojowych oraz w kontekstach społecznych. 5. Poznawczo-emocjonalne wymiary procesów uczenia się, przegląd nowoczesnych metod aktywizujących wychowanków i uczniów. 6. Modele i determinanty procesu nauczania, motywacja do uczenia się w toku nauczania. 7. Trudności w wychowaniu i edukacji ze szczególnym uwzględnieniem wyrównania szans edukacyjnych oraz wymogów inkluzji. 8. Analiza relacji wychowawczych w środowisku rodzinnym i szkolnym: różnice indywidualne a zagadnienia inteligencji w procesach edukacyjno-wychowawczych. 9. Edukacja jako samorozwój jednostki: wspieranie rozwoju społecznego i duchowo-egzystencjalnego dzieci i młodzieży.

	10. Psychologiczne podstawy uczenia się formalnego i nieformalnego w ramach tzw. edukacji przestrzennej, czy też „społeczności edukacyjnej". 11. Psychologia pozytywna w instytucjach edukacyjno-wychowawczych. Przegląd badań. Jak przełożyć teorię na praktykę. 12. Psychologiczne wyzwania kształcenia i nauczania: „Idealny wychowawca, nauczyciel, czy też tutor" – perspektywa psychologiczna. 13. Podstawy diagnostyki i pomiar oraz ocena osiągnięć. 14. Budowanie koncepcji edukacyjno-wychowawczych opartych na wynikach badań naukowych. 15. Podstawy zagadnień ewaluacji psychologicznej metod i programów edukacyjno-wychowawczych.
Psychologia edukacji i wychowania	1. Uczenie się – style uczenia się (wzrokowy, słuchowy, dotykowy), metody pomagające w szybszym uczeniu się i zapamiętywaniu, mnemotechniki. 2. Mechanizmy tworzenia się emocji, ich charakterystyka i pomoc w kontroli emocji – regulacja emocji, samokontrola i samoregulacja, test pianki Marshmallow, style wychowawcze i przywiązania i ich wpływ na emocje. 3. Motywacja – sposoby bezpiecznego motywowania, błędy w budowaniu motywacji, różnice m/y motywacją zewnętrzną i wewnętrzną. 4. Samoocena i poczucie własnej wartości – znaczenie dla rozwoju, zachowania obiektów przywiązania które przyczyniają się do niskiego poczucia własnej wartości, sposoby wzmacniania poczucia własnej wartości i podnoszenia samooceny. 5. Bunt i agresja u dzieci; różnice między zachowania buntowniczymi, agresywnymi i wybuchami złości; wspieranie dziecka w radzeniu sobie ze złością; źródła trudnych zachowań u dzieci; optymalna frustracja w wychowaniu. 6. Profilaktyka uzależnień u dzieci i młodzieży; uzależnienia cyfrowe. 7. Formalna i nieformalna struktura grupy rówieśniczej; wykorzystanie mechanizmów grupowych w codziennej pracy nauczyciela-wychowawcy; socjometria.
Pedagogika społeczna	1. Pedagogiczna teoria środowiska w odniesieniu do psychologii społecznej, socjologii wychowania, polityki społecznej, filozofii społecznej i nauki społecznej Kościoła, teorie pracy społeczno-opiekuńczej. 2. Doskonalenie, profilaktyka i kompensacja, poradnictwo, szkoła jako środowisko celowego oddziaływania, problemy społeczne, edukacyjne, kulturalne i opiekuńcze środowiska lokalnego, parafia jako środowisko wychowawcze, rodzina, metody pracy społeczno-wychowawczej, znaczenie nauczycieli i wychowawców w budowaniu ładu społecznego (czynnik agosu). 3. Tezy antropologiczne pedagogiki społecznej, relacje człowiek-środowisko-wychowanie. 4. Deterministyczne, humanistyczne, personalistyczne, realistyczne, fenomenologiczne i hermeneutyczne koncepcje środowiska człowieka. 5. Osobliwości badań pedagogii społecznej. 6. Komunikacja interpersonalna w rodzinie.
Ochrona własności intelektualnej	1. Pojęcie własności intelektualnej. 2. Źródła prawa własności intelektualnej. 3. Umowy międzynarodowe w dziedzinie własności intelektualnej. 4. Podmiot i przedmiot praw autorskich. 5. Prawa majątkowe i osobiste. 6. Podstawowe wiadomości o umowach prawnoautorskich. 7. Podstawowe wiadomości o prawach pokrewnych.

	8. Ochrona baz danych. 9. Ochrona praw autorskich.
Dydaktyka specjalna	1. Dydaktyka specjalna jako nauka teoretyczna i empiryczna. 2. Związek dydaktyki specjalnej z pedagogiką specjalną i jej subdyscyplinami. 3. Interdyscyplinarny charakter dydaktyki specjalnej. 4. Dydaktyki specjalistyczne. 5. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako podmiot dydaktyki specjalnej. 6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w świetle obowiązujących regulacji prawnych. 7. Modele kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i na świecie. 8. Wzorce i zasady dydaktyki specjalnej. 9. Nauczanie diagnostyczne w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 10. Cele i metody nauczania specjalnego. 11. Adaptacja otoczenia do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uniwersalne projektowanie w edukacji. 12. Technologie wspomagające kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 13. Pedagog specjalny w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 14. Rodzice w procesie rozwijania umiejętności uczenia się dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Znaczenie partnerstwa edukacyjnego. 15. Współczesne badania empiryczne w obszarze dydaktyki specjalnej - wybrane zagadnienia.
Dydaktyka specjalna	1. Współpraca nauczyciela z innymi specjalistami oraz rodzicami w procesie kształcenia i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 2. Wybrane metody pracy edukacyjno-terapeutycznej z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (m.in. Metoda Ośrodków Pracy, Metoda Porannego Kręgu, Metoda Dobrego Startu, Metoda Ruchu Rozwijającego, Metoda Knillów, Metoda projektów, Metody aktywizujące). 3. Konstruowanie gier i pomocy dydaktycznych do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 4. Projektowanie scenariusza zajęć. 5. Ewaluacja procesu edukacyjno-terapeutycznego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Warsztat pracy pedagoga specjalnego	<u>Techniki brajlowskie</u> 1. Wprowadzenie do Systemu Braille'a. Nauka alfabetu brajla. 2. Historia pisma dotykowego i narzędzi do jego zapisu. Osoby niewidome, specyfika poznania dotykowego. 3. Nauka czytania tekstów brajlowskich (integrał). 4. Nauka pisania w brajlu na maszynie brajlowskiej i komputerze. 5. Nauka zapisu matematycznego, fizycznego, chemicznego. 6. Adaptacja tekstu do wydruku brajlowskiego na drukarce brajlowskie. 7. Wizyta studyjna (Niewidzialna Wystawa lub Fundacja Szansa). 8. Najnowsze technologie zapisu i przetwarzania tekstów brajlowskich. <u>Metody i techniki orientacji przestrzennej</u> 1. Orientacja przestrzenna i samodzielne przemieszczanie się – wprowadzenie, podstawowe pojęcia.

	2. Etapy nabywania kompetencji przestrzennych, wykorzystywanie zmysłów w orientacji przestrzennej i samodzielnym przemieszczaniu się. 3. Techniki poprzedzające techniki z laską: poruszanie się z przewodnikiem (prawidłowe trzymanie przewodnika, pokonywanie wąskich przejść, zmiana stron, zawracanie, przechodzenie przez drzwi, wchodzenie i schodzenie po schodach, podchodzenie do krzesła i siadanie, przyjmowanie i odmawianie pomocy); techniki ochronne (górna technika ochronna, dolna technika ochronna, lokalizowanie przedmiotów, wodzenie); ustalanie kierunku marszu; poznawanie nowego otoczenia. 4. Orientacja przestrzenna i poruszanie się przy pomocy białej laski: biała laska (funkcje i charakterystyczne cechy); rodzaje chwytów trzymania białej laski i sposoby ich wykorzystania; rodzaje technik wykorzystywanych podczas przemieszczania się z białą laską (technika diagonalna, technika dotykowa); poruszanie się z laską w pomieszczeniach; wchodzenie i schodzenie po schodach; lokalizowanie i badanie przedmiotów; analiza otoczenia; pomoce optyczne i narzędzia ułatwiające orientację i samodzielne poruszanie się osobom niewidomym i słabowidzącym. <u>Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne</u> Część I – teoretyczna 1. Wprowadzenie do rozwoju psychofizycznego dziecka. 2. R. Laban jako prekursor gimnastyki twórczej. 3. Geneza metody Ruchu Rozwijającego. 4. Metoda Ruchu Rozwijającego – organizacja zajęć. 5. Metoda Ruchu Rozwijającego – metodyka zajęć. 6. Metoda Ruchu Rozwijającego – założenia terapeutyczne. 7. Rysunek ruchu z podziałem na 3 etapy rozwoju w metodzie Ruchu Rozwijającego. 8. Metoda Ruchu Rozwijającego – bezpieczeństwo zajęć. Część II – praktyczna Udział w zajęciach grupowych.
Praktyka I	Praktyka obserwacyjna. Praktyka realizowana w placówkach przedszkolnych, szkolnych, lub innych placówkach systemu oświaty. Praktyka ma charakter obserwacyjny. 1. Zapoznanie ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której praktyka jest odbywana; w szczególności poznanie: zadań opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi. 3. Zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty. 4. Dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. 5. Rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Język obcy nowożytny	CHARAKTERYSTYKI DLA POZIOMU BIEGŁOŚCI B2 ESOKJ 1. Rozumienie ze słuchu - Rozumienie głównego sensu wypowiedzi w standardowym tempie - Wychwytywanie szczegółowych informacji (np. liczby, fakty, opinie) - Rozumienie różnych akcentów (w granicach standardu) - Identyfikowanie nastawienia i emocji mówiącego - Rozumienie dłuższych wypowiedzi (np. wykładów, debat) 2. Rozumienie tekstu pisanego - Rozumienie artykułów prasowych i tekstów opiniotwórczych - Wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście - Rozpoznawanie intencji autora (np. perswazja, informacja) - Rozumienie tekstów o tematyce abstrakcyjnej - Analiza struktury tekstu (wstęp, rozwinięcie, argumentacja) 3. Mówienie - Płynne wypowiadanie się bez długich pauz - Opisywanie i relacjonowanie wydarzeń w sposób rozwinięty - Wyrażanie opinii i ich uzasadnianie - Udział w dyskusji i reagowanie na argumenty innych - Negocjowanie i dochodzenie do kompromisu - Stosowanie odpowiedniego stylu (formalny/nieformalny) - Używanie strategii komunikacyjnych (np. parafraza, doprecyzowanie) 4. Pisanie - Tworzenie spójnych i logicznych tekstów (np. rozprawka, artykuł) - Formułowanie argumentów „za i przeciw” - Pisanie tekstów formalnych (e-mail, list motywacyjny) - Stosowanie odpowiednich łączników (linkers) - Parafrazowanie i unikanie powtórzeń - Streszczanie tekstów - Zachowanie poprawnej struktury tekstu (akapitów) 5. Gramatyka - Poprawne stosowanie czasów (np. present perfect, past perfect, future forms) - Użycie trybów warunkowych (0, I, II, III, mieszane) - Stosowanie strony biernej we wszystkich czasach - Mowa zależna (zmiana czasów, zaimków, okoliczników) - Zdania złożone (podrzędne: czasowe, przyczynowe, warunkowe) - Zdania względne - Modal verbs (np. do wyrażania przypuszczeń, obowiązku, możliwości) 6. Leksyka

	- Szeroki zakres słownictwa ogólnego i tematycznego - Użycie kolokacji i idiomów na poziomie średnio zaawansowanym - Rozróżnianie rejestru (formalny vs nieformalny) - Precyzyjne dobieranie słownictwa do kontekstu - Unikanie powtórzeń poprzez synonimy - Rozumienie i stosowanie wyrażeń wieloznacznych
Psychologia kliniczna	1. Założenia psychologii klinicznej, obszary badań. Pojęcie normy i psychopatologii. 2. Mechanizmy powstawania zaburzeń zdrowia psychicznego (model biomedyczny psychodynamiczny, behawioralny, poznawczy, humanistyczny). 3. Założenia diagnozy psychologicznej, Pomoc psychologiczna. 4. Charakterystyka problemowych zachowań i trudności przystosowawczych u dzieci - klasyfikacja zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży. 5. Stres i zaburzenia związane ze stresem. 6. Agresja dziecięca - uwarunkowania zachowań agresywnych, sposoby radzenia sobie z agresją dziecięcą w modelu poznawczo-behawioralnym. 7. Zaburzenia psychiczne w kontekście teorii przywiązania.
Psychologia kliniczna	1. Różnicowanie niepokojących zachowań u dzieci - norma rozwojowa czy problem psychiczny? 2. Zaburzenia lękowe (zaburzenia lęku separacyjnego, zaburzenia lęku uogólnionego, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, fobie) – etiologia, objawy, leczenie. 3. Zaburzenia depresyjne – etiologia, objawy, leczenie. 4. ADHD – zaburzenie hiperkinetyczne – etiologia, objawy, różnicowanie objawów ADHD od zachowań niepożądanych, metodyka pracy z dzieckiem z diagnozą ADHD. 5. Zaburzenia zachowania i zachowania opozycyjno-buntownicze – etiologia, obraz kliniczny, różnicowanie, typy, metody pomocy. 6. Zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia) - etiologia, objawy, leczenie, modele powstawania zaburzeń odżywiania. 7. Autyzm dziecięcy i Zespół Aspergera – etiologia, objawy, różnicowanie, metody wspierania rozwoju dziecka z diagnozą CZR. 8. Dziecko z zaburzeniami psychotycznymi. 9. Dziecko przewlekle chore w szkole.
Psychologia rehabilitacji	1. Psychologiczne następstwa niepełnosprawności. 2. Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. 3. Formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi. 4. Metodyka pracy terapeutyczno-edukacyjnej z uczniem z zaburzeniami psychicznymi i emocjonalnymi.
Socjologia edukacji	1. Socjologia edukacji jako subdyscyplina naukowa (pogranicze socjologii i pedagogiki). Przedmiot badań socjologii edukacji, znaczenie w procesie kształcenia nauczycieli, wychowawców na studiach pedagogicznych. 2. Funkcje socjologii edukacji. 3. Podstawowe pojęcia socjologii edukacji. 4. Wpływ kultury na życie społeczne. Proces enkulturacji. 5. Aksjologiczne podstawy socjologii edukacji. Teoretyczne nurty badań.

	6. Człowiek jako istota społeczna. Tożsamość podmiotowa i przedmiotowa. 7. Społeczno-kulturowe uwarunkowania procesu socjalizacji. Wymagania funkcjonalne społeczeństw. 8. Proces socjalizacji – modele, składniki, stadia socjalizacji. 9. Środowisko jako kategoria socjologiczna, pedagogiczna. 10. Społeczeństwo wychowujące, proces społecznego „stawania się". 11. Stosunki/interakcje społeczne w instytucjach wychowania naturalnego. Role społeczne. Postawy społeczne. 12. Stosunki/interakcje społeczne w instytucjach wychowania bezpośredniego. Radykalna krytyka szkoły i nowe strategie edukacyjne w II połowie XX wieku. 13. Instytucje wychowania pośredniego (mass media). Wartość kultury narodowej w procesie socjalizacji. 14. Patologie w środowisku społecznym, koncepcje teoretyczne wyjaśniające przyczyny postaw agresywnych. Pułapka izonomii rozwojowej w społeczeństwie ponowoczesnym. 15. Najnowsze zadania społeczeństwa wychowującego homo globatus (wyzwania, przeszkody/bariery, zagrożenia).
Metodologia badań naukowych	1. Etyka badań naukowych. 2. Elementy teorii społecznych. 3. Rozważania terminologiczne. 4. Cele, zasady poznania naukowego. 5. Strategie ilościowe i jakościowe. 6. Modele procesu badawczego. 7. Diagnoza, opis i wyjaśnianie. 8. Problemy a hipotezy. 9. Metody i narzędzia badań. 10. Konceptualizacja i operacjonalizacja badań.
Kształcenie w grupach heterogenicznych	1. Grupa zróżnicowana - definicje. Rodzaje zróżnicowania. Edukacja wysokiej jakości dla wszystkich uczących. Specjalne potrzeby edukacyjne, indywidualne/zróżnicowane potrzeby edukacyjne. Prawo oświatowe a zaspokajanie zróżnicowanych/indywidualnych/specjalnych potrzeb edukacyjnych. 2. Specjalne/indywidualne/zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów niewidomych i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi, z niepełnosprawnościami ruchowymi. 3. Specjalne/indywidualne/zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów z neuroróżnorodnością (autystyczne spektrum zaburzeń, nadpobudliwość psychoruchowa z deficytem uwagi, specyficzne trudności w uczeniu się). 4. Specjalne/indywidualne/zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji, z niedostosowaniem społecznym, doświadczających trudności adaptacyjnych wynikających z różnic kulturowych i zmiany środowiska edukacyjnego. 5. Adaptacja podręczników szkolnych do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 6. Dostępność – ustawy dostępnościowe w kontekście pracy w grupach zróżnicowanych. 7. Uniwersalne projektowanie w dydaktyce versus indywidualizacja. Metody nauczania w grupach zróżnicowanych. 8. Modele lekcji i scenariusze zajęć w pracy z grupami zróżnicowanymi. 9. Modele współnauczania w pracy z grupami zróżnicowanymi. 10. Ocenianie kształtujące w pracy z grupami zróżnicowanymi.

	11. Rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych uczniów w grupach zróżnicowanych. 12. Budowanie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej rozwojowi dzieci, uczniów, słuchaczy i ich nauczycieli. 13. Wykład podsumowujący zajęcia. Sesja pytań i odpowiedzi.
Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych I – metody, formy nauczania i indywidualizacja pracy	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające). 2. Realizacja procesu kształcenia w klasie zróżnicowanej (strategie dydaktyczne wspierające indywidualizację nauczania, zasady skutecznej indywidualizacji nauczania, dostosowanie wymagań edukacyjnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb uczniów, w tym SPE, organizacja procesu edukacyjnego, środki dydaktyczne i techniki pracy stosowane w klasie zróżnicowanej, metody prowadzenia lekcji oparte na współpracy, ocenianie w klasie zróżnicowanej. 3. Elastyczność doboru i stosowania metod w kształceniu włączającym. Stosowanie alternatywnych sposobów uczenia się i elastycznego nauczania. Wybrane metody aktywizujące: praca w małych grupach, rysunek, linia czasu, gry i zabawy dydaktyczne, burza mózgów, dyskusja „za i przeciw", drama, metoda projektów, mapa pojęciowa, meta plan, piramida priorytetów. Uczenie się we współpracy w klasach inkluzyjnych: tutoring uczniowski i jego zastosowanie w klasach włączających – istota, efektywność i modele tutoringu uczniowskiego. Prezentacja projektów indywidualnych. 4. Projektowanie działań edukacyjno-terapeutycznych z założeniem pracy w heterogenicznej grupie uczniów: a) metody wsparcia, b) rożne formy organizacyjne pracy na lekcji i uczestnictwa w zajęciach: praca zbiorowa, grupowa, indywidualna, c) indywidualizacja pracy dydaktycznej i terapeutycznej, d) dostosowanie form i warunków sprawdzania wiedzy i umiejętności do zdiagnozowanych u uczniów zaburzeń, e) ocenianie wspierające uczenie się; ocenianie i motywowanie uczniów, umiejętne stosowanie pochwał; znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających – analiza przypadku: uczeń z dysfunkcją wzroku, słuchu, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, z autystycznym spektrum zaburzeń, przewlekle chory i paliatywny, z zaburzeniami zachowania, zaburzeniami adaptacji społecznej, z zaburzeniami psychicznymi, ze specyficznymi trudnościami uczenia się, z zaburzeniami mowy i języka, odmienny somatycznie, wybitnie zdolny. Prezentacja projektów grupowych (uniwersalne projektowanie a indywidualizacja zajęć w grupach zróżnicowanych/ wszystkie etapy edukacyjne). 5. Zajęcia końcowe – zaliczenie zajęć na ocenę.
Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych I	1. Tworzenie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego na podstawie wyników diagnozy: a. Określanie potrzeb edukacyjnych i terapeutycznych dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego; b. Określanie celów edukacyjnych i terapeutycznych w odniesieniu do sfer rozwoju; c. Ustalanie zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów; d. Dostosowanie kryteriów oceniania i klasyfikowania uczniów z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych; e. Organizacja działań wspierających w placówce oświatowej z uwzględnieniem współdziałania z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w środowisku; f. Formy wsparcia rodziny dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych. 2. Monitorowanie i ewaluacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych: a. Sposoby dokumentowania i monitorowania realizacji działań w ramach Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego; b. Formy i metody ewaluacji procesu i efektów Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

	3. Współdziałanie z rodziną dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w celu realizacji działań wspierających: a. Zasady współdziałania określone w przepisach prawnych; b. Organizacja efektywnej współpracy z rodziną na rzecz wspierania procesu edukacyjno-terapeutycznego.
Pedagogika opiekuńcza	1. Specyfika pedagogiki opiekuńczej jako dyscypliny naukowej. 2. Wychowawczy i socjalny charakter opieki międzyludzkiej. 3. Aspekty i kategorie opieki międzyludzkiej. 4. Struktura opieki (potrzeby podopiecznych i ich rozpoznawanie. Postawy opiekuńcze i opiekuńczo-wychowawcze. Czynności opiekuńcze i pomocowe. Atmosfera opieki). 5. Podstawy aksjologiczne opieki i jej podstawowe funkcje. Relacje międzyludzkie w procesie opieki (opiekun – podopieczny). Formy i metody opieki międzyludzkiej. 6. Podstawowe zasady sprawowania opieki. 7. Planowanie działalności w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
Statystyka dla pedagogów	1. Zajęcia organizacyjne. 2. Zajęcia wprowadzające: metody statystyczne w pedagogice/edytory IBM/SPSS. 3. Przygotowanie danych do analizy: zarządzanie zbiorami danych. 4. Przygotowanie danych do analizy: przekształcanie danych. 5. Statystyka opisowa: miary tendencji centralnej. 6. Statystyka opisowa: Miary rozproszenia. 7. Tabele zależności. 8. Testy chi-kwadrat. 9. Statystyka indukcyjna. 10. Testy parametryczne. 11. Korelacje. 12. Indexy. 13. Wybór wielokrotny. 14. Wielkość próby. 15. Powtórzenie.
Wprowadzenie do logopedii	1. Wprowadzenie – umiejscowienie logopedii w systemie nauk. 2. Budowa układów: oddechowego; fonacyjnego; artykulacyjnego. 3. Słyszenie – układ słuchu, fizjologia słyszenia. 4. Neurofizjologia mowy – mózg, jako zawiadujący układ w kształtowaniu wypowiedzi ustnej i pisemnej. 5. Rozwój mowy dziecka – logopedyczne ujęcie okresów rozwoju mowy w ujęciu Leona Kaczmarka. 6. Klasyfikacja wad wymowy – przegląd. 7. Diagnostyka – wstępnie podejście w diagnozie: okres prenatalny; okres natalny; okres postnatalny. 8. Etapy rozwoju dziecka w kontekście nabywania umiejętności artykulacyjnych i komunikacyjnych. 9. Terapia logopedyczna – założenia i ich uwarunkowania. 10. Postępowanie prewencyjne w logopedii -założenia działań zinstytucjonalizowane i pozainstytucjonalne. 11. Gry i zabawy logopedyczne, w odniesieniu do klasyfikacji zaburzeń mowy.

	12. Wprawki dykcyjne. 13. Pomoce logopedyczne – samodzielne, kreatywne podejście w kształtowaniu umiejętności komunikacyjnych.
Programy wychowawcze w edukacji inkluzyjnej	1. Wprowadzenie do zajęć – edukacja inkluzyjna. 2. Podstawy terminologiczne i SPE w inkluzji. 3. Pojęcia specyficznych trudności i zaburzeń. 4. Diagnoza funkcjonalna. 5. Diagnoza inkluzyjna. 6. Cele, zasady, metody, formy organizacyjne inkluzji. 7. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej i PW-PS. 8. Strategie korekcji i kompensacji specyficznych trudności w uczeniu się. 9. Strategie zarządzania zachowaniami trudnymi w PW-PS. 10. Tworzenie PW-PS: Diagnoza potrzeb i cele. 11. Tworzenie PW-PS: Metody i działania inkluzyjne. 12. Tworzenie PW-PS: Współpraca zespołowa i rodzice. 13. Tworzenie PW-PS: Harmonogram i zasoby. 14. Ewaluacja PW-PS i prezentacje. 15. Autorefleksja i kompetencje inkluzyjne.
Konstruowanie IPET i projektów edukacyjnych II	1. Tworzenie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego na podstawie wyników diagnozy: a. Określanie potrzeb edukacyjnych i terapeutycznych dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego; b. Określanie celów edukacyjnych i terapeutycznych w odniesieniu do sfer rozwoju; c. Ustalanie zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów; d. Dostosowanie kryteriów oceniania i klasyfikowania uczniów z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych; e. Organizacja działań wspierających w placówce oświatowej z uwzględnieniem współdziałania z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w środowisku; f. Formy wsparcia rodziny dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych. 2. Monitorowanie i ewaluacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych: a. Sposoby dokumentowania i monitorowania realizacji działań w ramach Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego; b. Formy i metody ewaluacji procesu i efektów Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego. 3. Współdziałanie z rodziną dziecka i ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w celu realizacji działań wspierających: a. Zasady współdziałania określone w przepisach prawnych; b. Organizacja efektywnej współpracy z rodziną na rzecz wspierania procesu edukacyjno-terapeutycznego.
Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych II – przestrzeń, materiały i narzędzia	1. Zajęcia wstępne – organizacyjne (czynności organizacyjno-przygotowawcze i wprowadzające). 2. Wspólna i swoista specyfika funkcjonowania grup heterogenicznych. Różnorodność podmiotów – różnorodność wyzwań. 3. Projektowanie działań edukacyjno-terapeutycznych z założeniem pracy w heterogenicznej grupie uczniów (24): projekt studencki – na wybranym przykładzie ucznia ze SPE (w tym z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, fizyczną, sensoryczną, przewlekle chorego, z autyzmem, z zaburzeniami zachowania i emocji, z zaburzeniem

	psychicznym, ze specyficznymi trudnościami uczenia się, z zaburzeniami mowy i języka, odmiennego somatycznie, wybitnie zdolnego): a) projektowanie przestrzeni edukacyjnej do potrzeb uczniów zróżnicowanych rozwojowo, ułatwiającej edukację i komunikację – organizacja otoczenia ucznia, które sprzyja różnorodnej aranżacji przestrzeni edukacyjnej we współpracy z uczniem i personelem szkoły oraz rodzicami b) projekt materiałów, narzędzi, pomocy dydaktycznych i rehabilitacyjnych, wskazanie technologii wspomagających w pracy z uczniem ze SPE. 4. Zajęcia końcowe – zaliczenie zajęć na ocenę.
Praktyka II	Praktyka kierunkowa. Praktyka realizowana w placówkach wychowania i kształcenia (ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych), w których uczą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE). Praktyka ma charakter asystencki. 1. Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności poznanie: zadań opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi. 3. Zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia oraz nauczyciela lub terapeuty w życiu przedszkola lub szkoły. 4. Dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. 5. Rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy.
Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych III – partnerstwo edukacyjne: uczeń-nauczyciel-rodzic-instytucje-lokalna społeczność	1.Model partnerstwa edukacyjnego– rola i odpowiedzialność ucznia, nauczyciela, rodzica oraz środowiska lokalnego. 2.Komunikacja w partnerstwie edukacyjnym– skuteczne strategie komunikacji i budowania relacji. 3. Współpraca nauczyciela z rodzicami/opiekunami– formy kontaktu, zaangażowanie rodziców w proces edukacyjny. 4. Uczeń jako aktywny uczestnik procesu kształcenia– podmiotowość, autonomia i współodpowiedzialność ucznia. 5. Rola instytucji wspierających szkołę– współpraca z poradniami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury. 6. Środowisko lokalne jako przestrzeń edukacyjna– wykorzystanie zasobów społeczności lokalnej w procesie dydaktycznym. 7. Indywidualizacja nauczania w kontekście współpracy z partnerami– dostosowanie metod do potrzeb uczniów przy wsparciu różnych podmiotów. 8. Rozwiązywanie konfliktów w relacjach edukacyjnych– mediacje, negocjacje, strategie rozwiązywania sporów. 9. Budowanie kultury współpracy i zaufania w szkole– wartości, normy i praktyki sprzyjające partnerstwu. 10. Projekty edukacyjne angażujące różne podmioty– planowanie i realizacja działań z udziałem uczniów.
Komunikacja alternatywna i wspomagająca	1. Komunikacja – mowa – język. Analiza terminologiczna i definiowanie podstawowych pojęć służących dalszemu prowadzeniu zajęć. Uzgodnienie podstawowych standardów prowadzenia zajęć i zaliczeń. 2. Warunki zastosowania komunikacji alternatywnej. Czynniki determinujące zastosowanie technik komunikacji alternatywnych, język a komunikacja. Proteza, a kształtowanie umiejętności komunikacyjnych. Istota przekazu treści technikami alternatywnymi. Komunikacja w ujęciu Karczmarka – przekaz i odbiór komunikatu. Podstawy neurolingwistyki w ujęciu prof. Bożydara Karczmarka. 3. Alternatywne sposoby komunikowania się z dzieckiem. Podziały na różne sposoby komunikowania się przy wykorzystaniu różnych form przekazu – wyjście od sygnałów. Komunikat, sygnał i wyższe formy przekazu w przyrodzie

	– w oparciu o książkę Aitchison L. (1991) Ssak, który mówi. Wstęp do psycholingwistyki, PWN, Warszawa. Czy potrzebne są alternatywne sposoby komunikacje i jakie powodują utrudnienia w rozwoju społecznym na przykładzie prowadzonych badań przez prof. T. Gałkowskiego z osobami niesłyszącymi. 4. Glottodydaktyka – elementy rozwoju języka. Ontogeneza mowy i języka. Podstawy rozwoju języka w ujęciu okresów mowy oraz powiązania rozwoju mowy z rozwojem słuchu fonematycznego i kształtowania struktur języka – kompetencji komunikacyjnych, językowych. Okresy i etapy w ujęciu prof. M. Zarębiny, prof. Karczmarka, J.B. De. Courtenay. 5. Psycholingwistyka. Postawy psycholingwistyki – Chomsky i jego koncepcja kształtowania się mowy u człowieka. Logika języka oraz kształtowanie się języka rozwoju dziecka. 6. Pozawerbalne sposoby komunikacji. Podziały i podstawowa terminologia w ujęciu Von Tetzchner S., Martinsen H. (2002) Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się, Stowarzyszenie Mówić bez słów, Warszawa. Czym są i do czego służą podstawowe formy komunikacji – komunikacja alternatywna i wspomagająca. Podziały i mankamenty języka wykorzystywanego do opisu komunikacji alternatywnych. 7. Gest. Podstawowa forma komunikatu. Gest jako znak, wspomaganie przekazu przy użyciu czyjejś części wspomaganie przekazu przy użyciu czyjejś części ciała, gestykulacja. Możliwości i ograniczenia wykorzystania gestu. Podstawowe gesty używane w przekazie ogólnym. Próby ich systematyzowania i uogólniania. Wykorzystanie Kwestionariusza Oceny Zachowań Komunikacyjnych. K. Krakowiak i Panasiuk. 8. Język migowy i język migany. Podstawy języka migowego. Historia – M. Keller. Podstawowe znaki i ich zastosowanie w ramach minimum gestu. Podział na języki – gestowy i doliteroway przekaz informacji. Trudności z gramatyką, ortografia i czytelnictwem (doliterowym). Język migowy narodowy – słownik Kazimierza Hendzela. 9. Fonogetyka Podstawy dotyczące wykorzystania fonogestów Bliska społeczeństwie. CD. 10. System Blisa. Język, a symbol. Historia powstania komunikacji międzynarodowej – system Blissa. Pismo Bliska oraz odczytywanie znaków, a następnie struktur komunikacyjnych. Zastosowanie i ograniczenia w wykorzystaniu symboli Blissa. 11. Ułatwiona komunikacja. Wielkie odkrycie Facilitate Communication – pierwsze określenia niediagnozowalności niektórych głębokich zaburzeń rozwojowych pod względem określenia ilorazu inteligencji i umiejętności komunikacyjnych. Ograniczenia w wykorzystaniu metody – McBurney D. (2002). Myśleć jak psycholog, GWP, Gdańsk (wybrany fragment). Podstawy w korzystaniu z UK jak również wyboru partnera wspomagającego przekaz. Ograniczenia i dyskusyjność w jej zastosowaniu. Flm VHS. 12. Metodyka pracy z dzieckiem komunikującym się alternatywnymi sposobami komunikacji oraz wspomaganym, Podstawy pracy z dzieckiem niekomunikującym się – założenia i wg Von Tetzchner S., Martinsen H. (2002) Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się, Stowarzyszenie Mówić bez słów, Warszawa (s.135-360). 13. Inne sposoby komunikacji pozawerbalnej – wspieranie odbioru komunikacji na przykładzie aktywizacji polisensorycznej i terapii prowadzonej wg założeń Ch. Knilla. Podstawowe wiadomości o zastosowaniu technik Knilla z dzieckiem o zaburzonej percepcji oraz wytwarzaniu komunikacji. Warsztat i film VHS.
Pedagogika porównawcza	1. Wprowadzenie do komparatystyki (rys historyczny rozwoju myśli pedagogicznej w tym komparatystyki pedagogicznej w Polsce i na świecie, cele badań porównawczych, podstawowe paradygmaty, pojęcia, konceptualizacje i nowa metodologia badań porównawczych).

	2. Omówienie podstawowych cech strukturalnych i programowo-organizacyjnych szkolnictwa wszystkich szczebli z uwzględnieniem przemian światowych. Jak definiowany jest termin „system edukacyjny", co różni szerokie i wąskie znaczenie tego terminu? W jakich etapach (fazach) dokonywały się przemiany systemów edukacyjnych? Jaką klasyfikację poziomów kształcenia zaproponowała UNESCO? Jakie trzy modele szkolnictwa obowiązkowego występują aktualnie w większości systemów edukacyjnych? Jakie trzy modele szkolnictwa obowiązkowego występują aktualnie w większości systemów edukacyjnych? Jakie można wyróżnić rodzaje struktur szkolnych? Ile trwa ustawowy czas trwania obowiązku szkolnego w krajach rozwiniętych i rozwijających się? W jakim wieku obowiązek ten się rozpoczyna? Jaki jest średni wiek zakończenia obowiązku szkolnego? Co może być podstawą zwolnienia z realizacji obowiązku szkolnego? Jakie dwa typy szkół są charakterystyczne dla szkolnictwa średniego? Jakie zasadnicze modele struktur szkolnictwa wyższego można wyróżnić, co je charakteryzuje? 3. Paradygmaty i reformy oświatowe w świecie współczesnym (szkoły alternatywne, multimedia w edukacji, szkoła ustawicznie doskonalona) Określenie i omówienie współczesnych problemów edukacyjnych w Polsce, przykłady rozwiązań systemowych na świecie. 4. Europejskie wizje „szkoły na miarę dziecka": m.in. szkoły M. Montessori, C. Freineta, szkoły otwartych klas, metody projektów, szkoły twórcze, koncepcje kształcenia do mistrzostwa, edukacja domowa, innowacje edukacyjne). 5. Główne problemy oświatowe w krajach Unii Europejskiej i innych regionach świata (kompetencje przyszłości, rozwój technologiczny, problemy klimatyczne i zrównoważony rozwój, globalizacja, problem migracji i kształcenie imigrantów). 6. System oświatowy w Polsce a systemy europejskie – analiza porównawcza oraz omówienie reform oświatowych w kontekście toczących się aktualnie debat oraz przemian w edukacji. 7. Reformy w systemie kształcenia wyższego w Europie– analiza przemian zachodzących od lat 70-tych w szkolnictwie wyższym w odniesieniu do kształtu szkolnictwa wyższego w Polsce (tradycja czy innowacyjność, akademickość czy uzawodowienie edukacji wyższej, dywersyfikacja dyplomów i instytucji szkolnictwa wyższego, jakość kształcenia i wzajemne uznawanie dyplomów, krytyczna refleksja nad Procesem Bolońskim i jego konsekwencjami dla systemów edukacyjnych w Europie, najnowsze debaty dotyczące szkolnictwa wyższego w Polsce na tle przemian światowych, współczesne modele szkolnictwa wyższego i ich krytyka). 8. System niemiecki (przykład różnych aspektów dywersyfikacji na wszystkich szczeblach szkolnictwa). 9. Systemy oświatowe Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii (przykłady elitaryzmu w oświacie). 10. Francuska wizja szkoły (problem świeckości, indywidualizmu i selekcyjności w oświacie). 11. System holenderski i systemy krajów skandynawskich (przykłady pluralizmu w oświacie). 12. Systemy skandynawskie (Dania i Szwecja). 13. System fiński. 14. Syntetyczne omówienie przemian w oświacie i szkolnictwie wyższym pozostałych regonów Europy w odniesieniu do innych regionów świata - szkolnictwo i krytyczna refleksja nad toczącymi się reformami – synteza przemian od progresywizmu, poprzez esencjalizm, perenializm aż po współczesne koncepcje reformy szkoły. 15. Kształcenie nauczycieli w krajach Unii Europejskiej i w Polsce (rozwiązania systemowe, proces kształcenia, wzajemne uznawanie kwalifikacji i kompetencji, najistotniejsze problemy szkoły współczesnej).

Praktyka III	Praktyka włączająca. Praktyka realizowana w placówkach ogólnodostępnych, pracujących zgodnie z modelem edukacji włączającej, integracyjnych/lub z oddziałami integracyjnymi – w przedszkolu, szkole podstawowej lub ponadpodstawowej. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności poznanie: działań edukacyjnych, terapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji. 2. Zapoznanie ze specyfiką edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym szczególnie – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej. 3. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi. 4. Zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczyciela lub terapeuty w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty. 5. Dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. 6. Rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy. 7. Konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. 8. Weryfikacja zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Problemy i potrzeby dorosłych osób z niepełnosprawnością	1. Problemy i potrzeby seniorów w świetle teorii gerontologicznych. 2. Problemy i potrzeby seniorów w kontekście związanych z wiekiem naturalnych zmian fizycznych, psychicznych i społecznych. 3. Specyficzne i niespecyficzne problemy zdrowotne dorosłych osób z niepełnosprawnością i ich konsekwencje. 4. Zaburzenia natury psychicznej i ich następstwa. 5. Adaptacja do starości i związanych z nią wyzwań. 6. Problemy społeczne: stygmatyzacja, izolacja społeczna, rola rodziny i społeczności lokalnej. 7. Problemy ekonomiczne: sytuacja finansowa, dostęp do świadczeń. 8. Dostęp do edukacji i rynku pracy: wyzwania i możliwości. 9. Kultura i rekreacja: dostęp do kultury, sportu i rekreacji. 10. Dostosowanie przestrzeni życiowej do potrzeb seniorów: bariery architektoniczne i komunikacyjne. 11. Przykłady dobrych praktyk: inicjatywy i programy wsparcia.
Niepełnosprawność w starszym wieku	1. Wprowadzenie do problematyki niepełnosprawności osób dorosłych i starszych: geragogika specjalna jako nauka i praktyka zawodowa, podstawowe pojęcia, statystyki i demografia. 2. Procesy starzenia się i ich wpływ na niepełnosprawność: zmiany naturalne a zmiany chorobowe. 3. Specyficzne w starszym wieku problemy zdrowotne i ich wpływ na funkcjonowanie. 4. Społeczne determinanty niepełnosprawności w starszym wieku. 5. Rodzaje niepełnosprawności w starszym wieku i ich specyfika: niepełnosprawność fizyczna, sensoryczna, intelektualna i psychiczna.

	6. Specyfika rehabilitacji w starszym wieku. 7. Podstawy metodyczne pracy z niepełnosprawnymi osobami w starszym wieku. 8. Specyfika komunikacji z osobami w starszym wieku: zasady i zalecenia. 9. Adaptacja otoczenia do potrzeb seniorów z różnego rodzaju zaburzeniami funkcjonalnymi. 10. Wątki praktyczne w pracy z seniorami z niepełnosprawnością.
Aktywizacja i wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością	1. Metody i techniki motywacyjne i aktywizujące dla osób starszych z niepełnosprawnością. 2. Aktywizacja edukacyjna, zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością w wieku dorosłym i starszym. 3. Organizacja czasu wolnego. 4. Wsparcie rodzinne i społeczne. 5. Praca grupowa jako forma wsparcia. 6. Wydarzenia integracyjne dla seniorów z niepełnosprawnością. 7. Rola wolontariatu w aktywizacji osób z niepełnosprawnością. 8. Przykłady dobrych praktyk w aktywizacji: analiza przypadków i studia przypadków. 9. Analiza i ewaluacja dostępnych ofert i programów wsparcia. 10. Podsumowanie zajęć – refleksja nad nabytymi umiejętnościami i wiedzą praktyczną.
Konwersatorium pedagogiczne w jęz. angielskim na poziomie B2+	The subject deals with the main areas of pedagogical work and support for children with special educational needs in primary and secondary schools. The most common problems in teaching work and how to deal with them will be discussed. 1. Introduction to SEN teaching. 2. What is SEN, the inclusive classroom, and classroom management? 3. Working collaboratively. Working with parents/carers and professionals. 4. Assistive technology: reading support, writing support, memory support, and using the Internet. 5. Types of SEN: information and practical teaching strategies: dyslexia, Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). 6. Social, emotional and behavioural difficulties (SEBD). 7. Autism spectrum condition (ASC). 8. Gifted and talented students.
Seminarium magisterskie	1. Wprowadzenie do metodologii badań naukowych (typologia badań pedagogicznych; etyczne wymogi badań pedagogicznych). 2. Omówienie koncepcji pracy naukowo-badawczej (etapy tworzenia pracy: wybór tematu, przedmiotu i celu pracy; opracowanie części teoretycznej pracy; zaprojektowanie i przeprowadzenie badań; analiza i interpretacja zebranego materiału badawczego; prezentacja wyników badań własnych; opracowanie wniosków końcowych; gromadzenie i opracowanie bibliografii; ustalenie obszarów wymagających modyfikacji; wskazanie kierunków dalszych badań). 3. Konstrukcja pracy dyplomowej: struktura pracy dyplomowej, omówienie poszczególnych części pracy). 4. Ustalenie tematu, przedmiotu i celu badań oraz koncepcji metodologiczno-badawczej pracy dyplomowej. 5. Podstawowe zasady edycji tekstu pracy dyplomowej: wymagania techniczne i językowe pracy dyplomowej i najczęściej spotykane błędy; cytaty, przypisy i odsyłacze w tekście pracy dyplomowej; zastosowanie wyróżnień, wyliczeń w tekście, elementów graficznych i tabel. 6. Praca nad indywidualnymi projektami badawczymi: przygotowanie koncepcji pracy dyplomowej.

	7. Konstrukcja teoretycznej części pracy dyplomowej. Praca nad indywidualnymi projektami badawczymi: przygotowanie 1., 2., 3. rozdziału teoretycznego pracy dyplomowej. 8. Konstrukcja metodologicznej części pracy dyplomowej: praca nad indywidualnymi projektami badawczymi: przygotowanie 4. rozdziału pracy dyplomowej (metodologicznego) oraz narzędzi badawczych pracy magisterskiej (właściwych dla metodologii badań własnych). 9. Konstrukcja badawczej części pracy dyplomowej: praca nad indywidualnymi projektami badawczymi: przygotowanie 5. rozdziału pracy dyplomowej (badawczego): projekt, organizacja i przebieg badań własnych; analiza, interpretacja i prezentacja wyników badań własnych; sformułowanie i opracowanie wniosków końcowych; wskazanie obszarów wymagających modyfikacji, wdrażanie działań innowacyjnych; wskazanie kierunków dalszych badań. 10. Przygotowanie pozostałych części stałych pracy dyplomowej. 11. Przygotowanie całości pracy naukowo-badawczej. 12. Procedura przystąpienia do egzaminu dyplomowego.
MODUŁ 1: TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ	
Anatomia, fizjologia i patologia układu wzrokowego	1. Anatomia układu wzrokowego: budowa oka, unaczynienie i unerwienie narządu wzroku. 2. Fizjologia procesu widzenia: budowa i czynność siatkówki, jednostka fizjologiczna widzenia, pole recepcyjne. 3. Układ optyczny oka i wady refrakcji: pojęcie oka miarowego i niemiarowego; nadwzroczność, krótkowzroczność, niezborność; podstawowe badanie okulistyczne, kompleksowa diagnostyka wzroku. 4. Etiologia utraty i uszkodzenia wzroku. 5. Patogeneza układu wzrokowego. Problemy okulistyki dziecięcej – wybrane zespoły chorobowe, m.in.: retinopatia wcześniacza, wrodzone uszkodzenia neurologiczne, zaćma wrodzona, guzy wewnątrzgałkowe, choroby siatkówki. 6. Funkcjonalne następstwa schorzeń układu wzrokowego i zaburzeń widzenia. 7. Zagrożenia wzroku we współczesnym świecie. 8. Higiena narządu wzroku: czynniki szkodliwe dla oczu, higiena pracy wzrokowej, ochrona narządu wzroku przed czynnikami szkodliwymi.
Tyflopsychologia z diagnostyką tyflopedagogiczną	1. Tyflopsychologia i jej miejsce w psychologii klinicznej. Problematykea badań naukowych w zakresie tyflopsychologii i ich zastosowanie w diagnozie, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością wzroku. 2. Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością wzrokową w odbiorze społecznym. Stereotypy, mity i uprzedzenia wobec osób niewidomych i słabowidzących – przegląd badań. 3. Rozwój procesów poznawczych u dzieci niewidomych, specyfika wpływu dysfunkcji wzroku na kształtowanie się i rozwój pojęć naturalnych – wyniki badań, implikacje dla praktyki edukacyjnej. Poznawanie przez dzieci niewidome przedmiotów i zjawisk niedostępnych obserwacji dotykowej – wyobrażenia surogatowe. Funkcjonowanie poznawcze dorosłych osób z dysfunkcją wzroku w świetle najnowszych badań. 4. Wpływ niepełnosprawności wzrokowej (niewidzenie, słabowzroczność) na realizację zadań rozwojowych przypadających na kolejne fazy życia (wiek szkolny, adolescencja, dorosłość, późna dorosłość) – analizy teoretyczne i prace empiryczne. 5. Przegląd badań na temat różnych aspektów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z dysfunkcją wzroku oraz psychospołecznego funkcjonowania ich rodzin.

	6. Psychologiczne konsekwencje utraty wzroku u osób w różnym wieku – wiek szkolny, adolescencja, dorosłość, późna dorosłość. Etapy procesu adaptacji do sytuacji niepełnosprawności wzrokowej. Czynniki wpływające na proces przystosowania się do niepełnosprawności. 7. Diagnostyka tyflopsychologiczna i tyflopedagogiczna.
Metody i techniki brajlowskie	1. Rozwój percepcji i poznawania dotykowego. Przygotowanie małych niewidomych dzieci do czytania dotykowego. Przygotowanie dorosłych ociemniałych do czytania dotykowego. 2. Historia pisma dotykowego dla osób niewidomych i ewolucji narzędzi do jego zapisu. Odmiany pisma Braille'a na świecie – podobieństwa i różnice. 4. Nauka czytania pisma Braille'a (zapis integralny). 5. Nauka pisania na maszynie brajlowskiej oraz za pomocą tabliczki i dłutka. 6. Strategie czytania dotykowego. 7. Metody i zasady wprowadzania liter brajlowskich stosowane w Polsce i na świecie. 8. Metodyka nauczania czytania dotykowego. 9. Tyflografika w edukacji dzieci niewidomych.
Technologie w edukacji i rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku	1. Technologie wspomagające dla osób z dysfunkcją wzroku (sprzęty, oprogramowanie) - pozyskiwanie, użytkowanie i finansowanie. Dobór sprzętu do zróżnicowanych potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. 2. Dostosowanie stanowiska komputerowego i sprzętu osobistego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Programy odczytu ekranu, syntezatory mowy, programy powiększające, monitory brajlowskie. Nauka bezwzrokowego korzystania z komputera i jego zasobów. 3. Aplikacje wspomagające osoby niewidome i słabowidzące na urządzeniach mobilnych. 4. Translacja tekstu do brajla. Duxbury Braille Translator. Drukowanie na drukarce brajlowskiej. 5. Metodyka nauczania wykorzystywania technologii wspomagających i ogólnodostępnych przez osoby niewidome i słabowidzące w różnym wieku.
Podstawy nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością wzroku	1. Orientacja przestrzenna i samodzielne przemieszczanie się – neurofizjologiczne podstawy procesu orientacji przestrzennej, podstawowe pojęcia (orientacja przestrzenna, lokomocja, wyobraźnia przestrzenna, wskazówki, punkty orientacyjne). 2. Rozwój sensomotoryczny w kształtowaniu orientacji w przestrzeni i prawidłowej lokomocji. Znaczenie świadomości swojego ciała, percepcji siebie w przestrzeni. Wpływ mechanizmów lokomocji na efektywność poruszania się (refleks, koordynacja, napięcie mięśniowe, chód, postawa ciała). Trudności sensoryczne i motoryczne w funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnością wzroku. 3. Rola i wykorzystanie procesów poznawczych w orientacji przestrzennej i samodzielnym poruszaniu się. Rola i wykorzystywanie zmysłów w orientacji przestrzennej i samodzielnym przemieszczaniu się (słuch, dotyk, propriocepcja, smak, węch, równowaga, wzrok). 4. Rozwój rozumienia położenia siebie względem innych obiektów i relacji przestrzennych między obiektami (ja – obiekt, obiekt-ja, obiekt-obiekt). Wpływ niepełnosprawności wzroku na rozumienie pojęć i relacji przestrzennych. 5. Historia nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i na świecie. 6. Czynniki wpływające na orientację przestrzenną i samodzielne poruszanie się osób z niepełnosprawnością wzroku. Czynniki psychiczne. Czynniki społeczne.

	7. Sposoby i techniki przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku – charakterystyka, wady i zalety (widzący przewodnik, biała laska, pies przewodnik, nowoczesne technologie).
Tyflopedagogika	1. Tyflopedagogika – ujęcie systemowe: terminologia; status naukowy; związek z innymi naukami; główne tezy i koncepcje w tyflopedagogice; podstawowe zasady działań. 2. Historia tyflopedagogiki na świecie i w Polsce: ewolucja sytuacji społecznej i kształcenia osób niewidomych i słabowidzących od czasów starożytnych; sytuacja osób niewidomych w Polsce od XIX wieku do chwili obecnej. 3. Pedagogika osób niewidomych i słabowidzących w świetle dokonań jej twórców: W. Haüy, M. Grzegorzewska, E.R. Czacka, Z. Sękowska, H. Ruszczyc, W. Dolański, J. Dziedzic; wybitne sylwetki osób niewidomych: L. Braille, M. de la Sizeranne. 4. Rozwój pisma dla osób niewidomych: początkowe próby wynalezienia środka komunikacyjnego między osobą niewidomą a otoczeniem; dalszy rozwój pisma dotykowego – pismo liniowe i punktowe; system Braille'a we współczesnej edukacji i komunikacji. 5. Podstawowe typologie i klasyfikacje w obrębie tyflopedagogiki: ujęcie medyczne, psychologiczne, pedagogiczne i funkcjonalne; statystyka dotycząca populacji osób z niepełnosprawnością wzroku w Polsce i na świecie. 6. Rola wzroku w życiu człowieka: konsekwencje uszkodzenia lub utraty wzroku dla rozwoju poznawczego, fizyczno-zdrowotnego, emocjonalnego i społecznego dziecka: psychospołeczne następstwa braku lub uszkodzenia wzroku – procesy poznawcze, zachowania społeczne, problem samoakceptacji. 7. Współczesne tendencje w tyflopedagogice: - rehabilitacja wzroku osób słabowidzących, - terapia osób niewidomych i słabowidzących z dodatkowymi zaburzeniami rozwoju, - aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością wzroku (rehabilitacja zawodowa i zatrudnienie) – aktualne orientacje, - zastosowanie nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej we wspomaganiu osób niewidomych i słabowidzących a ich wykluczenie cyfrowe, - orientacja przestrzenna i lokomocja osób z niepełnosprawnością wzroku, - nauka czynności życia codziennego (rehabilitacja podstawowa osób niewidomych i słabowidzących), - znaczenie wczesnej stymulacji rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzroku, - zagadnienia tyfloandragogiki i tyflogerontologii we współczesnej pedagogice specjalnej. 8. Uwarunkowania systemu edukacji dzieci i młodzieży z wadami/brakiem wzroku w Polsce i na świecie – ujęcie aktualistyczne: światowy i polski model edukacji specjalnej uczniów niewidomych i słabowidzących. 9. Inkluzja społeczna a niepełnosprawność wzrokowa – najnowsze tendencje społeczne i dylematy w obrębie edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnością wzroku; stan badań nad edukacją inkluzyjną i integracyjną uczniów niewidomych i słabowidzących w Polsce. 10. Polski system wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnością wzroku: kontekst resortowy; pomoc społeczna; instytucje i organizacje wspierające osoby niewidome i słabowidzące.
Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	1. Założenia rehabilitacji wzroku osób słabowidzących – definicje słabowzroczności; dane statystyczne nt. populacji osób słabowidzących; podstawowe cele, główne założenia rehabilitacji wzroku (wg N. Barragi). 2. Rozwój widzenia noworodka, niemowlęcia, małego dziecka. 3. Podstawowe sprawności wzrokowe – stymulowanie i ćwiczenie wzroku. 4. Model funkcjonowania wzrokowego (A. Corn).

	5. Technologie asystujące w rehabilitacji widzenia dzieci niewidomych i słabowidzących. 6. Profesjonalizm w rehabilitacji wzroku (kodeks etyki zawodowej terapeuty wzroku; kompetencje i zakres obowiązków; ocena efektywności oddziaływań rehabilitacyjnych; tyfloedukacja otoczenia).
Rehabilitacja wzroku osób słabowidzących	1. Model świadczeń rehabilitacyjnych dla osób słabowidzących (I faza – diagnoza wstępna (ocena funkcjonalna), II faza – ocena kliniczna (ostrość wzroku, pole widzenia, wady refrakcji, potrzeby dotyczące pomocy powiększających), III faza – instruktaż i ćwiczenia). 2. Parametry oceny funkcjonalnej osób słabowidzących (praktyczna ocena ostrości wzroku, pola widzenia, widzenia barw, sprawności związanych z kontrolowaniem gałek ocznych, wzrokowych sprawności percepcyjnych). 3. Interpretacja diagnozy okulistycznej na potrzeby osoby słabowidzącej i osób z jej otoczenia (prawidłowe odczytywanie kart okulistycznych i zawartych w nich danych oraz przystępne przekazywanie ich osobom słabowidzącym oraz rodzinie). 4. Metody oceny i usprawniania widzenia – małe dzieci słabowidzące (uwzględnienie w diagnozie widzenia potrzeb i specyfiki pracy z dziećmi (programy diagnozy i usprawniania widzenia: Rejestr Osiągnięć Rozwojowych „Początek" Moniki Orkan-Łęckiej, Projekt IVEY, Testy preferencyjne L. Hyvarinen, Model INSITE; stymulowanie i ćwiczenie wzroku w zakresie podstawowych sprawności wzrokowych). Wzrokowa organizacja przestrzeni bliskiej i dalszej dziecka słabowidzącego. 5. Metody oceny i usprawniania widzenia – małe dzieci słabowidzące z wieloraką niepełnosprawnością (warunki efektywnego usprawniania, programy terapii: Oregoński program rehabilitacji niewidomych i słabowidzących dzieci w wieku 0-6 lat, Model INSITE, Model VIISA, Program Lilli and Gogo (G. Jaritz), Program rehabilitacji w zakresie orientacji i poruszania się niewidomych i słabowidzących dzieci z dodatkowo ograniczoną sprawnością (R.K. Harley, T. Wood, J.B. Merbler), Ćwiczenia stymulujące wzrok. Podręcznik do pracy z głuchoniewidomymi niemowlętami (TPG)). 6. Metody diagnozy widzenia i rehabilitacji – dzieci w wieku szkolnym: omówienie podstawowych testów diagnostyczno-oceniających: Projekt IVEY, Program rozwijania umiejętności posługiwania się wzrokiem (N.C. Barraga, J.E. Moris) i programów terapii: DAP, BAR, Program rozwijający percepcję wzrokową (M. Frostig, D. Horne). 7. Metody oceny i usprawniania widzenia – dorośli słabowidzący (przygotowanie do oceny funkcjonalnej; analiza potrzeb osobistych i społecznych w zakresie samodzielnego życia; formy rehabilitacji; świadczenia i pomoce rehabilitacyjne na rzecz osób słabowidzących). 8. Metody oceny i adaptacji fizycznego środowiska osoby słabowidzącej z uwagi na jej potrzeby i możliwości wzrokowe (wpływ warunków zewnętrznych na funkcjonowanie wzrokowe; sposoby wykorzystania wskazówek wzrokowych znajdujących się w otoczeniu; metody dostosowania się do warunków otoczenia i adaptowania otoczenia do własnych potrzeb). 9. Metody oceny sprawności wzrokowej osoby słabowidzącej pod kątem orientacji przestrzennej i bezpiecznego poruszania się (ocena sprawności decydujących o samodzielności osoby słabowidzącej i jej obrazie własnej osoby).
Metodyka nauczania technik brajlowskich (I)	1. Brajlowska notacja matematyczna - nauka odczytywania i zapisywania działań i innych zapisów matematycznych. 2. Brajlowska notacja chemiczna - nauka odczytywania i zapisywania zapisów chemicznych. 3. Brajlowska notacja fizyczna - nauka odczytywania i zapisywania zapisów fizycznych. 4. Podstawy brajla 8-punktowego. 5. Podstawy notacji muzycznej. 6. Zapis znaków specjalnych w brajlu w języku angielskim i niemieckim.

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością wzroku - umiejętności podstawowe	1. Techniki i umiejętności poruszania z przewodnikiem (właściwy chwyt i ustawianie się w stosunku do przewodnika, technika pokonywania wąskich przejść, technika wykonywania zwrotów, techniki przechodzenia przez drzwi, technika poruszania się po schodach, sposoby przyjmowania i odmawiania pomocy). 2. Ćwiczenia poruszania się w przestrzeni zamkniętej i otwartej z wykorzystaniem wskazówek pozawzrokowych. 3. Podstawowe umiejętności z zakresu orientowania się w przestrzeni (techniki ochronne, sposoby systematycznego poznawania nowego otoczenia, technika trailingu, techniki bezpiecznego lokalizowania przedmiotów na różnych powierzchniach, sposoby ustawiania się równoległego i prostopadłego do różnych powierzchni odniesienia, wykorzystywanie zmysłów w celu określenia pozycji w przestrzeni).
Funkcjonalna ocena wzroku dla potrzeb orientacji przestrzennej i przemieszczania się osób słabowidzących	1. Warunki i sytuacje, które sprawiają osobom słabowidzącym trudności podczas przemieszczania się oraz ich wpływ na korzystanie z widzenia przez osobę słabowidzącą. 2. Funkcjonalna ocena ostrości wzroku, pola widzenia i innych parametrów funkcjonowania wzrokowego w rozmaitych warunkach otoczenia dla potrzeb orientacji przestrzennej i samodzielnego przemieszczania się. 3. Funkcjonalna ocena widzenia oraz strategie wykorzystywane dla usprawniania widzenia podczas orientowania się i przemieszczania się osób słabowidzących w pomieszczeniach. 4. Funkcjonalna ocena widzenia oraz strategie wykorzystywane dla usprawniania widzenia podczas orientowania się w terenie i przemieszczania się osób słabowidzących w przestrzeni otwartej (dzielnica mieszkaniowa; dzielnica handlowa; korzystanie ze środków komunikacji miejskiej – autobus, tramwaj, metro; dworce i przejścia podziemne i inne). 5. Tworzenie narzędzi służących do funkcjonalnej oceny widzenia w różnych warunkach otoczenia fizycznego.
Praca opiekuńczo-wychowawcza z osobami z dysfunkcją wzroku	1. Ogólna charakterystyka funkcjonowania i problemów specjalistycznych placówek opiekuńczo- wychowawczych. 2. Zasady postępowania opiekuńczo-wychowawczego z uczniami niewidomymi i słabowidzącymi w różnym wieku. 3. Metody pracy opiekuńczo-wychowawczej z uczniami niewidomymi i słabowidzącymi w różnym wieku. 4. Praca z grupą wychowawczą w internacie/placówce opiekuńczo-wychowawczej dla osób z dysfunkcją wzroku. 5. Formy i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach opieki częściowej i całkowitej dla osób z dysfunkcją wzroku. 6. Planowanie i organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w środowisku lokalnym. 7. Psychologiczne i społeczne problemy wychowanków z dysfunkcją wzroku.
Metodyka nauczania technologii informacyjno-komunikacyjnych osób z dysfunkcją wzroku	1. Technologie wspomagające dla osób z dysfunkcją wzroku (sprzęty, oprogramowanie) - pozyskiwanie, użytkowanie i finansowanie. Dobór sprzętu do zróżnicowanych potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. 2. Dostosowanie stanowiska komputerowego i sprzętu osobistego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Programy odczytu ekranu, syntezatory mowy, programy powiększające, monitory brajlowskie. Nauka bezwzrokowego korzystania z komputera i jego zasobów. 3. Aplikacje wspomagające osoby niewidome i słabowidzące na urządzeniach mobilnych. 4. Translacja tekstu do brajla. Duxbury Braille Translator. Drukowanie na drukarce brajlowskiej. 5. Metodyka nauczania wykorzystywania technologii wspomagających i ogólnodostępnych przez osoby niewidome i słabowidzące w różnym wieku.
Metodyka nauczania technik brajlowskich (II)	1. Notacja integralna i skrótowa. Znaczenie brajlowskiego pisma skrótowego - wady i zalety. 2. Polskie Ortograficzne Skróty Brajlowskie I stopnia – charakterystyka i zasady stosowania. 3. Nauka czytania i pisania skrótami brajlowskimi I stopnia.

Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów słabowidzących	1. Specyfika funkcjonowania ucznia słabowidzącego w środowisku szkolnym. 2. Potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów słabowidzących w kontekście wymagań edukacyjnych zawartych w podstawie programowej. 3. Diagnoza funkcjonalna widzenia jako podstawa dostosowania procesu edukacyjnego. 4. Dostosowanie warunków nauki do możliwości wzrokowych ucznia słabowidzącego (otoczenie fizyczne klasy i szkoły). 5. Adaptacja materiałów dydaktycznych i pomocy edukacyjnych dla uczniów słabowidzących. 6. Metody i formy pracy z uczniem słabowidzącym na różnych etapach edukacji. 7. Trudności uczniów słabowidzących w czytaniu, pisaniu i uczeniu się matematyki oraz sposoby ich przezwyciężania. 8. Wykorzystanie technologii wspomagających w edukacji uczniów słabowidzących. 9. Planowanie, realizacja i ewaluacja indywidualnego wsparcia edukacyjnego ucznia słabowidzącego. 10. Współpraca nauczyciela z rodziną i specjalistami w procesie edukacji ucznia słabowidzącego.
Umiejętności i techniki poruszania się z białą laską z warsztatem metodycznym	1. Biała laska – wprowadzenie i techniki a. Podstawowe informacje dotyczące białych lasek wykorzystywanych przez osoby z niepełnosprawnością wzroku do poruszania się (budowa, rodzaje, funkcje białej laski, rodzaje i funkcje końcówek, zasady dobierania długości laski i rodzaju końcówki do użytkownika, wady i zalety poszczególnych lasek/końcówek, konserwacja, naprawa, wymiana elementów, laski dostępne na rynku, producenci, dystrybutorzy lasek). b. Wstępne umiejętności związane z poruszaniem się przy pomocy białej laski (rodzaje chwytów laski), sposoby pionizowania laski, wykonywania zwrotów z laską, sposoby odkładania i przechowywanie laski kiedy nie jest używana. c. Techniki poruszania się z białą laską i ich zastosowanie, technika diagonalna, technika dotykowa, technika stałego kontaktu, technika dwupunktowa, technika trzypunktowa, technika dotknij przesuń, dotknij pociągnij itp.). d. Metody nauczania i oceny poprawności stosowania techniki diagonalnej. 2. Poruszanie się z laską i przewodnikiem. Poruszanie się z długą laską i przewodnikiem (chwyt laski i przewodnika, zmiana strony, zawracanie, przechodzenie przez drzwi, zajmowanie miejsca siedzącego itp.). 3. Opis przestrzeni zamkniętej a. Zasady opisywania przestrzeni zamkniętej (pomieszczenia, budynki). Język opisu zawierający pojęcia przestrzenne, kierunki geograficzne oraz punkty i wskazówki orientacyjne. Systemy numeracji, rozwiązania architektoniczne, położenia obiektów w pionach (łazienki, windy, klatki schodowe). b. Metody poznawania pomieszczeń/ budynków – przejście wokół wszystkich ścian, opis słowny. Miniatura, makieta, plan jako pomoc w poznawaniu przestrzeni. 4. Opis przestrzeni otwartej. a. Zasady opisywania przestrzeni otwartej (pojęcia i relacje przestrzenne, topografia terenu, układ ulic, chodników, budynków i innych obiektów, system numeracji, nazewnictwo chodników, rogów skrzyżowań). Charakterystyczne punkty i wskazówki orientacyjne wykorzystywane przez osoby z niepełnosprawnością wzroku podczas przemieszczania się z białą laską w terenie otwartym. b. Metody zapoznawania z topografią terenu w przestrzeni otwartej miasta (makieta, plan, opis słowny). 5. Podstawowe techniki i umiejętności orientacji oraz poruszania się w prostym terenie. Zasady, sposoby, techniki przemieszczania się z białą laską wykorzystywane w prostym terenie zurbanizowanym z niewielką ilością przeszkód – dzielnica mieszkaniowa (poruszanie się po „kwadracie ulic" – bez samodzielnego przekraczania ulic, wykorzystanie słuchowych i dotykowych punktów i wskazówek orientacyjnych, obieranie i utrzymywanie kierunku ruchu, poruszanie się

	wzdłuż linii brzegowej, wykrywanie krawężników, uskoków, spadków, technika „skróconej laski”, modyfikacje techniki dotykowej itp.). 6. Korzystanie z punktów użyteczności publicznej w prostym terenie miejskim. a. Punkty usługowe, rodzaje punktów usługowych, zasady i sposoby zapoznawania osoby z niepełnosprawnością wzroku z różnymi typami punktów usługowych (punkty usługowe/sklepy z ladą, punkty samoobsługowe, supermarkety, centra handlowe, punkty gastronomiczne, miejsca kultury i sakralne). b. Umiejętności związane z korzystaniem z różnych punktów użyteczności publicznej (lokalizowanie punktów usługowych i sklepów, poruszanie się wewnątrz, orientowanie się w sklepie, lokalizowanie kasy, kolejki i poruszanie się w niej, dokonywanie płatności, zdobywanie informacji od innych klientów/sprzedawcy itp.). 7. Pokonywanie przejść przez ulice, przecznice, skrzyżowania bez sygnalizacji świetlnej. a. Metody zapoznania z budową ulic i przejść przez ulice, wskazówki i punkty orientacyjne charakterystyczne dla przejść przez ulice. b. Metody nauczania i oceny umiejętności przekraczania prostych przejść przez ulice oraz przecznic bez sygnalizacji świetlnej (jedno – i dwu – kierunkowe o niskim natężeniu ruchu), zasady bezpieczeństwa i etapy nauczania przechodzenia przez ulicę). c. Metody nauczania i oceny umiejętności przekraczania prostego skrzyżowania bez sygnalizacji świetlnej (typu „+” i „T” o niskim natężeniu ruchu).
Zajęcia ruchowe i wychowanie fizyczne osób z dysfunkcją wzroku	1. Stan aktywności fizycznej osób niewidzących i słabowidzących. 2. Częstotliwość, intensywność i wzorce aktywności fizycznej uczniów z dysfunkcją wzroku – uwarunkowania. 3. Schorzenia i uszkodzenia układu wzrokowego a przeciwskazania do znacznego wysiłku fizycznego. Przykłady ćwiczeń niezalecanych przy różnych schorzeniach. 4. Zasady organizacji zajęć ruchowych dla uczniów z dysfunkcją wzroku. Ćwiczenia zalecane dla osób z dysfunkcją wzroku. 5. Etapy nauki nowego ruchu i ćwiczenia fizycznego. 6. Prowadzenie zajęć wychowania fizycznego dla dzieci niewidomych i słabowidzących w warunkach inkluzji edukacyjnej. 7. Popularyzacja aktywności fizycznej dla osób niewidomych i słabowidzących: goalball, blind football, torball, tenis stołowy dla niewidomych, biegi z przewodnikiem, pływanie, kolarstwo tandemowe, narciarstwo z przewodnikiem, obozy sportowe.
Metodyka pracy indywidualnej i korekcyjno-kompensacyjnej z dziećmi z dysfunkcją wzroku	1. Specyfika funkcjonowania i uczenia się dzieci niewidomych i słabowidzących. 2. Specyficzne trudności szkolne uczniów z dysfunkcją wzroku: czytanie, pisanie, matematyka. 3. Zaburzenia lateralizacji i orientacji przestrzennej u dzieci z dysfunkcją wzroku. 4. Diagnoza pedagogiczna ucznia z dysfunkcją wzroku jako podstawa planowania wsparcia. 5. Ćwiczenia usprawniające percepcję dotykową, słuchową oraz funkcje wzrokowo-ruchowe. 6. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, orientacji przestrzennej i funkcji motorycznych. 7. Dostosowanie programów usprawniania do indywidualnych potrzeb ucznia z dysfunkcją wzroku. 8. Planowanie zajęć indywidualnych oraz dobór metod, form pracy i pomocy dydaktycznych. 9. Opracowanie IPET oraz ewaluacja działań rewalidacyjnych. 10. Psychospołeczne funkcjonowanie ucznia z dysfunkcją wzroku i indywidualizacja pracy pedagogicznej.

Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – skrzyżowania	1. Pokonywanie przejść przez ulice z sygnalizacją świetlną a. Metody zapoznania z budową (plan, opis słowny) i analizą ruchu ulicznego przy przejściu przez ulicę z sygnalizacją świetlną. b. Metoda przechodzenia przez przejście przez ulicę z sygnalizacją świetlną. 2. Pokonywanie różnego typu skrzyżowań z sygnalizacją świetlną a. Metody zapoznania z budową (plan, opis) i analizą słuchową lub/i wzrokową ruchu drogowego na różnego typu skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną (typu „+”, typu „T”, typu rondo, z wysepkami prostokątnymi i trójkątnymi). b. Metody nauczania pokonywania różnego typu skrzyżowań z sygnalizacją świetlną. c. Zasady bezpieczeństwa, możliwe trudności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, sposoby korygowania błędów. d. Rozwiązania na przejściach/skrzyżowaniach dedykowane osobom z niepełnosprawnością wzroku (sygnalizacja dźwiękowa, wibracyjna, graficzny schemat wyglądu przejścia, ścieżka dotykowa itp.). 3. Pokonywanie różnego typu skrzyżowań z dodatkowymi utrudnieniami (ze ścieżką rowerową, z torowiskiem) a. Ścieżki rowerowe – zasady położenia, rodzaje budowy, metody wykrywania i przechodzenia przez ścieżki rowerowe. b. Zasady położenia ścieżki rowerowej/torowiska względem skrzyżowań, cechy charakterystyczne. c. Przejście przez torowisko tramwajowe – zasady położenia torowisk względem ulic, cechy charakterystyczne budowy, metody wykrywania i pokonywania przejść przez torowisko. d. Metody pokonywania przejść przez skrzyżowania ze ścieżką rowerową/ torowiskiem, możliwe utrudnienia, zasady bezpieczeństwa, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, sposoby korygowania błędów. 4. Pokonywanie skrzyżowań nietypowych (typu „Y”, „X”, o niestandardowym kształcie) a. Trudności związane z pokonywaniem skrzyżowań o nietypowym kształcie. b. Modyfikacje metod pokonywania skrzyżowań o nietypowym kształcie. 5. Pokonywanie skrzyżowań z sygnalizacją świetlną z więcej niż dwiema fazami świateł a. Analiza faz ruchu na skrzyżowaniach z więcej niż dwiema fazami świateł. b. Trudności związane z pokonywaniem ww. skrzyżowań.
Pomoce dydaktyczne i technologie w nauczaniu orientacji przestrzennej z warsztatem metodycznym	1. Mapy, plany, schematy, modele, makiety, miniatury obiektów – definicje, cechy charakterystyczne. Technologie wykonywania map, planów dotykowych i makiet – funkcje, rodzaje, wady i zalety. Przegląd dostępnych map i planów . 2. Rola planów, makiet w budowaniu rozumienia relacji przestrzennych oraz wyobrażenia terenu. Zasady i metod nauki czytania planów. 3. Sposoby samodzielnego sporządzania planów dotykowych. Cechy „dobrego planu”, rodzaje planów (ustny, rysowany, tłoczony, z sitodruku, na papierze pęczniejącym, z klocków rzepowych itd.), zastosowanie, wady i zalety. 4. Wykorzystanie nagrań dźwięków otoczenia, szczególnie nagrań binauralnych do ćwiczenia percepcji słuchowej. Mapy/plany multisensoryczne – elementy składowe, rodzaje, zastosowanie. 5. Pomoce do ćwiczenia percepcji dotykowej, rozwijania wyobraźni przestrzennej, rozpoznawania kształtów (gry planszowe, klocki, bryły, figury, książki dotykowe, rysunki wypukłe (znajdź różnice, faktury, kształty, linie itp.). 6. Metodyka nauczania orientacji przestrzennej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. 7. Ćwiczenia z wykorzystaniem aplikacji przeznaczonych do wspomagania osób niewidomych i słabowidzących w nawigacji pieszej i w pojazdach, udźwiękowione mapy.

Adaptacja materiałów dydaktycznych w edukacji uczniów z dysfunkcją wzroku	1. Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych do wersji brajlowskiej. 2. Analiza rozwiązań adaptacyjnych w brajlu: formatowanie tekstów, konstruowanie krzyżówek, diagramów, wzorów, samodzielne wykonanie adaptacji. 3. Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych dla uczniów słabowidzących. 4. Analiza materiałów dydaktycznych dla osób słabowidzących oraz wykonanie adaptacji zgodnie wytycznymi do adaptacji materiałów. 5. Zasady opracowywania materiałów tyflograficznych oraz tyflomap. 6. Audiodeskrypcja – zasady opisu ilustracji, obrazów, rzeźb, filmów. 7.Dostępność stron internetowych zgodnie z wymogami WCAG 2.
Dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów niewidomych	1. Specyfika funkcjonowania ucznia niewidomego w środowisku szkolnym. 2. Potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów niewidomych a edukacja segregacyjna/inkluzyjna w kontekście wymagań edukacyjnych zawartych w podstawie programowej. 3. Diagnoza funkcjonalna jako podstawa dostosowania procesu edukacyjnego ucznia niewidomego. 4. Dostosowanie warunków nauki i organizacji przestrzeni szkolnej do potrzeb ucznia niewidomego (adaptacja otoczenia fizycznego klasy i szkoły). 5. Adaptacja materiałów dydaktycznych i środków edukacyjnych dla uczniów niewidomych. 6. Metody i formy pracy dydaktycznej z uczniem niewidomym na różnych etapach edukacji. 7. Nauka czytania, pisania i rozwijania pojęć u uczniów niewidomych. 8. Wykorzystanie technologii wspomagających w edukacji uczniów niewidomych. 9. Planowanie, realizacja i ewaluacja indywidualnego wsparcia edukacyjnego ucznia niewidomego. 10. Współpraca nauczyciela z rodziną i specjalistami w procesie edukacji ucznia niewidomego.
Zaawansowane techniki poruszania się z białą laską w złożonym terenie zurbanizowanym – środki transportu	1. Korzystanie z wind, schodów, chodników ruchomych, drzwi obrotowych. 2. Przejścia podziemne i nadziemne. 3. Korzystanie ze środków transportu publicznego. 4. Korzystanie z dworców kolejowych/autobusowych. 5. Korzystanie z portów lotniczych. 6. Dodatkowe zagadnienia związane z umiejętnościami orientowania się i samodzielnego poruszania w przestrzeni miasta. Metody i techniki wykorzystywane przy korzystaniu z samochodu (taxi itp.). Techniki orientowania się w przestrzeni (analiza i wykorzystanie położenia słońca, kierunków geograficznych, kierunku ruchu ulicznego, dostępnych wskazówek i punktów orientacyjnych, wiedzy o topografii terenu). Wpływ różnych warunków atmosferycznych na orientację i samodzielne przemieszczanie się, sposoby radzenia sobie w trudnych warunkach atmosferycznych (deszcz, śnieg, wiatr). Dotykowe i słuchowe systemy informacyjne dedykowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku w przestrzeni miasta (plany, makiety, udźwiękowienie skrzyżowań, ścieżki dotykowe, pasy ostrzegawcze, napisy brajlowskie, udźwiękowione tablice informacyjne na przystankach). Specyfika orientacji w przestrzeni i możliwości samodzielnego poruszania się w zależności od rodzaju terenu. Dostosowanie umiejętności/ technik/metod poruszania się do specyfiki terenu (dzielnica mieszkaniowa, osiedle mieszkalne, stare miasto, plac, dzielnica handlowa, centrum). Punkty i wskazówki orientacyjne charakterystyczne dla danych miejsc (poziom natężenia ruchu, ilość bodźców dźwiękowych, ilość przeszkód itp.). Zasady, sposoby poruszania się w miejscach zatłoczonych (tempo, technika „skróconej laski”).

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej z wykorzystaniem echolokacji	1. Podstawowe informacje na temat echolokacji. Historia i geneza echolokacji. Przegląd badań na temat zastosowania echolokacji. Sylwetki słynnych echolokatorów i innych osób uczących echolokacji. Definicje echolokacji. Teoria dźwięków odbitych i ich właściwości. Rodzaje echolokacji: aktywna i pasywna i ich praktyczne zastosowanie. Zastosowanie echolokacji na co dzień: przestrzeń, w której osoby z niepełnosprawnością wzroku mogą wykorzystać echolokację, sytuacje, w których można wykorzystać echolokację. Czynniki warunkujące wykorzystanie echolokacji przez osoby z niepełnosprawnością wzroku. Techniki rejestracji dźwięków binauralnych (mikrofony dookólne, rejestratory). Urządzenia do odsłuchu dźwięków binauralnych – słuchawki stereo, zestawy głośników przestrzennych. 2. Podstawowe ćwiczenia z aktywnej echolokacji wewnątrz budynku. Określenie użytecznych sygnałów do aktywnej echolokacji. Świadomość i odbieranie echa. Określenie dźwięków pochodzących z otoczenia: słowa opisujące echo. Zasady, metody planowania i przeprowadzania ćwiczeń wewnątrz budynku (ćwiczenia statyczne i dynamiczne). Etapy nauczania echolokacji. Ćwiczenia aktywnej echolokacji w pomieszczeniach, na korytarzach, klatkach schodowych. 3. Ćwiczenia aktywnej echolokacji na zewnątrz. Zasady, metody planowania i przeprowadzania ćwiczeń w terenie otwartym. Ćwiczenia poruszania się wzdłuż powierzchni – wodzenie słuchowe. Ćwiczenia rozpoznawania obiektów nad głową ucznia, lokalizowania otwartych drzwi, wysokich, cienkich przedmiotów. Ćwiczenia lokalizowania budynków, przejść podziemnych, żywopłotów, krzewów. Ćwiczenia omijania przeszkód na podstawie wskazówek słuchowych. Trudności, problemy pojawiające się podczas nauczania echolokacji i sposoby ich przezwyciężania – analiza przypadków.
Metodyka nauczania orientacji przestrzennej małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku	1. Rozwój motoryczny i wspomaganie. Specyfika trudności w rozwoju motorycznym małych dzieci z niepełnosprawnością wzroku. Sposoby wspomagania rozwoju motorycznego (kształtowanie prawidłowej postawy ciała podczas poruszania się i odpowiedniego tempa poruszania się). 2. Specyfika rozwoju orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się dzieci z niepełnosprawnością wzroku. Rozwój i kształtowanie się orientacji przestrzennej u dzieci z niepełnosprawnością wzroku. Zagadnienia związane z lateralizacją, rozwijaniem schematu ciała, stron ciała, pojęć i relacji przestrzennych, wyobraźni przestrzennej oraz umiejętnością opisywania przestrzeni. Trudności w rozwijaniu się orientacji przestrzennej i lokomocji u dzieci z niepełnosprawnością wzroku. 3. Wspomaganie rozwoju orientacji przestrzennej u dzieci z niepełnosprawnością wzroku. Rozwijanie świadomości sensorycznej dzieci z niepełnosprawnością wzroku (słuch, dotyk, węch, propriocepcja itp.). Metody rozwijania echolokacji. Zagadnienia związane z bezpiecznym poruszaniem się dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym, w otoczeniu kontrolowanym. Sposoby wprowadzania i nauczania technik poruszania się z przewodnikiem, rozwijanie umiejętności wykonywania poprawnych skrętów o 90° i zwrotów o 180°, rozwijanie umiejętności bezpiecznego, samodzielnego przechodzenia przez drzwi, poruszania się po schodach w otoczeniu znanym (dom, przedszkole, inne). Sposoby wprowadzania i nauczania technik przedlaskowych. Sposoby wprowadzania i nauczania technik poruszania się z białą laską. Pomoce dydaktyczne wykorzystywane w rozwijaniu wyobraźni przestrzennej dzieci z niepełnosprawnością wzroku: klocki, lalki, mebelki, domki, labirynty, gry, książki dotykowe (znajdź różnice, faktury, kształty, linie itp.) Wprowadzenie do nauki czytania planów dotykowych. Systemy motywacji, zabawy w rozwijaniu orientacji przestrzennej dzieci niewidomych. Współpraca z rodzicami/opiekunami/innymi specjalistami pracującymi z dzieckiem (konsultacje, warsztaty, zalecenia). Analiza studiów przypadku.
Warsztat pracy tyflopedagoga	1. Rola tyflopedagoga we współczesnej przestrzeni edukacyjnej. 2. Zmiany i współczesne tendencje w kształceniu osób z niepełnosprawnością wzroku a wyzwania kształcenia zawodowego tyflopedagogów.

	3. Tyflodydaktyka w ujęciu współczesnych paradygmatów dydaktycznych. 4. Tyfloedukacja a proces integracji społecznej uczniów niewidomych i słabowidzących w warunkach edukacji włączającej. 5. Modele doboru technologii wspierających edukację osób niewidomych i słabowidzących. 6. Nowe formy i metody edukacji, terapii i wspierania osób niewidomych i słabowidzących a kompetencje tyflopedagoga.
Adaptacje środowiska fizycznego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku	1. Adaptacja otoczenia oraz pomoce rehabilitacyjne dla osób niewidomych i słabowidzących w świetle idei inkluzji społecznej. Przystosowanie obiektów publicznych oraz transportu prywatnego i publicznego do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. 2. Uniwersalne projektowanie w teorii i praktyce na rzecz osób niewidomych i słabowidzących – definicje, zasady, korzyści. Związek między technologiami wspomagającymi, uniwersalnym projektowaniem i ergonomią. 3. Ocena otoczenia fizycznego osoby niewidomej i słabowidzącej z uwzględnieniem jej potrzeb funkcjonalnych. Cele, zakres i zasady dokonywania modyfikacji. 4. Adaptacyjne modyfikacje środowiska domowego osób niewidomych i słabowidzących. 5. Infrastruktura oraz adaptacja przestrzeni edukacyjnej dla uczniów niewidomych i słabowidzących. Dostosowanie klasy szkolnej i pomocy dydaktycznych do potrzeb wynikających z dysfunkcji wzroku. 6. Ocena efektywności adaptacji otoczenia oraz stosowanych technologii wspierających w funkcjonowaniu osób niewidomych i słabowidzących.
Czynności życia codziennego	1. Podstawy rehabilitacji czynności życia codziennego osób niewidomych i słabowidzących. 2. Wpływ dysfunkcji wzroku na samodzielność w życiu codziennym. 3. Organizacja przestrzeni i bezpieczeństwo funkcjonowania domowego. 4. Samoobsługa i czynności higieniczne osób z dysfunkcją wzroku. 5. Ubieranie się i organizacja garderoby osób niewidomych i słabowidzących. 6. Przygotowywanie i spożywanie posiłków z zastosowaniem technik kompensacyjnych. 7. Porządkowanie i użytkowanie przedmiotów codziennego użytku oraz prowadzenie gospodarstwa domowego. 8. Zmysły kompensacyjne i pomoce wspierające wykonywanie czynności życia codziennego. 9. Posługiwanie się programem rehabilitacyjnym dotyczącym czynności życia codziennego „Zrób to sam. Rozwijanie samodzielności osób z niepełnosprawnością wzroku”. 10. Planowanie, realizacja i ewaluacja treningu czynności życia codziennego u osób niewidomych i słabowidzących.
Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób z niepełnosprawnością sprzężoną	1. Specyfika funkcjonowania osób z dodatkowymi niepełnosprawnościami w kontekście zajęć z orientacji przestrzennej (osoby głuchoniewidome, osoby słabosłyszące, osoby niesłyszące, osoby z niepełnosprawnością ruchową, intelektualną, osoby z całościowymi zaburzeniami zachowania). 2. Alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobami ze sprzężoną niepełnosprawnością np. z osobami głuchoniewidomymi. 3. Charakterystyka trudności pojawiających się podczas nauczania orientacji przestrzennej i sposoby ich przezwyciężania (modyfikacja, indywidualizacja sposobów nauczania itp.). 4. Współpraca z rodziną, placówkami, terapeutami. 5. Modyfikacja pomocy i sposobów nauczania do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością wzroku z dodatkowymi problemami.

Metodyka nauczania orientacji przestrzennej osób poruszających się z psem przewodnikiem	1. Aspekty prawne wynikające z posiadania psa przewodnika: - podstawowe regulacje prawne dotyczące poruszania się z psami przewodnikami w przestrzeni publicznej, - ceryfikowanie psa – jako wymóg niezbędny do uznania psa za psa asystującego, kto jest uprawniony, - obowiązki, ulgi i przywileje posiadania psa przewodnika. 2. Specyfika nauczania orientacji przestrzennej osób poruszających się z psem przewodnikiem. - podobieństwa i różnice pomiędzy poruszaniem się z białą laską a z psem przewodnikiem, - umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej niezbędne do poruszania się z psem przewodnikiem, - zasady oceny umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej osób ubiegających się o psa przewodnika, - specyfika prowadzenia zajęć z orientacji przestrzennej z osobami poruszającymi z psem przewodnikiem, - zasady opracowywania tras dla osób poruszających się z psem przewodnikiem, - najczęstsze problemy i trudności w orientacji przestrzennej podczas poruszania się z psem przewodnikiem oraz sposoby ich rozwiązywania. 3. Warsztaty z osobą korzystającą z pomocy psa przewodnika.
Ocena umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej i planowania procesu nauczania	1. Metody i sposoby oceny umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób z niepełnosprawnością wzroku – przegląd dostępnych narzędzi diagnostycznych. 2. Zasady konstruowania arkuszy, kart obserwacji, kwestionariuszy do oceny umiejętności z zakresu orientacji przestrzennej. 3. Konstruowanie Indywidualnych Programów Nauczania Orientacji Przestrzennej dla osób niewidomych i słabowidzących. 4. Sposoby dokumentowania przebiegu zajęć z orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się osób z niepełnosprawnością wzroku (konspekt, notatka, wpis w dzienniku, itp.). 5. Ocena skuteczności zajęć z zakresu orientacji przestrzennej. 6. Dokumentacja w pracy instruktora orientacji przestrzennej (wzory, przykłady itp.).
Edukacja i rehabilitacja osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością wzroku	1. Pojęcie starości, periodyzacja starszego wieku, terminologia gerontologiczna, geragogika specjalna jako nauka. 2. Norma, niepełnosprawność, rehabilitacja i potrzeba rehabilitacyjna – ujęcie teoretyczne (definicje, klasyfikacje, koncepcje teoretyczne) i statystyka. 3. Fizyczne i psychiczne przyczyny niepełnosprawności w starszym wieku – granice normy i patologii. 4. Uwarunkowania społeczne niepełnosprawności doświadczanej w zaawansowanym wieku. Stereotypy i postawy wobec starości i osób starszych, niedostosowanie środowiska fizycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5. Specyfika niepełnosprawności w starszym wieku (np. niepełnosprawność złożona, deprywacja sensoryczna). 6. Specyfika rehabilitacji w starszym wieku (cele, formy, zasady, etapy, miejsce, efektywność, różnice i przeszkody, statystyka). System rehabilitacji dla osób starszych i interdyscyplinarna współpraca. 7. Tyflogeragogika. Rehabilitacja osób niewidomych i słabowidzących w starszym wieku (orientacja przestrzenna i poruszanie się, rehabilitacja wzroku, rehabilitacja w zakresie czynności życia codziennego, rehabilitacja społeczna, grupy wsparcia). Zalecenia w kontaktach z osobą z poważnym uszkodzeniem wzroku. 8. Psychiczne aspekty patologicznego starzenia się (np.: zespoły otępienne i depresyjne, zaburzenia psychotyczne, lękowe, uzależnienie alkoholowe, hipochondria). Zalecenia postępowania z osobami chorymi na demencję i depresję. 9. Pomoce rehabilitacyjne i adaptacja otoczenia osoby starszej z niepełnosprawnością (adaptacje z uwagi na rodzaj doświadczanej niepełnosprawności, adaptacje w miejscu zamieszkania, obiekty i strefy publiczne, komunikacja, najnowsze technologie).

Edukacja i rehabilitacja osób z wielozakresową niepełnosprawnością wzrokową	1. Niepełnosprawność wzrokowa sprzężona u osób niewidomych i słabowidzących – terminologia, etiologia i klasyfikacja. 2. Rozwój edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących z dodatkowymi niepełnosprawnościami. 3. Specyfika funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną i współwystępującą dysfunkcją wzroku. 4. Specyfika funkcjonowania, komunikacji i rewalidacji osób głuchoniewidomych. 5. Specyfika funkcjonowania osób z mózgowym porażeniem dziecięcym i współwystępującą dysfunkcją wzroku. 6. Komunikacja wspomagająca i alternatywna w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących z dodatkowymi niepełnosprawnościami. 7. Metody rehabilitacji oraz wspierania rozwoju osób z niepełnosprawnością wzrokową sprzężoną. 8. Organizacja pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej z osobami niewidomymi i słabowidzącymi z dodatkowymi niepełnosprawnościami. 9. Współpraca z rodziną i specjalistami w rozwijaniu funkcjonowania oraz kompetencji komunikacyjnych osób z niepełnosprawnością wzrokową sprzężoną. 10. Diagnoza funkcjonalna, terapia i analiza przypadku osób niewidomych i słabowidzących z dodatkowymi niepełnosprawnościami.
Wspomagające i alternatywne metody komunikacji osób niewidomych i głuchoniewidomych	1.Definicja i charakterystyka alternatywnych i wspomagających metod komunikacji. 2.Charakterystyka osób ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi. 3. Problemy w funkcjonowaniu komunikacyjnym osób ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi. 4. Ćwiczenia umożliwiające komunikację przy wykorzystaniu alternatywnych i wspomagających metod komunikacji. 5. Systemy komunikacji alternatywnej (Bliss, Makaton). 6. PJM i SJM, fonogesty. 7. PCS, piktogramy. 8. Systemy wspomagane elektronicznie. 9. Alfabet Braille'a i Lorma.
Wspomaganie dziecka i rodziny w sytuacji niepełnosprawności wzrokowej	1. Kontakt i komunikacja z dzieckiem niewidomym i słabowidzącym. Video Interaction Training jako metoda wspomagająca rozwój prawidłowej komunikacji w rodzinie z małym dzieckiem. Zastosowanie VIT w pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością wzroku. 2. Wspomagania rozwoju dużej motoryki i orientacji przestrzennej małych dzieci niewidomych. 3. Funkcjonalna diagnoza psychopedagogiczna małego dziecka z dysfunkcją wzroku w kontekście wczesnego wspomagania rozwoju. 4. Diagnoza środowiska rodzinnego – ocena zasobów i czynników ryzyka. 5. Konstruowanie i wdrażanie indywidualnych programów wspomagania rozwoju małych dzieci z dysfunkcją wzroku.
Praktyka IV Tyflopedagogika z edukacją włączającą	Praktyka w zakresie modułu kształcenia. Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

	3. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze. 4. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli. 5. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich. 6. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. 7. Dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych. 8. Zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
MODUŁ 2: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ	
Metody aktywizujące w pracy indywidualnej i grupowej	1. Istota metod aktywizujących - pojęcie i znaczenie w procesie nauczania/uczenia się. 2. Wybrane metody aktywizujące w praktyce pedagogicznej - metody integracyjne. 3. Wybrane metody aktywizujące w praktyce pedagogicznej - metody tworzenia, definiowania oraz hierarchizacji pojęć. 4. Wybrane metody aktywizujące w praktyce pedagogicznej - metody twórczego rozwiązywania problemów. 5. Inspiracja dramowa w metodach aktywizujących. 6. Inspiracja plastyczno-muzyczna w metodach aktywizujących. 7. Przykładowe koncepcje/scenariusze pracy dydaktyczno-wychowawczej z wykorzystaniem metod aktywizujących. 8. Planszowa gra dydaktyczna jako narzędzie pracy nauczyciela
Podstawy pracy w środowisku szkolnym	1. Ewolucja systemu edukacji – od szkoły tradycyjnej do współczesnych modeli kształcenia 2. Współczesna szkoła – wyzwania i kierunki rozwoju edukacji 3. Szkoła jako środowisko wychowawcze – uczestnicy i ich role (uczeń, nauczyciel, pedagog, rodzic) 4. Relacje w środowisku szkolnym – współpraca i konflikty 5. Rola nauczyciela i pedagoga w procesie wychowania i kształcenia 6. Szkoła jako przestrzeń wolności i kontroli – perspektywy krytyczne 7. Alternatywne formy edukacji (edukacja domowa, szkoły społeczne, edukacja demokratyczna) 8. Organizacja i zarządzanie systemem edukacji w Polsce (poziom centralny, samorządowy i oddolny) 9. Współpraca szkoły z rodziną i środowiskiem lokalnym 10. Współczesne kierunki zmian w edukacji – refleksja nad przyszłością szkoły
Metodyka pracy pedagoga szkolnego	1. Rola i zadania pedagoga w szkole na różnych szczeblach edukacji; 2. Praca pedagoga szkolnego w świetle prawa 3. Diagnoza potrzeb uczniów, ich sytuacji szkolnej i rodzinnej 4. Podstawowe problemy i trudności uczniów na różnych szczeblach edukacji 5. Współpraca pedagoga z gronem pedagogicznym 6. Współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów

	7. Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego i z rodzicami 8. Przygotowanie programów profilaktycznych, zajęć programowych 9. Sporządzenie planu pracy pedagoga szkolnego 10. Prowadzenie dokumentacji pedagogicznej; 11. Umiejętności wspierające pracę pedagoga szkolnego (m. in. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach, NVC, facylitacja konfliktów, kręgi naprawcze i mikrokręgi)
Pedagogika resocjalizacyjna	1. Pedagogika resocjalizacyjna – podestowe zagadnienia terminologiczne i rys historyczny 2. Wychowanie – Socjalizacja – Resocjalizacja – zakresy definicyjne i praktyczne 3. Nieprzystosowanie społeczne – terminologia, objawy, typologie 4. Uwarunkowania nieprzystosowania społecznego 5. Wybrane zagadnienia diagnozy resocjalizacyjnej 6. Cele i zasady wychowania resocjalizującego 7. Wybrane metody i techniki wychowania resocjalizującego w ujęciu różnych autorów. 8. Instytucje i placówki resocjalizacji dorosłych – ich cele i zadania 9. Instytucje wychowania resocjalizującego wobec nieletnich w Polsce – cele i zadania 10. Społeczny kontekst resocjalizacji – Stowarzyszenia i fundacje wspierające proces resocjalizacji i readaptacji społecznej 11. Idea sprawiedliwości naprawczej 12. Nowe tendencje w resocjalizacji i współczesne nurty w badaniach nad nieprzystosowaniem społecznym
Pedagogika resocjalizacyjna	1. Teoretyczny kontekst pedagogiki resocjalizacyjnej 2. Nieprzystosowanie społeczne – terminologia, przyczyny, objawy, typologie 3. Wybrane zagadnienia diagnozy resocjalizacyjnej 4. Cele i zasady wychowania resocjalizującego 5. Wybrane metody i techniki wychowania resocjalizującego stosowane w warunkach wolnościowych oraz izolacyjnych - m.in. w Zakładzie Karnym, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym czy w pracy kuratora sądowego. 6. Instytucje wychowania resocjalizującego 7. Specjalistyczne programy resocjalizacyjne 8. Trudności i wyzwania pedagogiki resocjalizacyjnej - praca z osobami uzależnionymi od alkoholu i narkotyków 9. Postępowanie karne, a postępowanie w sprawie nieletniego - zagadnienia prawne prowadzące do zaistnienia przestrzeni resocjalizacyjnej 10. Depresja i samobójstwa - kluczowe problemy stojące przed pedagogami resocjalizacyjnymi we współczesnym świecie
Konstruowanie scenariuszy zajęć grupowych TUS	1. Treningu Umiejętności Społecznych – podstawowe informacje o metodzie 2. Dynamika pracy grupy zajęciowej 3. Schemat pojedynczych zajęć 4. Diagnoza grupy i dobór umiejętności do scenariuszy 5. Analiza przykładowych scenariuszy zajęć 6. Tworzenie scenariuszy do wybranych umiejętności społecznych 7. Zasady realizacji scenariuszy w pracy z grupą.
Tutoring i superwizja w pracy pedagoga	1. Spotkanie dwóch osób, jako cel edukacji. 2. Założenia idei tutoringu.

	3. Rodzaje tutoringu, ze szczególnym uwzględnieniem tutoringu akademickiego i rozwojowego. 4. Praca metodą tutorską - praktyczne ćwiczenia. 5. Edukacja jako interwencja, interakcja i spotkanie osób o różnych kompetencjach. 6. Modele pracy nauczyciela z uczniem. 7. Stawianie wymagań w edukacji. 8. Nauczyciel - tutor: zadanie i znaczenie w edukacji. 9. Metoda tutoringu w pracy ze skazanymi. 10. Model tutoringu - założenia w oparciu o rozwiązania funkcjonujące w wybranych krajach Europy (Holandia, Dania, Belgia, Norwegia). 11. Tutoring a mentoring i coaching. 12. Superwizja w szkole jako metoda zwiększająca poczucie skuteczności nauczyciela. 13. Tutoring i superwizja - znaczenie dla nauczycieli i uczniów XXI wieku
Patologie społeczne	1. Patologie społeczne – definicje, zakres pojęciowy i sposoby ujmowania zjawiska 2. Natura ludzka a zachowania dewiacyjne – ujęcie filozoficzne i personalistyczne 3. Dewiacja społeczna – pojęcie, typologie i klasyfikacje 4. Klasyczne teorie wyjaśniające patologie społeczne (np. anomia, teoria kontroli społecznej, teoria naznaczania) 5. Psychologiczne mechanizmy zachowań dewiacyjnych (agresja, frustracja, mechanizmy obronne, wpływ grupy) 6. Społeczne i kulturowe uwarunkowania patologii społecznych 7. Stereotypy, uprzedzenia i wykluczenie społeczne jako formy patologii społecznych 8. Rozproszenie odpowiedzialności i zachowania jednostki w grupie 9. Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży 10. Zachowania autodestrukcyjne – samobójstwa i autoagresja 11. Wykluczenie społeczne – bezdomność, dzieci ulicy, marginalizacja 12. Patologie seksualne – charakterystyka i uwarunkowania 13. Zjawiska patologiczne w przestrzeni społeczno-politycznej (np. radykalizacja, terroryzm) 14. Studium przypadku jako metoda analizy patologii społecznych (np. analiza postaci kulturowych i wydarzeń społecznych) 15. Współczesne wyzwania i kierunki przeciwdziałania patologiom społecznym
Pedagogika penitencjarna	1. Początki systemowych rozwiązań w zakresie stosowania izolacji więziennej wobec sprawców przestępstw w Europie i na świecie. 2. Powstanie, główne założenia i odmiany systemu celkowego. 3. Geneza, założenia i ewolucja systemu progresywnego. 4. Prawo penitencjarne, pojęcie, zakres, źródła, wartości. 5. Polityka penitencjarna, znaczenie terminu, funkcje, modele odpowiedzialności karnej, kierunki rozwojowe. 6. Przedmiot i podmioty oraz zadania pedagogiki penitencjarnej. 7. Aksjologiczne, teleologiczne, teoretyczne i metodyczne podstawy pedagogiki penitencjarnej. 8. Organizacja Służby Więziennej, struktura organizacyjna, zadania. 9. Zakład karny, jako instytucja wychowawcza. 10. Kara pozbawienia wolności. Istota, cel. 11. Postępowanie z osobami pozbawionymi wolności.

	12. Wybrane aspekty oddziaływań penitencjarnych. 13. Współczesne tendencje i kierunki w pedagogice penitencjarnej. 14. Działalność Stowarzyszenia Penitencjarnego „Patronat”.
Pedagogika penitencjarna	1. Czynniki ryzyka i możliwości oddziaływań resocjalizacyjnych wobec osób pozbawionych wolności. 2. Dokumentacja osobopoznawcza i sposób jej prowadzenia (przeprowadzanie rozmów wstępnych i innych rozmów z podopiecznymi - ćw. praktyczne). 3. Diagnoza penitencjarna – w kierunku ustalenia przyczyn zachowań aspołecznych, antyspołecznych i przestępczych. 4. Oceny postępów skazanych w resocjalizacji, opiniowanie skazanych (opracowywanie projektów ocen okresowych - ćw. praktyczne). 5. Realizacja badań osobopoznawczych w oparciu o: wywiad ze skazanym; rozmowy ze skazanym; obserwację zachowań skazanego; wykorzystanie wyników badań psychologicznych; analizę dokumentów dotyczących skazanego, w tym wywiadu środowiskowego, w przypadku zlecenia jego wykonania, oraz informacji dotyczących osoby skazanego przesłanych przez sąd. 6. Opracowanie projektu indywidualnego programu oddziaływania (ćw. praktyczne). 7. Prognoza penitencjarna i kryminologiczno-społeczna w procesie resocjalizacji osób pozbawionych wolności. 8. System penitencjarny w świetle danych statystycznych. 9. Pedagogiczna efektywność oddziaływań penitencjarnych – ujęcie problemowe. 10. Personel penitencjarny i jego funkcje. 11. Zadania i cele Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. 12. Organizacja oddziaływań resocjalizacyjnych na przykładzie zakładu karnego i poprawczego (wizyta studyjna w jednostce penitencjarnej).
Praca z uczniem niedostosowanym społecznie w instytucjach edukacyjno-wychowawczych i resocjalizacyjnych	1) Uwarunkowania niedostosowania społecznego – biologiczne, środowiskowe i społeczne 2) Diagnoza ucznia niedostosowanego społecznie – obszary, metody i znaczenie diagnozy 3) Analiza funkcjonowania ucznia w środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym 4) Planowanie pracy z uczniem niedostosowanym społecznie – cele, strategie, indywidualizacja oddziaływań 5) Model pracy z uczniem niedostosowanym społecznie lub zagrożonym niedostosowaniem 6) Środki wychowawcze i resocjalizacyjne stosowane wobec uczniów niedostosowanych społecznie 7) Metody pracy indywidualnej, grupowej i środowiskowej (casework, groupwork, network) 8) Socjoterapia jako forma pracy z uczniem niedostosowanym społecznie 9) Biblioterapia i inne metody wspierające rozwój emocjonalny i społeczny 10) Specyfika pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i resocjalizacyjnych 11) Współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi (rodzina, kurator, OPS, NGO) 12) Analiza indywidualnych przypadków (case study)
Prawne podstawy resocjalizacji	1. Analiza wybranych aktów prawa dotyczących opieki, wychowania, pomocy i działalności edukacyjnej, działalności resocjalizacyjnej przydatnych dla osób pracujących w różnych instytucjach na stanowiskach pedagogicznych. 2. Zakres działania, zadania i rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych (na przykładzie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). 3. Sytuacja prawna dziecka, nastolatka w świetle przepisów prawa (cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, oświatowego, karnego).

	4. Prawne podstawy resocjalizacji sprawców nieletnich. 5. Podstawy prawa dla pedagogów resocjalizacyjnych w placówkach penitencjarnych – wprowadzenie do ustawy kodeks karny wykonawczy. 6. Prawne podstawy funkcjonowania więziennictwa w Polsce i ich wpływ na wykonywanie kary pozbawienia wolności. 7. Kara pozbawienia wolności i formy jej wykonywania. 8. Podstawowe zasady prawa karnego wykonawczego (poszanowania godności ludzkiej skazanego; podmiotowego traktowania skazanego; praworządności; sprawiedliwości; współdziałania ze społeczeństwem; indywidualizacji; resocjalizacji). 9. Uczestnictwo społeczeństwa w wykonywaniu orzeczeń, pomoc w społecznej readaptacji skazanych 10. Prawa skazanych odbywających karę pozbawienia wolności (gwarantujące warunki bytowe; do łączności ze światem zewnętrznym; do praktyk religijnych i posług religijnych). 11. Instytucja warunkowego przedterminowego zwolnienia w polskim systemie penitencjarnym. 12. Regulacje międzynarodowe dotyczące postępowania z osobami pozbawionymi wolności. 13. Wybrane prawne aspekty odpowiedzialności zawodowej pedagoga resocjalizacyjnego. 14. Normy etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej - studium przypadku.
Edukacja międzykulturowa	1. Edukacja międzykulturowa – pojęcie, cele i znaczenie we współczesnym świecie 2. Pojęcie kultury – definicje, funkcje i znaczenie kultury w życiu człowieka 3. Wielokulturowość i międzykulturowość – podobieństwa i różnice 4. Wymiary kultury i ich wpływ na zachowanie jednostki (np. indywidualizm–kolektywizm, dystans władzy) 5. Tożsamość kulturowa jednostki – uwarunkowania i znaczenie w funkcjonowaniu społecznym 6. Zjawiska na styku kultur – szok kulturowy, adaptacja, konflikty międzykulturowe 7. Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja – definicje, mechanizmy powstawania 8. Funkcje stereotypów w życiu człowieka oraz ich konsekwencje społeczne 9. Przeciwdziałanie stereotypom i uprzedzeniom – strategie edukacyjne i społeczne 10. Komunikacja międzykulturowa – bariery, nieporozumienia i strategie radzenia sobie 11. Kompetencje międzykulturowe – wiedza, umiejętności i postawy 12. Edukacja międzykulturowa w praktyce – praca z grupą zróżnicowaną kulturowo 13. Uczeń cudzoziemski w polskiej szkole – wyzwania i dobre praktyki 14. Programy i projekty edukacji międzykulturowej (formalnej i pozaformalnej) 15. Współczesne wyzwania edukacji międzykulturowej – migracje, globalizacja, napięcia społeczne
Subkultury młodzieżowe	1. Subkultury młodzieżowe – definicje, klasyfikacje i sposoby ujmowania zjawiska 2. Geneza i rozwój subkultur młodzieżowych – kontekst historyczny i społeczny 3. Psychologiczne i społeczne uwarunkowania przynależności do subkultur – subkultury jako środowiska socjalizacyjne – 4. Subkultury młodzieżowe w Polsce – początki i rozwój 5. Klasyczne subkultury młodzieżowe (hippisi, punk) – wartości, styl życia, znaczenie społeczne 6. Subkultury młodzieżowe o charakterze kontestacyjnym i destrukcyjnym (np. skinheadzi, chuligani stadionowi) 7. Subkultury i style życia związane z muzyką i ekspresją kulturową (np. metalowcy, hip-hop, goci, emo) 8. Subkultury wyczynu (np. traceurzy, skejci) 9. Współczesne formy subkulturowości i nisze kulturowe młodzieży

	10. Praca pedagogiczna i resocjalizacyjna z młodzieżą subkulturową
Edukacja w warunkach wielokulturowości	1. Kultura, poznanie, edukacja 2. Oblicza wielokulturowości 3. Globalizacja i zderzenia kulturowe 4. Stereotypy i uprzedzenia, mentalność społeczna 5. Komunikowanie się z osobami odmiennymi kulturowo 6 Zmiany społeczno-kulturowe i opór kulturowy 7. Edukacja do dialogu i pokoju 8. Edukacja wielo i międzykulturowa a edukacja do różnicy 9. Inkluzja i edukacja włączająca
Metodyka pracy resocjalizacyjnej	1. Wprowadzenie do metodyki pedagogiki resocjalizacyjnej – podstawowe pojęcia 2. Metodyka pracy resocjalizacyjnej – systematyzacja pojęć i ujęcie definicyjno-teoretyczne 3. Istota metodyki resocjalizacji – cele, zadania i funkcje 4. Powiązania metodyki resocjalizacyjnej z innymi dyscyplinami naukowymi 5. Rozwój metodyki resocjalizacyjnej w Polsce i na świecie – przegląd koncepcji 6. Metody resocjalizacji w środowisku otwartym – ujęcie ogólne 7. Metody resocjalizacji w środowisku zamkniętym – ujęcie ogólne 8. Metody oddziaływań resocjalizacyjnych wobec nieletnich 9. Metody oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach probacji 10. Twórcza resocjalizacja – założenia i miejsce w systemie oddziaływań 11. Podejścia poznawczo-behawioralne w resocjalizacji 12. Podejścia terapeutyczne i rozwojowe w resocjalizacji 13. Podejścia systemowe, środowiskowe i socjotechniczne 14. Współczesne trendy w metodyce resocjalizacyjnej
Diagnoza resocjalizacyjna	1. Diagnoza resocjalizacyjna – założenia ogólne. 2. Miejsce diagnozy w resocjalizacji i w strukturze diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej. 3. Zaburzenia w zachowaniu i niedostosowanie społeczne w różnych koncepcjach teoretycznych – kryteria diagnostyczne. 4. Zakres i obszary diagnozy resocjalizacyjnej. 5. Charakterystyka głównych aspektów diagnozy, analiza narzędzi diagnostycznych, zasady konstruowania i wykorzystywania narzędzi diagnostycznych. 6. Charakterystyka podstawowych modeli diagnozy resocjalizacyjnej. 7. Wybrane narzędzia do oceny rożnych aspektów nieprzystosowania społecznego, diagnoza różnicowa zaburzeń antyspołecznych – zaburzenia osobowości, skrajna aspołeczność i zaburzenia psychopatyczne. 8. Diagnoza środowiskowa: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza. 9. Diagnoza penitencjarna – w kierunku ustalenia przyczyn zachowań aspołecznych, antyspołecznych i przestępczych. 10. Metody szacowania ryzyka powtórnej przestępczości. 11. Rola diagnozy w procesie planowania postępowania, włączającego młodzież niedostosowaną społecznie, do uczestnictwa i partycypacji społecznej. 12. Prognoza kryminologiczno-społeczna.

	13. Wykorzystanie diagnozy resocjalizacyjnej w projektowanie oddziaływań penitencjarnych (w środowisku otwartym i zamkniętym). 14. Etyczne kwestie w procesie tworzenia diagnozy resocjalizacyjnej.
Diagnoza resocjalizacyjna	1. Istota diagnozy resocjalizacji, jej cele i zadania. 2. Poznanie środowiska osób pozbawionych wolności – określenie: ról społecznych pełnionych przez skazanych w zakładzie karnym; struktur, procesów grupowych i ich przemian; zagrożeń dla prawidłowego przebiegu oddziaływania penitencjarnego i bezpieczeństwa zakładu karnego. 3. Realizacja badań osobopoznawczych polegających w szczególności na analizie: danych osobowych skazanego; informacji dotyczących życia rodzinnego skazanego; kontaktów społecznych skazanego; przyczyn i okoliczności popełnienia przez skazanego przestępstwa; uprzedniej karalności; stopnia podatności skazanego na wpływy podkultury przestępczej; zachowań wskazujących na możliwość występowania zaburzeń psychicznych albo uzależnienia od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych; umiejętności przystosowania się skazanego do warunków i wymagań zakładu; wyników badań psychologicznych, a także psychiatrycznych. 4. Realizacja badań osobopoznawczych w oparciu o: wywiad ze skazanym; rozmowy ze skazanym; obserwację zachowań skazanego; wykorzystanie wyników badań psychologicznych; analizę dokumentów dotyczących skazanego, w tym wywiadu środowiskowego, w przypadku zlecenia jego wykonania, oraz informacji dotyczących osoby skazanego przesłanych przez sąd; rozmowy i korespondencję z rodziną i innymi osobami bliskimi skazanemu; zapoznawanie się z treścią korespondencji skazanego, jeżeli podlega ona nadzorowi lub cenzurze. 5. Diagnoza projektująca. 6. Diagnoza kontrolująca przebieg oddziaływań: ocena postępów skazanych w resocjalizacji, opiniowanie skazanych, opracowywanie projektów ocen okresowych. 7. Dokumentacja osobopoznawcza i sposób jej prowadzenia. Przeprowadzanie rozmów wstępnych i innych rozmów z podopiecznym. 8. Opracowanie prognozy kryminologiczno-społecznej.
Socjoterapia	1. Podstawowe pojęcia z zakresu socjoterapii - definicja, cele, etapy 2. Socjoterapia na tle innych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 3. Mechanizmy powstawania zaburzeń zachowania wg J. Strzemiecznego. 4. Obszary zachowań zaburzonych (Ja-dorośli, Ja - rówieśnicy; Ja-zadanie; Ja-ja) 5. Mechanizm socjoterapii - doświadczenie korygujące 6. Transformacja sądów urazowych 7. Diagnoza socjoterapeutyczna 8. Metody pracy socjoterapeutycznej 9. Scenariusz zajęć socjoterapeutycznych 10. Kompetencje socjoterapeuty i komunikacja wspierająca proces socjoterapeutyczny 11. Projektowanie i zajęć socjoterapeutycznych 12. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych - ćwiczenia w grupach polegające na realizacji fragmentów zajęć socjoterapeutycznych
Resocjalizacja w środowisku otwartym	1. Resocjalizacja w środowisku otwartym – rys historyczny i metodologiczny 2. Ewolucja podejść do resocjalizacji: od izolacji do oddziaływań środowiskowych

	3. Formy resocjalizacji w środowisku otwartym w Polsce i Europie 4. Modele i koncepcje resocjalizacji środowiskowej (m.in. model środowiskowy, inkluzyjny, community-based) 5. Resocjalizacja w środowisku otwartym wobec dorosłych, nieletnich i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym 6. Znaczenie środowiska lokalnego i sieci wsparcia w procesie resocjalizacji 7. Prawne aspekty resocjalizacji w środowisku otwartym 8. Instytucje i organizacje wspierające proces resocjalizacji w środowisku otwartym 9. Streetworking jako forma oddziaływań środowiskowych – założenia i kontekst (bez wchodzenia w metodykę) 10. Wyzwania i kierunki rozwoju resocjalizacji w środowisku otwartym
Uwarunkowania i terapia uzależnień	1. Uzależnienia – definicje oraz rys historyczny zjawiska 2. Biologiczne, psychologiczne i społeczne uwarunkowania uzależnień 3. Etapy i mechanizmy uzależnienia 4. Klasyfikacja uzależnień oraz kryteria diagnostyczne 5. Współczesne formy uzależnień oraz ich konsekwencje indywidualne i społeczne 6. Współuzależnienie oraz funkcjonowanie osób z doświadczeniem DDA i DDD 7. Tradycyjne i współczesne podejścia do terapii uzależnień – przegląd 8. Społeczności terapeutyczne w leczeniu uzależnień 9. Ruch Anonimowych Alkoholików oraz Program 12 Kroków 10. Psychoterapia w leczeniu uzależnień 11. Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach (TSR) w pracy z osobami uzależnionymi 12. Dialog motywujący jako metoda pracy terapeutycznej 13. System leczenia uzależnień – ośrodki stacjonarne i półstacjonarne 14. Programy terapeutyczne oraz indywidualne programy terapii 15. Współczesne wyzwania i ograniczenia w terapii uzależnień
Animacja społeczna i międzykulturowa	1. Podstawy animacji społecznej: systematyzacja teoretycznych ujęć animacji społecznej, dynamika społeczna, strategie komunikacyjne; animacja a antropologia. 2. Kompetencje i świadomość kulturowa: inteligencja kulturowa, komunikacja międzykulturowa, trening wrażliwości kulturowej. 3. Animacja wielokulturowa: edukacja międzykulturowa i wielokulturowa, glokalizm, edukacja regionalna, idea pogranicza, globalizacja; perspektywy wielokulturowości w Polsce. 4. Animator jako rola: zasoby osobiste, kompetencje społeczne i międzykulturowe animatora, animator jako inicjator zmiany społecznej. 5. Praca z grupą w animacji: dynamika grupy, budowanie relacji i zaangażowania, motywowanie uczestników. 6. Metody warsztatowe i partycypacyjne w animacji kulturowej (warsztaty, praca w kręgu, world café, open space, działania partycypacyjne). 7. Metody artystyczne i ekspresyjne w animacji (teatr, drama, działania plastyczne, muzyczne, performatywne). 8. Teatr forum jako metoda animacji i zmiany społecznej (założenia, przebieg, rola uczestników, zastosowanie w pracy z grupami).

	9. Gry, symulacje i działania angażujące w animacji społecznej (gry społeczne, symulacje, gry miejskie, elementy grywalizacji). 10. Storytelling i działania w przestrzeni publicznej (opowieść jako narzędzie zmiany, narracje lokalne, działania site-specific, animacja w przestrzeni miejskiej). 11. Animacja w społeczności lokalnej: organizowanie społeczności, budowanie sieci współpracy, animowanie partnerstw lokalnych. 12. Projektowanie działań animacyjnych: diagnoza potrzeb, planowanie, realizacja i ewaluacja projektów. 13. Ewaluacja działań animacyjnych i ich znaczenie dla rozwoju społeczności lokalnych.
Metodyka pracy w środowisku otwartym	1. Metodyka pracy resocjalizacyjnej w środowisku otwartym – systematyzacja pojęć, cele i zadania. 2. Organizacja pracy i zadania kuratora sądowego pracującego z dorosłym skazanym oraz nieletnim w warunkach wolnościowych – podstawowe informacje. 3. Metody oddziaływania resocjalizującego realizowane przez kuratora sądowego w stosunku do dorosłego skazanego oraz nieletniego – podstawowe informacje. 4. Opiekuńcza, profilaktyczna i resocjalizacyjna rola pedagoga szkolnego. 5. Rola szkoły w zapobieganiu nieprzystosowania społecznego oraz jej współpraca z instytucjami. 6. Pozaszkolne środowiska wychowawcze – placówki wsparcia dziennego. 7. Metodyka pracy pedagoga ulicy. 8. Praca z indywidualnym przypadkiem – casework, dialog motywujący. 9. Metodyka resocjalizacji nieletnich w Ochotniczych Hufcach Pracy. 10. Rola Kościoła katolickiego w Polsce na rzecz resocjalizacji w środowisku otwartym. 11. Profilaktyczna rola Ośrodka Pomocy Społecznej w celu zatrzymania dewiacyjnych i demoralizujących zachowań rodzin (dorosłych oraz dzieci/młodzieży). 12. Mediacja – skuteczne narzędzie rozwiązywania konfliktów i zatrzymania procesu niedostosowania społecznego. 13. Wolontariat jako forma resocjalizacji. 14. Tworzenie planów resocjalizacyjnych. 15. Sposoby rozmów z podopiecznymi – praktyczne wskazania.
Metodyka pracy w instytucjach zamkniętych	1. Metodyka pracy resocjalizacyjnej – systematyzacja pojęć (ujęcie definicyjno-teoretyczne); 2. Istota metodyki resocjalizacji, jej cele i zadania. Powiązania metodyki z innymi dyscyplinami. 3. Osadzeni w zakładach karnych i aresztach śledczych - praca pedagoga resocjalizacyjnego nad zmianą myślenia skazanych. 4. Nieletni w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Okręgowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii oraz Zakładach Poprawczych – szkolenie umiejętności wpływu na nieletniego. 5. Metody resocjalizacji oparte na wpływie osobistym. 6. Metody oparte na wpływie sytuacyjnym. 7. Metody poznawczo-behawioralne w resocjalizacji. 8. Systemy wzmocnień w resocjalizacji – ekonomia punktowa. 9. Metody pracy z nieletnimi (m.in. socjoterapia, Trening zastępowania agresji (TZA), trening umiejętności społecznych (TUS) oraz trening wnioskowania moralnego. 10. Grupowe metody oddziaływań na skazanych oraz nieletnich umieszczonych w placówkach izolacyjnych. 11. Psychoterapeutyczne metody oddziaływań.

	12. Twórcza resocjalizacja – założenia i możliwości zastosowania. 13. Tworzenie planów (projektów) resocjalizacyjnych.
Metody Twórczej Resocjalizacji	1. Twórcza resocjalizacja – definicje w ujęciach różnych twórców. 2. Propozycje i działania arteterapeutyczne. 3. Teatr twórczy Goffmana. 4. Istota twórczej resocjalizacji. 5. Metoda Teatru Resocjalizacyjnego (MTR). 6. Metoda Resocjalizacji przez Sport (MRS). 7. Resocjalizacja przez dramę. 8. Rola i znaczenie psychodramy. 9. Oddziaływania resocjalizacyjne poprzez muzykoterapię. 10. Twórcza resocjalizacja w środowisku lokalnym. 11. Cele twórczej resocjalizacji. 12. Potencjały osób nieprzystosowanych społecznie. 13. Kreowanie działań społecznych o charakterze resocjalizacyjno-readaptacyjnym. 14. Proces twórczy w resocjalizacji nieletnich. 15. Wpływ twórczej resocjalizacji na kształtowanie wartości osób pozbawionych wolności.
Podstawy kryminologii	1. Kryminologia jako dyscyplina naukowa. 2. Historia, paradygmaty kryminologii. 3. Geneza, przedmiot, definicja i działy kryminologii. 4. Wprowadzenie w istotę oraz prawne i socjologiczne rozumienie fenomenu przestępczości, poszczególnych jej rodzajów, etiologii zjawiska przestępczości oraz powiązanych z nią form patologii społecznej, sprawcy i ofiary przestępstwa. 5. Struktura, dynamika i geografia przestępczości. 6. Wybrane kategorie przestępczości, silnie rozwijające się w polskim społeczeństwie. 7. Interakcje pomiędzy poszczególnymi rodzajami przestępczości. 8. Dysfunkcjonalność rodziny a zjawisko przestępczości. 9. Pojęcie, rozwój i koncepcje wiktymologii. 10. Sposoby zapobiegania przestępczości i reakcji na przestępczość.
Metodyka pracy kuratora sądowego	1. Wprowadzenie do zajęć – zagadnienia wstępne. 2. Ustawa o kuratorach sądowych – „Konstytucja” Kuratorskiej Służby Sądowej. 3. Kurator dla dorosłych – posiadane uprawnienia oraz zakres obowiązków. 4. Kurator rodzinny – posiadane uprawnienia oraz zakres obowiązków. 5. Kuratela zawodowa oraz kuratela społeczna – różnice, zależności, koegzystencja. 6. Praca z podopiecznym – praktyczne wskazania. 7. Sporządzanie planów pracy resocjalizacyjnej z podopiecznym – ćwiczenia praktyczne. 8. Sporządzanie dokumentacji kuratorskiej – m.in. sprawozdań z dozoru / nadzoru czy sprawozdań z wywiadów środowiskowych – ćwiczenia praktyczne. 9. Omówienie metod pracy kuratora sądowego – casework, dialog motywujący. 10. Współpraca kuratora sądowego ze służbami pomocowymi oraz interwencyjnymi – zakres przedmiotowy tej współpracy.

Profilaktyka społeczna	1. Wprowadzenie do profilaktyki społecznej – definicje i rozwój podejść profilaktycznych. 2. Uwarunkowania zachowań ryzykownych – etiologia i mechanizmy powstawania. 3. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące. 4. Poziomy profilaktyki (uniwersalna, selektywna, wskazująca). 5. Strategie profilaktyki. 6. Znaczenie koncepcji resilience w profilaktyce. 7. Profilaktyka zintegrowana według Szymona Grzelaka. 8. Profilaktyka pozytywna według Krzysztofa Ostaszewskiego. 9. Profilaktyka oparta na dowodach naukowych (evidence-based prevention). 10. Warunki skuteczności oddziaływań profilaktycznych. 11. Analiza skuteczności programów profilaktycznych – programy rekomendowane w profilaktyce uniwersalnej. 12. Analiza skuteczności programów profilaktycznych – programy rekomendowane w profilaktyce selektywnej. 13. Analiza skuteczności programów profilaktycznych – programy rekomendowane w profilaktyce wskazującej. 14. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. 15. Profilaktyka społeczna – uwarunkowania prawne i finansowe.
Wiktymologia	1. Pojęcie, geneza oraz podstawowe kategorie wiktymologii. 2. Teorie i koncepcje wiktymologiczne. 3. Wiktymologia a kryminologia – ich rola w analizie przestępczości. 4. Pojęcie ofiary i jej rola w przestępstwie. 5. Czynniki wiktymizacyjne. 6. Wtórna i ponowna wiktymizacja. 7. Statystyki przestępczości – pojęcie ciemnej liczby przestępstw. 8. Psychologiczne i społeczne konsekwencje wiktymizacji (m.in. trauma, stres pourazowy, zmiany w funkcjonowaniu jednostki). 9. Proces przeżywania wiktymizacji oraz strategie radzenia sobie. 10. Społeczne postrzeganie ofiar przestępstw – stereotypy, stygmatyzacja, zjawisko obwiniania ofiary (victim blaming). 11. Analiza wybranych przypadków przestępstw z perspektywy wiktymologicznej. 12. Zapobieganie przestępczości i reakcja na przestępczość. 13. Pomoc ofiarom przestępstw ze strony instytucji państwowych, samorządowych oraz organizacji pozarządowych. 14. Programy pomocowe dla ofiar przestępstw. 15. Profilaktyka wiktymologiczna.
Metody i projektowanie edukacji międzykulturowej	1. Wprowadzenie do edukacji międzykulturowej: pojęcia, cele, kompetencje. 2. Diagnoza kontekstu i potrzeb klasy/grupy wielokulturowej – narzędzia i metody. 3. Praca metodą case study – analiza i opracowywanie rozwiązań problemów międzykulturowych. 4. Projektowanie scenariuszy lekcji i warsztatów dla klas zróżnicowanych kulturowo. 5. Tworzenie i wdrażanie programów edukacji międzykulturowej (kroki: diagnoza, cele, treści, metody, formy, kompetencje, ewaluacja). 6. Ewaluacja, adaptacja i doskonalenie działań w środowisku międzykulturowym.

	7. Rola nauczyciela/edukatora międzykulturowego, praca z rodzinami, projektowanie działań profilaktycznych i resocjalizacyjnych. 8. Przykłady innowacji i dobrych praktyk w edukacji międzynarodowej i międzykulturowej.
Współczesne koncepcje w procesie resocjalizacji	1. Geneza oddziaływań resocjalizacyjnych wobec osób pozbawionych wolności. 2. Historyczne i współczesne systemy oraz modele oddziaływań resocjalizacyjnych. 3. Współczesne trendy w aksjologii i wychowaniu resocjalizacyjnym – podmiotowość i akceptacja. 4. Współczesne koncepcje wyjaśniające proces niedostosowania społecznego. 5. Współczesne zjawiska i tendencje w obszarze przestępczości nieletnich oraz ich implikacje dla oddziaływań profilaktycznych i resocjalizacyjnych. 6. Współczesne tendencje w polityce kryminalnej i ich konsekwencje dla systemów zapobiegania niedostosowaniu społecznemu i przestępczości. 7. Koncepcja resilience w pracy resocjalizacyjnej. 8. Podejście poznawczo-behawioralne w resocjalizacji. 9. Polityka penitencjarna państw skandynawskich. 10. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Wielkiej Brytanii. 11. Domy przejściowe w polskim i norweskim systemie penitencjarnym. 12. Metody resocjalizacji w Stanach Zjednoczonych. 13. Programy intensywnej resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie (np. obozy resocjalizacyjne). 14. Rola mediacji i sprawiedliwości naprawczej w resocjalizacji. 15. Kierunki współczesnych badań nad efektywnością oddziaływań resocjalizacyjnych.
Readaptacja społeczna	1. Pojęcie, istota, przyczyny, mechanizmy marginalizacji i wykluczenia społecznego osób osadzonych. 2. Proces readaptacji społecznej – ujęcie definicyjne, istota i zakres. 3. Resocjalizacja – readaptacja – reintegracja we współczesnym polskim dyskursie naukowym. 4. Rola instytucji pomocy społecznej w aktywizacji społeczno-zawodowej osób wykluczonych społecznie. 5. Działania wspólnotowe organizacji pozarządowych i ich znaczenie dla reintegracji społecznej i zawodowej osób o różnych potrzebach. 6. Rola zakładu poprawczego w społecznej readaptacji nieletnich. 7. Przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. 8. Prawno-rganizacyjne rozwiązania związane z udzielaniem pomocy postpenitencjarnej osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz ich rodzinom.
Praktyka IV Pedagogika resocjalizacyjna z edukacją włączającą i międzykulturową	Praktyka w zakresie modułu kształcenia. Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

	3. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze. 4. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli. 5. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich. 6. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. 7. Dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych. 8. Zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
MODUŁ 3: PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ	
Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Współczesna pedagogika specjalna w zakresie obowiązujących paradygmatów. 2. Kierunki rozwoju pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną. 3. Wielowymiarowość niepełnosprawności intelektualnej. 4. Zagadnienie niepełnosprawności intelektualnej w aspekcie kliniczno-medycznym. 5. Zagadnienie niepełnosprawności intelektualnej w aspekcie psychologiczno-społecznym. 6. Niepełnosprawność intelektualna – etiopatogeneza i kryteria diagnostyczne. 7. Charakterystyka niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim. 8. Charakterystyka niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym i znacznym. 9. Charakterystyka niepełnosprawności intelektualnej w stopniu głębokim. 10. Modele i formy kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. 11. Podstawy wychowania, opieki, rehabilitacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. 12. Interdyscyplinarne podstawy integracji i inkluzji osób z niepełnosprawnością intelektualną. 13. Środowisko wspierające rozwój dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. 14. Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w przestrzeni społecznej i twórczej.
Sztuka w edukacji, wychowaniu i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Sztuka i dzieła sztuki – struktura i formy. 2. Sztuka i jej miejsce w edukacji i wychowaniu. 3. Sztuka i jej miejsce w terapii. 4. Sztuka w ujęciu elitarnym i egalitarnym. 5. Tradycyjne i współczesne dyscypliny artystyczne. 6. Sztuka nieprofesjonalna, nowa estetyka, geneza ArtBrut. 7. Arteterapia – podstawy teoretyczne.
Zajęcia rozwijające kreatywność uczniów z niepełnosprawnością intelektualną	1. Twórczość - kreatywność – innowacyjność. 2. Trening kreatywności jako formuła rozwojowa - podstawowe założenia i struktura. 3. Ciekawość poznawcza i wyobraźnia.

	4. Twórcza eksploracja. 5. Twórcza kombinacja. 6. Twórcza transformacja. 7. Formuła projektu jako metody rozwijającej umiejętności uczenia się - podstawowe założenia i struktura. 8. Inspiracje twórczością artystyczną. 9. Problem - działanie - produkt: przykłady z praktyki.
Diagnoza, orzecznictwo i psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Podstawy teoretyczne diagnozy niepełnosprawności intelektualnej. Definicje, klasyfikacje oraz kryteria diagnostyczne. Charakterystyka uwarunkowań procesu diagnostycznego osób z niepełnosprawnością intelektualną. 2. Diagnoza psychologiczna – metody, narzędzia i etapy postępowania diagnostycznego. Rola testów inteligencji i oceny funkcjonowania adaptacyjnego. 3. Diagnoza funkcjonalna jako podstawa planowania wsparcia edukacyjnego i rehabilitacyjnego. 4. System orzecznictwa w Polsce w kontekście niepełnosprawności intelektualnej. 5. Psychologiczne aspekty rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną. 6. Psychologiczne podstawy edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. 7. Psychologiczne podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. 8. Rola rehabilitacji w poprawie jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną. Formy wsparcia i ich efektywność. 9. Współpraca interdyscyplinarna w diagnozie i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną.
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	1. Znaczenie wczesnej interwencji w rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Wpływ wczesnego wsparcia na rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny. 2. Diagnoza rozwoju małego dziecka – metody i narzędzia oceny. Wczesne wykrywanie zaburzeń i planowanie działań wspierających. 3. Tworzenie i realizacja indywidualnych programów wczesnego wspomagania rozwoju. Zasady konstruowania programów dostosowanych do potrzeb dziecka i rodziny. 4. Rola rodziny w procesie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. 5. Metody terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju. 6. Znaczenie środowiska naturalnego dziecka w procesie wspomagania rozwoju.
Technologie interaktywne w edukacji i terapii	1.Technologie interaktywne – pojęcia i znaczenie w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. 2.Specyfika procesu edukacji realizowanego w oparciu o nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. 3.Specyfika procesu terapii realizowanego w oparciu o nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. 4. Wykorzystywanie nowoczesnych technologii interaktywnych w optymalizowaniu procesu wyrównywania szans edukacyjnych. 5. Sprzęt komputerowy, monitory i tablice interaktywne, roboty edukacyjne, platformy i aplikacje edukacyjne i terapeutyczne jako narzędzia wspierania pracy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. 6. Funkcje technik komputerowych w obszarze działań edukacyjno- terapeutycznych: funkcja poznawczo-kształcąca, emocjonalno-motywacyjna oraz interkomunikacyjna. 7. Rewalidacyjna wartość wykorzystywania mediów cyfrowych.
Metodyka zintegrowanych zajęć wychowawczo-dydaktycznych z	1. Cele wychowania przedszkolnego – warunki i sposób realizacji. 2. Rozwijanie kompetencji fundamentalnych: językowych, matematycznych, cyfrowych, ruchowych. 3. Rozwijanie kompetencji przekrojowych: poznawczych, społecznych, osobistych.

dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu	4. Rozwijanie sprawczości dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i poczucia przynależności do wspólnoty. 5. Wielokierunkowa aktywność dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu – ciekawość, eksploracja, zabawa. 6. Wspieranie aktywności dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu. 7. Dobór treści adekwatnych do indywidualnych potrzeb, zainteresowań i możliwości intelektualnych, percepcyjnych i wyobrażeniowych dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu.
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	1. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – miejsca organizacji kształcenia, wychowania i opieki. 2. Założenia podstawy programowej i organizacja kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym. 3. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – symptomy trudności edukacyjnych. 4. Metody i formy pracy rozwijające kompetencje fundamentalne, wiedzę, kompetencje przekrojowe i sprawczość uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym. 5. Zindywidualizowanie pracy i dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym. 6. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego. 7. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia – konstruowanie arkusza oceny. 8. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny – planowanie i konstruowanie programu. 9. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – formy, algorytm działań, dokumentowanie, współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. 10. Kryteria oceny pracy i osiągnięć uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym.
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	1. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – miejsca organizacji kształcenia, wychowania i opieki. 2. Założenia podstawy programowej i organizacja kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na Ii i III etapie edukacyjnym. 3. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – symptomy trudności edukacyjnych. 4. Metody i formy pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na Ii i III etapie edukacyjnym. 5. Zindywidualizowanie pracy i dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym. 6. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia – konstruowanie arkusza oceny. 7. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny – planowanie i konstruowanie programu. 8. Kryteria oceny pracy i osiągnięć uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym.
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym (klasy I-III)	1. Założenia podstawy programowej i organizacja kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. 2. Specyfika funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w edukacji wczesnoszkolnej. 3. Diagnoza funkcjonalna jako podstawa planowania pracy edukacyjno-terapeutycznej. 4. Konstruowanie i realizacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.

	5. Dostosowanie form oraz intensywności oddziaływań do indywidualnych możliwości, tempa rozwoju i poziomu samodzielności uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym. 6. Modele poziomu wsparcia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym jako narzędzie do wdrażania indywidualizacji nauczania. 7. Kryteria oceny pracy i osiągnięć uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I etapie edukacyjnym.
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na II i III etapie edukacyjnym	1. Założenia podstawy programowej i organizacja kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. 2. Specyfika funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na II i III etapie edukacyjnym. 3. Diagnoza funkcjonalna jako podstawa planowania pracy edukacyjno-terapeutycznej. 4. Konstruowanie i realizacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. 5. Dostosowanie form oraz intensywności oddziaływań do indywidualnych możliwości, tempa rozwoju i poziomu samodzielności uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na Ii i III etapie edukacyjnym. 6. Modele poziomu wsparcia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym jako narzędzie do wdrażania indywidualizacji nauczania. 7. Kryteria oceny pracy i osiągnięć uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym na I i III etapie edukacyjnym. 8. Przysposobienie do pracy. 9. Doradztwo zawodowe.
Metodyka indywidualnych zajęć rewalidacyjnych z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną	1. Wielowymiarowość procesu rewalidacji. 2. Diagnoza funkcjonalna ucznia z niepełnosprawnością intelektualną jako podstawa planowania i organizowania zajęć rewalidacyjnych. 3. Metody stosowane w pracy rewalidacyjnej z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Pomoce rewalidacyjne rozwijające i usprawniające percepcję wzrokową i słuchową. 5. Pomoce rewalidacyjne rozwijające i usprawniające manipulację i lokomocję. 6. Pomoce rewalidacyjne rozwijające i usprawniające komunikację. 7. Pomoce rewalidacyjne rozwijające i usprawniające koncentrację uwagi. 8. Karty pracy stosowane w procesie rewalidacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. 9. Cyfrowe pomoce dydaktyczne do zajęć rewalidacyjnych.
Wsparcie rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	1. Wspomaganie i wspieranie – ustalenia pojęciowe. 2. Rodzina i jej znaczenie. 3. Funkcjonowanie współczesnej rodziny. 4. Systemowe ujęcie rodziny. 5. Modele funkcjonowania rodziny. 6. Modele radzenia sobie z niepełnosprawnością dziecka w rodzinie. 7. Uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.

	8. Typy sytuacji trudnych, kryzysowych i stresowych. 9. Rodzaje wsparcia. 10. Formalne i nieformalne systemy wsparcia społecznego rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. 11. Ćwiczenia w przeprowadzaniu rozmów wspierających. 12. Ćwiczenia w formowaniu planów i sposobów pracy z wybranymi rodzinami. 13. Asystentura rodzinna – profesjonalne wsparcie rodziny dziecka z niepełnosprawnością intelektualną . 14. Instytucjonalne formy pomocy. 15. Stowarzyszenia rodziców i inne organizacje.
Techniki plastyczne w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Twórcza i odtwórcza aktywność plastyczna. 2. Warstwa semantyczna, formalna i aksjologiczna wytworów plastycznych. 3. Ćwiczenia plastyczne rozwijające wyobraźnię i ekspresję plastyczną. 4. Techniki plastyczne i środki wyrazu plastycznego – cz. 1; cz. 2.; cz. 3. 5. Klasyfikacja technik plastycznych – cz. 1.; cz. 2.; cz. 3.; cz. 4. 6. Rodzaje materiałów, narzędzi i podłoży w plastyce. 7. Metodyczne projektowanie zajęć w zakresie działalności plastycznej - twórcze propozycje oraz ekspozycja prac plastycznych.
Nauczyciel w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna. 2. Rola i znaczenie nauczyciela w procesie edukacji i terapii uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, umiejętności interpersonalne i etyczne aspekty pracy. 3. Rola i znaczenie nauczyciela wspomagającego w procesie edukacji i terapii uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Pedagog specjalny – nauczyciel – nauczyciel współorganizujący kształcenie – podstawa prawna. 5. Profesjonalizm nauczyciela – ewolucja pojęcia. 6. Planowanie i indywidualizacja procesu edukacyjno-terapeutycznego. 7. Strategie profilaktyczne i interwencyjne w pracy edukacyjnej i terapeutycznej 8. Współpraca nauczyciela z rodziną ucznia z niepełnosprawnością intelektualną. Budowanie relacji – formy wsparcia. 9. Współpraca interdyscyplinarna w środowisku szkolnym. Rola zespołu specjalistów w pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną.
Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z niepełnosprawnością wieloraką	1. Specyfika funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z niepełnosprawnością wieloraką. Charakterystyka potrzeb rozwojowych, komunikacyjnych i emocjonalnych. 2. Cele i założenia pracy rewalidacyjno-wychowawczej. Kierunki oddziaływań terapeutycznych i pedagogicznych. 3. Tworzenie indywidualnych programów rewalidacyjno-wychowawczych. 4. Specyfika metod, technik i narzędzi pracy rewalidacyjnej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z wieloraką niepełnosprawnością. 5. Stymulacja wielomodalna. Rola bodźców sensorycznych w pracy rewalidacyjno-wychowawczej. 6. Komunikacja alternatywna. 7. Budowanie kontaktu i relacji z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Znaczenie kontaktu emocjonalnego i reagowania na sygnały niewerbalne. 8. Organizacja środowiska terapeutycznego. Struktura dnia. Rytuały. Przewidywalność oddziaływań. Poczucie bezpieczeństwa.

	9. Współpraca z rodziną i zespołem specjalistów.
Alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	1. Podstawy komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC) - definicje, cele oraz znaczenie AAC w pracy z osobami z niepełnosprawnością. 2.Charakterystyka potrzeb komunikacyjnych osób z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką. Bariery i możliwości w procesie komunikowania się. 3. Systemy komunikacji niewerbalnej. 4. Wykorzystanie technologii w komunikacji wspomagającej. Aplikacje, urządzenia elektroniczne i narzędzia cyfrowe w AAC. 5. Tworzenie indywidualnych systemów komunikacyjnych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką. 6. Rola partnera komunikacyjnego w procesie porozumiewania się Strategie wspierania komunikacji w codziennych sytuacjach. 7. Wdrażanie AAC w środowisku domowym i edukacyjnym. 8. Ocena efektywności metod komunikacji wspomagającej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką. 9. Etyczne i społeczne aspekty stosowania AAC 10. Prawo do komunikacji i budowanie autonomii osoby z niepełnosprawnością.
Drama i elementy teatru w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Historia i funkcje teatru i dramy. 2. Pierwsze formy teatralne i dramowe – specyfika i klasyfikacja. 3. Rodzaje i formy teatru dziecięcego i teatru dla dzieci. 4. Specyfika i założenia teatru interaktywnego. 5. Specyfika i założenia teatru lalkowego. 6. Typy lalek teatralnych – projektowanie i animowanie. 7. Techniki teatralne wobec wyzwań edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. 8. Techniki dramowe wobec wyzwań edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością . 9. Techniki sceniczne rozwijające wyobraźnię. 10. Techniki sceniczne rozwijające umiejętność kreowania obrazów scenicznych – gest i ruch. 11. Techniki sceniczne rozwijające komunikację werbalną i niewerbalną aktorów. 12. Formy i sposoby teatralizacji zajęć edukacyjno-terapeutycznych w przedszkolu i szkole. 13. Sztuka inscenizacji – praca z tekstem oraz kompozycja plastyczna i muzyczna spektaklu.
Muzyka i taniec w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Lecznicze i terapeutyczne oddziałanie muzyki – rys historyczny. 2. Muzyka i aktywności muzyczne stosowane w ramach edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. 3. Funkcje i cele kontaktu z muzyką. 4. Aktywne i receptywne formy kontaktu z muzyką osób z niepełnosprawnością intelektualną. 5. Twórcze aktywności muzyczne – improwizacja, komponowanie. 6. Odtwórcze aktywności muzyczne – śpiew, gra prostych melodii na instrumentach muzycznych z wykorzystaniem gotowych utworów. 7. Metoda Carla Orffa. 8. Elementy Rytmiki Emila Jaques-Dalcroze'a. 9. Teoria Ruchu Rudolfa Labana.

	10. Taniec ekspresyjny – taniec twórczy. 11. Terapia ruchem i tańcem - Dance Movement Therapy. 12. Podstawy choreoterapii. 13. Formy indywidualne i grupowe w edukacji i terapii tańcem.
Książka i czytelnictwo w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Znaczenie czytelnictwa w rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną. 2. Rola książki w edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną. Książka jako narzędzie stymulacji poznawczej, w tym językowej i komunikacyjnej. Książka jako narzędzie wspierania rozwoju emocji i empatii. 3. Czytanie współuczestniczące. 4. Dobór literatury. Książki o niepełnosprawności i książki dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. 5. Biblioterapia. 6. Promowanie czytelnictwa w środowisku edukacyjnym i domowym.
Systemowe modele terapii zajęciowej	1. Pojęcie terapii zajęciowej i jej miejsce w systemie usprawniania. 2. Cele, zadania i rodzaje terapii zajęciowej. 3. Organizacja warunków pracy w terapii zajęciowej. 4. Zasady doboru metod i realizacja celów terapii zajęciowej. 5. Etapy procesu aktywizacji i motywacji osoby z niepełnosprawnością intelektualną. 6. Ewaluacja efektów terapii zajęciowej w modelu systemowym. Metody monitorowania postępów, dostosowywania działań i wprowadzania zmian w programie terapeutycznym.
Terapia polisensoryczna osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	1. Rola stymulacji wielomodalnej w usprawnianiu rozwoju psychoruchowego osób z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością. 2. Metody i techniki terapii polisensorycznej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością. 3. Program Integracji Sensorycznej. Rola terapeuty integracji sensorycznej. Metoda Snoezelen. 4. Przestrzenie stymulacji polisensorycznej. Światło, dźwięk, struktura, zapach. 5. Znaczenie indywidualizacji oddziaływań terapeutycznych w terapii polisensorycznej. 6. Terapia wielomodalna a redukcja zachowań trudnych u osób z niepełnosprawnością intelektualną i z niepełnosprawnością wieloraką. Omówienie mechanizmów i przykładów praktycznych zastosowań. 7. Współpraca interdyscyplinarna w terapii polisensorycznej osób z niepełnosprawnością. 8. Rola terapeuty, pedagoga specjalnego, psychologa i rodziny w procesie wsparcia wielomodalnego.
Terapia ruchowa osób z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	1. Cele, zadania i rodzaje rehabilitacji ruchowej. 2. Zajęcia usprawniające, korekcyjne i relaksacyjne. 3. Rehabilitacja ruchowa w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością. 4. Praktyczne zastosowanie zasad rehabilitacji ruchowej w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną – skategoryzowanie oddziaływań. 5. Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne. 6. Rehabilitacja ruchowa osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną.
Terapia mowy osób z niepełnosprawnością	1. Neurobiologiczne podstawy rozwoju mowy. 2. Teoria zaburzeń mowy. 3. Zaburzenia mowy dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością.

intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	4. Diagnozowanie i prowadzenie terapii zaburzeń mowy i słuchu. 5. Kształtowanie i korygowanie emisji głosu. 6. Wspomagające i alternatywne metody komunikacji (AAC) w terapii mowy. 7. Zaawansowane obszary współpracy i interwencji logopedycznej.
Asystent osoby z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością	1. Asystent osoby z niepełnosprawnością – regulacje prawne. 2. Organizacja pracy asystenta osoby z niepełnosprawnością. 3. Planowanie działań asystenckich. 4. Komunikacja z osobą z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością. 5. Zakres i forma usług asystenckich. 6.Usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze. 7. Zindywidualizowana pomoc i wsparcie osoby z niepełnosprawnością intelektualną i z wieloraką niepełnosprawnością. 8. Aktywizowanie osób z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością.
Potrzeby rehabilitacyjne osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną	1. Specyfika funkcjonowania osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Zmiany rozwojowe, zdrowotne i społeczne w cyklu życia. 2. Diagnoza potrzeb rehabilitacyjnych osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Metody oceny funkcjonowania oraz planowania wsparcia. 3. Rehabilitacja społeczna osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Aktywizacja społeczna, uczestnictwo w życiu lokalnym i przeciwdziałanie wykluczeniu. 4. Aktywizacja zawodowa dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Formy zatrudnienia wspieranego o charakterze doradczym i warsztaty terapii zajęciowej. 5. Wsparcie w zakresie samodzielności życiowej. Treningi samoobsługi i niezależności. 6. Problemy zdrowotne i opieka medyczna osób starszych z niepełnosprawnością intelektualną. 7. Rola rodziny i opiekunów w procesie rehabilitacji. 8. Instytucjonalne formy wsparcia osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy i inne formy opieki. 9. Jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną w dorosłości i starości. Czynniki wpływające na dobrostan i satysfakcję z życia.
Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	1. Osoby z niepełnosprawnością w polityce społecznej państwa. 2. Ramy prawne powoływania i funkcjonowania instytucji wspierających osoby z niepełnosprawnością (w tym z niepełnosprawnością intelektualną). 3. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Współczesne rozwiązania systemowe w zakresie stymulowania rozwoju psychofizycznego osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. 5. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną . 6. Programy wsparcia ukierunkowane na realizację potrzeb i społecznego uczestnictwa w życiu dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. 7. Wybrane problemy dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną dotyczące sfery wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego. 8. Formalne i nieformalne relacje opiekuńcze.

Metodyka pracy opiekuńczo-rehabilitacyjnej z osobami starszymi z niepełnosprawnością intelektualną	1. Specyfika funkcjonowania osób starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Zmiany poznawcze, emocjonalne i społeczne związane z procesem starzenia się. 2. Diagnoza potrzeb opiekuńczo-rehabilitacyjnych osób starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Metody oceny funkcjonowania i planowania działań wsparcia. 3. Tworzenie indywidualnych programów opiekuńczo-rehabilitacyjnych. 4. Metody wspierania samodzielności w codziennym funkcjonowaniu. Treningi: samoobsługi, aktywności dnia codziennego, orientacji w czasie i przestrzeni. 5. Rehabilitacja fizyczna osób starszych z niepełnosprawnością intelektualną. 6. Aktywizacja społeczna i emocjonalna osób starszych z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich integracja ze środowiskiem lokalnym.
Praktyka IV Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną z aktywnością artystyczną	Praktyka w zakresie modułu kształcenia. Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi. 3. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze. 4. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli. 5. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich. 6. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. 7. Dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych. 8. Zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
MODUŁ 4: TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH	
Wybrane zagadnienia teoretyczno-metodyczne terapii pedagogicznej	1. Terapia pedagogiczna – ujęcia definicyjne, zakres i znaczenie w procesie wspierania rozwoju dziecka. 2. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się jako podmiot oddziaływań terapii pedagogicznej. 3. Cele i zasady terapii pedagogicznej w pracy z dzieckiem i uczniem. 4. Wybrane metody wspierania rozwoju dziecka/ucznia w ramach terapii pedagogicznej – zagadnienia podstawowe.

	5. Założenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz planowanie działań wspierających dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 6. Organizacja i formy prowadzenia terapii pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce. 7. Zadania i kompetencje specjalisty terapii pedagogicznej oraz współpraca z nauczycielami, rodzicami i specjalistami.
Podstawy prawne organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i poradni	1. Prawne aspekty postępowania wspierającego wobec ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się na terenie przedszkola, szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej. 2. Prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się obejmujących trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu. 3. Prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 4. Zadania i obowiązki nauczycieli, specjalistów oraz dyrektora placówki w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 5. Analiza opinii i innych dokumentów ucznia z uwzględnieniem mocnych stron i trudności rozwojowych. 6. Zasady konstruowania planu działań wspierających dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i matematyki. 7. Monitorowanie oraz ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się	1. Wprowadzenie do specyficznych trudności w uczeniu się. 2. Definicje, klasyfikacje oraz charakterystyka specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia). 3. Hipotezy dotyczące przyczyn specyficznych trudności w uczeniu się. 4. Przegląd wybranych koncepcji wyjaśniających etiologię trudności (hipoteza deficytów fonologicznych, percepcyjno-motorycznych, integracji sensorycznej, funkcji wykonawczych). 5. Uwarunkowania biologiczne specyficznych trudności w uczeniu się. 6. Czynniki genetyczne, neurobiologiczne oraz funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego. 7. Uwarunkowania psychologiczne specyficznych trudności w uczeniu się. 8. Funkcjonowanie procesów poznawczych: uwagi, pamięci, percepcji oraz funkcji wykonawczych. 9. Uwarunkowania środowiskowe i edukacyjne. 10. Rola środowiska rodzinnego, szkolnego oraz czynników kulturowych w powstawaniu i nasilaniu trudności. 11. Wczesne symptomy specyficznych trudności w uczeniu się. 12. Objawy w wieku przedszkolnym, wczesnoszkolnym oraz na dalszych etapach edukacji. 13. Znaczenie wczesnej diagnozy i profilaktyki specyficznych trudności w uczeniu się. 14. Wnioski dla praktyki pedagogicznej oraz kierunki działań wspierających rozwój ucznia.
Lingwistyczne podstawy terapii pedagogicznej	1. Kryteria poprawności językowej. 2. Błędy językowe. 3. Ortografia i interpunkcja. 4. Części mowy i zdania. Kategorie gramatyczne. 5. Składnia - wypowiedzenia pojedyncze i złożone. 6. Użytkowe style języka polskiego. 7. Gramatyka języka polskiego w procesie diagnozowania i planowania terapii ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

	8. Projektowanie pomocy dydaktycznych służących rozwijaniu umiejętności językowych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz grupy ryzyka.
Podstawy matematyki dla terapeutów pedagogicznych	1. Podstawowe treści matematyczne niezbędne terapeutom pedagogicznym do pracy z dziećmi i młodzieżą. 2. Opanowanie kluczowych pojęć matematycznych kształtowanych w toku edukacji szkolnej. 3. Analiza trudności uczniów w opanowaniu podstawowych umiejętności matematycznych. 4. Ćwiczenia i zadania utrwalające materiał teoretyczny z zakresu edukacji matematycznej. 5. Opracowywanie środków dydaktycznych wspierających realizację określonych treści matematycznych. 6. Powiązanie treści teoretycznych z praktyką terapeutyczną w pracy z uczniem. 7. Planowanie działań dydaktycznych i terapeutycznych w oparciu o podstawowe treści matematyczne.
Rozwojowe aspekty kształtowania umiejętności czytania i pisania	1. Pojęcie czytania w podejściu lingwistycznym i psychologicznym. 2. Pisanie jako złożony proces psychomotoryczny. 3. Aspekty gotowości do czytania i pisania. 4. Środowiskowe i rodzinne uwarunkowania wczesnych inicjacji czytelniczych dzieci o zaburzonym rozwoju i prawidłowo rozwijających się (m.in. wsparcie edukacyjne, międzypokoleniowe uczenie się, czytanie dialogowe). 5. Domowe środowiska alfabetyzacji (Home Literacy Environment). 6. Partnerstwo edukacyjne na rzecz umiejętności językowych i czytelniczych dzieci. 7. Znaczenie nowych technologii w procesie kształtowania umiejętności czytania i pisania.
Diagnoza dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	1. Pojęcie „dziecko z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się” – charakterystyka, symptomy oraz skala zjawiska. 2. Wczesne rozpoznawanie trudności w uczeniu się w wieku przedszkolnym i szkolnym. 3. Konstruowanie arkusza wywiadu z rodzicem dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się. 4. Obserwacja pedagogiczna w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka – tworzenie i wykorzystanie arkusza obserwacji. 5. Analiza funkcjonowania dziecka w różnych obszarach rozwoju (poznawczym, emocjonalnym, społecznym, motorycznym). 6. Przegląd wybranych narzędzi diagnostycznych stosowanych w identyfikacji specyficznych trudności w uczeniu się. 7. Planowanie działań wspierających i formułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonej diagnozy.
Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w środowisku domowym i szkolnym	1. Stowarzyszenia, organizacje i instytucje działające na rzecz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, ich nauczycieli i rodziców (Polskie Towarzystwo Dysleksji, European Dyslexia Association, International Dyslexia Association, International Literacy Association). 2. Programy terapeutyczne oraz innowacje pedagogiczne w zakresie pracy z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się realizowane w szkołach. 3. Postawy nauczycieli wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 4. Znaczenie wsparcia edukacyjnego dla funkcjonowania psychospołecznego i osiągnięć uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 5. Materiały dydaktyczne dla rodziców. 6. Projektowanie zajęć instruktażowych dla rodziców dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 7. Organizacja środowiska uczenia się dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami zachowania i emocji	1. Pojęcie zaburzeń zachowania i emocji u dzieci oraz podstawowe kryteria diagnostyczne. 2. Wybrane koncepcje psychologiczne i pedagogiczne wyjaśniające przyczyny zaburzeń zachowania i emocji. 3. Charakterystyka funkcjonowania dziecka– tworzenie profilu psychopedagogicznego. 4. Typologie zaburzeń zachowania i emocji oraz portret psychologiczny dziecka z trudnościami emocjonalno-behawioralnymi. 5. Metody diagnozy – obserwacja, wywiad, analiza funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym. 6. Podstawowe narzędzia diagnostyczne: narzędzia standaryzowane oraz projektowane (kwestionariusz wywiadu, arkusz obserwacji). 7. Planowanie działań terapeutycznych i wspierających dziecko z zaburzeniami zachowania i emocji w środowisku edukacyjnym.
Rozpoznawanie i kształtowanie umiejętności emocjonalno-społecznych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	1. Pojęcia: inteligencja społeczna, inteligencja emocjonalna, kompetencje społeczne, modelowanie zachowania. 2. Funkcjonowanie emocjonalno-społeczne uczniów ze specyficznymi trudnościami u uczeniu się. 3. Społeczne konsekwencje specyficznych trudności w uczeniu się. 4. Zjawisko występowania Syndromu Nieadekwatnych Osiągnięć i jego niepożądane skutki. 5. Narzędzia diagnostyczne wykorzystywane do oceny funkcjonowania społeczno-emocjonalnego uczniów. 6. Sposoby przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom specyficznych trudności w uczeniu się takim jak: wycofanie społeczne, frustracja, obniżona samoocena, alienacja rówieśnicza i inne. 7. Zadania, cele i formy warsztatów rozwijających umiejętności emocjonalne oraz społeczne dla dzieci/uczniów ze specyficznymi trudnościami społecznymi. 8. Projektowanie scenariuszy zajęć terapeutycznych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Metody pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się	1. Ćwiczenia usprawniające motorykę małą i dużą - przegląd i projektowanie. 2. Ćwiczenia usprawniające percepcję wzrokową, percepcję czuciową, percepcję słuchową, koordynację wzrokowo-ruchową - przegląd i projektowanie. 3. Ćwiczenia rozwijające kompetencje narracyjne dziecka w wieku przedszkolnym - przegląd i projektowanie. 4. Gry i zabawy w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się - przegląd i projektowanie. 5. Rozwijanie umiejętności językowych dziecka z wykorzystaniem wybranych metod pracy (m.in. Metoda Dobrego Startu, Metoda 101 kroków w nauce czytania i pisania). 6. Teatr kamishibai we wczesnych inicjacjach czytelniczych. 7. Działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się na terenie przedszkola.
Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	1. Mowa - wyjaśnienia terminologiczne. 2. Wpływ poziomu rozwoju kompetencji językowej, komunikacyjnej i kulturowej na funkcjonowanie edukacyjne ucznia. 3. Kompetencje i sprawności językowe w aspekcie rozwoju mowy u dziecka. 4. Anatomiczne i fizjologiczne podstawy kształtowania się mowy. 5. Podstawy fonetyki - klasyfikacja głosek polskich, opozycje fonetyczne. 6. Wybrane klasyfikacje zaburzeń mowy. 7. Zaburzenia komunikacji językowej a trudności szkolne, funkcje słuchowe - mowa - trudności szkolne. 8. Charakterystyka błędów w czytaniu i pisaniu - kierunki oddziaływań terapeutycznych w pokonywaniu trudności ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej. 9. Trudności szkolne u dzieci z uszkodzonym słuchem oraz afazją dziecięcą.

Logopedyczne aspekty specyficznych i niespecyficznych trudności w uczeniu się	1. Afonetyczność gramatyki języka polskiego. 2. Zaburzenia artykulacyjne - rodzaje ich wpływ na pisownię. 3. Opóźniony rozwój języka. 4. Komunikacja osób niepełnosprawnych intelektualnie. 5. Zacinanie, jąkanie, giełkot. 6. Etapy rozwoju mowy, a występujące problemy komunikacyjne. 7. Dysleksja. 8. Dysgrafia. 9. Dysortografia. 10. Język formalny i potoczny. 11. Regionalizmy. 12. Manipulacja językowa. 13. Segmentalne i suprasegmentalne elementy przekazu. 14. Glottodydaktyka - nasilenie problemu przez inkluzję społeczną. 15. Społeczny aspekt braku/przestymulowania komunikacyjnego dziecka, zaniedbania opiekuńczo- wychowawcze.
Neuropsychologiczne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	1. Funkcjonowanie OUN a specyficzne trudności w uczeniu się. 2. Sieci neuronalne. 3. Asymetria półkulowa, bloki funkcjonalne. 4. Neuroplastyczność i jego znaczenie dla funkcjonowania szkolnego. 5. Uwarunkowania procesów poznawczych, sfery emocjonalno-motywacyjnej, ruchowej a praca mózgu i zdobywanie wiedzy przez uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 6. Mózgowe mechanizmy procesów czytania i pisania a funkcjonowanie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 7. Mózgowe mechanizmy procesów liczenia a funkcjonowanie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 8. Neuropsychologiczne i neurobiologiczne podłoże specyficznych trudności w uczeniu się (uwarunkowania specyficznych trudności w uczeniu się). 9. Rozwój poszczególnych zmysłów (budowa, funkcje, współdziałanie) i ich wpływ na funkcjonowanie oraz uczenie się ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 10. Podstawowe odruchy niemowlęce i ich znaczenie dla procesu uczenia się. 11. Przyczyny niepowodzeń szkolnych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 12. Elementy diagnozy neuropsychologicznej. 13. Psychologiczno-pedagogiczne konsekwencje specyficznych trudności w uczeniu się. 14. Rezyliencja i czynniki ochronne w procesie edukacji. 15. Interdyscyplinarna współpraca ze specjalistami w kontekście neuropsychologicznego funkcjonowania ucznia.
Działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się	1. Wprowadzenie do profilaktyki trudności w uczeniu się – pojęcia, cele, obszary działań. 2. Rodzaje trudności edukacyjnych – trudności w czytaniu, pisaniu, liczeniu; uwarunkowania rozwojowe. 3. Czynniki ryzyka – biologiczne, psychologiczne i środowiskowe uwarunkowania trudności w uczeniu się. 4. Diagnoza wstępna i obserwacja pedagogiczna – narzędzia i metody. 5. Programy i metody profilaktyczne w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

	6. Działania wspierające rozwój funkcji poznawczych i emocjonalnych – ćwiczenia, gry, metody aktywizujące. 7. Rola nauczyciela w profilaktyce trudności w uczeniu się – planowanie i ewaluacja działań. 8. Współpraca z rodzicami i specjalistami – poradnia psychologiczno-pedagogiczna, logopeda, terapeuta pedagogiczny. 9. Przykłady dobrych praktyk i programów profilaktycznych (Polska i świat). 10. Projekt działań profilaktycznych – opracowanie autorskiego programu dla wybranego poziomu edukacyjnego.
Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	1. Kryteria diagnostyczne specyficznych trudności w uczeniu się. 2. Terminologia - dysleksja,dysgrafia, dysortografia. 3. Zaburzenia towarzyszące specyficznym trudnościom w czytaniu i pisaniu. 4. Symptomy specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu w różnych etapach życia człowieka. 5. Etapy diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się czytania i pisania. 6. Diagnoza dysleksji rozwojowej - metody, techniki, narzędzia badawcze. 7. Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz. 8. Skala Prognoz Edukacyjnych (SPE IBE; Bateria Testów Pisania (BTP IBE). 9. Bateria Testów Czytania (BTCZ IBE); Bateria Testów Fonologicznych (BTF IBE). 10. Specjalistyczna bateria diagnozy zdolności poznawczych i umiejętności szkolnych SB6/18. 11. Programy wsparcia. 12. Współpraca ze specjalistami. 13. Współpraca z rodzicami. 14. Analiza przykładów konkretnych uczniów i sposobów ich diagnozy.
Diagnoza ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	1. Kryteria diagnostyczne specyficznych trudności w uczeniu się matematyki – dyskalkulia. Charakterystyka ucznia z trudnościami w uczeniu się matematyki. 2. Symptomy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki na różnych etapach życia człowieka. 3. Przyczyny i uwarunkowania specyficznych trudności w uczeniu się matematyki. 4. Etapy diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki. 5. Wczesna diagnoza ryzyka dyskalkulii w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. 6. Omówienie wybranych narzędzi stosowanych w pedagogicznym postępowaniu diagnostycznym trudności w uczeniu się. 7. Wywiad jako element diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki. 8. Obserwacja dziecka podczas przeprowadzania diagnozy funkcjonalnej. 9. Analiza wytworów dziecka pod kątem występowania błędów charakterystycznych dla dyskalkulii. 10. Ocena funkcji poznawczych istotnych w uczeniu się matematyki (uwaga, pamięć, percepcja). 11. Dokumentacja diagnostyczna w procesie rozpoznawania dyskalkulii. 12. Aplikacje mobilne i technologie wspierające diagnozę i terapię dyskalkulii. 13. Współpraca ze specjalistami oraz z rodzicami w procesie diagnostycznym. 14. Analiza przypadków uczniów oraz sposoby ich diagnozy i planowania wsparcia. 15. Przebieg działań postdiagnostycznych i planowanie pomocy uczniowi z trudnościami w uczeniu się matematyki.
Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu	1. Projektowanie ćwiczeń służących profilaktyce i terapii uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu: ćwiczenia stabilizacyjne, usprawniające motorykę małą i dużą, percepcję wzrokową, czuciową i słuchową, koordynację wzrokowo-ruchową oraz rozwijające kompetencje narracyjne. 2. Wczesna diagnoza trudności w czytaniu i pisaniu – identyfikacja deficytów rozwojowych.

	3. Planowanie terapii pedagogicznej uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu. 4. Metoda Dobrego Startu – założenia teoretyczne i zastosowanie praktyczne. 5. Ćwiczenia grafomotoryczne według H. Tymichovej – rozwijanie sprawności manualnej. 6. Metoda 18 struktur wyrazowych – założenia i praktyczne wykorzystanie w terapii. 7. Metoda Rocławskiego – rozwijanie umiejętności czytania i pisania. 8. Metody terapii trudności w czytaniu i pisaniu B. Zakrzewskiej. 9. Ćwiczenia w opracowaniu Z. Pietrzak-Stępowskiej i Z. Gąsowskiej. 10. Metoda „101 kroków w nauce czytania i pisania" – zastosowanie w terapii pedagogicznej. 11. Program „Ortograffiti" jako narzędzie wspierające terapię trudności w pisaniu. 12. Program „7 walizek. Inteligencje wielorakie w nauczaniu ortografii" w pracy terapeutycznej. 13. Seria logopedyczna „Kocham czytać" J. Cieszyńskiej – wykorzystanie w terapii. 14. Dobór metod i technik pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 15. Ewaluacja skuteczności stosowanych metod i planowanie dalszych działań terapeutycznych.
Metody pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki	1. Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki – definicja, przyczyny i charakterystyka ucznia. 2. Poznanie wybranych metod wykorzystywanych w pracy terapeutycznej z uczniem z trudnościami w uczeniu się matematyki. 3. Diagnoza trudności matematycznych – analiza funkcjonowania poznawczego ucznia. 4. Omówienie postępowania terapeutycznego w pierwszym etapie terapii – do czasu osiągnięcia dojrzałości szkolnej. 5. Stymulowanie rozwoju funkcji poznawczych warunkujących uczenie się matematyki (uwaga, pamięć, percepcja). 6. Zapoznanie praktyczne z technikami, ćwiczeniami i pomocami dydaktycznymi stosowanymi na pierwszym etapie terapii. 7. Rozwijanie pojęć matematycznych poprzez działania manipulacyjne i aktywność praktyczną. 8. Charakterystyka postępowania terapeutycznego na drugim etapie terapii – rekonstrukcja systemu wiadomości i umiejętności matematycznych. 9. Zapoznanie praktyczne z ćwiczeniami dotyczącymi dodawania i odejmowania w zakresie 100. 10. Zapoznanie praktyczne z ćwiczeniami dotyczącymi mnożenia i dzielenia. 11. Kształtowanie umiejętności układania i rozwiązywania zadań tekstowych. 12. Rozwijanie rozumienia dziesiętnego systemu pozycyjnego oraz kolejności wykonywania działań. 13. Ćwiczenia w zakresie algorytmów działań pisemnych i rozumienia pojęcia ułamka. 14. Zasady konstruowania scenariusza zajęć terapii pedagogicznej w zakresie matematyki dla ucznia ze specyficznymi trudnościami. 15. Planowanie, ewaluacja i modyfikowanie działań terapeutycznych w pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się matematyki.
Identyfikacja zdolności i uzdolnień w przedszkolu i szkole	1. Pojęcie zdolności i uzdolnień – definicje oraz charakterystyka ucznia zdolnego. 2. Wczesne rozpoznawanie zdolności i uzdolnień dzieci w przedszkolu i edukacji szkolnej. 3. Metody i narzędzia identyfikacji zdolności – obserwacja pedagogiczna, wywiad, analiza wytworów dziecka. 4. Rola nauczyciela i środowiska edukacyjnego w rozwijaniu potencjału ucznia zdolnego. 5. Obszary uzdolnień dzieci – poznawcze, artystyczne, społeczne, ruchowe i językowe. 6. Współpraca z rodzicami i specjalistami w procesie identyfikacji zdolności i uzdolnień. 7. Planowanie działań edukacyjnych wspierających rozwój ucznia zdolnego w przedszkolu i szkole.

Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz spektrum zaburzeń autystycznych	1. Pojęcie niepełnosprawności intelektualnej i spektrum zaburzeń autystycznych – definicje i klasyfikacje. 2. Charakterystyka funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. 3. Specyfika funkcjonowania dzieci w spektrum autyzmu – trudności i mocne strony. 4. Wczesna diagnoza i identyfikacja potrzeb rozwojowych dzieci z niepełnosprawnością intelektualną i ASD. 5. Podstawy terapii pedagogicznej – cele, zasady i organizacja zajęć. 6. Indywidualizacja pracy terapeutycznej w zależności od możliwości i potrzeb dziecka. 7. Metody wspomagające rozwój komunikacji u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną i ASD. 8. Wspieranie rozwoju społecznego i emocjonalnego dzieci w procesie terapii pedagogicznej. 9. Rozwijanie umiejętności poznawczych – uwaga, pamięć, myślenie i percepcja. 10. Stymulowanie rozwoju motorycznego i koordynacji wzrokowo-ruchowej. 11. Wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji (AAC). 12. Zastosowanie elementów integracji sensorycznej w terapii pedagogicznej. 13. Współpraca z rodziną i zespołem specjalistów w procesie terapeutycznym. 14. Planowanie i dokumentowanie działań terapeutycznych – tworzenie indywidualnych programów wsparcia. 15. Ewaluacja postępów dziecka oraz modyfikowanie działań terapeutycznych.
Współpraca z rodziną dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	1. Idea i uwarunkowania partnerstwa edukacyjnego. 2. Czynniki determinujące i podtrzymujące współpracę rodziców, specjalistów i nauczycieli dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 3. Systemowy model funkcjonowania rodziny – podstawy teoretyczne. 4. Systemowy model funkcjonowania rodziny – zajęcia praktyczne. 5. Problemy rodziny dzieci z grupy ryzyka i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 6. Przekazywanie informacji o wyniku diagnozy dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz współpraca rodziców i nauczycieli w wyznaczaniu kierunków działań wspierających. 7. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy pomocy rodzinie dziecka z grupy ryzyka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 8. Projektowanie informatorów dla rodziców. 9. Projektowanie katalogu placówek udzielających wsparcia. 10. Projektowanie katalogu literatury metodycznej. 11. Rozmowa, wywiad jako źródło pomocy. 12. Warsztaty i konsultacje. 13. Poradnictwo. 14. Psychoedukacja. 15. Grupy wsparcia.
Podstawy metodyczne zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	1. Podstawy prawne organizacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – analiza rozporządzeń Ministerstwo Edukacji Narodowej dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 2. Cele oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych oraz rola terapeuty pedagogicznego. 3. Zasady prowadzenia terapii pedagogicznej i ich znaczenie w pracy z uczniem. 4. Czynniki warunkujące efektywność zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

	5. Etapy postępowania terapeutycznego – diagnoza, planowanie, realizacja, ewaluacja. 6. Analiza opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej jako podstawa planowania działań. 7. Programowanie pracy terapeutycznej oraz dokumentowanie procesu terapii.
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(I)	1. Analiza rozporządzeń dotyczących organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 2. Cele i zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w pracy z uczniem. 3. Rola terapeuty pedagogicznego w procesie wspomagania rozwoju ucznia. 4. Czynniki wpływające na efektywność terapii pedagogicznej. 5. Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. 6. Rozpoznawanie objawów zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych. 7. Analiza opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. 8. Analiza wytworów pisemnych dziecka jako element diagnozy funkcjonalnej. 9. Wyznaczanie kierunków oddziaływań terapeutycznych. 10. Formułowanie celów terapeutycznych ogólnych i szczegółowych. 11. Dobór metod i form pracy terapeutycznej. 12. Tworzenie programów terapii korekcyjno-kompensacyjnej. 13. Programowanie jednostki metodycznej – konstruowanie scenariuszy zajęć. 14. Dobór materiałów i pomocy dydaktycznych w terapii pedagogicznej. 15. Monitorowanie postępów ucznia i dokumentowanie pracy terapeutycznej.
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych(II)	1. Doskonalenie umiejętności planowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. 2. Konstruowanie scenariuszy zajęć terapeutycznych w oparciu o diagnozę. 3. Dobór metod i technik pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 4. Projektowanie ćwiczeń rozwijających funkcje percepcyjno-motoryczne. 5. Organizacja i prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w praktyce. 6. Ewaluacja zajęć i analiza efektywności działań terapeutycznych. 7. Modyfikowanie programów i planów pracy w oparciu o postępy ucznia.
Metody pracy z uczniem zdolnym i organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia	1. Uczeń zdolny, uzdolniony, utalentowany i podwójnie wyjątkowy – rozważania terminologiczne i podstawy diagnozy. 2. Modele i koncepcje zdolności – przegląd wybranych ujęć teoretycznych. 3. Charakterystyka funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego ucznia zdolnego. 4. Czynniki wspomagające i utrudniające rozwój wybitnych zdolności. 5. Rola środowiska rodzinnego i szkolnego w rozwijaniu zdolności ucznia. 6. Metody i narzędzia identyfikacji ucznia zdolnego w przedszkolu i szkole. 7. Metody i formy pracy stosowane w podejściu wzbogacania w edukacji uczniów zdolnych. 8. Metody i formy pracy stosowane w podejściu przyspieszania w edukacji uczniów zdolnych. 9. Indywidualizacja pracy dydaktycznej z uczniem zdolnym. 10. Krajowe stowarzyszenia i programy wspierające uczniów zdolnych. 11. Dobór metod pracy i planowanie działań na rzecz wspierania zdolności i zainteresowań ucznia. 12. Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia w szkole i poza nią. 13. Projektowanie scenariuszy zajęć rozwijających uzdolnienia. 14. Współpraca nauczyciela z rodzicami i specjalistami w pracy z uczniem zdolnym.

	15. Monitorowanie postępów oraz ewaluacja działań wspierających rozwój ucznia zdolnego.
Terapia pedagogiczna dzieci z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	1. Pojęcie niepełnosprawności słuchowej i wzrokowej – definicje, klasyfikacje oraz charakterystyka funkcjonowania dzieci. 2. Specyfika rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci z niepełnosprawnością słuchową. 3. Specyfika funkcjonowania dzieci z niepełnosprawnością wzrokową – trudności i możliwości rozwojowe. 4. Wczesna diagnoza i identyfikacja potrzeb edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową. 5. Podstawy terapii pedagogicznej – cele, zasady i organizacja zajęć terapeutycznych. 6. Indywidualizacja pracy terapeutycznej w zależności od możliwości i potrzeb dziecka. 7. Metody wspomagające rozwój komunikacji u dzieci z niepełnosprawnością słuchową. 8. Wspieranie rozwoju komunikacji i orientacji przestrzennej u dzieci z niepełnosprawnością wzrokową. 9. Wspieranie rozwoju społecznego i emocjonalnego dzieci w procesie terapii pedagogicznej. 10. Rozwijanie funkcji poznawczych – uwagi, pamięci, myślenia oraz percepcji. 11. Stymulowanie rozwoju motorycznego i koordynacji ruchowej z uwzględnieniem specyfiki niepełnosprawności. 12. Wykorzystanie specjalistycznych metod i środków dydaktycznych (np. systemy komunikacji alternatywnej, materiały tyflopedagogiczne i surdopedagogiczne). 13. Współpraca z rodziną oraz zespołem specjalistów w procesie terapeutycznym. 14. Planowanie i dokumentowanie działań terapeutycznych – tworzenie indywidualnych programów wsparcia. 15. Ewaluacja postępów dziecka oraz modyfikowanie działań terapeutycznych.
Konstruowanie i ewaluowanie programów oraz planów korekcyjno-kompensacyjnych	1. Podstawy teoretyczne konstruowania programów korekcyjno-kompensacyjnych – cele i założenia. 2. Analiza opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz diagnoza funkcjonalna jako punkt wyjścia do planowania działań terapeutycznych. 3. Formułowanie celów ogólnych i szczegółowych w programach korekcyjno-kompensacyjnych. 4. Dobór metod, form i środków dydaktycznych w planowaniu pracy terapeutycznej. 5. Konstruowanie indywidualnych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 6. Monitorowanie realizacji programu i dokumentowanie postępów ucznia. 7. Ewaluacja programów i planów korekcyjno-kompensacyjnych oraz modyfikowanie działań terapeutycznych.
Rozwijanie umiejętności poznawczych i techniki efektywnego uczenia się	1. Elementarne procesy poznawcze człowieka oraz mechanizmy uczenia się - wybrane teorie. 2. Złożone procesy poznawcze człowieka oraz mechanizmy uczenia się - wybrane teorie. 3. Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych. 4. Trening koncentracji uwagi. 5. Trening pamięci. 6. Trening spostrzegania. 7. Trening szybkiego czytania. 8. Trening notowania. 9. Trening organizowania i streszczania materiału. 10. Trening relaksacyjny. 11. Przeciwdziałanie przeciążeniu informacyjnemu. 12. Pomoce dydaktyczne w procesie uczenia się. 13. Zestawy ćwiczeń rozwijających uwagę, pamięć i spostrzeganie dostępne na rynku wydawniczym.

	14. Projektowanie ćwiczeń i programów usprawniających funkcjonowanie poznawcze i proces uczenia się dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 15. Projektowanie zajęć rozwijających umiejętności uczenia się.
Strategie pracy z tekstem w działaniach korekcyjno-kompensacyjnych	1. Wprowadzenie do strategii pracy z tekstem w działaniach korekcyjno-kompensacyjnych – cele i założenia. 2. Kognitywne strategie pracy z tekstem – czytanie selektywne, podkreślanie, notowanie, streszczanie. 3. Metakognitywne strategie pracy z tekstem – planowanie, monitorowanie i ocena własnego rozumienia. 4. Koncepcje pracy z tekstem wspierające uczniów z trudnościami w uczeniu się. 5. Strategie rozwijające rozumienie tekstu – pytania kierunkowe, mapy myśli, schematy graficzne. 6. Wykorzystanie strategii pracy z tekstem w działaniach korekcyjno-kompensacyjnych w praktyce pedagogicznej. Narzędzie MARSI Mokhtari i Reichard - Globalne, Pomocnicze stategie pracy z tekstem oraz strategie rozwiązywania problemów. 7. Planowanie zajęć z zastosowaniem kognitywnych i metakognitywnych strategii pracy z tekstem.
Aktywność artystyczna we wspomaganiu rozwoju dziecka	1. Wychowanie plastyczne jako forma wspierania rozwoju emocjonalnego i poznawczego dziecka. 2. Projekt artystyczny jako metoda pracy wspomagająca kreatywność i samodzielność ucznia. 3. Zasady i etapy planowania działań artystycznych w pracy pedagogicznej. 4. Źródła inspiracji w aktywności artystycznej – natura, sztuka, muzyka, literatura i codzienne doświadczenia. 5. Rozwijanie umiejętności kreacji i implementacji projektu artystycznego w pracy z dzieckiem. 6. Kształtowanie postawy wrażliwości poprzez działania inspirowane obrazem, dźwiękiem i ruchem. 7. Wykorzystanie symboliki i metafory w twórczości artystycznej jako narzędzia wspierającego rozwój dziecka.
Wybrane metody wspomagania rozwoju ucznia z trudnościami w uczeniu się: podstawy Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne	1. Wprowadzenie do metody Ruchu Rozwijającego – założenia i cele pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się. 2. Znaczenie ruchu w rozwoju emocjonalnym, społecznym i poznawczym dziecka. 3. Ćwiczenia rozwijające świadomość własnego ciała i orientację w przestrzeni. 4. Ćwiczenia budujące relacje „z” partnerem – współpraca i komunikacja niewerbalna. 5. Ćwiczenia „przeciwko” i „razem” – rozwijanie zaufania, poczucia bezpieczeństwa i kontroli ruchu. 6. Zastosowanie metody w pracy z uczniami z trudnościami w uczeniu się (np. dysleksja, ADHD, trudności emocjonalne). 7. Planowanie i prowadzenie zajęć z wykorzystaniem elementów Ruchu Rozwijającego w praktyce edukacyjnej.
Warsztat terapeuty pedagogicznego	1. Funkcje, zadania, rola i wyzwania terapeuty pedagogicznego jako diagnosty, specjalisty terapii, mentora oraz mediatora. 2. Warsztat umiejętności interpersonalnych profesjonalnego terapeuty pedagogicznego (twórcza postawa, pasja, postawa otwartości, dostrzeganie sukcesów, radzenie sobie z kryzysami). 3. Kompetencje psychopedagogiczne specjalisty terapii pedagogicznej. 4. Wielowymiarowość pracy w zespole terapeutycznym. 5. Metodyczne aspekty współpracy terapeuty z nauczycielami i innymi specjalistami. 6. Metody i formy wsparcia nauczyciela ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. 7. Organizacja pracy i przestrzeni w gabinecie terapeuty pedagogicznego. 8. Wykorzystanie AI w pracy terapeuty pedagogicznego.
Terapia trudności wychowawczych	1. Zasady sporządzania kontraktu. 2. Komunikacja i pułapki porozumiewania się. Blokady komunikacji. Uczucia/Emocje – jak radzić sobie z emocjami ucznia/rodzica. 3. Komunikat „Ja”. Aktywne słuchanie.

	4. Rodzaje granic i ich znaczenie w wychowywaniu. Wyznaczanie granic i wprowadzanie zasad postępowania. Analiza „klasowego tańca nieskutecznej komunikacji". Metody powstrzymania „wejścia na parkiet". 5. Rozwiązywanie problemów wychowawczych podczas zajęć z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (Dorosły-Dziecko). 6. Zachęcanie do współpracy i samodzielności. 7. „Wpisywanie" dziecka w role i sposoby uwalniania od narzuconej mu roli. 8. Skuteczne wydawanie poleceń. Rozumienie pojęć: konsekwencja, kara, przywileje. Stosowanie nagród i kar. Konsekwencje - skuteczność i rodzaje. Metoda żetonowa. 9. Prowadzenie obserwacji zachowania trudnego. 10. Analiza trudnych zachowań, scenariusze nieprawidłowych zachowań, algorytmy postępowań (strategie wyciszania, wygaszania i wzmacniania zachowań).
Biblioterapia w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	1. Cele, zadania i rodzaje biblioterapii. 2. Uczestnicy biblioterapii. 3. Programy, środki i techniki biblioterapeutyczne. 4. Modele postepowania biblioterapeutycznego. 5. Planowanie procesu biblioterapii wychowawczej. 6. Księgozbiór biblioterapeuty. 7. Skuteczność biblioterapii w badaniach empirycznych. 8. Dobór tekstów do biblioterapii wychowawcze. 9. Konstruowanie scenariusza i programu zajęć biblioterapeutycznych. 10. Biblioterapia wychowawcza w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi - zajęcia praktyczne.
Trening kreatywności w edukacji przedszkolnej i szkolnej	1. Elitarne vs egalitarne podejście do twórczości. 2. Twórczość a kreatywność. 3. Charakterystyka myślenia twórczego. 4. Heurystyki rozwiązywania problemów. 5. Wybrane teorie kreatywności. 6. Przeszkody w twórczym myśleniu. 7. Ciekawość poznawcza, ekspresja, eksploracja. 8. Trening twórczego myślenia – projektowanie ćwiczeń .
Praktyka IV Terapia pedagogiczna ze wsparciem uczniów uzdolnionych	Praktyka w zakresie modułu kształcenia. Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

	3. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze. 4. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli. 5. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich. 6. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. 7. Dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych. 8. Zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
MODUŁ 5: LOGOPEDIA	
Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	1. Rozwój mowy u dziecka – istota, uwarunkowania (wewnątrzpochodne i zewnątrzpochodne). 2. Etapy rozwoju mowy u dziecka: prenatalny, melodii, wyrazu, zdania, swoistej mowy dziecięcej. 3. Klaryfikacje logopedyczne. 4. Indywidualny przebieg rozwoju mowy dziecka. 5. Metody i narzędzia do badania rozwoju mowy dziecka. 6. Możliwe zaburzenia w rozwoju mowy u dziecka i ich przyczyny. 7. Rola, znaczenie, istota wczesnej profilaktyki logopedycznej.
Rozwój i kształtowanie mowy dziecka	1. Istota mówienia. Uniwersalny wzorzec językowy w procesie percepcji mowy a wzorzec specyficzny dla danego języka naturalnego. 2. Rozwój mowy jako jeden z elementów indywidualnego rozwoju jednostki (ontogenezy): interakcje procesów rozwoju i procesów uczenia (zależnych od doświadczenia). 3. Okresy rozwoju mowy dziecka: prelingwalny (przedjęzykowy) i lingwalny (językowy). Etapy opanowywania poszczególnych poziomów systemu językowego: fonologicznego, leksykalnego, gramatycznego. 4. Świadomość językowa i świadomość metajęzykowa dzieci. Aspekt pragmatyczny w procesie przyswajania języka i nabywania wiedzy o nim. 5. Czynniki mające wpływ na rozwój mowy dziecka na poszczególnych etapach przyswajania języka. 6. Okresy rozwoju mowy w ujęci L. Kaczmarka oraz innych dziedzin, np. w psycholingwistyce, psychologii rozwojowej itp. 7. Zaburzenie, opóźnienie rozwoju mowy – konsekwencje i uwarunkowania terapeutyczne.
Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	1. Mowa a pismo. Szczegółowe omówienie zasad transkrypcji fonetycznej. Reguły dotyczące zgłoskotwórczości „i” oraz fonetycznej realizacji polskich głosek miękkich i zmiękczonych. 2. Budowa aparatu mowy. Kryteria klasyfikacji głosek w ujęciu fonetyki opisowej. 3. Szczegółowa charakterystyka artykulacji polskich spółgłosek zwarto-wybuchowych i afrykat. 4. Zasób i charakterystyka artykulacyjna polskich głosek szczelinowych.

	5. Opis i klasyfikacja polskich sonantów, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów, w których następuje ubezdźwięcznienie półotwartych. 6. Artykulacyjne podstawy klasyfikacji polskich samogłosek. Szczegółowa charakterystyka kontekstów, w których występują samogłoski [ä]; [ö]; [ü]; [ė]. 7. Problem nosowości samogłoskowej we współczesnej polszczyźnie. Reguły poprawnej wymowy ortograficznych sonorantów „ą" oraz „ę". Zasady realizacji połączeń typu „om"; „em"; „on" w pozycji przed szczelinowymi.
Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego	1. Istota współczesnych asymilacji głoskowych. Ich ogólna klasyfikacja i szczegółowa charakterystyka – upodobnienia pod względem dźwięczności, pod względem nosowości, pod względem miękkości, miejsca artykulacji i typu zapory. 2. Zjawiska prozodyczne ze szczególnym uwzględnieniem akcentu gramatycznego. Cechy polskiego akcentu – odstępstwa od paroksytonezy. 3. Zasady poprawnej wymowy. Wymowa normatywna a patologiczna realizacja głosek polskich. Innowacje fonetyczne we współczesnej polszczyźnie i ich ocena poprawnościowa. 4. Podstawowe pojęcia z zakresu fonologii – typy diakrytów, inwentarz polskich cech dystynktywnych. 5. Rodzaje opozycji fonologicznych; prywatywne opozycje znamienne dla współczesnej polszczyzny; neutralizacje opozycji pod względem dźwięczności, przedniojęzykowości, dziąsłowości. 6. Typologia wariantów fonemowych (wariant podstawowy a poboczne – kombinatoryczne, fakultatywne oraz pozycyjno-fakultatywne); zasady określania fonologicznego statusu rozmaitych głosek identyfikowanych we współczesnej polszczyźnie mówionej. 7. Charakterystyka fonemów polskich – charakterystyka pęczków cech składających się na poszczególne fonemy. Sposoby głoskowej realizacji fonemów polskich. Dystrybucja rozmaitych allofonów. 8. Ogólne zasady transkrypcji fonologicznej. Fonologiczna reprezentacja wybranych tekstów współczesnej polszczyzny.
Neurologiczne podstawy mowy i myślenia	1. Rozwój neuropsychologii człowieka i metody badań neuropsychologicznych. 2. Podstawy neurofizjologii i neuroanatomii. 3. Asymetria funkcjonalna mózgowia i lokalizacja ośrodków korowych. Organizacja funkcjonalna płatów; czołowych, skroniowych, ciemieniowych. 4. Zaburzenia wyższych funkcji mózgowych. 5. Płaty mózgu i ich funkcje. Podstawy teoretyczne procesu diagnozy neuropsychologicznej. 6. Testy psychologiczne stosowane w diagnozowaniu zaburzeń poznawczych (Zeszyty Łuckiego, Test Rysowania Zegara, MMSE). Rehabilitacja neuropsychologiczna – rola czynników psychospołecznych. 7. Terapia zaburzeń poznawczych. Programy komputerowe stosowane w terapii neuropsychologicznej.
Morfologia języka polskiego	1. Podstawowe pojęcia z zakresu morfologii. 2. Odróżnienie zjawisk słowotwórczych od fleksyjnych. 3. Istota słowotwórstwa. 4. Cel i sposoby przeprowadzania analizy słowotwórczej. 5. Typologia procesów słowotwórczych ze względu na funkcje formantów – pojęcie „transpozycji", „mutacji" i „modyfikacji". 6. Uwagi o kontaminatach słowotwórczych i tzw. grafosłowotwórstwie znamiennym dla niektórych odmian współczesnej polszczyzny. 7. Morfologiczne motywacje opozycji odmienności – nieodmienności wyrazów.

	8. Pojęcie „słowo”; „forma wyrazowa”; „leksem”. 9. Typy form wyrazowych we współczesnej polszczyźnie. 10. Zmiany tematyczne jako drugi morfologiczny wykładnik odmienności. 11. Tradycyjny podział wyrazów na tzw. części mowy a gramatyczna klasyfikacja leksemów Z. Saloniego. 12. Pojęcie „kategorii gramatycznej” – typologia kategorii. 13. Charakterystyka rodzaju we współczesnej polszczyźnie. 14. Dystrybucyjne podstawy rodzajowej klasyfikacji rzeczowników polskich. 15. Omówienie morfologicznych kategorii werbalnych i ich uwarunkowań. Problem aspektu i strony. Pojęcie „leksemu” i „superleksemu” czasownikowego. Wpływ aspektu na budowę paradygmatu czasownikowego i potencję słowotwórczą w zakresie tworzenia formacji imiesłowowych.
Diagnoza logopedyczna	1. Umiejscowienie ologogrenologopedii w systemie nauk humanistycznych. 2. Podział podejmowanych działań wobec uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej. 3. Niepełnosprawność intelektualna a rozwój psychofizyczny. 4. Stopnie niepełnosprawności intelektualnego a determinant rozwoju mowy. 5. Klasyfikacje zaburzeń mowy a niepełnosprawność intelektualna. 6. Badania mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną – aspekt psychologiczny, społeczny, pedagogiczny – lingwistyczny i logopedyczny. 7. Mowa a mózg – determinanty organiczne. 8. Determinant środowiskowy usprawniania mowy dziecka. 9. Uwarunkowania instytucjonalne i pozainstytucjonalne wspierania rozwoju mowy dziecka. 10. Trudności w mowie segmentalnej i suprasegmentalnej. 11. Funkcjonalność układów oddechowe, fonacyjnego i artykulacyjnego w poszczególnych stopniach niepełnosprawności intelektualnej. 12. Możliwości i ograniczenia diagnostyki i terapii mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. 13. Terapia logopedyczna – jako model wspierania rozwoju mowy i korekcji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. 14. Terapia logopedyczna – współdziałanie z innymi oddziaływaniami wspierającymi rozwój dziecka. 15. Kierunki i determinanty wspierania komunikacji dziecka w różnym stopniu z niepełnosprawnością intelektualną.
Audiologia i foniatria – norma i patologia	1. Wprowadzenie do problematyki foniatrii i audiologii - podstawowe pojęcia i ich definicje, cele, zadania, rozwój w kontekście historycznym i aktualnie. 2. Foniatria, jako nauka – historia i podziały. 3. Budowa, fizjologia, patologia układu oddechowego. Terapia i profilaktyka foniatryczna. 4. Budowa, fizjologia, patologia schorzeń układu fonacyjnego. 5. Terapia i profilaktyka foniatryczna schorzeń głosu. 6. Budowa, fizjologia, patologia aparatu artykulacyjnego. Terapia i profilaktyka foniatryczna schorzeń aparatu artykulacyjnego. 7. Budowa, fizjologia, patologia narządu słuchu. 8. Terapia i profilaktyka foniatryczna schorzeń narządu słuchu. 9. Perspektywy diagnozy, terapii i profilaktyki foniatrycznej i audiologicznej schorzeń mowy, głosu i słuchu. 10. Badania audiofonologiczne – rodzaje badań.

	11. Analiza audiologiczna. 12. Zaburzenia słuchu – podział i charakterystyka typów niedosłuchów. 13. Terapia i edukacja osób z niepełnosprawnością słuchu. 14. Surdologopedia i jej umocowanie w systemie terapeutycznym.
Podstawy języka migowego	1. Przedstawianie się i zawieranie znajomości - podstawowe zwroty w polskim języku migowym (PJM). 2. Zasady komunikowania się z osobami niesłyszącymi. Savoir-vivre Głuchych. 3. Dane personalne – podstawowe zwroty w PJM. Polski język migowy - jego pochodzenie, rozwój i odmiany społeczne. Języki migowe na świecie. 4. Podstawowe zwroty w PJM. Głusi jako dzieci i jako rodzice. 5. Czynności codzienne – podstawowe zwroty w PJM. Problemy językowe Głuchych w języku polskim. 6. Ćwiczenia praktyczne podstawowych znaków i gestów. 7. Ćwiczenia z osobami niesłyszącymi.
Składnia i fleksja języka polskiego	1. Pojęcie „zdania” w gramatykach tradycyjnych. 2. Kryteria odróżniania konstrukcji syntaktycznych od niepodzielnych wielosegmentowych jednostek leksykalnych. 3. Dystrybucyjna klasyfikacja konstrukcji syntaktycznych – endocentryczność a egzocentryczność, enklawy egzocentryczności w polszczyźnie. 4. Analiza zdań polskich na składniki bezpośrednie. 5. Pojęcie akomodacji syntaktycznej. 6. Istota konotacji syntaktycznej – konotacja nadrzędnika, podrzędnika i współskładnika. 7. Pojęcie prostej grupy syntaktycznej – kryteria podziału i dystrybucyjnej charakterystyki prostych grup syntaktycznych we współczesnej polszczyźnie. 8. Istota schematów zdaniowych – kryteria ich rekonstruowania – podstawowe a niepodstawowe schematy zdaniowe.
Ortodoncja	1. Ortodoncja, jako integralny element współpracy logopedycznej. 2. Budowa: Elementy anatomii głowy. 3. Punkty, linie, płaszczyzny antropometryczne oraz analiza rysów twarzy. 4. Zęby mleczne, stałe – budowa, różnice, wyżynanie. 5. Cechy zgryzu prawidłowego. 6. Okresy rozwojowe uzębienia. 7. Przyczyny wad zgryzu. 8. Wady rozwojowe zgryzu. 9. Wady zgryzu poprzeczne. 10. Wady zgryzu przednio-tylne. 11. Wady zgryzu pionowe. 12. Wady zgryzu zębowe. 13. Profilaktyka wad zgryzu. 14. Podstawy leczenia. 15. Współpraca ortodonty z logopedą – logopedia ortodoncyjna.
Organizacja wsparcia logopedycznego	1. Wprowadzenie w podstawowe pojęcia oraz zakres instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznej w środowisku lokalnym.

	2. Reformy systemu wsparcia logopedycznego – podejście społeczne, humanistyczne, medyczne. 3. Formy pomocy instytucjonalnej (pomoc neonatalna, przedszkolna, szkolna, realizowana w instytucjach służby zdrowia, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych poradniach specjalistycznych, organizacjach pozarządowych, prywatnych gabinetach logopedycznych). 4. Struktura organizacyjna, cele, zadania możliwości realizacji założeń statutowych poszczególnych form pomocy instytucjonalnej. 5. Rola poszczególnych środowisk wychowawczych w systemie logopedycznej pomocy pozainstytucjonalnej. 6. Autopomoc i grupy wsparcia oraz ich miejsce w systemie pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznego. 7. Rodzina i jej rola w procesie wspomagania rozwoju mowy u dziecka oraz w procesie terapii logopedycznej.
Wczesna interwencja logopedyczna	1. Rozwój mowy u dziecka – istota, uwarunkowania (wewnątrzpochodne i zewnątrzpochodne). 2. Etapy rozwoju mowy u dziecka: prenatalny, melodii, wyrazu, zdania, swoistej mowy dziecięcej. 3. Możliwe zaburzenia w rozwoju mowy u dziecka i ich przyczyny. 4. Rola, znaczenie, istota wczesnej profilaktyki logopedycznej. 5. Współpraca z instytucjami medycznymi i opiekuńczymi. 6. Badania profilaktyczne i przesiewowe w pracy logopedy. 7. Terapia i wspomaganie dziecka w wieku natalnymi postnatalnym.
Logopedyczne aspekty zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności złożonych	1. Wprowadzenie do genetyki, DNA. 2. Cykl komórkowy, dziedziczenie zgodne i niemendlowskie. 3. Mutacje, adnova. 4. Aberracja chromosomowe. 5. Trisomie 21, 18, 13 (zespół Downa). 6. Sekwencja Pierre-Robin. 7. Sekwencja Moebiusa. 8. Rozszczep wargi i podniebienia. 9. Zespół delecji 22q11.2. 10. Zespół Treachera-Collinsa. 11. Zespół Beckwitha-Wiedemanna. 12. Zespół CHARGE. 13. Wrodzony niedosłuch. 14. Diagnostyka prenatalna.
Neuropsychologia	1. Historia neuropsychologii. 2. Metody medyczne służące diagnozie neuropsychologicznej. 3. Metody neuropsychologiczne – diagnoza. 4. Budowa i funkcje ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. 5. Przyczyny zaburzeń poznawczych. 6. Rodzaje zaburzeń poznawczych: afazja, akalkulia, zaburzenia pamięci, zaburzenia świadomości.
Wprowadzenie do neonatologii	1. Fizjologia okresu płodowego oraz mechanizmów adaptacji do życia pozamacicznego (krążenie płodowe, termoregulacja). 2. Badania przesiewowe i szczepienia w okresie noworodkowym. 3. Żółtaczki noworodkowe: różnicowanie, leczenie.

	4. Wcześniactwo, hipotrofia wewnątrzmaciczna, określenie wieku ciążowego. 5. Choroby typowe dla noworodków urodzonych przedwcześnie: zespół zaburzeń oddychania, martwicze zapalenie jelit, krwawienia dokomorowe, dysplazja oskrzelowo-płucna, retinopatia wcześniaków. 6. Zaburzenia oddychania: diagnostyka różnicowa, postępowanie. Wady wrodzone oraz zespoły genetycznie uwarunkowane. 7. Żywienie noworodków, karmienie piersią, żywienie parenteralne.
Fizjoterapia w logopedii	1. Miejsce fizjoterapii w systemie nauk – związek fizjoterapii z logopedią. 2. Fizjoterapia jako element rehabilitacji kompleksowej. Środki, metody i formy fizjoterapii. 3. Strategia postępowania fizjoterapeutycznego – zasady doboru środków, form i metod fizjoterapii. 4. Wpływ ćwiczeń fizycznych na organizm. Usprawnianie poprzez wybrane dziedziny sportu. 5. Rekreacja ruchowa – jako jedna z form profilaktyki pierwotnej i wtórnej schorzeń. 6. Organizacja rehabilitacji i fizjoterapii. 7. Metody reedukacji nerwowo-mięśniowej: PNF, Bobath, Vojta, SET, biofeedback.
Socjolingwistyka	1. Wprowadzenie: istota zjawiska społecznego. 2. Zróżnicowanie społeczne języka polskiego: pojęcie języka narodowego; charakterystyka odmian języka polskiego: gwary, język ogólny, język potoczny, język oficjalny, socjolekty, profesjolekty, slang, biolekty. 3. Klasyfikacja odmian języka polskiego. 4. Akty mowy i ich ujmowanie w kategoriach socjolingwistycznych. 5. Normatywizm, aprobata społeczna; kategoryzacja i interpretacja świata. 6. Poprawność i polityka w języku. 7. Na pograniczu języków: bi- i multilingwizm.
Opóźniony rozwój mowy	1. Dyslalia – definicja, przyczyny, objawy. 2. Klasyfikacje dyslalii. 3. Dysglosja – przyczyny, objawy, terapia. 4. Strategie postępowania w dyslalii. 5. Metody wywoływania głosek. 6. Terapia logopedyczna dyslalii. 7. Rozszczepy warg i podniebienia – konsekwencje i terapia. 8. Wady zgryzu a wady wymowy.
Patofonetyka	1. Wprowadzenie – fonologia, fonetyka, patofonetyka. 2. Przedmiot i cel badań patofonetyki w systemie językoznawczym. 3. Opis występujących nieprawidłowości w systemie fonologicznym języka polskiego. 4. Prawidłowość a nienormatywne głoski a ich etiologia. 5. Sposoby transkrypcji fonetycznej nienormatywnych głosek – fonetyka logopedyczna. 6. Zapis zdeformowanych realizacji fonemów języka polskiego w alfabetach międzynarodowym i slawistycznym.
Metody pedagogiczne w terapii logopedycznej	Wybrane metody wykorzystywane do wsparcia rozwoju dzieci i młodzieży: 1. Metoda Ruchu Rozwijającego. 2. Metoda Integracji Sensorycznej. 3. Metoda Dobrego Startu. 4. Muzykoterapia.

	5. Metoda M., Ch. Knillów. 6. Metoda Felicie Affolter. 7. Metoda Stymulowania Seryjnych Powtórzeń. 8. Metoda Son-Rice. 9. Metoda Alfreda A. Tomatisa.
Metodyka logopedyczna	1. Metoda, metodyka i metodologia – wyjaśnienie pojęć. 2. Metody neurofizjologiczne. 3. Metoda integracji sensorycznej. 4. Metody manualne. 5. Metody ćwiczeń narządów mowy. 6. Metody relaksacyjne. 7. Metody pedagogiczne.
Terapia behawioralna w logopedii	1. Wprowadzenie do tematu terapii dzieci i młodzieży. Historia, formy i szkoły psychoterapii dzieci i młodzieży. 2. Podstawowe zjawiska i mechanizmy w terapii dzieci i młodzieży. Czynniki leczące w psychoterapii. Niedyrektywna terapia zabawą. Specyfika pracy logo-terapeutycznej z młodzieżą. 3. Terapia poznawczo-behawioralna dzieci i młodzieży. Terapia akceptacji i zaangażowania. 4. Grupy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Rodzice a terapia dzieci i młodzieży. Rożne formy pracy z rodzicami i rodziną. 5. Terapia dzieci z zaburzeniami eksternalizacyjnymi (ADHD, zaburzeniami zachowania, zaburzeniami opozycyjno-buntowniczymi). 6. Terapia dzieci z zaburzeniami internalizacyjnymi (lękiem, depresją) i innymi problemami. Terapia dzieci, które doświadczyły przemocy. 7. Kończenie terapii dzieci i młodzieży. Szkolenia i miejsca pracy dla terapeutów dziecięcych.
Współpraca logopedyczna ze środowiskiem	1. Wprowadzenie w podstawowe pojęcia oraz zakres instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznej w środowisku lokalnym. 2. Formy pomocy instytucjonalnej (pomoc neonatalna, przedszkolna, szkolna, realizowana w instytucjach służby zdrowia, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych poradniach specjalistycznych, organizacjach pozarządowych, prywatnych gabinetach logopedycznych). 3. Struktura organizacyjna, cele, zadania możliwości realizacji założeń statutowych poszczególnych form pomocy instytucjonalnej. 4. Rola poszczególnych środowisk wychowawczych w systemie logopedycznej pomocy pozainstytucjonalnej. 5. Autopomoc i grupy wsparcia oraz ich miejsce w systemie pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznego. 6. Rodzina i jej rola w procesie wspomagania rozwoju mowy u dziecka oraz w procesie terapii logopedycznej. 7. Holistyczne podejście do interakcyjnego działania – logopedia społeczna.
Bilingwizm i logopedia międzykulturowa	1. Definicja i umiejscowienie w nauce bilingwizmu. Jednojęzyczność a dwujęzyczność i wielojęzyczność. Język ojczysty a język obcy/ język dziedziczony. 2. Typy dwu-/wielojęzyczności i czynniki istotne dla charakterystyki bilingwizmu. 3. Logopedia międzykulturowa i jej zakres w systemie nauk społecznych i humanistycznych. 4. Rozwój mowy dzieci bilingwalnych – zasady postępowania.

	5. Odmienność kulturowa i językowa a proces diagnozy logopedycznej. 6. Diagnozowanie zaburzeń w komunikacji językowej u osób bilingwalnych. 7. Rola logopedii we współczesnych społeczeństwach wielokulturowych.
Profilaktyka logopedyczna	1. Rozwój mowy u dziecka – istota, uwarunkowania (wewnątrzpochodne i zewnątrzpochodne). 2. Etapy rozwoju mowy u dziecka: prenatalny, melodii, wyrazu, zdania, swoistej mowy dziecięcej. 3. Możliwe zaburzenia w rozwoju mowy u dziecka i ich przyczyny. 4. Rola, znaczenie, istota wczesnej profilaktyki logopedycznej. 5. Wczesna interwencja logopedyczna – wyznaczniki. 6. Współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną zdrowia dziecka. 7. Umiejscowienie logopedy w systemie diagnostyczno-prewencyjnym systemu edukacyjnego.
Nowoczesne technologie w terapii logopedycznej	1. Wprowadzenie do problematyki wykorzystania nowoczesnych technologii w terapii logopedycznej. 2. Wykorzystanie komputera w pracy logopedycznej. 3. Wykorzystanie aplikacji służących: kształceniu percepcji wzrokowej i słuchowej; sfery ruchowej; koordynacji wzrokowo-słuchowo-ruchowej; stymulacji rozwoju opóźnionych funkcji; wsparciu technik szkolnych: nauki pisania, czytania i matematyki na różnych poziomach; rozwijaniu mowy. 4. Aplikacje wykorzystywane przy pracy z dziećmi z wadą słuchu (Mówiące obrazki, Logo-gry, Speech Viewer). 5. Aplikacje z dziećmi niemówiącymi (Bliss, piktogramy) czy z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie (Owoce, Litery, Figury). 6. Omawia zasady pracy z oprogramowaniem do diagnozy i terapii logopedycznej „LOGOPEDIA”. 7. Etyczny i organizacyjny wymiar terapii wykorzystania nowoczesnych technologii w terapii logopedycznej.
Logopedia artystyczna z emisją głosu	1. Logopedia artystyczna – znaczenie i wykorzystanie. 2. Zjawiska zachodzące w płaszczyźnie segmentalnej tekstu mówionego. 3. Wybrane trudności związane zrealizacją warstwy suprasegmentalnej tekstu (akcentu wyrazowego ze szczególnym uwzględnieniem proparoksytonezy, zdaniowego, logicznego, zestrojów akcentowych, intonacji zdaniowej). 4. Wykorzystanie parametrów głosu w pracy z mikrofonem. Tempo i emocje a wyrazistość mówienia. Elementy treningu słuchowego (doskonalenie umiejętności słuchowej oceny własnej i cudzej wypowiedzi pod względem ortofonicznym). 5. Wprawki edycyjne. 6. Praktyczne ćwiczenia z emisji głosu. 7. Teks czytany – warunkowania.
Psycholingwistyka	1. Przedmiot i historia badań psycholingwistyki. 2. Cechy definicyjne i funkcje języka. Specyfika językowej funkcji reprezentacyjnej i komunikacyjnej. 3. Teoria Natana Chomsyego i neopsycholingwistów. 4. Relacje między językiem a myśleniem. Przetwarzanie języka. 5. Procesy przyswajania języka. Zaburzenia rozwoju językowego. 6. Biologiczne i społeczne uwarunkowania języka W3, W4, W6, U1, K1. Ćwiczenia. 7. Polska myśl psycholingwistyczna.
Glottodydaktyka w logopedii	1. Teoretyczne aspekty trudności w czytaniu i pisaniu. 2. Umiejętności praktycznej analizy zjawisk związanych z nauką czytania i pisania oraz uczenia się udzielania pomocy dzieciom z problemami w tym zakresie.

	3. Metody wczesnej nauki czytania i pisania, które pozwalają dziecku osiągnąć wysoki poziom sprawności analizatora słuchowego, wzrokowego i kinestetyczno-ruchowego, rozwijanie orientacji przestrzennej. 4. Trudności w czytaniu i pisaniu jako rodzaj specyficznych trudności w uczeniu się. 5. Przyczyny i objawy trudności w czytaniu i pisaniu. 6. Uczenie się drugiego języka, jako systemu językowego.
Dysartria	1. Umiejscowienie zaburzeń dyzartrycznych w systemach klasyfikacyjnych. 2. Zaburzenia mowy na tle uszkodzeń obwodowych – ich istota, definicje, kryteria wspólne i różnicujące (np. dyslalia obwodowa, dysglosja, zaburzenia głosu). 3. Etiologia zaburzeń mowy wynikających z uszkodzeń obwodowych. 4. Klasyfikacje zaburzeń mowy związanych z uszkodzeniami obwodowymi. 5. Objawy zaburzeń mowy związanych z uszkodzeniami obwodowymi. 6. Konsekwencje rozwojowo-funkcjonalne zaburzeń mowy związanych z uszkodzeniami obwodowymi. 7. Terapia logopedyczna zaburzeń mowy związanych z uszkodzeniami obwodowymi – zasady, formy, metody i środki, metodyka. 8. Organizacja pomocy logopedycznej osobom (dzieciom, młodzieży, dorosłym) doświadczającym skutków zaburzeń mowy związanych z uszkodzeniami obwodowymi.
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI)	1. Umiejscowienie oligofrenologopedii w systemie nauk społecznych. Podział podejmowanych działań wobec uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej. 2. Niepełnosprawność intelektualna a rozwój psychofizyczny. 3. Klasyfikacje zaburzeń mowy a niepełnosprawność intelektualna. Stopnie niepełnosprawności intelektualnego a determinant rozwoju mowy. 4. Badania mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną – aspekt psychologiczny, społeczny, pedagogiczny – lingwistyczny i logopedyczny. 5. Uwarunkowania kompetencji komunikacyjnych. Mowa a mózg – determinanty organiczne. Determinant środowiskowy usprawniania mowy dziecka. Uwarunkowania instytucjonalne i pozainstytucjonalne wspierania rozwoju mowy dziecka. Trudności w mowie segmentalnej i suprasegmentalnej. 6. Funkcjonalność układów oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego w poszczególnych stopniach niepełnosprawności intelektualnej. 7. Możliwości i ograniczenia diagnostyki i terapii mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Terapia logopedyczna – jako model wspierania rozwoju mowy i korekcji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Terapia logopedyczna – współdziałanie z innymi oddziaływaniami wspierającymi rozwój dziecka. 8. Kierunki i determinanty wspierania komunikacji dziecka w różnym stopniu z niepełnosprawnością intelektualną. 9. Istota wsparcia komunikacyjnego w rozwoju dziecka. Rola stymulowania w nabywaniu umiejętności społecznych. Dyskusja nad diadą – wpływem mowy na rozwój intelektualny/ rozwoju intelektualnego na mowę. 10. Klasyfikacja komunikacji osób z NI i współwystępujących zaburzeń w rozwoju mowy dziecka. Diagnostyka niepełnosprawności intelektualnej skorelowana z oceną rozwoju mowy i występowaniem zaburzeń mowy. 11. Klasyfikowanie i określanie kierunków rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Etapy rozwoju mowy i występujące czynniki zaburzające nabywanie umiejętności komunikacyjnych, mowy i języka.

	12. Komunikacja dzieci z głębokimi deficytami w rozwoju – z głęboka niepełnosprawnością intelektualną. Komunikacja alternatywna i wspomagana oraz kształcenie umiejętności komunikacyjnych. 13. Komunikacja dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Komunikacja wspomagana oraz rozwijanie mowy i języka dziecka. Programy komputerowe wspierające terapię dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. 14. Rodzina, jako środowisko wspierania rozwoju mowy dziecka. 15. Opracowanie systemów wsparcia dziecka z niepełnosprawnością intelektualną – współpraca z psychologiem, nauczycielem, środowiskiem rodzinnym.
Diagnoza i terapia logopedyczna osób słabosłyszących i niesłyszących	1. Ogólne zasady diagnozy i terapii surdologopedycznej. 2. Rozwój kompetencji społecznej, komunikacyjnej i językowej dzieci (osób) z uszkodzonym słuchem. 3. Modele wychowania słuchowego. 4. Logoterapia osób po wszczepieniu implantów ślimakowych. 5. Wykorzystanie muzyki w logoterapii osób z zaburzeniami recepcji i percepcji słuchowej. 6. Glottodydaktyka – jako element wsparcia rozwoju mowy i języka. 7. Współpraca ze specjalistami i rodziną.
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD)	1. ZSA a inne zaburzenia: oligofrenia, schizofrenia dziecięca, afazja, mutyzm i inne. Autyzm z współwystępującymi zaburzeniami rozwojowymi i chorobowymi. 2. Autyzm a syndromy i rys/cechy autyzmu. Autyzm w „czystej formie", Syndromy Aspergera, Retta, Pader-Willa, Williamsa, Kruchego X, Angelmana. Autyzm a cechy autyzmu, rys autyzmu – różnicowanie a zachowania autystyczne, autystopodobne. 3. Diagnozowanie autyzmu. Badania anamnestyczne a testy. Diagnoza: Instytutu Badań nad Autyzmem w San Diego – opisowa dr B. Rimlanda, Testy Schoplera – Profil Psychoedukacyjny, diagnoza polisensoryczna C.H. Delacato, diagnozy specjalistyczne – logopedyczna diagnoza. 4. Terapie autyzmu. Podział terapii na dyrektywne i niedyrektywne: Szkoła Ontogenetyczna i jej skutki – holding, program psychoedukacyjny TEACCH, ćwiczenia prof. Zb. Szota. 5. Terapie ciąg dalszy: ułatwiona komunikacja, Option Institute, C.H. Delacato, wykorzystanie terapii wspomagających – metoda Ruchu Rozwijającego, metoda Dobrego Startu, muzykoterapia, hydroterapia, hipnoterapia, Ch. Knill, polisensoryczne, terapia przez sztukę. 6. Formy rehabilitacji społecznej osób autystycznych: farmy, zakłady opieki chronionej. 7. Rozwój dziecka z autyzmem. Informacja z badań własnych nad autyzmem. Komunikacja alternatywna dzieci z autyzmem i głębokimi deficytami rozwojowymi. 8. Badania nad autyzmem: syndrom wypalania się sił, badania nad rodzeństwem dzieci z autyzmem. 9. Wspomaganie osób z autyzmem w Polsce i na świecie – organizacje niosące pomoc osobom autystycznym i rodzinom, organizowanie wsparcia dla dorosłych osób z autyzmem: zakłady pracy chronionej, farmy, grupy samopomocy. 10. Wprowadzenie do problematyki. Rys historyczny autyzmu. Opis L. Kannera, różnicowanie autyzmu Aspergera. Autyzm dziecięcy, wczesnodziecięcy. Epidemiologia i zapadalność na autyzm w świecie i Polsce. 11. Autyzm – zaburzenie występujące w podaniach sprzed 1943 roku. Autyzm w opisie baśni, legend, opisów diagnostycznych, diagnostycznych literaturze popularnej i medycznej. 12. Szkoła ontogeniczna Bruno Bettelheima oraz czynniki i fazy występowania autyzmu. Autyzm poobozowy – tzw. muzułmanizm w koncepcji B. Bettelheima. Czynniki zaburzające rozwój i powodujące wystąpienie zaburzeń

	autystycznych. Założenia i kontrowersje wokół szkoły ontogenicznej. Pojawiające się trendy psychoanalityczne we współczesnych teoriach etiologii autyzmu. 13. Klasyfikacje autyzmu w koncepcjach: L. Kannera, R. Ritvo, H. Aspergera. Klasyfikacje międzynarodowe: DSM-III, DSM-III-R, DSM-V, ICD-11, ICF. 14. Podział objawów autystycznych ze względu na definiowanie: objawowe, teoretyczne, operacyjne, porównawcze. 15. Autyzm – próby zróżnicowania definicyjnego. Głębokie zaburzenia rozwoju, zaburzenie komunikacji, zaburzenie zachowania – osiowe cechy autyzmu oraz ich nasilenie. Autyzm jako zaburzenie rozwojowe.
Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną	1. Wprowadzenie w podstawowe pojęcia oraz zakres instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznej w środowisku lokalnym. 2. Formy pomocy instytucjonalnej (pomoc neonatalna, przedszkolna, szkolna, realizowana w instytucjach służby zdrowia, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych poradniach specjalistycznych, organizacjach pozarządowych, prywatnych gabinetach logopedycznych). 3. Struktura organizacyjna, cele, zadania możliwości realizacji założeń statutowych poszczególnych form pomocy instytucjonalnej. 4. Rola poszczególnych środowisk wychowawczych w systemie logopedycznej pomocy pozainstytucjonalnej. 5. Autopomoc i grupy wsparcia oraz ich miejsce w systemie pozainstytucjonalnej pomocy logopedycznego. 6. Rodzina i jej rola w procesie wspomagania rozwoju mowy u dziecka oraz w procesie terapii logopedycznej. 7. Logopeda – współpraca ze środowiskiem.
Dysfagia - diagnoza i terapia	1. Dysfagia – wyjaśnienie pojęcia, klasyfikacje. 2. Anatomia i fizjologia układu fonacyjnego – gardzieli. 3. Podstawy anatomiczne połykania. 4. Połyk, jako funkcja wspomagająca artykulację. Etapy połykania. 5. Etiologia i klasyfikacje dysfagii. 6. Terapia dysfagii. 7. Działania wspomagające proces połykania.
Afazjologia	1. Historia badań nad afazją. 2. Definicje, klasyfikacje i rodzaje afazji. 3. Przyczyny afazji. 5. Diagnoza afazji. 6. Narzędzia diagnostyczne. 7. Diagnoza medyczna, logopedyczna – analiza kliniczna. 8. Proces rehabilitacji chorego z afazją. 9. Specyficzne niejęzykowe programy terapeutyczne. 10. Specyficzne językowe programy terapeutyczne. 11. Reintegracja psychospołeczna chorego z afazją. 12. Reintegracja rodziny chorego z afazją. 13. Afazja u dzieci. 14. Afazja u osób dorosłych. 15. Niedokształcenie mowy o typie afazji.

Dyslalia	1. Dyslalia – umiejscowienie w systemie klasyfikacji zaburzeń mowy. Definicja, przyczyny, objawy. 2. Klasyfikacje dyslalii i alalii. 3. Terapia logopedyczna dyslalii. 4. Strategie postępowania w dyslalii. 5. Metody wywoływania głosek. 6. rozszczepy warg i podniebienia – konsekwencje i terapia. 7. Wady zgryzu a wady wymowy.
Logorytmika	1. Wprowadzenie do zagadnienia: logorytmika, jej założenia i cele. 2. Rytmika w kształceniu poczucia rytmu – doskonalenie percepcji. 3. Podstawowe pojęcia muzyczne wykorzystywane w logorytmice: rytm, tempo, metrum, dynamika, wysokość dźwięku. 4. Podstawowe założenia rytmiki Emila Jaques Dalcroze'a i Carla Orffa – praca z dziećmi i dorosłymi. 5. Ćwiczenia ruchowe jako dominująca forma aktywności w rozwoju i stymulacji mowy dziecka. 6. Rytmizacja wypowiedzi. 7. Ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne, metrorytmiczne, polirytmiczne. 8. Ćwiczenia podkreślające związek ruchu z muzyką i interakcje tworzone w trakcie zajęć 9. Śpiew – główny element kształtujący aparat głosotwórczy, regulujący oddech, usprawniający aparat artykulacyjny. 10. Piosenka jako podstawa zajęć logorytmicznych. 11. Ćwiczenia słuchowe i rytmiczne jako istotny element w usprawnianiu mowy. 12. Koordynacja słuchowo-ruchowa podstawą do odbioru poprawnego wzorca dźwiękowego oraz samokontroli słuchowej. 13. Aspekty prozodyczne mowy. Elementy segmentalne i suprasegmentalne. 14. Śpiew a intonacja mowy. Kadencja i antykadencja – zmiany wysokości głosu. 15. Osnowa rytmiczna mowy – iloczas.
Zaburzenia płynności mówienia	1. Pojęcie niepłynności mowy i jąkania – ujęcia definicyjne, typologie i klasyfikacje zaburzeń płynności mówienia. 2. Teorie etiologiczne jąkania (rozwojowa, genetyczna, organiczna, psychologiczna, biocybernetyczna) – analiza podejścia Z. Tarkowskiego. 3. Typologie i klasyfikacje jąkania – ujęcia logopedyczne, psychologiczne i medyczne. 4. Charakterystyka objawów zaburzeń płynności wypowiedzi w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, społeczno-komunikacyjnej i językowej. 5. Niepłynność a rozwój mowy – różnicowanie rozwojowej niepłynności mówienia z jąkaniem wczesnodziecięcym. 6. Diagnozowanie logopedyczne w przypadkach niepłynności mówienia – standardy postępowania w przypadkach jąkania i giełkotu. 7. Terapia logopedyczna w przypadkach osób z zaburzeniami płynności mówienia: (a) ukierunkowana na pacjenta (techniki terapii), (b) otoczenie pacjenta (edukacja i wsparcie). Ćwiczenia: 1. Obraz kliniczny niepłynności mówienia u dzieci, młodzieży i dorosłych – typologia objawów.
Warsztat pracy logopedy	1. Organizacja i zasady organizacji pracy logopedy. 2. Gabinet logopedyczny – wymagania epidemiologiczno-sanitarne.

	3. Efektywne zastosowanie procedur diagnostycznych, pomocy logopedycznych w funkcji poznawczo-kształcącej i emocjonalno-motywacyjnej w różnych zaburzeniach mowy (zaburzenia fonologiczne i rozwoju artykulacji, niepłynność mówienia, dysleksja rozwojowa, afazja, zaburzenia mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną). 4. Współpraca ze specjalistami. 5. Organizacja współpracy w środowisku pracy – w instytucjach oświatowych, opiekuńczych i medycznych. 6. Pomoce i wsparcie środowiska rodzinnego i pozarodzinnego. 7. Prawa i obowiązki wynikające z wykonywania zawodu logopedy.
Nowe trendy w badaniach logopedycznych	1. Holistyczne podejście w badaniach w logopedii. 2. Logopedia jako nauka o biologicznych uwarunkowaniach języka i zachowaniach językowych: bada relacje między stanami języka i sprawnościami językowymi, a centralnymi i obwodowymi czynnościami biologicznymi człowieka warunkującymi mowę. Pola aktywności logopedii: profilaktyka logopedyczna (wczesna interwencja logopedyczna, logopedia szkolna, logopedia artystyczna), zaburzenia mowy. 3. Procedury postępowania logopedycznego: diagnozowanie stanów mowy (deskrypcja zjawisk a ich interpretacja), programowanie terapii, postępowanie terapeutyczne. 4. Diagnozowanie czynności poznawczych: słownictwo – badanie zasobu wiedzy; pojęcia – kognitywna struktura wiedzy; słowotwórstwo – badanie relacji między desygnatami; narracja – badanie pełni możliwości umysłowych człowieka (intelektualizowanie doznań, logiczne porządkowanie zdarzeń, budowanie całości strukturalnych, ożywianie postaci). 5 Diagnozowanie możliwości przekazu: motoryka; słuch fizyczny; słuch fonematyczny i prozodyczny; wymowa – realizacja fonemów, koartykulacja, realizacja komponentów prozodycznych; dialog – realizacja komponentów wymiany (inicjacja, reakcja, coda); realizacja i struktura intencji – umiejętność informowania, intencja działania, intencja modalności, przekaz emocji. 6. Diagnozowanie procesu socjalizacji: realizacja językowych ról społecznych (rangi równorzędne, rangi nierównorzędne); kompetencja i sprawność w użyciu formuł grzecznościowych. 7. Zaburzenia mowy: zaburzenia w nabywaniu kompetencji, zaburzenia realizacyjne, zaburzenia w rozpadzie umysłu. Czynności diagnostyczne. Przyczynowe i objawowe klasyfikacje zaburzeń mowy.
Onkologopedia	1. Wprowadzenie do przedmiotu – definicja onkologopedii. 2. Leczenie zmian nowotworowych we współpracy z logopedą. 3. Standardy postępowania terapeutycznego w onkologopedii. 4. Klasyfikacje i rodzaje nowotworów skutkujących zaburzeniami języka i komunikacji. 5. Etiologia, charakterystyka, leczenie, skutki w zakresie werbalnego porozumiewania się. 6. Konsekwencje zmian nowotworowych w aspekcie psychologicznym i logopedycznym. 7. Praca logopedy – wyzwania i ograniczenia.
Schizofazja	1. Umiejscowienie w klasyfikacji schizofazji. Obraz kliniczny zaburzeń mowy w schizofrenii (schizofazja). 2. Ujęcie teoretyczne mowy osób z chorobami psychicznymi – w szczególności ze schizofrenią. 3. Analizy lingwistyczne wypowiedzi osób ze schizofrenią i innymi chorobami (analiza: fonetyczna, leksykalna, składniowa, metatekstowa, dyskursywna – dialogowa, narracyjna). 4. Badania zjawiska przy pomocy narzędzi: Krótkiej Skali Oceny Schizofazji (KSOS), Skali Oceny Zaburzeń Myślenia, Języka i Komunikacji (TLC). 5. Kliniczny wymiar schizofazji.

	6. Zagadnienia teorii narracji na przykładzie analiz wypowiedzi dzieci, i dorosłych cierpiących na schizofrenię. 7. Terapia osób ze schizofrenią i innymi chorobami psychicznymi.
Mutyzm	1. Mutyzm – etiologia i wprowadzenie terminologiczne. 2. Mutyzm – klasyfikacje. Ujęcia w psychologii i medycynie. 3. Diagnoza mutyzmu – narzędzia i techniki diagnostyczne. 4. Etapy terapii mutyzmu – wprowadzenie. 5. Metody terapii. 6. Współpraca interdyscyplinarna. 7. Holistyczne podejście do rozwoju mowy.
Gerontologopedia	1. Wprowadzenie do gerontologopedii. Starzenie się, neurodegeneracja – mechanizmy i objawy. Pojęcie otępienia, przyczyny i objawy typologii zaburzeń dementywnych. 2. Zaburzenia funkcji językowych w chorobach otępiennych. Różnicowanie otępienia względem depresji i majaczenia w kategoriach językowych. 3. Współwystępowanie innych zaburzeń z objawami zaburzeń poznawczych. 4. Terapeutyczne i etyczne aspekty pracy logopedy z osobami starszymi. 5. Geragogika. Prawo w odniesieniu do osób starszych. Zaburzenia jakości głosu u osób w wieku podeszłym. 6. Kryteria wyboru, narzędzia diagnostyczne w ocenie sprawności językowych u osób starszych z demencją. 7. Profilaktyka aparatu mowy osób starszych.
Etyka zawodu logopedy	1. Standardy postępowania logopedycznego w ujęciu klasyfikacji zaburzeń mowy. 2. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku dyslalii i alalii oraz niedosłuchu. 3. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku dysartrii. 4. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku afazji. 5. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku zacinania się i jąkania. 6. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku stanu apallicznego. 7. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku spektrum autyzmu i mutyzmu.
Dysfonia i afonia	1. Definicje i klasyfikacje zaburzeń psychogennych w obszarze głosu i mowy. 2. Obraz kliniczny: afonia i dysfonia. 3. Diagnostyka funkcjonalna. 4. Techniki terapeutyczne. 5. Plan terapeutyczny w psychogennym jąkaniu. 6. Przygotowanie krótkich wskazówek dla szkoły i miejsca pracy oraz monitorowanie postępów. 7. Etyka, granice kompetencji, kryteria kierowania do psychiatry, psychoterapeuty. Dokumentowanie terapii, monitorowanie efektów.
Masaż logopedyczny	1. Cele i zasady prowadzenia masażu logopedycznego. 2. Technika masażu w ujęciu E. Stecko – skorelowane działania wspomagające. 3. Techniki i metody masarzu logopedycznego – równe ujęcia. 4. Masaż wnętrza jamy ustnej – masaż języka, podniebienia, dziąseł, warg, uciskanie punktów według Moralesa. 5. Masaż twarzy i zewnętrznych narządów artykulacyjnych. 6. Zasady doboru ćwiczeń do indywidualnych potrzeb pacjentów.

	7. Współpraca logopedy ze specjalistami – fizykoterapeutą, neurologiem itp.
Praktyka IV Logopedia	Praktyka w zakresie modułu kształcenia. Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć. 1. Zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. 2. Poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi. 3. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze. 4. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli. 5. Nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich. 6. Nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. 7. Dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych. 8. Zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

Załącznik do Programu studiów

PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH
KIERUNEK PEDAGOGIKA SPECJALNA
PROFIL: OGÓLNOAKADEMICKI
WYDZIAŁ NAUK PEDAGOGICZNYCH UKSW

OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE CELE I EFEKTY PRAKTYK

1. Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia studentów na kierunku Pedagogika specjalna.
2. Celem praktyk zawodowych jest:
   a) zapoznanie studenta z organizacją pracy przedszkola, szkoły, placówki systemu oświaty, kształcącymi dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z warsztatem pracy nauczyciela, pedagoga specjalnego, formami i metodami nauczania i wychowania;
   b) umożliwienie studentowi kształtowania i rozwoju umiejętności dydaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych w bezpośrednim kontakcie z dziećmi/uczniami/osobami dorosłymi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
   c) weryfikacja przez studenta własnych predyspozycji do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego.
3. Praktyki stanowią również okazję do bezpośredniego kontaktu z potencjalnym pracodawcą – zapoznania się z wewnętrzną pragmatyką funkcjonowania miejsca odbywania praktyk we wszystkich jej wymiarach.
4. Student kierunku Pedagogika specjalna powinien w toku odbywanych praktyk zdobyć wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zgodne z opisem efektów uczenia się. Praktyki mają przygotować studenta szczególnie do: uczestnictwa w życiu publicznym, przyjmowania rożnych ról i pracy w grupie, organizowania pracy w sposób umożliwiający realizację zleconych zadań, zachowania w sposób profesjonalny i etyczny w pracy.
5. W toku odbywania praktyk student powinien zweryfikować swoją wiedzę i umiejętności uzyskane w procesie kształcenia przez uczestnictwo w realizacji zadań jednostki przyjmującej praktykanta.
6. Program praktyki uzupełnia kształcenie studentów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, szczególnie:

- przygotowania przyszłych pedagogów specjalnych do pracy opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej;
- krytycznej oceny wiedzy, umiejętności i postaw nabytych w trakcie studiów, poprzez twórczą konfrontację z empiryczną rzeczywistością – ugruntowanie wiedzy i posiadanych sprawności lub ich weryfikacja;
- nabycia umiejętności trafnego łączenia wiedzy naukowej z praktyką wychowania, kształcenia, opieki, diagnostyki, terapii pedagogicznej, edukacji i rehabilitacji osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych;
- pogłębiania znajomości metod i form nauczania, wychowania i wsparcia oraz ich praktycznego wykorzystania w ramach profilu kształcenia zawodowego;
- wyrobienia podstawowych nawyków i kompetencji zawodowych – wchodzenie praktykanta w role wychowawcy, opiekuna, nauczyciela, pedagoga specjalnego;
- koncentrowania się na czynnym i twórczym uczestnictwie w toku wielorakich i różnorodnych form zajęć pedagogicznych (na ich planowaniu, przygotowaniu i prowadzeniu) – zgodnym z wytycznymi danej placówki i zweryfikowanym przez teoretyczne przygotowanie zawodowe oraz potrzeby wynikające z problematyki własnej pracy dyplomowej;
- kształtowania wiedzy w obrębie pedeutologii i deontologii pedagogicznej: rozpoznawania i rozwijania pozytywnych przekonań studentów dotyczących własnych kompetencji zawodowych i osobowościowych w pracy pedagogicznej, umacniania przekonania o trafności wyboru zawodu;

- wykorzystania praktyk pedagogicznych jako formuły umożliwiającej przeprowadzenie badań i analiz związanych z tematami prac dyplomowych: praktyczne poznanie zasad i sposobów prowadzenia badań pedagogicznych, gromadzenie materiałów empirycznych uzyskanych w toku prowadzenia własnych prac badawczych;
- rozpoznania ogólnych zasad organizacji i kierowania pracą dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną;
- poznania celów, funkcji, struktury, zasad działania i istoty organizacji placówki i jej środowiska;
- poznania zakresu zadań i obowiązków pracowników placówki (zwłaszcza na stanowisku wychowawcy, nauczyciela, opiekuna, pedagoga specjalnego);
- dogłębnego znawstwa i rozumienia sytuacji i procesów dydaktyczno-wychowawczych instytucji;
- rozwijania umiejętności efektywnej komunikacji interpersonalnej z podopiecznymi i autoprezentacji, jak również prawidłowego diagnozowania i konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów wychowawczych;
- inspirowania podopiecznych do osobistej aktywności i wysiłku;
- promowania form współpracy, wsparcia i opieki w pracy pedagogicznej z jednostkami i grupami środowiskowymi na terenie placówki integracyjnej i poza nią.

Program praktyk realizuje poniższe przedmiotowe efekty uczenia się:

Rodzaj praktyki	Efekty uczenia się	Symbol	Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się
I.PRAKTYKA OBSERWACYJNA	charakteryzuje normy i procedury wykonywania typowych zadań stosowane w instytucji, w której odbywa praktykę	PSPE_W02	Pisemna charakterystyka pracy w danej placówce – opis wykonywanych zadań, powierzonych obowiązków, prowadzonej dokumentacji – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	charakteryzuje stosowane koncepcje edukacyjne oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów na podstawie obserwacji podczas praktyk	PSPE_W04	Pisemna charakterystyka obserwowanych zajęć – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	charakteryzuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucji, w której odbywa praktykę	PSPE_W17	Opis obowiązujących zasad BHP w danej placówce – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	analizuje problemy edukacyjne	PSPE_U01	Pisemna charakterystyka zaobserwowanych problemów edukacyjnych – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	stosuje słownictwo umożliwiające współpracę ze specjalistami z różnych obszarów pedagogiki	PSPE_K01	Rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
II.PRAKTYKA KIERUNKOWA	charakteryzuje normy i procedury wykonywania typowych zadań stosowane w instytucjach, w których odbywa praktykę	PSPE_W02	Pisemna charakterystyka pracy w danej placówce – opis wykonywanych zadań, powierzonych obowiązków, prowadzonej dokumentacji – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach

			do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	porównuje organizację i metodykę kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie włączającym, integracyjnym i specjalnym stosowane w placówkach, w których odbywa praktykę	PSPE_W10	Pisemna charakterystyka – porównanie organizacji i metodyki kształcenia na podstawie odbytych praktyk w wymaganych placówkach – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	charakteryzuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach, w których odbywa praktykę	PSPE_W17	Opis obowiązujących zasad BHP w danej placówce – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	analizuje sytuacje i zdarzenia edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, resocjalizacyjne	PSPE_U04	Pisemna charakterystyka – analiza sytuacji i zdarzeń edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	asystuje w pracach zespołu specjalistów	PSPE_U09	Pisemna charakterystyka pracy w danej placówce – opis wykonywanych zadań, powierzonych obowiązków – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	stosuje słownictwo umożliwiające współpracę ze specjalistami z różnych obszarów pedagogiki specjalnej	PSPE_K01	Rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
III.PRAKTYKA WŁĄCZAJĄCA	różnicuje współczesne podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia) i wynikające z nich nowe formy edukacji (integracyjna, włączająca)	PSPE_W08	Rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	objaśnia merytoryczną i metodyczną specyfikę prowadzenia zajęć z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi	PSPE_W11	Pisemna charakterystyka – opis prowadzonych zajęć z osobami ze SPE – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	charakteryzuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych	PSPE_W17	Opis obowiązujących zasad BHP w danej placówce – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	diagnozuje, ocenia złożone sytuacje edukacyjne, terapeutyczne, rehabilitacyjne, resocjalizacyjne oraz projektuje i prowadzi zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb ich uczestników	PSPE_U04	Pisemna charakterystyka – opis prowadzonych zajęć z uwzględnieniem specjalnych potrzeb ich uczestników – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.

	prowadzi zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizuje zadania i dostosowuje metody i treści do potrzeb i możliwości dzieci i uczniów	PSPE_U07	Pisemna charakterystyka – opis prowadzonych zajęć w grupie zróżnicowanej – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	współpracuje z innymi specjalistami, rodzicami i nauczycielami dzieci i uczniów	PSPE_U09	Pisemna charakterystyka pracy w danej placówce – opis wykonywanych zadań, powierzonych obowiązków – odpowiedni zapis w sprawozdaniu z przebiegu praktyki; dokumentach wskazanych w załącznikach do programu praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.
	komunikuje się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w różnych obszarach pedagogiki specjalnej	PSPE_K01	Rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk. Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta.

TERMINY ODBYWANIA PRAKTYK ORAZ CZAS ICH TRWANIA

W ramach realizacji praktyk student zobowiązany jest do odbycia następujących rodzajów praktyk:

I. **PRAKTYKA OBSERWACYJNA (3 ECTS)** w placówkach przedszkolnych, szkolnych, lub innych placówkach systemu oświaty) w wymiarze **30 godzin**, **realizowana po 1 roku studiów (w trakcie 3 i 4 semestru studiów).**

Praktyka ma charakter obserwacyjny.

Celem praktyki jest:

- zapoznanie ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której praktyka jest odbywana; w szczególności poznanie: zadań opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji;
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi;
- zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;
- dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

II. **PRAKTYKA KIERUNKOWA (9 ECTS)** w placówkach wychowania i kształcenia (ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych), w których uczą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), w wymiarze **60 godzin**, **realizowana po 2 roku (w trakcie 5 i 6 semestru studiów).**

Praktyka ma charakter asystencki.

Celem praktyki jest:

- zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności poznanie: zadań opiekuńczo-wychowawczych,

organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji;
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi;
- zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia oraz nauczyciela lub terapeuty w życiu przedszkola lub szkoły;
- dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy.

60 godzin praktyki kierunkowej student odbywa w następujący sposób:
- 20 godzin w ogólnodostępnych placówkach wychowania i kształcenia, w których uczą się uczniowie ze SPE:
  - 5 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, organizacją, prowadzoną dokumentacją),
  - 15 godzin (charakter asystencki);
- 20 godzin w integracyjnych placówkach wychowania i kształcenia:
  - 5 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, organizacją, prowadzoną dokumentacją),
  - 15 godzin (charakter asystencki);
- 20 godzin w specjalnych placówkach wychowania i kształcenia:
  - 5 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, organizacją, prowadzoną dokumentacją),
  - 15 godzin (charakter asystencki).

III. PRAKTYKA WŁĄCZAJĄCA (6 ECTS) w placówkach ogólnodostępnych, pracujących zgodnie z modelem edukacji włączającej, integracyjnych/lub z oddziałami integracyjnymi – w przedszkolu, szkole podstawowej lub ponadpodstawowej, w wymiarze **120 godzin**, **realizowana po 3 roku (w trakcie 7 i 8 semestru studiów).**

Praktyka ma charakter asystencko-pedagogiczny. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć.

Celem praktyki jest:
- zapoznanie ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności poznanie: działań edukacyjnych, terapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy, zakresu zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji;
- zapoznanie ze specyfiką edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym szczególnie – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi;
- zaobserwowanie funkcjonowania dziecka lub ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczyciela lub terapeuty w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;
- dokonanie analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- rozwijanie gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy;
- konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego;
- weryfikacja zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

120 godzin praktyki włączającej student odbywa w następujący sposób:

- w przedszkolu ogólnodostępnym, pracującym według modelu edukacji włączającej, albo integracyjnym/lub z oddziałami integracyjnymi (40 godzin):
  - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
  - 30 godzin (współprowadzenie zajęć (charakter asystencki)) i samodzielne prowadzenie zajęć) **– w tym: 20 godzin z uczniami z niepełnosprawnością/ niedostosowaniem społecznym – właściwymi dla studiowanego modułu kształcenia – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;**
- w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej ogólnodostępnej, pracującej według modelu edukacji włączającej, albo integracyjnej/lub z oddziałami integracyjnymi (80 godzin):
  - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
  - 70 godzin (współprowadzenie zajęć (charakter asystencki)) i samodzielne prowadzenie zajęć) **– w tym: 50 godzin z uczniami z niepełnosprawnością/ niedostosowaniem społecznym – właściwymi dla studiowanego modułu kształcenia – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej.**

IV. **PRAKTYKA W ZAKRESIE MODUŁU KSZTAŁCENIA** realizowana od 3 roku (w trakcie 5, 6, 7, 8, 9 i 10 semestru, na 3, 4 i 5 roku).

Celem praktyki w obrębie danego modułu kształcenia jest nabycie umiejętności prowadzenia zajęć dla niego właściwych. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin musi być zrealizowane jako praktyka asystencka, w której przewidziano również samodzielne prowadzenie zajęć.

MODUŁ KSZTAŁCENIA: TYFLOPEDAGOGIKA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ

Celami kształcenia podczas praktyk zawodowych są:

- zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_U02; PSPE_TS1_U09; PSPE_TS1_U13; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_U02; PSPE_TS1_U09; PSPE_TS1_U13; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_U02; PSPE_TS1_U09; PSPE_TS1_U13; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; PSPE_TS1_W05; PSPE_TS1_U02; PSPE_TS1_U08; PSPE_TS1_U09; PSPE_TS1_U10; PSPE_TS1_U13; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04
- dokonanie analizy, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych;

PSPE_TS1_U02; PSPE_TS1_U08; PSPE_TS1_U09; PSPE_TS1_U10; PSPE_TS1_U13; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04

- zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy; PSPE_TS1_W15; PSPE_TS1_U08; PSPE_TS1_K01; PSPE_TS1_K04

Student zobowiązany jest do realizacji następujących rodzajów praktyk:

1. **Praktyka tyflopedagogiczna obserwacyjna (30 godzin) 1 ECTS, realizowana na 3 roku (w trakcie 5, 6 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowej we wrześniu).**
   Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
   internat dla dzieci z dysfunkcją wzroku:
   - 10 godzin praktyki (obserwacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych w internacie), ośrodek szkolno-wychowawczy dla dzieci z dysfunkcją wzroku:
   - 20 godzin praktyki (obserwacja zajęć w przedszkolu specjalnym, w edukacji wczesnoszkolnej, szkole podstawowej, obserwacja zajęć indywidualnych).
2. **Praktyka tyflopedagogiczna asystencka (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 4 roku (w trakcie 7, 8 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu).**
   Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
   placówka oświatowa dla uczniów z niepełnosprawnością narządu wzroku (40 godzin):
   - 5 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją)
   - 35 godzin (współprowadzenie zajęć oraz samodzielne prowadzenie zajęć).
3. **Praktyka w zakresie orientacji przestrzennej (50 godzin) 3 ECTS, realizowana w trakcie 9 i 10 semestru (z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa wakacyjna, lub\jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu).**

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
placówki lecznicze, rehabilitacyjne, oświatowe, w których prowadzone są zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej – placówki rehabilitacyjne PZN, turnusy rehabilitacyjne PZN, poradnie, np. psychologiczno-pedagogiczne, przychodnie lecznicze i rehabilitacyjne, szpitale, ośrodki/zespoły wczesnej interwencji, przedszkola i szkoły (ogólnodostępne, integracyjne/ lub z oddziałami integracyjnymi, specjalne – dla uczniów z niepełnosprawnością wzroku, po uzgodnieniu z wydziałowym pełnomocnikiem ds. praktyk.

- 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją)
- 40 godzin (współprowadzenie zajęć oraz samodzielne prowadzenie zajęć).

MODUŁ KSZTAŁCENIA: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z EDUKACJĄ WŁĄCZAJĄCĄ I MIĘDZYKULTUROWĄ

Celami kształcenia podczas praktyk zawodowych są:

- zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla szkoły, placówki oświatowej lub resocjalizacyjnej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły oraz programu wychowawczo-profilaktycznego; PSPE_TS2_W04; PSPE_TS2_W05
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa uczniom, wychowankom w szkole, placówce oświatowej lub placówce resocjalizacyjnej i poza nimi; PSPE_TS2_W04 PSPE_TS2_W05
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, lub terapeutów, ich interakcji z uczniami lub wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze lub resocjalizacyjne; PSPE_TS2_W14; PSPE_TS2_U03; PSPE_TS2_U11

- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli lub specjalistów; PSPE_TS2_W14; PSPE_TS2_U03; PSPE_TS2_U11
- nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; PSPE_TS2_U04; PSPE_TS2_U05; PSPE_TS2_U08; PSPE_TS2_U11; PSPE_TS2_K03; PSPE_TS2_K09
- dokonanie, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, analizy sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych; PSPE_TS2_U03; PSPE_TS2_U11; PSPE_TS2_K03; PSPE_TS2_K09
- przygotowanie studenta do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy; PSPE_TS2_K03; PSPE_TS2_K09

Student zobowiązany jest do realizacji następujących rodzajów praktyk:

1. **Praktyka w instytucjach resocjalizacyjnych dla dorosłych (40 godzin) 2 ECTS jest realizowana po 8 semestrze (możliwość realizowania praktyk w wakacje)** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
   - 30 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:

- zakłady karne,
- areszty śledcze,
- zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonujące orzeczenia w sprawach karnych,
- ośrodki i poradnie leczenia uzależnień dorosłych,
- domy samotnej matki,
- fundacje i stowarzyszenia, w których realizowane są w sposób profesjonalny wszelkiego rodzaju inicjatywy o charakterze resocjalizacyjnym wobec osób dorosłych.

2. **Praktyka w instytucjach resocjalizacyjnych dla nieletnich – środowisko zamknięte (40 godzin) 2 ECTS jest realizowana w trakcie 9 lub 10 semestru** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją)
   - 30 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenie zajęć opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:

- zakłady poprawcze,
- schroniska dla nieletnich,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne,
- policyjne izby dziecka,
- placówki interwencyjne (pogotowie opiekuńcze),
- fundacje, stowarzyszenia organizacje i instytucje, w których realizowane są w sposób profesjonalny wszelkiego rodzaju inicjatywy o charakterze resocjalizacyjnym wobec nieletnich (w środowisku zamkniętym).

3. **Praktyka w instytucjach resocjalizacyjnych dla nieletnich – środowisko otwarte i instytucje zajmujące się działalnością profilaktyczną (40 godzin) 2 ECTS jest realizowana w trakcie 9 lub**
   10 semestru i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją)
   - 30 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:

- zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonujące orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich,
- domy dziecka,
- placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej lub pracy podwórkowej (w tym świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne, ogniska, oratoria itp.),
- ośrodki i poradnie leczenia uzależnień nieletnich,
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- fundacje, stowarzyszenia organizacje i instytucje, w których realizowane są w sposób profesjonalny wszelkiego rodzaju inicjatywy o charakterze resocjalizacyjnym i profilaktycznym wobec nieletnich (w środowisku otwartym).

MODUŁ KSZTAŁCENIA: PEDAGOGIKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ Z AKTYWNOŚCIĄ ARTYSTYCZNĄ

Celami kształcenia podczas praktyk zawodowych są:

- zapoznanie się z zadaniami charakterystycznymi dla przedszkola specjalnego, szkoły specjalnej, specjalnej placówki oświatowej oraz środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy przedszkola specjalnego, szkoły specjalnej, specjalnej placówki oświatowej oraz programu wychowawczo-profilaktycznego, edukacyjno-terapeutycznego; PSPE_TS3_W6
- poznanie zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu specjalnym, uczniom w szkole specjalnej, wychowankom w specjalnej placówce oświatowej i poza nimi; PSPE_TS3_W6
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli lub terapeutów/rehabilitantów, ich interakcji z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną lub wychowankami z niepełnosprawnością intelektualną oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, terapeutyczne/rehabilitacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze; PSPE_TS3_W6; PSPE_TS3_W9; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych i terapeutycznych/rehabilitacyjnych prowadzonych przez nauczycieli lub specjalistów; PSPE_TS3_W6; PSPE_TS3_W9; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04
- nabycie umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; PSPE_TS3_W6; PSPE_TS3_W9; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04
- nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; PSPE_TS3_U3; PSPE_TS3_U4; PSPE_TS3_U5; PSPE_TS3_U7; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04
- dokonanie, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, analizy sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk zawodowych; PSPE_TS3_W6; PSPE_TS3_W9; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04
- przygotowanie studenta do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy; PSPE_TS3_K01; PSPE_TS3_K04

Student zobowiązany jest do realizacji następujących rodzajów praktyk:

1. **Praktyka w przedszkolu specjalnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną – (30 godzin) 1 ECTS jest realizowana na 4 roku, w trakcie 8 semestru** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
   - 20 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 10 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce i 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).

2. **Praktyka w szkole podstawowej specjalnej/szkole specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym (I lub II lub III etap edukacyjny) – (30 godzin) 1 ECTS jest realizowana na 4 lub 5 roku, w trakcie 8 semestru lub w 9 semestrze** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
   - 20 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 10 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce i 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).
3. **Praktyka w placówce rewalidacyjno-wychowawczej (ośrodku/oddziale rewalidacyjno-wychowawczym) dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim – (30 godzin) 1 ECTS jest realizowana na 5 roku, w trakcie 9 semestru** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
   - 20 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 10 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce i 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).
4. **Praktyka w Warsztatach Terapii Zajęciowej lub Środowiskowym Domu Samopomocy lub Domu Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – (30 godzin) 1 ECTS jest realizowana na 5 roku, w trakcie 10 semestru** i obejmuje:
   - 10 godzin (charakter obserwacyjny: zapoznanie się z placówką, sposobem jej funkcjonowania, prowadzoną dokumentacją);
   - 20 godzin (charakter asystencko-pedagogiczny: 10 godzin współprowadzenia zajęć z opiekunem praktyk w placówce i 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć).

MODUŁ KSZTAŁCENIA: TERAPIA PEDAGOGICZNA ZE WSPARCIEM UCZNIÓW UZDOLNIONYCH

Celami kształcenia podczas praktyk zawodowych są:

- nabycie umiejętności w zakresie organizowania i prowadzenia działań z zakresu terapii pedagogicznej w przedszkolu, szkole oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności rozpoznawania symptomów specyficznych trudności w uczeniu się i organizowania specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się; PSPE_TS4_W05; PSPE_TS4_W07; PSPE_TS4_U01; PSPE_TS4_U02; PSPE_TS4_U03; PSPE_TS4_U04; PSPE_TS4_U06; PSPE_TS4_K01; PSPE_TS4_K02; PSPE_TS4_K03; PSPE_TS4_K06; PSPE_TS4_K07
- nabycie kompetencji w zakresie rozwijania umiejętności uczenia się dzieci i młodzieży, identyfikowania ich uzdolnień oraz wspierania rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych; PSPE_TS4_W07; PSPE_TS4_U07; PSPE_TS4_K01; PSPE_TS4_K02; PSPE_TS4_K03; PSPE_TS4_K07
- zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania przedszkola, szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej, w szczególnie z ich strukturą organizacyjną, zadaniami wynikającymi z działań diagnostyczno-terapeutycznych oraz sposobami ich realizacji i dokumentowania; PSPE_TS4_W05; PSPE_TS4_U04; PSPE_TS4_K07
- zapoznanie się ze specyfiką pracy zespołu wspierającego rozwój dziecka/ucznia, m.in. specjalisty terapii pedagogicznej, pedagoga, psychologa, logopedy, innych specjalistów i prowadzoną przez nich dokumentacją; PSPE_TS4_W05; PSPE_TS4_W07; PSPE_TS4_U05; PSPE_TS4_K06; PSPE_TS4_K07
- poznanie metod i narzędzi wykorzystywanych w diagnozie i terapii dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się; PSPE_TS4_W07; PSPE_TS4_U01; PSPE_TS4_U02; PSPE_TS4_U03; PSPE_TS4_U04; PSPE_TS4_U06; PSPE_TS4_K01; PSPE_TS4_K02; PSPE_TS4_K07
- poznanie zróżnicowanych form działań terapeutycznych podejmowanych w ramach zajęć specjalistycznych korekcyjno-kompensacyjnych a także innych zajęć o charakterze

terapeutycznym, zajęć psychoedukacyjnych, zajęć wspomagających rozwój dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi, zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się; PSPE_TS4_W05; PSPE_TS4_W07; PSPE_TS4_U01; PSPE_TS4_U02; PSPE_TS4_U03; PSPE_TS4_U04; PSPE_TS4_U06; PSPE_TS4_U07; PSPE_TS4_K01; PSPE_TS4_K02; PSPE_TS4_K03; PSPE_TS4_K07

- zdobycie umiejętności skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy; PSPE_TS4_U05; PSPE_TS4_K01; PSPE_TS4_K02; PSPE_TS4_K06; PSPE_TS4_K07

Student zobowiązany jest do realizacji następujących rodzajów praktyk:

1. **Praktyka w przedszkolu (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 3 roku (w trakcie 5, 6 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu).**
   - 10 godzin – charakter obserwacyjny (m.in. zapoznanie się ze strukturą i organizacją pracy przedszkola oraz prowadzoną dokumentacją; obserwacja zajęć specjalistycznych o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym, a także innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć psychoedukacyjnych, zajęć wspomagających rozwój dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi, zajęć rozwijających uzdolnienia)
   - 30 godzin – charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenia z opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć terapeutycznych

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
przedszkola, w których realizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, a także inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia

2. **Praktyka w szkole (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 4 roku (w trakcie 7, 8 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu).**
   - 10 godzin – charakter obserwacyjny (m.in. zapoznanie się ze strukturą i organizacją pracy szkoły oraz prowadzoną dokumentacją; obserwacja zajęć specjalistycznych o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym, a także innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć psychoedukacyjnych, zajęć rozwijających uzdolnienia i umiejętności uczenia się)
   - 30 godzin – charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenia z opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć terapeutycznych)

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe, w których realizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, a także inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia i zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się

3. **Praktyka w poradni psychologiczno-pedagogicznej (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 5 roku**
   (w trakcie 9, 10 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu).
   - 10 godzin – charakter obserwacyjny (m.in. zapoznanie się ze strukturą i organizacją pracy w poradni oraz prowadzoną dokumentacją; obserwacja zajęć specjalistycznych o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym, a także innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć psychoedukacyjnych, zajęć rozwijających uzdolnienia i umiejętności uczenia się)
   - 30 godzin – charakter asystencko-pedagogiczny: 20 godzin współprowadzenia z opiekunem praktyk w placówce oraz 10 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć terapeutycznych)

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w których realizowane są zajęcia o charakterze diagnostycznym, konsultacyjnym, terapeutycznym i warsztatowym, w tym zajęcia specjalistyczne korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się oraz warsztaty dla rodziców.

MODUŁ KSZTAŁCENIA: LOGOPEDIA

Celami kształcenia podczas praktyk zawodowych są:

- przygotowanie przyszłych nauczycieli – logopedów do pracy opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej i terapeutycznej lub rehabilitacyjnej; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15; PSPE_TS5_K04
- krytyczna ocena wiedzy, umiejętności i postaw nabytych w trakcie studiów, poprzez twórczą konfrontację z rzeczywistością edukacyjną – ugruntowanie wiedzy i posiadanych sprawności lub ich weryfikacja; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15; PSPE_TS5_K04
- nabycie umiejętności trafnego łączenia wiedzy naukowej z praktyką opiekuńczo-wychowawczą, dydaktyczną i terapeutyczną lub rehabilitacyjną; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15; PSPE_TS5_K04
- pogłębianie znajomości metod i form nauczania, wychowania i wsparcia oraz ich praktycznego wykorzystania w ramach profilu kształcenia zawodowego; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15
- zdobycie podstawowych nawyków i kompetencji zawodowych – wchodzenie praktykanta w rolę wychowawcy, nauczyciela – logopedy, pedagoga; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15; PSPE_TS5_K04
- koncentrowanie się na czynnym i twórczym uczestnictwie w toku wielorakich różnorodnych form zajęć pedagogicznych (na ich planowaniu, przygotowaniu i prowadzeniu) – zgodnym z wytycznymi danej placówki i zweryfikowanym przez teoretyczne przygotowanie zawodowe oraz potrzeby wynikające z problematyki własnej pracy końcowej; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06; PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_U11; PSPE_TS5_U15; PSPE_TS5_K04
- kształtowanie wiedzy w obrębie pedeutologii i deontologii pedagogicznej ale też logopedii: rozpoznawania i rozwijania pozytywnych przekonań słuchaczów dotyczących własnych kompetencji zawodowych i osobowościowych w pracy pedagogicznej, umacniania przekonania o trafności wyboru zawodu; PSPE_TS5_K04
- wykorzystanie praktyk zawodowych, jako formuły umożliwiającej przeprowadzenie badań i analiz związanych z tematem pracy końcowej: praktyczne poznanie zasad i sposobów prowadzenia badań pedagogicznych, gromadzenie materiałów empirycznych uzyskanych w toku prowadzenia własnych prac badawczych; PSPE_TS5_U15
- rozpoznanie ogólnych zasad organizacji i kierowania pracą opiekuńczo-wychowawczą, dydaktyczną i terapeutyczną lub rehabilitacyjną; PSPE_TS5_W05
- poznanie celów, funkcji, struktury, zasad działania i istoty organizacji placówki i jej środowiska; PSPE_TS5_W05
- poznanie zakresu zadań i obowiązków pracowników placówki (zwłaszcza na stanowisku wychowawcy, nauczyciela – logopedy, opiekuna, pedagoga); PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_K04
- dogłębne znawstwo i rozumienie sytuacji i procesów dydaktyczno-wychowawczych, terapeutycznych lub rehabilitacyjnych instytucji; PSPE_TS5_W05; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_U06
- rozwijanie umiejętności efektywnej komunikacji interpersonalnej z podopiecznymi PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_K05
- autoprezentacja, jak również prawidłowe diagnozowanie i konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów wychowawczych; PSPE_TS5_U03; PSPE_TS5_K04
- inspirowanie podopiecznych do osobistej aktywności i wysiłku; PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_K05
- promowanie form współpracy, wsparcia i opieki w pracy pedagogicznej z jednostkami, grupami środowiskowymi na terenie placówki i poza nią; PSPE_TS5_U09; PSPE_TS5_K04; PSPE_TS5_K05

Student zobowiązany jest do realizacji następujących rodzajów praktyk:

1. **Praktyka w placówkach medycznych – (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 3 roku (w trakcie 5, 6 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu)**
    - 20 godzin obserwacji praktyki w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej i szpitalu – zapoznanie się z podziałem specjalizacyjnym, klinicznym, systemem diagnostycznym ICD;

zasadami kierowania i przyjęć pacjentów; opieka specjalistyczna; współpraca interdyscyplinarna; dokumentacja pacjenta i prowadzenia terapii;
- 20 godzin hospitacji zajęć prowadzonych na oddziale i samodzielne prowadzenie zajęć terapeutycznych z dziećmi.

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
zakłady podstawowej opieki zdrowotnej, poradnie specjalistyczne (z poradniami audiologicznymi i logopedycznymi), szpitale (oddziały neurologii, foniatrii i audiologii, neonatologii, laryngologii, żłobki

2. **Praktyka w placówkach oświatowych – (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 4 roku (w trakcie 7, 8 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu)**
   - 10 godzin obserwacji – zapoznanie z organizacją pracy nauczyciela i dokumentacją obowiązującą w placówce: Statut (szczególnie wewnątrzszkolny system oceniania – WSO w szkole), program nauczania, rozkład materiału lub plan wynikowy, program wychowawczy placówki (grupy/klasy), dziennik elektroniczny – opis i wnioski powinny się znaleźć w Sprawozdaniu z przebiegu praktyki; – obserwacja grupy/klasy pod kątem wychowawczym z uwzględnieniem specyfiki rozwoju dzieci (podczas przerw, zajęć, wycieczek, itp.);
   - 30 godzin praktyki w zakresie współprowadzenia/samodzielnego prowadzenia – hospitacja, współprowadzenie i samodzielne prowadzenie terapii logopedycznej.

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
szkoły podstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zespoły szkół i placówek oświatowych.

3. **Praktyka w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych – (40 godzin) 2 ECTS, realizowana na 5 roku (w trakcie 9, 10 semestru, z możliwością realizacji jako praktyka ciągła pobytowa we wrześniu)**
   - 10 godzin obserwacji – współpraca z pedagogiem/psychologiem przedszkolnym/szkolnym (zapoznanie się ze specyfiką pracy specjalisty, dokumentacją, programami profilaktycznymi, trudnościami dzieci/uczniów, zajęciami specjalistycznymi prowadzonymi w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, badaniami przesiewowymi prowadzonymi na terenie placówki);
   - 30 godzin praktyki w zakresie współprowadzenia/samodzielnego prowadzenia – hospitacja, współprowadzenie i samodzielne prowadzenie terapii logopedycznej.

Instytucje, w których możliwe jest realizowanie praktyki:
poradnia psychologiczno-pedagogiczna, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze, poradniach specjalistycznych, pozaszkolne placówki specjalistyczne, specjalny ośrodek wychowawczy, niepubliczne placówki oświatowo-wychowawcze w systemie oświaty, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.